

STATISTISKE MEDDELELSE

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

*Monthly bulletin of the Central Bureau of Statistics
of the Kingdom of Norway*

*Bulletin Mensuel du Bureau Central de Statistique
du Royaume de Norvège*

REDAKTØR:
BYRÅSJEF KAARE PETERSEN

INNHOLD

Konjunkturoversikt	267
Økonomiske månedstall	281
<i>Spesialartikler:</i>	
Prognose for befolkningsutviklingen 1945—1975. Av byråsjef dr. Julie Backer	300
Den økonomiske utvikling i Sverige 1939—1946. Av sekretær Paal Bog	312
<i>Meldinger:</i>	
Den nye lov om folkeregistrer	331
Fra Byråets arbeid	333
Pressekonferanse i Byrået	333
<i>Aktuell statistikk:</i>	
Formuen og inntekten i 1945	337
Priser på faste eiendommer 1945	339
Tømmerfløtingen i de norske vassdrag i året 1944	353
Landbruksareal og husdyrhøidet pr. 20. juni 1946	367
Månedslønninger for hushjelp i oktober 1946	370
Drukkenskapsforselser i 3. kvartal 1946	372
Engrosprisindeks	373
Leveomkostninger og detaljpriser	375
Detailomsætning	383
Meieridriften i september—november 1946	385
Kjøttkontrollen	388
Trafikk, inntekter og utgifter ved Telegrafverket og Postverket	389
Tilvirking av øl	389
Tilvirking av brennevin, gjær- og sulfittsprit og etylleter	389
Sammendrag av månedssoppgaver fra:	
a. Private norske aksjebanker	390
b. Sparebanker	391
Statsregnskapets månedssoppgjer for enkelte større inntektsposter	392
<i>Nye publikasjoner:</i>	
Norges postverk 1945	394
Jordbruksstatistikk 1945	394
Sinnssykehusenes virksomhet 1942	395
Statistisk Sentralbyrå. — Budsjett og personale	396

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1946

Sud, ölon Chr. A. Öhrn

CONTENTS

	Page
Business Conditions	267
Monthly Statistics	281

Special articles:

Estimated future population 1945—1975. By dr. Julie Backer	300
The economic development in Sweden 1939—1946. By Paal Bog	312

Announcements.

The new law on population registration offices	331
Note on the work in the Bureau	333
Press conference	333

New Statistics.

Property and income in 1945	337
Real property prices in 1945	339
Flotation in Norwegian rivers in 1944	353
Arable land by use and number of domestic animals as of June 20th 1946	367
Monthly wages for domestic servants in October 1946	370
Number of persons arrested for intoxication in third quarter 1946	372
Wholesale price index	373
Cost of living index and retail prices	375
Retail trade	383
Dairy production in September—November 1946	385
The meat control	388
Traffic, receipts and expenditures reported by the Telegraph- and Post offices	389
Production of beer	389
Production of brandy, alcohol and ethylether	389
Extract of monthly reports to the office of inspectors for Banks and Savings banks: a. Private joint stock banks	390
b. Savings banks	391
Public finance: Monthly figures for certain state income items	392

New publications:

Norway's post offices 1945	394
Agricultural statistics 1945	394
Mental Hospitals 1942	395

Central Bureau of Statistics: Budget and staff	396
--	-----

TABLE DES MATIÈRES

	Page
Aperçu des conjonctures	267
Tableaux mensuels	281

Articles spéciaux:

Prognose relative à l'accroissement de la population pour les années 1945—1975... 300	300
L'évolution économique en Suède pendant les années 1939—1946	312

Avis:

La nouvelle loi relative au registre de l'état civil	331
Activité dans le Bureau Central de Statistique.....	333
Conférence de presse	333

Statistique actuelle:

Fortune et revenu de l'Etat en 1945	337
Prix moyens des propriétés en 1945	339
Flottage de bois dans les cours d'eau norvégiens en 1944	353
Superficies agricoles et élevage du bétail au 20. juin 1946	367
Salaires mensuels des aides ménagères en octobre 1946	370
Délits d'ivresse en 3. trim. 1946	372
Indices des prix de gros	373
Coûts de la vie et prix de détail	375
Mouvement d'affaires du commerce de détail	383
Industrie laitière septembre—novembre 1946	385

Viandes contrôlées	388
Télégraphes, téléphones et postes de l'Etat: Traffic et recettes	389
Fabrication de la bière	389
Fabrication de l'eau de vie etc.	389

Résumé des données mensuelles:

a. Banques privées par actions	390
b. Caisses d'épargne	391
Recettes de l'Etat (les plus grandes) par mois	392

Publications nouvelles:

Statistique postale de la Norvège pour l'année 1945	394
Agriculture — l'année 1945	394
Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1942	395

Budget et fonctionnaires du Bureau Central de Statistique	396
---	-----

Konjunkturoversikt.

Den engelsk-amerikanske oljeavtale som ble offentliggjort 2. juledag i fjor har vakt den aller største oppsikt i verden. Bakgrunnen for avtalen er den enorme utvikling i oljeproduksjonen som har funnet sted i Midt-Østen i den senere tid. Inntil nå har oljeområdene i De Forente Stater og Mellom-Amerika vært verdens viktigste. Således er hittil i alt 78 % av verdens oljeproduksjon kommet fra disse områder, mens bare 4 % er kommet fra Midt-Østen. Av de kjente oljereserver ligger derimot 42 % i Midt-Østen, mens 46 % ligger i de amerikanske oljefelter.

På grunn av det enorme forbruk av olje under krigen begynner amerikanerne nå mer og mer å se seg om etter nye kilder. Ennå er produksjonen i De Forente Stater og i Mellom-Amerika stor nok til å tilfredsstille etterspørselen på det amerikanske marked, men det er sannsynlig at amerikanerne må innstille sin tidligere betydelige eksport av amerikansk olje. I første rekke for å skaffe råolje til sine mange utenlandske datterselskaper sluttet to av de største amerikanske oljeselskaper Standard Oil Company of New Jersey, og The Socony-Vacuum Oil Company, en avtale med det britiske selskap Anglo-Iranian Oil Company om å overta en betydelig del av råoljeproduksjonen i Iran. Avtalen har 20 års varighet, og det er stipulert at leveransen til de amerikanske selskaper skal økes etter hvert som verdensbehovet for olje stiger.

Samtidig ble det sluttet en liknende avtale mellom de to nevnte amerikanske selskaper og Arabian American Company som eies av de to amerikanske selskaper Californian Standard Oil Company og Texas Company, og som har store oljekonsesjoner i Arabia. Disse selskaper begynte umiddelbart før krigen å opparbeide de veldige oljefelter i den sør-østlige del av Arabia. Produksjonen i disse feltene var i 1945 3 millioner tonn, men allerede nå produseres det med en årlig rate på 8 millioner tonn råolje. Også den avtalen går ut på at de to amerikanske selskaper Standard Oil Company of New Jersey og The Socony-Vacuum Oil Company skal overta en vesentlig del av råoljen for distribuering. I forbindelse med disse avtalene har selskapene planer om å legge rørledninger fram til det østlige Middelhav og bygge raffinerier der.

Avtalene oppgis å være av helt forretningsmessig natur, men det er ganske klart at de er av den aller største politiske og strategiske betydning. For verdens oljeforsyning vil antakelig samarbeidet mellom de engelske og amerikanske oljeindustrier bety at utbudet av olje vil stige i årene framover, slik at selv en betydelig økt etterspørsel vil kunne tilfredsstilles. Betalingen for oljen fra Iran skal erlegges i dollars, hvilket i høy grad vil styrke den britiske betalingsbalansen. Det er imidlertid ennå ikke klart om de amerikanske selskaper ved videre salg, først og fremst til de europeiske land, fortsatt vil forlange dollars eller om det fremdeles vil bli mulig å kjøpe olje fra feltene i Iran med pund-sterling.

For Norge har den nye utvikling på oljeproduksjonens område betydelig interesse først og fremst fordi oljen er et viktig transport-objekt. Den norske

handelsflåte overtok i mellomkrigsårene en meget betydelig del av verdens olje-transporter. En sterk økning av oljeproduksjonen i Midt-Østen vil utvilsomt komme til å spille inn på etterspørselen etter tanktonnasje. Det er nok her å nevne at en rekke norske redere har gått til kontrahering av kjempetankskip på mellom 22 og 26 tusen død-vekt tonn. Slike skip vil fortrinsvis kunne benyttes i fart mellom de store oljesentra og de store forbruksentra hvor lagerkapasiteten er så stor at en uten vanskelighet kan motta de svære laster som de nye skip vil kunne bringe.

Utviklingen i De Forente Stater er ennå på mange måter uklar. Kullstrekken i november—desember i fjor ble avblåst før den fikk avgjørende innflytelse på den økonomiske utvikling. Stålproduksjonen som uken 7. til 14. desember i fjor lå på 63.7 % av kapasiteten, var allerede uken etter kommet opp i 83.9 %.

I øyeblikket er det særlig forholdet mellom etterspørselen etter og tilbuddet av varer som opptar amerikanerne mest. Detaljhandelen som under hele krigen lå på et relativt høyt nivå var i 1946 regnet i verdi om lag 3 ganger så stor som før krigen. Bare fra august 1945 til august 1946 var det en stigning i verdien av den samlede detaljomsetning på 35 %. For varige forbruksjenger som bare ble produsert i meget begrenset utstrekning under krigen, var imidlertid stigningen i dette tidsrom 88 %, mens oppgangen for uvarige forbruksjenger, som f. eks. mat, bare var 26 %. En del av denne stigningen skyldtes oppgangen i detaljprisene. Den offisielle indeks for leveomkostningene steg således i dette tidsrom med om lag 11 %. Tallene gir allikevel uttrykk for en ganske betydelig økning i mengden av de omsatte varer våren og sommeren 1946. De siste oppgaver som foreligger over detaljomsetningen for høsten 1946 tyder derimot på at stigningen i omsetningsvolumet nå etter hvert avtar. I august i fjor lå som nevnt verdien av omsetningen ennå 35 % over de tilsvarende tall i 1945. I høstmånedene har det derimot bare vært en omsetning på om lag 25 % over de tilsvarende måneder året før. Samtidig var det en ganske kraftig prisoppgang ut over høsten 1946, slik at den omsatte mengde ikke var særlig mye større enn omsetningen i de tilsvarende måneder i 1945.

Det foreligger ennå ikke tall til en nøyaktig bedømmelse av bevegelsen i detaljhandelens volum i de siste månedene, men en kan danne seg et bilde av utviklingen ved å studere lagerbeholdningene. Helt siden krigens slutt har det vært en kraftig oppgang i lagerbeholdningene både på produsentenes, grossistenes og detaljistenes hender. Så lenge det var lett å selge praktisk talt alt som ble utbu'dt var det bare tilgangen på nye varer som begrenset lagrenes størrelse. De meldinger en har fått i det siste tyder imidlertid på at detaljistene nå i større utstrekning enn tidligere er forsiktige med sine kjøp. Dels skyldes dette at juleomsetningen var noe mindre enn beregnet, særlig for luksusvarer og mindre nødvendige forbruksjenger, slik at detaljistene nå sitter med større lager av disse varene enn ventet. Dessuten har det i den senere tid vært så mye snakk

om prisomslag at forretningsstanden har begynt å føre en forsiktigere lagerpolitikk for ikke å risikere å bli sittende med svære lagre av til dels ukurante varer i en eventuell nedgangsperiode.

Det er interessant i denne forbindelse å legge merke til at den amerikanske forretningsstand igjen har opptatt sin førkriegspraksis med «salg». Før krigen betød omsetningen, til reduserte priser, av ikke helt kurante varer atskillig økonomisk sett for en meget stor del av den amerikanske befolkning. Da «salgene» for en stor del falt bort under krigen, resulterte det faktisk i en ikke ubetydelig øking i disse befolkningsgruppers leveomkostninger uten at dette kom til synne i leveomkostningsindeksen. Etter hvert som «salgene» tiltar i omfang vil denne omsetningsformen igjen bli av økonomisk betydning.

Prisutviklingen i De Forente Stater har skapt atskillig bekymring ikke bare i Amerika, men også i Europa. Som kjent ble priskontroll-loven midlertidig opphevd i juli i fjor. Det førte til en kraftig oppgang i prisene. Moody's dagsprisindeks gikk således opp med om lag 25 % fra 29. juni til 1. august 1946. Den nye prisloven som trådte i kraft den 27. juli førte til en viss nedpressing av prisnivået. Moody's råvareindeks gikk således ned med vel 8 % fra 1. august til 4. september. Den nye prislov var imidlertid så ufullstendig og den fritok fra kontroll såpass mange viktige varer at en fortsatt priskontroll ikke ville være mulig uten en fullstendig revisjon av hele prisstrukturen. En slik revisjon ville nødvendigvis måttet føre til en sterk stigning i prisene på en rekke varer. I den situasjon som oppsto valgte administrasjonen i Washington å oppheve priskontrollen. Fra den 7. november 1946 gikk amerikanerne derfor over til praktisk talt helt fri prisdannelse. Tilbake står bare kontrollen med prisene på sukker og ris og husleiekontrollen. En ser virkningene av kontrollens opphevelse i prisindeksene. Moody's råvareindeks steg således fra 352 den 7. november til 376.9 den 20. i samme måned. Siden den tid har det imidlertid vært et tilbakeslag til 368.5 den 5. desember i fjor. Den 3. januar i år var indeksen kommet opp i 380.1 poeng som er det høyeste tall som har vært notert.

Det var ikke bare vanskelighetene med å skape en ny prislikevekt etter endringene i prisloven som førte til tilbakegang til et fritt marked i De Forente Stater. Prisforskriftene har lenge vært upopulære blant produsentene og handelens folk så vel som blant store deler av befolkningen. Særlig var landbruksbefolkningen meget sterkt imot maksimalprisene fordi den var klar over at en i den foreliggende situasjonen kunne oppnå meget betydelige prisfordeler i et fritt marked.

Nettopp disse sterke svingningene i prisene for så konjunkturømfintlige varer som jordbruksvarene har skapt atskillig uro for den kommende utviklingen. En har allerede sett eksempler på drastiske omslag. Bomullsprisene som før krigen lå på 9,81 cent pr. pund, var på toppen i høst oppe i vel 39 cent pr. pund, en stigning til det 4-dobbelte. En fikk så et meget kraftig omslag i fjor høst da prisene falt så sterkt at prisnedgangen pr. dag på bomullsborrsen var større enn den maksimalt tillatte. Fallet i bomullsprisene var i løpet av noen få

dager 25 %. På grunn av den utilstrekkelige bomullshøst, venter en nå på en ny prisstigning.

Ekspertene stiller seg nå det spørsmål når det amerikanske prisomslag vil komme for alvor og hvor sterkt det vil bli. Det er ikke gitt noen i dag å ha en sikker formening om utviklingen i de kommende måneder. Det er imidlertid et moment når det gjelder prisutviklingen i De Forente Stater og særlig da utviklingen av landbruksprisene som en ikke skal se bort fra. Som kjent strevet det amerikanske landbruk i 1930-årene med store avsetningsvansker og lave priser på landbruksprodukter. For å bringe landbruksprisene opp på nivå relativt sett med prisene på industriprodukter, ble det i «Agricultural Adjustment's Act» av 1933 gitt direktiver om at landbruksprisene skulle heves til et nivå som til en hver tid ga landbruksvarene samme kjøpekraft overfor de industrivararne farmerne måtte kjøpe som de hadde hatt i en nærmere bestemt basisperiode. Som basis ble for de fleste varer brukt perioden 1909 til juli 1914. For tobakk ble basisperioden august 1919 til juli 1929. Denne «paritetspris»-formelen har siden vært en av grunnstenene i det amerikanske landbruks prispolitikk. For å garantere at bøndene faktisk fikk paritetsprisene påtok myndighetene seg å belåne og eventuelt kjøpe opp alle landbruksvarer til priser som lå nær oppunder de beregnede paritetsprisene.

I forbindelse med paritetspolitikken og som en garanti for at jordbrukerne skulle få omsatt den økte produksjon også etter krigens slutt, ble det under krigen i den såkalte Steagall-lov bestemt at farmprisene skulle støttes i minst to år fra 1. januar etter det år krigen offisielt erklærtes slutt. Støtten skulle ges etter en nærmere bestemt plan. For de viktigste varer, nemlig mais, hvete, bomull, ris og peanøtter ble det bestemt at de skulle støttes med 90 % av pariteten og for bomull med 92½ % av pariteten. En annen gruppe varer, populært kalt «The Steagall Commodities», omfattende egg, kyllinger, melk, smør, osv. skulle støttes med 90 % av pariteten, men kunne støttes med mer enn 90 %. Selve prisstøtten kunne gjennomføres ved lån, kjøp eller på annen måte. Den faktiske støtte som har vært gitt for de forskjellige varer har variert fra minimum 90 % for poteter til 130 % av pariteten for melk og smør.

Først den 31. desember 1946 erklærte presidenten for De Forente Stater at fientlighetene var opphört. Det betyr at krigstidens støtte skal opprettholdes både i 1947 og 1948. Under den nåværende lovgivning er derfor farmerne garantert meget gunstige priser for sine varer i minst to år til. Hvis prisene på industriprodukter går kraftig ned vil selvsagt dette influere også på paritetsprisene, men det er erfaringsmessig slik at det er landmannsproduktene som er de mest konjunkturømfintlige. Med den sterke fagforeningsbevegelse en nå har i De Forente Stater må en regne med at motstanden mot eventuell lønnsnedgang vil være sterkere enn noensinne tidligere. Og så lenge lønningene holdes oppe omtrent på det nåværende høye nivå, er mulighetene for et egentlig prissammenbrudd når det gjelder industrivarar er ikke særlig store. Det som er sagt i det foregående vil selvsagt ikke nødvendigvis bety at det ikke kan bli en alminnelig kortvarig

salgsbølge med sterkt reduserte priser på enkelte varer, særlig hvis lageroppbevaringene blir uforholdsmessig store. Det er også en mulighet for at det amerikanske prisnivå, etter hvert som de abnorme pristoppene på en rekke varer forsvinner, vil stabilisere seg på et lavere nivå enn det en nå har. Det viktige er at motstanden mot et stort priskrakk er meget større nå enn den har vært noensinne tidligere i De Forente Stater.

Streiken i de amerikanske kullgruvene ble kortvarig og førte ikke umiddelbart til lønnsforhøyelser. I løpet av våren vil det imidlertid bli lønnsforhandlinger i en rekke nøkkelindustrier. I stålindustrien utløper således kontrakten den 15. februar og forhandlingen om de nye lønningene er allerede begynt.

En er i De Forente Stater ennå ikke kommet fram til noe stabilt lønnsnivå etter de endringer som krigen skapte. Siden januar 1941, da prisene begynte å gå i været, og fram til august 1946 er leveomkostningene ifølge den offisielle indeks steget med 44 %. Bare i de siste 14 månedene har det vært en stigning på $13\frac{1}{2}$ %. Timelønningene har i samme tidsrom økt med 61 % og ukefortjenesten med 69 %. En har i de aller fleste amerikanske lønnskontrakter ikke noen indeksregulering av lønningene. Alle lønnsforhøyelser som følge av øking i leveomkostningene må derfor avtales mellom de interesserte parter ved spesielle avtaler.

I krigsårene ble det imidlertid innført en spesiell ordning idet regjeringen i 1942 for å hindre lønnsstigning vedtok at lønningene ikke skulle stige utover det som tilsvarte oppgangen i leveomkostningene. Alle lønninger som pr. 15. september 1942 var gått opp med minst 15 %, tilsvarende oppgangen i leveomkostningene fra 1. januar 1941 til 15. mai 1942 da president Roosevelt offentliggjorde sitt 7. punkts stabiliseringssprogram, skulle holdes på det nivå de hadde nådd. Etter 15. september 1942 ble forbudet mot å heve lønningene vedlikeholdt, men det forhindret ikke at både timefortjenesten og ukefortjenesten steg meget sterkt, dels på grunn av økt overtid og dels som en følge av omgåelser av lønnsforskriftene, f. eks. ved at arbeidere og funksjonærer ble satt opp i høyere lønnsklasser uten at de derved fikk tilsvarende mer krevende arbeid. Tross dette har det vært og er det fremdeles sterkt misnøye med lønnsnivået i De Forente Stater. Dels kan dette henge sammen med den alminnelige uro på arbeidsmarkedet etter krigens slutt, men det er meget sannsynlig at misnøyen for en ikke liten del skyldes det misforhold som er oppstått mellom lønningene i de enkelte industrier. Ser en f. eks. på de industrigrupper som produserer uvarige forbruksgjenstander, var stigningen i timelønnen fra januar 1941 til august 1946 67 %, mens ukelønnen steg med 84 %. For de industrier derimot som produserer varige forbruksgjenstander steg timefortjenesten i samme tidsrom med 58 % og ukefortjenesten bare 57 %.

Går en gjennom lønnsstatistikken i detalj, finner en ganske interessante tall som til en viss grad belyser årsakene til de store divergenser. Først og fremst er det slik at de industrier som var dårligst betalt før krigen i alminnelighet har fått de største tilleggene. I tekstil- og bekledningsindustrien, hvor lønningene

lå meget lavt, er således lønningene for bomullsvarearbeiderne steget med 123 % om en ser på ukelønnen og 157 % for timelønnens vedkommende. For konfeksjonsindustrien har det for damekonfeksjonsfabrikkenes vedkommende vært en stigning i ukelønnen på 145 % og i timelønnen på 125 %.

En ser en liknende utvikling i de industrier som har hatt de dårligste arbeidsforhold. I kullgruvene f. eks. var ukelønnen før krigen 26 dollars pr. uke og arbeidstiden var meget lang fordi den tid — ofte både én og to timer — det tok for arbeiderne å komme fra gruveinngangen og til arbeidsstedet inne i gruven, ikke ble regnet med i timelønnen. Under krigen ble det imidlertid innført en såkalt «port til port» lønn. Det vil si at arbeiderne fikk timebetaling fra det øyeblikk de stemplet ved inngangen til arbeidsområdet og til de igjen stemplet ut ved dagens slutt. Dette er en av årsakene til at mens kullgruvearbeidernes timelønn fra januar 1941 til august 1946 steg med 58 %, steg ukelønnen med 140 %.

En rekke av de industrier som før krigen var relativt godt betalt har imidlertid ikke fått tilsvarende høye tillegg. Relativt sett er derfor arbeiderne i disse industriene blitt dårligere stilt enn tidligere. Den betydelige lønnsforbedringen for gruvearbeiderne har således ført til at de i lønn for lengst har passert stål arbeiderne. Før krigen hadde arbeiderne i stålindustrien gjennomsnittlig en lønn som lå 30 % over kullarbeidernes. Nå har kullarbeiderne om lag 25 % høyere ukelønn en stål arbeiderne.

Mangelen på en felles lønnspolitikk for hele det amerikanske næringsliv har drevet lønningene i de forskjellige industrier og ulike geografiske områder opp i ulike høyder. I praktisk talt alle tilfelle er lønningene steget sterkere enn det leveomkostningene skulle tilsi. Men utviklingen er såpass ujevn at de lønnsgrupper som har fått minst tillegg er misfornøyd, selv om deres lønninger ligger betydelig over førkrigsnivået fordi deres relative stilling er blitt dårligere på grunn av at andre lønnsgrupper har kunnet få så mye større tilskudd enn dem selv.

Så lenge denne ulikhet varer og så lenge det er knaphet på arbeidskraft i De Forente Stater, må en regne med at det vil være en viss uro på arbeidsmarkedet. Etter hvert som produksjonen øker og etterspørselen på de forskjellige områder blir tilfredsstilt, og etter hvert som arbeidskraftproblemet blir mindre akutt, må en regne med at det vil foregå en ny tilpasning av lønnsnivåene i De Forente Stater. En kan da vente at forholdet mellom de forskjellige lønningene blir mer i overensstemmelse med det en hadde før krigen enn med det en har i dag.

Utviklingen i Frankrike har i tiden etter landets frigjøring vært preget av den stadig tiltagende inflasjon. På tross av tyskernes økonomiske utbytting av landet ble prisene i okkupasjonstiden holdt forholdsvis godt nede. Så sent som i mai 1944, umiddelbart før den allierte invasjon, var engrosprisene kommet opp i 262 om en setter 1938 = 100. Det første 3/4 år etter invasjonen holdt engrosprisene seg noenlunde jevnt, men fra våren 1945 av fikk en en meget sterk stigning. Stigningen fortsatte i resten av 1945 og i 1946. Mens engrosprisindeksen i mai 1945 lå på 366 var den i oktober 1946 kommet opp i 820. Siden september

1944, da en kan regne at mesteparten av Frankrike var frigjort, og fram til oktober i fjor var det en tredobling av engrosprisene.

Ser en på oppgavene for de enkelte grupper av varer er det tydelig matvareprisene som er steget mest. Setter en gjennomsnittlig 1945 = 100, var matvareprisene i oktober 1946 steget til 246, mens de for industriprodukter var kommet opp i 188. Oppgavene over detaljprisene viser en ennå sterkere oppgang enn for engrosprisenes vedkommende. I september lå således detaljprisene for 34 viktige artikler i Paris på nesten 800, om en setter 1938 = 100.

Årsaken til inflasjonen kan først og fremst føres tilbake til den finansielle situasjon krigen skapte. I Frankrike som i de øvrige okkuperte land økte mengden av betalingsmidler meget betydelig, mens varemengden sank. Også i Frankrike fikk en et detaljert system for priskontroll og rasjonering, men det er tydelig at prismyndighetene ikke har gått fram med samme strenghet der som i en rekke av de øvrige tidligere okkuperte land. Resultatet av utglidningen i kontrollen er derfor blitt et stadig stigende prisnivå. Det har siden krigens opphør vært offentliggjort et stort antall bestemmelser med det formål å stabilisere prisnivået og hindre en ytterligere senking i francens verdi. Bortsett fra det siste forsøk satt i verk av regjeringen Blum, har disse tiltakene tilsynelatende ikke hatt noen stabiliserende virkning. Prisstigningen har selvsagt ført til økte lønnskrav, men det er typisk for mobiliteten i det franske økonomiske system i dag at da arbeiderne i juli 1946 fikk et 25 % tillegg til sine lønninger, steg matvareprisene i samme måned med 28 %, mens prisene på matvarer i engrosalg steg med 45 %. De høyere inntekter ble altså øyeblikkelig kompensert i stigende priser.

Samtidig med prisoppgangen er det foregått en tilsvarende stigning i seddelomløpet. Det steg fra 110.9 milliarder franc i 1938 og til 548.9 milliarder franc i mai 1945. En fikk i tiden fra 4. til 15. juni 1945 en seddelinnløsning som reduserte seddelmengden med om lag 100 milliarder franc. Allerede i november 1945 var imidlertid seddelomløpet kommet opp på høyde med tallene fra før innløsningen, og det var i november 1946 steget til 705 milliarder franc. Denne sterke stigningen henger til dels sammen med statens meget betydelige pengeforsbruk. Frankrikes banks forskudd til staten som den 31. august 1939 var 21 milliarder franc, var 31. oktober i fjor steget til 473 milliarder franc.

Den primære årsak til inflasjonen er at kontrollsystemet med priser og rasjonering ikke har holdt, men bakgrunnen for priskontrollens sammenbrudd har utvilsomt vært den meget vanskelige forsyningssituasjon i Frankrike siden frigjøringen. Den industrielle produksjon lå i de 5 første måneder av året 1946 på om lag 75 % av 1939-nivået, men det er viktig å legge merke til her at en betydelig del av denne produksjonen er gått ikke til konsum, men til oppbyggingen av de ødelagte strøk. En skal huske at Frankrike fikk ødelagt betydelige verdier i invasionsområdene og langs tyskernes rettrett-ruter. Samtidig var det slik at det franske jernbanenett i 1944 ble nesten fullstendig smadret. Selv om linjene etter hvert ble reparert og forbindelsen kunne gjenopptas var det lenge en akutt

mangel på rullende materiell, noe som i høy grad hemmet produksjonen. Den begrensede tilgang av industrivarer har for en stor del blitt motvirket ved den forserte innførsel av varer utenfra, særlig da fra De Forente Stater, men også fra England. Volumindeksen for innførselen lå i de 6 første måneder i 1946 på gjennomsnittlig 118 % av 1938-nivået. Utførselen lå samtidig bare på 33 % av 1938-nivået.

Den forserte innførsel har skapt en rekke finansielle problem. Storparten av innførselen er blitt finansiert ved lån, særlig gjennom den amerikanske Export-Importbank. Disse lån er relativt langsiktige, men det er allikevel i dag vanskelig å se hvorledes Frankrike skal kunne betale dem tilbake.

Mens prisene på det innenlandske marked som tidligere nevnt er steget meget sterkt, har franskmenne i k k e g å t t t i l t i l s v a r e n d e e n d r i n g e r i s i n v a l u t a k u r s . Den kurs som ble satt på francen ved invasjonen, 200 franc pr. pund, ble av alle ansett som en sterk overvurdering av francens verdi. Den vanskeliggjorde i høy grad et varebytte mellom Frankrike og andre land. På tross av dette, og på tross av at prisene steg ytterligere, det vil si at francens innenlandske verdi sank, ble francens intervalutariske verdi opprett-holdt uforandret inntil desember 1945, men forholdet mellom den innenlandske og den utenlandske francverdi var da blitt så åpenbar at det ble nødvendig med en drastisk tilpassing. Denne skjedde ved en reduksjon i francens internasjonale verdi fra 200 franc pr. pund til 480 franc pr. pund. I norske kroner gikk francen ned fra 10 øre pr. franc til 4.18 øre etter nedskrivingen. Det var den gang nedskrivingen ble foretatt alminnelig antatt at selv den nye verdi ikke svarte til francens kjøpekraft i Frankrike. Siden den tiden har en fått en ny skjevhets, idet engrosprisene siden januar i fjor er steget med 70 %, mens kurser har vært holdt uforandret. Da det norske prisnivå i denne perioden har vært holdt nesten konstant, betyr det at franske varer er blitt 70 % dyrere å kjøpe enn de var ved årets begynnelse. Sagt annerledes betyr det at når vi handler med Frankrike må vi på grunn av den kunstige valutakurs betale 70 % mer i norske varer for de produkter vi får enn vi gjorde tidligere. Franskmenne har til en viss grad søkt å motvirke prisstigningen for utlendinger ved eksportsubsider o. l., men disse tiltakene har ikke hindret at prisene på franske varer, regnet i kroner er steget i denne perioden. Det er ganske åpenbart at en slik valutakurs ikke kan holde i lengden, men så lenge de franske myndigheter velger å fortsette med den valgte kurs er det vanskelig for andre land å gardere seg mot virkningen på annen måte enn ved å begrense handelen mest mulig.

Det har lenge vært klart at franskmenne måtte gå meget drastisk til verks om de skulle kunne redde francen. Tidligere forsøk på å stabilisere pengeenhetens innenlandske verdi har som nevnt all vært mislykket. Ved årsskiftet 1946—47 ble en ny redningsaksjon for francen satt i verk. Regjeringen Blum bekjentgjorde at alle priser skulle settes ned 5 %, mens en ytterligere nedsettelse på 5 % skulle finne sted til våren. For å understøtte tiltaket skulle det opprettes et stort antall forretninger som skulle være forpliktet til å selge til de lovlige maksimalpriser.

Erfaringene fra andre land har vist at en ikke kan regulere prisnivået bare med et generelt prisdiktat. En slik handling er ofte blitt sammenliknet med å binde barometernålen for å påvirke været. Franskmennene er sikkert oppmerksom på denne side av saken, men det ligger allikevel en realitet bak bestemmelsen om prisreduksjonen. Det har nemlig vist seg at produsenter og forhandlere og ikke minst bøndene i stor utstrekning har holdt sine varer tilbake fra markedet i påvente av enda høyere priser. En pristopp og enda mer en prisreduksjon vil derfor kunne tvinge varene ut på markedet fordi det ikke lenger lønner seg å sitte med store lagre. Det er først og fremst dette de nye bestemmelser har tatt sikte på.

For å gjennomføre en fullstendig sanering av Frankrikes finanser er det imidlertid nødvendig å gå mye mer drastisk til verks. Først og fremst er det hensikten å følge den såkalte Monnetplan for den franske industriens gjenreising. I denne plan, som ble offentliggjort i slutten av 1946, pekes det innledningsvis på Frankrikes vanskelige økonomiske stilling. Grunnårsaken til de vanskeligheter Frankrike har hatt helt siden forrige verdenskrig er den lave produktiviteten. En regner at en fransk arbeider før krigen bare produserte en tredjedel av det en amerikansk arbeider produserte og to tredjedeler av en britisk arbeiders produksjon. I etterkrigstiden er denne forskjell blitt enda mye større. Befolkningsstilveksten har i mellomkrigsårene vært negativ, og først under krigen steg fødselsraten såpass at antall av fødsler i 1945 for første gang på et halvt århundre var mer enn tilstrekkelig til å sikre replaseringene. En annen årsak til Frankrikes vanskelige stilling var landets avhengighet av råvarer. Før krigen måtte det innføre en tredjedel av kullforbruket, all mineralolje, 98 % av alt koppen, 96 % av bomullen, 87 % av all ull, 65 % av bly, 60 % av fettstoffer og 50 % av alle tremasse som ble brukt.

Målet for den nye plan går ut på å nå opp i 1938-nivået for industriproduksjonen ved utgangen av 1946; å nå 1929-nivået, som var 25 % høyere enn 1938-nivået, i midten av 1948 og endelig i 1950 å komme opp i en produksjon som ligger 25 % over 1929-nivået. For å gjennomføre dette programmet mener planens forfattere det er nødvendig å konsentrere seg om øking i produksjonen av visse nøkkelpprodukter, nemlig kull, elektrisitet, stål, cement, landbruksmaskiner, og transportmidler.

For å nå de produksjonsmålene som er satt vil det således bli nødvendig å heve kullproduksjonen fra 47.6 millioner tonn i 1938 til 65 millioner tonn i 1950. Elektrisitsproduksjonen må heves først og fremst ved å bygge ut vannkraften fra 20.7 milliarder kW timer til 37 milliarder. For stål forutsetter planen en stigning i produksjonen fra 6.2 millioner tonn i 1938 til 11 millioner tonn i 1950; for cement en oppgang fra 3.8 millioner tonn til 13.5 millioner. Jernbanenes transportkapasitet skal økes til det tredobbelte uten å øke antallet av funksjoner. Tre av de viktigste hovedlinjer skal elektrifiseres.

Dette programmet forutsetter en betydelig nyinvestering. Det er beregnet at produksjon og innførsel i alt av kapitalgjenstander vil beløpe seg til 3 000 mil-

liarder franc. Av dette regner en at 2 250 milliarder franc vil gå til nyinvesteringer, mens 750 milliarder franc skal brukes til vedlikehold. Nå regnes nasjonalinntekten i Frankrike til 3 000 milliarder franc i 1947 og 3 700 milliarder franc i 1950. Bruttonasjonalinntekten. Bruttokapitalutgiftene vil da ta mellom 23 og 25 % av bruttonasjonalinntekten.

I det første år 1947 vil netto-kapitalutgiften til planens gjenreising, regnet i juni 1946 franc, bli 440 milliarder franc. Av dette regner en 70 milliarder kan skaffes til veie av industrien og jordbrukskulturen, 140—150 milliarder franc ved lån i utlandet eller realisasjon av franske tilgodehavender i utlandet, mens 240—250 milliarder må skaffes til veie ved økt sparing. Det vil også bli nødvendig å tilføre alle de strategisk viktige industriene et betydelig antall nye arbeidere. Samtidig forutsettes det en kraftig øking i effektiviteten i de forskjellige industrier. Det kan være tilstrekkelig her å nevne kullgruvene og stålindustrien som et eksempel. I øyeblikket er antall minearbeidere større i Frankrike enn det var i 1938, vesentlig fordi de franske gruvene beskjeftiger nesten 60 tusen tyske krigsfanger. For å kunne dekke behovet for arbeidskraft i årene framover regner franskmenne med en immigrasjon av om lag 50 tusen utenlandske gruvearbeidere. Samtidig forutsetter planen en stigning i effektiviteten fram til 1950 på 13 %. For stålindustrien forutsettes det at antallet av arbeidere skal stige fra 97 tusen i midten av 1946 til 150 tusen ved utgangen av 1950. Samtidig forutsettes det at produksjonen pr. arbeider skal stige fra 44 tonn i 1938 til 80 tonn i 1950 og senere øke jevnt til 84 tonn pr. mann pr. år.

Det er som nevnt ganske klart at det ikke vil være mulig å gjennomføre en slik plan bare ved hjelp av innenlandske ressurser. En stor del av det maskinelle utstyr som trengs vil således måtte kjøpes i De Forente Stater og i England. For å betale denne importen regner franskmenne med en øking i sin egen eksport fra 80 milliarder franc i 1946 til 264 milliarder i 1950. Turistinntektene forutsettes å gå opp fra 3 milliarder i 1946 til 38.5 milliarder i 1950. Selv med en så sterkt økt utførsel og turistvirksomhet vil Frankrike ikke kunne betale for innførselen. Det regnes derfor med et samlet underskudd på betalingsbalansen i årene fra 1946 til og med 1949 på 163 milliarder franc, som må dekkes ved lån. Det er da tatt hensyn til at det allerede på betalingsbalansen er tatt til inntekt i form av lån om lag 200 milliarder franc, hvorav 188.5 milliarder skriver seg fra De Forente Stater.

Den franske «Monnet»-planen vil, om den blir satt ut i livet, sikkert kunne hjelpe i vesentlig grad til å bedre den franske økonomi. Planen er imidlertid så omfattende at det med de forsyningsvanskeren har i verden i dag vel er tvilsomt om den kan gjennomføres etter programmet. På den aktuelle situasjonen vil planen antagelig få mindre betydning fordi den produksjonsøking som forutsettes først vil begynne å gjøre seg gjeldende i noen særlig grad i slutten av 1940-årene. I den akutte situasjonen Frankrike befinner seg i dag må en derfor regne med at myndighetene først og fremst må støtte seg på rent monetære tiltak om de skal greie å redde francen fra ytterligere inflasjon.

NORGE.

I Statistisk-økonomisk oversikt for 1946 har Byrået gitt en detaljert oversikt over den økonomiske utvikling i Norge fram til årsskiftet 1946—47. I denne artikkel skal en derfor bare trekke fram enkelte detaljer av utviklingen i den siste tiden.

Omleggingen av systemet med statsveksler er utvilsomt en av de viktigste begivenheter på det finansielle område i Norge i den siste tid. Tidligere har en som kjent i Norge hatt et system med 8 forskjellige typer av statsveksler med løpetid varierende fra 3 måneder og til 24 måneder og renter fra $1\frac{1}{2}\%$ til $1\frac{5}{8}\%$. I alt var det pr. 31 desember 1945 uteløpende statsveksler for 4 338 950 000 kroner hvorav 58 % utgjordes av 12 måneders veksler. Pr. 31. desember 1946 utgjorde de utestående statsveksler 3 176 750 000 hvorav 26 % var 12 måneders. Endringer i den relative sammensetning av statsveksler med forskjellig løpetid har gitt seg utslag i den veide gjennomsnittsrente. Pr. 31. januar 1944 var således gjennomsnittsrenten for alle uteløpende statsveksler 0.95 %. Etter hvert som de mer langsigktige typer fikk større betydning steg gjennomsnittsrenten og nådde den 30. september 1945 1.20 %. Den holdt seg på dette nivå til i sommer da gjennomsnittsrenten begynte å synke inntil den pr. 31. desember 1946 var kommet ned i 1.11 %.

Etter den nye ordningen som nå er gjennomført blir det bare to typer av statsveksler, nemlig en med 6 måneders og en med 12 måneders løpetid. Det er imidlertid en betydelig begrensning i adgangen til å skaffe seg statsveksler, idet 12 måneders vekslene som gir 1 % rente, med få unntak bare kan tegnes av sparebanker slik at forretningsbankene for det alt vesentlige er henvist til 6 måneders statsveksler hvor renten er $1\frac{1}{2}\%$. Tidligere var renten for $1\frac{1}{2}$ -års veksler $1\frac{7}{8}\%$, slik at nyordningen betyr en vesentlig inntektsreduksjon for bankene. Det er også knyttet den betingelse til de nye statsveksler at bankene skal forplikte seg til å holde et visst minstebeløp av sine ledige midler på foliokonto i Norges bank. For privatbankene er grensen satt til 15 % og for sparebankene 10 % av deres kunders folioinnskudd.

De nye låneformer må ses i forbindelse med de to nye kortsiktige statslån på tilsammen 320 millioner kroner som ble lagt ut i slutten av november i fjor. Begge lånene ble sterkt overtegnet. Hensikten med lånene var å skaffe midler bl. a. til redeneroppgjøret. 5-års lånet fikk en rente på $1\frac{1}{2}\%$ uten årlige avdrag. 10-års lånet derimot blir forrentet med 2 %. I de første 5 år er lånet avdragsfritt og skal så amortiseres i løpet av de siste 5 år ved loddtrekning eller oppkjøp.

Den korte løpetid for disse lånene må ses som et resultat av de spesielle behov staten har å dekke. Det har utvilsomt også spilt en rolle at bankene har meget betydelige midler som de ønsker å plasere på relativt kort sikt, mens behovet for langsigktige lån på 20 og 30 år i øyeblikket må sies å være praktisk talt mettet. På grunn av de skjerpende betingelser i de nye lån var det naturlig at

det ble foretatt en omlegging av statsvekselrenten, da en ellers ville ha fått et misforhold mellom renten på statsveksler og på de kortskiktige obligasjonslån.

Som kjent ble det ved lønnsnemndas kjennelse av 12. september 1945 innført indeksregulering for lønninger på grunnlag av leveomkostningsindeksen. Ved forhandlinger mellom Arbeidernes faglige landsorganisasjon og Norsk Arbeidsgiverforening ble partene den 28. august i fjor enige om «at alle dyridststillegg heretter skulle reguleres etter Det Statistiske Sentralbyrås leveomkostningsindeks med 1938 som utgangspunkt». Som basis ble brukt 15. juli 1945 da indeksen var 155.8 poeng. Regulering skulle bare finne sted hver 6. måned om indeksen da var steget minst 5 poeng over basismånedens. Den 15. august 1946 var indeksen bare 160.2 og ga således ikke grunnlag for en lønnsrevisjon. I november i fjor gikk imidlertid indeksen for første gang over dette nivået, idet tallet for den måned var 161.2. I desember steg indeksen ytterligere til 161.3. Etter avtalen kan imidlertid regulering først finne sted om indeksen ligger over det kritiske punkt i neste reguleringsmåned, nemlig 15. februar. Hovedårsaken til stigningen var oppgangen i brennevinsprisene fra oktober til november, men det var også en stigning i prisene på jordbruksprodukter. I en avtale mellom Regjeringen og Landsorganisasjonen er det imidlertid blitt bestemt at stigning i brennevinsprisene ikke skulle danne basis for krav om lønnsøking. Holder en prisstigningen for brennevin og vin fra oktober til desember utenfor, blir indekstallet i desember 160.7 mot 161.3 poeng om indeksen regnes på vanlig måte.

Ved årsskiftet fikk en ytterligere stigning i leveomkostningene fordi premiene for syketrygden ble satt opp ganske betydelig. Leveomkostningsindeksen for januar er ennå ikke offentliggjort, men en har regnet at stigningen i premieutgiftene vil føre til en oppgang på 0.44 poeng i indeks pr. 15 januar. For å motvirke denne prisstigningen og for å eliminere virkningen av den sesongmessige oppgang som en vanlig har i vårmånedene for en rekke landbruksprodukter, bl. a. for poteter, er Prisdirektoratet gått til nedskjæring av prisene på enkelte varer. Således ble prisene på doneriklær redusert med 50 % og nce senere ble margarin- og sukkerprisene betydelig nedsatt.

Årsaken til det stadig økende prispress er først og fremst stigningen i prisene på innførselsvarer. En har ikke i Norge noen prisindeks for innførselsvarer, men en kan danne seg et bilde av hvor mye en må betale for de produkter som innføres ved å se på handelsstatistikkens tall. I handelsstatistikken oppgis både mengde og verdi av de fleste innførte varer, og på det grunnlag kan en regne ut kilo- eller stykkprisene. Det er nødvendig å gjøre oppmerksom på at disse prisene kan variere fra måned til måned fordi kvaliteten av de varepartier som innføres er forskjellig. Denne beregningsmåten kan derfor bare brukes for varegrupper som er noenlunde homogene, og tallene må i alle tilfelle behandles med varsomhet. Med disse forbehold skulle det være mulig å bruke innførselstallene til en grov vurdering av de priser en nå må betale for innførselsvarer. Gjennomsnittsprisen (cif.) på hvete var i 1938 ifølge handelsstatistikkens tall 16 øre pr. kg. og i 1939 12 øre pr. kg. De varepartier som ble innført i 1945 og som for en vesent-

lig del representerete gamle innkjøp, kostet 36 øre pr. kg, mens prisen i de siste tre måneder for hvilke en har oppgaver, august, september, oktober 1946, var mellom 50 og 55 øre pr. kg. Det er nesten $3\frac{1}{2}$ ganger så mye som i 1938. For rug har utviklingen vært liknende. I 1938 ble rugen betalt med 12 øre pr. kg; i månedene august og oktober 1946 med henholdsvis 46 og 49 øre. I september kom det dog til landet et lite parti rug av statsinnkjøpene til 25 øre pr. kg. For mais var kiloprisen i 1938 13 øre og i august—oktober 1946 mellom 35 og 37 øre. Kiloprisen for råsukker er steget fra 16 øre i 1938 til kr. 1.04 for de partier som kom i august, til 1.29 for de som kom i september og var 91 øre for de partier som kom i oktober. De store svingninger skyldes først og fremst de ulike priser i de forskjellige produsentland. For kaffe er prisene gått opp fra 81 øre i 1938 til mellom kr. 2 og kr. 2.30 i august—oktober 1946. For tobakksblad var prisen i tilsvarende tidsrom gått opp fra kr. 2.44 pr. kg til mellom 6.40 og 7.40 pr. kg. For ufarget ullgarn var prisen gått opp fra kr. 6.37 pr. kg til mellom 18 og 20 kr. For stenkull er tonnprisen gått opp fra kr. 23.92 i 1938 til mellom 70 og 77 kr. i august—oktober 1946. For bensin har prisstigningen derimot vært mer moderat, fra 10 øre pr. kg i 1938 til 14—15 øre i august—oktober 1946. For alumina, halvfabrikatet som brukes til aluminiumsproduksjonen, er prisene gått opp fra 34 øre pr. kg til om lag 50 øre pr. kg. Jern- og stålplater er gått opp fra 25 øre pr. kg til mellom 55 og 66 øre pr. kg, og endelig er kopper og bronsetråd gått opp fra kr. 1.01 pr. kg i 1938 til mellom kr. 1.85 og 1.94 pr. kg i angust—oktober 1946.

Det framgår av disse tallene at det i de aller fleste tilfelle har kostet mellom to og tre ganger mer, og når det gjelder sukker 7 ganger mer, å kjøpe varene i 1946 enn i 1938. Det er denne differensen mellom innkjøpspriser i utlandet pluss fraktomkostningene og salgsprisene i Norge som blir dekket ved subsidiær. Disse tallene tyder også på at det må bli et meget kraftig prisomslag ute i verden før det igjen blir overensstemmelse mellom prisene hjemme og prisene ute. Sagt annerledes betyr det at selv en kraftig prisnedgang ute i verden i de fleste tilfelle ikke vil influere på leveomkostningene i Norge. Derimot må en regne med at et omslag ute vil kunne føre til en reduksjon i subsidiene.

Industriproduksjonen har i de siste måneder vært høy, men tilførselen av råstoff og hjelpestoffer, særlig kull, er ennå utilstrekkelig. Kullstreiken i De Forente Stater i fjor har igjen gjort kullspørsmålet akutt. Tilførselen av kull har siden frigjøringen vært betydelig mindre enn det som skulle til for å dekke det normale behov. I 1939 utgjorde stenkullinnførselen alene 2.7 millioner tonn, mens koks- og cindersinnførselen tilsammen løp opp i vel 800 000 tonn. I 1945 ble det derimot bare innført til landet om lag 1 million tonn stenkull og vel 100 000 tonn cinders og koks. Praktisk talt hele dette kvantum ble innført i tiden etter frigjøringen. Da forbruket på den tid for en alt overveiende del var basert på tre og da forbruket av kull fortsatt var strengt rasjonert, var kultillførselen mer enn tilstrekkelig til å dekke det begrensede forbruk. Resultatet var derfor at reservelagrene ble bygd opp i ganske betydelig grad. Mens det i Norge ved utgangen av mai 1945 bare befant seg 36 638 tonn kull på lager hos

kullimportører, dampskipsselskaper, gassverker og ved Norges Statsbaners kulldepoter, var beholdningene i desember samme år steget til 244 578 tonn. Ut over våren 1946 sank igjen lagerbeholdningene og nådde bunnen i mai 1946 med 161 000 tonn. Fra da av økte lagrene igjen jevnt og nådde i september 238 000 tonn. Kullstreiken i De Forente Stater i november—desember førte imidlertid til en betydelig nedgang i innførselen med tilsvarende reduksjon i lagerbeholdningene. Ifølge oppgavene ved årsskiftet var det derfor bare 149 000 tonn på lager, det laveste tall siden juni 1945. I januar er Norge blitt tildelt 139 700 tonn hvorav 71 700 tonn fra De Forente Stater og 25 000 tonn fra Tyskland. For de kommende måneder venter en igjen økte tilførsler. For de to måneder februar og mars 1947, venter således Norge å få i alt 306 000 tonn kull, hvorav 152 800 tonn fra De Forente Stater, 6 000 fra Storbritannia, 57 200 tonn fra Tyskland og 90 000 tonn fra Polen.

I de 10 måneder en har oppgave for i 1946 har innførselen av stenkull fra utlandet vært 1 253 735 tonn. Fra Svalbard er det kommet 35 986 tonn. Innførselen fra utlandet har således gjennomsnittlig bare vært vel 125 000 tonn pr. måned eller om lag 100 000 mindre pr. måned enn i årene før krigen.

Det har i etterkrigstiden vært en betydelig omlegging av kullkjøpene. I mellomkrigsårene var det Storbritannia som uten sammenlikning var den største leverandør. I 1939 kom over 70 % av kullene fra Storbritannia, mens mellom 13 og 14 % kom fra Polen og vel 10 % kom fra Svalbard. I de måneder som er gått av 1946 er om lag 50 % av innførselen kommet fra De Forente Stater, mens 32 % kom fra Ruhr og 15 % fra Polen. Storbritannia leverte i denne perioden mindre enn 2 % av den kultmengde vi innførte.

Disse tallene viser i hvilken grad Norge er blitt avhengig av kulttilførsler fra De Forente Stater. Det var nettopp derfor kullstreiken i De Forente Stater hadde slik betydning for oss. Uten de amerikanske kull ville utvilsomt en stor del av den norske industri måtte stoppe opp. Kullstreiken fikk, selv om den ble bilagt etter kort tid, atskillig innflytelse på kultforsyningen i Europa fordi Norge og alle andre europeiske land gikk glipp av om lag 1 måneds tilførsel.

Denne forskjynningen i kultforsyningene har også en annen side. Mens Norge tidligere kjøpte kull i Storbritannia hvor prisene var relativt lave, må vi nå kjøpe fra De Forente Stater hvor kvaliteten er dårligere og prisene atskillig høyere. Hertil kommer at kullene må fraktes i store fartøyer som bedre kunne vært benyttet i annen fart, mens kull-lastene fra England kunne tas hjem i spesialbygde kultskip på 1000 til 2000 tonn. Den lange vei over Atlanteren betinger også betydelig høyere fraktrater enn farten fra de britiske kulthavner. Dette har ført til en betydelig øking i kultutgiftene. Bygger en på handelsstatistikken tall over mengden og verdien av kultinnførselen var den gjennomsnittlige pris pr. tonn stenkull i 1938 23.92 kroner. For de kultmengder som er innført i 1946 har derimot gjennomsnittsprisen vært 73.51 kroner pr. tonn. Det er en stigning til mer enn det tre-dobbelte.

(Redaksjonen avsluttet 15 januar 1947.)

Økonomiske månedstall.

English translation see page 298. — Traduction française voir page 299.

År og måneder	1. Norges Bank ¹											
	A. Dis- konto	B. Gull- behold- ning ²	C. Midler- tidige anbrin- gelser i gull ²	D. Konto- tilgode- haven- der og kort- siktige inve- sterin- ger i ut- landet ²	E. Seddel- omløp	F. Folioinnskudd					G. Riks- inns- kudd	H. Utlån og diskon- tering
						I alt ³	a) Staten	b) Andre offent- lige konti ⁴	c) Innen- landske banker	d) Andre		
Pst.	Mill. kr.											
1929.....	5	147	—	59	318	88	27	—	61	—	237	
1932.....	4	118	26	30	314	74	7	—	67	—	252	
1937.....	4	135	45	193	449	102	41	—	62	—	123	
1938.....	3 $\frac{1}{2}$	153	54	191	477	130	38	—	92	—	117	
1939.....	4 $\frac{1}{2}$	120	87	86	575	94	7	—	87	—	308	
1940.....	3 $\frac{1}{2}$	—	—	—	1 040	601	93	—	508	—	92	
1941.....	3	—	—	—	1 528	2 132	1 096	—	623	413	42	
1942.....	3	—	—	—	2 137	2 778	1 576	—	640	556	28	
1943.....	3	—	—	—	2 578	3 891	2 075	—	1 070	747	19	
1944.....	3	—	—	—	3 023	4 645	2 885	—	1 205	554	24	
1945.....	3	241	116	94	1 478	6 470	4 832	—	679	959	490	
1944												
Mars.....	3	—	—	—	2 591	4 392	2 957	—	749	686	—	
April.....	3	—	—	—	2 614	4 544	3 111	—	730	703	—	
Mai.....	3	—	—	—	2 653	4 713	3 260	—	804	649	—	
Juni.....	3	—	—	—	2 725	4 803	3 236	—	998	568	—	
Juli.....	3	—	—	—	2 782	4 959	3 512	—	856	592	—	
Aug.....	3	—	—	—	2 830 ⁴	4 074 ⁴	2 593	—	917	563	—	
Sept.....	3	—	—	—	2 856	4 242	2 615	—	1 068	560	—	
Okt.....	3	—	—	—	2 886	4 417	2 813	—	1 041	563	—	
Nov.....	3	—	—	—	2 916	4 583	2 949	—	1 080	554	—	
Des.....	3	—	—	—	3 023	4 645	2 885	—	1 205	554	—	
1945												
Jan.....	3	—	—	—	2 968	4 844	3 032	—	1 243	569	—	
Feb.....	3	—	—	—	2 960	4 997	3 482	—	977	538	—	
Mars.....	3	—	—	—	2 999	5 094	3 611	—	1 008	475	—	
April.....	3	—	—	—	3 021	5 264	3 718	—	1 064	481	—	
Mai.....	3	—	—	—	2 939	5 738	3 673	—	1 202	863	—	
Juni.....	3	—	—	—	2 611	6 082	3 810	—	1 189	1 083	—	
Juli.....	3	—	—	—	2 253	6 241	4 107	—	1 226	908	—	
Aug.....	3	—	—	—	1 581	6 926	4 792	—	1 215	919	—	
Sept.....	3	—	—	—	1 018	7 010	4 970	—	1 136	904	54	
Okt.....	3	—	—	—	1 137	6 883	4 972	—	932	979	274	
Nov.....	3	—	—	—	1 294	6 621	5 064	—	629	929	472	
Des.....	3	241	116	95	1 478	6 470	4 832	—	679	959	490	
1946												
Jan.....	2 $\frac{1}{2}$	241	116	142	1 430	6 556	4 858	—	725	974	519	
Feb.....	2 $\frac{1}{2}$	241	115	164	1 447	6 512	4 666	—	893	953	563	
Mars.....	2 $\frac{1}{2}$	241	115	191	1 532	6 462	4 634	—	846	981	549	
April.....	2 $\frac{1}{2}$	241	115	191	1 567	6 591	4 617	—	900	1 074	535	
Mai.....	2 $\frac{1}{2}$	240	116	193	1 589	6 117	4 505	—	538	1 074	1 037	
Juni.....	2 $\frac{1}{2}$	240	117	178	1 665	6 005	4 388	—	545	1 072	1 029	
Juli.....	2 $\frac{1}{2}$	240	145	204	1 695	6 095	4 177	—	810	1 108	1 022	
Aug.....	2 $\frac{1}{2}$	240	150	139	1 736	6 002	4 184	—	731	1 087	1 016	
Sept.....	2 $\frac{1}{2}$	240	156	148	1 765	5 885	4 069	686	705	424	1 005	
Okt.....	2 $\frac{1}{2}$	240	156	219	1 798	5 879	4 125	700	647	407	949	
Nov.....	2 $\frac{1}{2}$	240	155	151	1 819	5 843	4 244	623	565	406	944	

Note: Følgende standardbetegnelser er brukt i tabellen: —: oppgave mangler, 0: null eller mindre enn 1 $\frac{1}{2}$, -: beregnet tall, •: foreløpig tall, *: revisert tall. Brudd i en serie betegnes ved horisontal strek.

¹: Ultimtall. ²: I tiden april 1940—mai 1945 ble gull- og valutabeholdningene administrert av Norges Bank i London etter hvert enn i totalsummen. ³: Under okkupasjonen er tyske foliomidler ikke tatt med. ⁴: 1 000 mill. kr. midlertidig satt inn på egen konto, og i oktober 1945 overført til kontoen for statens avbetalning på okkupasjonsmaktens forskudd. ⁵: T. o. m. august 1946 regnet sammen med kontoen «Andre» (kolonne e.).

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	1. Norges Bank (forts.).					2. Bank- klare- ring i Oslo ²	3. Private aksjebanker ³					
	I. Rentebarende verdipapirer		K. For- skudd til den tyske okkupa- sjons- makten + tyske folio- inn- skudd	L. Avbetaling på tysk for- skuds- konto av Sta- ten og Norges Clearing-inst.	M. Tysk for- skuds- konto etter fradrag (K - L)		A. Innskudd		B.	C.	D.	
	a)	b)	I alt	Herav norske			a)	b)	Utlån ⁴	I reg- ning med uten- landske banker ⁵	Redis- konter- inger (innen- lands)	
Mill. kr.												
1929.....	27	19	-	-	-	250	1 019	129	1 308	+ 25.4	89	
1932.....	27	26	-	-	-	195	852	101	1 047	÷ 3.4	41	
1937.....	107	67	-	-	-	311	939 ⁶	137 ⁶	991 ⁶	+ 1.1	2	
1938.....	136	111	-	-	-	328	1 011	143	1 011	+ 16.4	1	
1939.....	115	102	-	-	-	354	984	177	1 148	÷ 1.0	20	
1940.....	-	82	1 257	100	1 157	375	1 401	569	969	+ 3.2	1	
1941.....	-	73	3 670	384	3 286	611	1 844	903	723	+ 7.8	0	
1942.....	-	72	6 005	1 453	4 552	585	2 161	1 098	625	+ 7.1	0	
1943.....	-	71	8 339	2 223	6 116	597	2 555	1 329	541	+ 1.5	0	
1944.....	-	71	10 670	2 337	8 333	563	2 782	1 458	490	÷ 9.8	0	
1945.....	-	8	11 681	3 518	8 163	487	3 538	2 036	657	+ 4.4	0	
1944												
Mars	-	71	8 892	2 223	6 639	665	2 626	1 431	529	÷ 1.1	0	
April	-	71	9 069	2 223	6 816	527	2 661	1 461	529	÷ 1.8	0	
Mai	-	71	9 281	2 223	7 028	545	2 729	1 515	521	÷ 1.3	0	
Juni	-	71	9 485	2 291	7 194	614	2 801	1 573	493	÷ 2.5	0	
Juli	-	71	9 699	2 294	7 405	633	2 796	1 563	484	÷ 6.1	0	
Aug.	-	71	9 895	2 336	7 559	546	2 820	1 575	483	÷ 6.0	0	
Sept.	-	71	10 100	2 336	7 764	556	2 858	1 601	472	÷ 6.1	0	
Okt.	-	71	10 298	2 337	7 961	548	2 893	1 618	465	÷ 5.9	0	
Nov.	-	71	10 500	2 337	8 163	550	2 909	1 634	460	÷ 8.2	0	
Des.	-	71	10 670	2 337	8 333	475	2 701	1 445	483	÷ 6.9	0	
1945												
Jan.	-	71	10 813	2 338	8 475	520	3 020	1 731	464	÷ 7.4	0	
Feb.	-	71	10 970	2 338	8 632	537	3 038	1 735	466	÷ 7.6	0	
Mars	-	71	11 105	2 338	8 767	550	3 064	1 744	468	÷ 3.3	0	
April	-	71	11 293	2 338	8 955	502	3 165	1 835	470	÷ 3.6	0	
Mai	-	71	11 357	2 338	9 019	336	3 209	1 864	468	÷ 3.5	0	
Juni	-	71	11 351	2 338	9 013	423	3 303	1 923	481	÷ 2.6	0	
Juli	-	71	11 528	2 518	9 010	435	3 422	1 984	483	÷ 2.5	0	
Aug.	-	9	11 519	2 518	9 001	481	3 593	2 111	488	÷ 2.6	0	
Sept.	-	8	11 681	2 518	9 163	385	3 598	2 121	529	÷ 6.9	0	
Okt.	-	8	11 681	3 518	8 163	528	3 560	2 102	579	÷ 16.7	0	
Nov.	-	8	11 681	3 518	8 163	569	3 535	2 091	595	÷ 17.3	0	
Des.	-	8	11 681	3 518	8 163	571	3 446	2 006	640	÷ 3.5	0	
1946												
Jan.	-	7	11 681	3 518	8 163	701	3 469	2 013	656	÷ 7.0	0	
Feb.	-	7	11 681	3 518	8 163	610	3 539	2 083	685	÷ 8.9	0	
Mars	-	9	11 681	3 518	8 163	713	3 576	2 116	760	÷ 27.1	0	
April	-	9	11 681	3 518	8 163	704	3 671	2 204	798	÷ 30.4	0	
Mai	-	147	8	11 681	3 518	8 163	752	3 206 ⁷	1 731	840	÷ 35.9	0
Juni	-	147	8	11 681	3 518	8 163	719	3 293	1 814	843	÷ 68.3	0
Juli	-	147	8	11 681	3 518	8 163	775	3 372	1 888	867	÷ 5.7	0
Aug.	-	147	8	11 681	3 573	8 108	658	3 367	1 898	887	÷ 4.8	0
Sept.	-	107	8	11 681	3 573	8 108	772	3 422	1 935	928	÷ 22.5	0
Okt.	-	37	8	11 681	3 573	8 108	1 006	3 419	1 925	969	÷ 12.1	0
Nov.	-	8	8	11 681	3 573	8 108	915	3 322	1 828	1 032	÷ 15.7	0

¹ 1000 mill. kr. middeltidig satt inn på egen konto, og i oktober 1945 overført til kontoen for Statens avbetaling på okkupasjonsmakten forsksedd. ² Årstallene gjennomsnitt pr. måned. ³ Ultimottall. ⁴ Månedstallene omfatter bare større banker. ⁵ Fra februar 1944 inkl. termininnskudd. ⁶ F. o. m. desember 1935 opphørte statistikken for banker under likviditasjon eller administrasjon. Tallene gjelder fra da av bare de frie banker. ⁷ Nedgangen i folioinnskudd skyldes overføring av riksinskudd til Norges Bank. ⁸ Inklusive rediskonteringer. ⁹ + = tilgodehavende, ÷ = gjeld.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	4. Sparebanker ¹		5. Private aksjebanker og sparebanker ^{1,5}				6. Omsetningen på Oslo Børs		7. Emis- sion av aksjer	
	A. Innskudd		B.	A.	B.	C.	D.	A.		
	a)	b)	Utlån	Innskudd	Utlån ekskl. pante- lån	Egne verdi- papirer og stats- veksler	I kasse og i Norges Bank	Aksjer		
	I alt	Folio ²						1000 kr.		
Mill. kr.										
1929.....	2 287	20	992	3 306	2 300	1 017	88	20 041	10 528	46.3
1932.....	2 114	15	887	2 966	1 934	961	90	4 660	31 165	33.4
1937.....	1 890	20	687	2 829	1 678	886	92	64 078	16 435	51.9
1938.....	1 971	25	681	2 982	1 692	1 018	98	15 350	17 583	11.6
1939.....	1 926	28	698	2 910	1 846	922	84	15 196	15 429	23.8
1940.....	1 820	161	608	3 221	1 577	1 001	435	14 541	23 376	2.2
1941.....	2 066	292	507	3 910	1 230	1 809	726	40 572	56 693	66.0
1942.....	2 424	411	400	4 585	1 025	2 704	729	26 732	54 144	11.6
1943.....	2 838	539	327	5 393	868	3 240	1 196	18 705	64 623	9.8
1944.....	3 325	686	277	6 107	773	4 183	1 335	17 680	72 421	19.6
1945.....	4 118	912	278	7 683	947	5 922	800	17 464	77 732	15.4
1944		³	³							
Mars	2 306	422	249	5 662	863	3 799	857	1 393	3 317	4.6
April	2 341	435	245	5 743	858	3 852	890	1 409	2 203	0.0
Mai	2 374	445	238	5 855	842	3 980	904	1 464	3 289	0.0
Juni	2 402	454	234	5 965	807	3 952	1 103	1 535	24 202	1.5
Juli	2 434	455	231	6 002	795	4 150	966	782	6 842	0.8
Aug.	2 461	463	225	6 060	786	4 159	1 020	946	5 847	2.0
Sept.	2 496	483	223	6 144	772	4 106	1 185	1 377	5 095	0.4
Okt.	2 542	508	221	6 239	762	4 249	1 152	2 434	3 724	0.3
Nov.	2 561	511	222	6 281	758	4 271	1 196	1 586	5 978	0.0
Des.	2 566	489	225	6 117	781	4 175	1 327	1 107	2 406	8.6
1945										
Jan.	2 641	521	218	6 543	753	4 350	1 367	1 775	6 137	0.9
Feb.	2 659	525	211	6 585	747	4 639	1 097	1 840	4 079	2.0
Mars	2 692	544	209	6 655	746	4 630	1 181	1 815	7 035	2.1
April	2 721	553	205	6 797	743	4 773	1 198	1 912	5 244	1.3
Mai	2 765	562	199	6 899	734	4 734	1 343	2 703	10 341	2.3
Juni	2 856	559	197	7 114	745	4 905	1 380	1 679	6 424	1.4
Juli	3 051	611	193	7 489	742	5 232	1 429	1 247	5 336	0.2
Aug.	3 320	774	188	8 016	741	5 845	1 338	995	7 052	0.5
Sept.	3 350	800	192	8 060	791	5 965	1 241	529	3 207	0.7
Okt.	3 296	769	201	7 951	851	6 030	1 020	733	5 410	0.6
Nov.	3 185	676	210	7 780	880	6 122	713	933	11 590	0.2
Des.	3 179	657	224	7 683	944	5 922	800	1 342	5 878	3.2
1946										
Jan.	3 196	647	224	7 700	952	5 834	831	2 736	10 806	0.1
Feb.	3 179	619	234	7 747	994	5 647	1 018	1 504	7 777	1.8
Mars	3 166	596	246	7 766	1 086	5 620	958	1 050	3 431	2.7
April	3 176	592	256	7 874	1 137	5 564	1 040	860	1 551	1.4
Mai	3 152	557	262	7 368	1 188	5 378	666	895	1 973	37.6
Juni	3 149	543	273	7 452	1 205	5 311	712	691	2 617	2.3
Juli	3 168	545	279	7 556	1 237	5 311	953	906	2 429	3.4
Aug.	3 167	535	290	7 546	1 271	5 348	864	768	1 067	9.3
Sept.	3 148	521	296	7 578	1 320	5 333	825	1 011	1 467	0.4
Okt.	3 147	524	315	7 575	1 386	5 308	750	1 467	2 624	3.8
Nov.	3 137	525	331	7 460	1 471	5 214	655	1 265	1 203	—

¹ Ultimottall. ² Fra febr. 1944 inkl. termininnskudd. ³ Månedstallene omfatter bare større banker. ⁴ Nedgangen skyldes overferding av riksinnskudd til Norges Bank. ⁵ Beregnede tall for alle banker. Årstallene til og med 1944 er le endelige tall etter den årlige bankstatistikk.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	8. Aksjeindeks ¹						9. Kurs på obliga- sjoner ³	10. Øve- blikke- lig rente på obliga- sjoner ⁵	11. Betalingsforhold			
	A.	B.	C.	D.	E.	F.			Kon- kurser	Akkord- for- hand- linger	C.	D.
	Indu- stri	Skipt- fart	Hval- fangst.	Banker	Forsik- ring	Total ²			Pst.		Ekseku- sjoner ⁶	Veksle- pro- tester ⁷
1929.....	-	-	-	-	-	-	95.9	5.21	822	228	12 518	-
1932.....	43.4	44.6	45.4	98.2	122.1	54.8	99.6	5.02	755	333	11 275	2.6
1937.....	101.4	154.5	186.1	120.3	178.8	126.9	101.0	4.46	286	88	5 277	1.2
1938.....	91.7	135.1	129.9	127.8	186.8	117.8	103.8	4.33	294	128	4 874	1.3
1939.....	94.7	149.4	125.9	124.6	197.5	123.3	98.6	4.58	316	101	5 365	1.4
1940.....	102.4	175.2	145.7	106.6	171.7	132.7 ⁴	86.8 ⁴	4.50	243	81	4 010	2.1
1941.....	145.8	251.5	175.6	125.3	192.1	178.0	98.2	3.67	111	20	3 089	0.4
1942.....	161.9	300.3	189.1	138.1	230.4	203.3	101.8	3.54	53	2	1 569	0.3
1943.....	167.5	337.9	216.9	144.5	260.2	220.2	102.3	3.52	86	3	1 175	0.4
1944.....	175.2	353.1	258.0	153.4	294.3	233.1	101.5	3.45	105	3	1 023	0.6
1945.....	175.8	324.5	245.8	150.1	298.0	226.1	102.4	3.42	103	0	1 012	0.7
1944												
Mars.....	180.3	363.4	257.2	153.0	292.8	237.9	102.3	3.42	6	0	273	0.5
April.....	180.6	361.8	269.2	155.6	289.6	238.7	102.1	3.43	3	0	•	0.8
Mai.....	177.0	354.9	263.0	155.3	292.1	235.3	102.1	3.43	13	1	262	0.5
Juni.....	173.7	352.5	261.5	154.6	295.3	233.3	101.2	3.46	6	0		0.6
Juli.....	173.9	352.5	270.5	151.4	295.6	232.7	100.6	3.48	4			0.6
Aug.....	177.5	354.7	265.8	152.9	297.0	234.8	100.6	3.48	12	0	252	0.5
Sept.....	173.9	351.8	266.0	154.0	299.1	232.7	100.7	3.48	11	0		0.6
Okt.....	169.2	338.9	244.9	153.4	297.2	225.8	101.2	3.46	12	1		0.7
Nov.....	169.7	338.7	249.0	153.5	297.7	226.2	101.6	3.44	12	0	236	0.5
Des.....	173.2	342.9	251.1	153.7	301.3	229.9	101.7	3.44	8	0		0.8
1945												
Jan.....	176.3	351.7	258.9	157.1	302.9	235.1	102.0	3.43	15	0		0.5
Feb.....	180.7	358.7	263.8	153.4	308.8	238.9	101.8	3.44	4	0	269	0.7
Mars.....	182.1	363.7	264.2	156.3	309.7	241.7	102.0	3.43	9	0		0.6
April.....	183.7	364.3	265.2	157.6	311.9	242.8	102.2	3.42	6			0.6
Mai.....	191.0	369.4	267.7	157.4	312.5	247.1	101.5	3.45	11	0	222	0.8
Juni.....	184.3	328.1	240.3	153.1	310.5	232.5	101.6	3.44	9	0		0.9
Juli.....	178.7	323.1	239.4	152.0	309.3	227.8	102.8	3.41	7	0		1.0
Aug.....	179.2	317.5	242.1	153.9	307.3	227.4	103.4	3.38	11	0	255	0.8
Sept.....	155.6	279.5	212.0	134.8	275.0	200.3	102.7	3.41	7			0.7
Okt.....	162.1	282.8	229.7	141.3	280.1	206.2	103.5	3.38	11	0		0.6
Nov.....	162.1	267.2	223.2	136.3	273.7	199.9	102.3	3.42	5	0	266	0.6
Des.....	174.1	288.5	243.1	148.1	273.7	214.0	102.4	3.42	8	0		0.7
1946												
Jan.....	187.1	321.4	255.9	155.1	285.7	231.4	102.5	3.41	13	1	142	0.8
Feb.....	187.5	318.7	235.7	155.9	286.7	230.8	102.6	3.41	10	0		0.5
Mars.....	183.4	319.0	231.1	160.4	291.6	230.6	102.5	3.42	10	1		0.7
April.....	185.3	321.4	223.6	161.9	289.2	232.2	101.9	3.44	8	1		0.7
Mai.....	181.9	325.2	225.7	163.2	290.5	232.1	101.6	3.44	7	0	278	0.8
Juni.....	182.4	332.8	223.5	164.4	296.9	234.6	101.3	3.46	7	1		0.8
Juli.....	183.5	328.6	220.0	159.6	299.4	228.2	100.3	2.49	9	2		0.9
Aug.....	184.3	333.3	227.5	158.2	299.6	234.2	100.2	2.50	8	0	223	1.0
Sept.....	181.4	331.2	226.4	153.2	287.5	230.4	100.3	2.49	5	0		0.8
Okt.....	173.7	315.3	212.2	149.5	279.0	220.8	100.1	2.50	13	1	-	0.7
Nov.....	171.2	302.7	196.2	151.1	273.8	216.4	100.3	2.49	14	0	-	-

¹ Veid geometrisk gjennomsnitt av kjøperkursen i pst. av innbetalte omkring midten av måneden. Se S. M. 1932, nr. 2 og 3, side 76. ² Omfatter også handel, transport m. v. ³ Til des. 1933 gj.snitt av 5 pst. statsobl. 1915 I og II, 1922 og hypotekb.obl. 1915/16/17; fra jan. 1934 gj.snitt av 4 1/2 pst. statsobl. 1931 I, 1936 I og II, kom.b.obl. 1914 og hypotekb.obl. 1933; fra jan. 1937 gj.snitt av 4 1/2 pst. statsobl. 1941 II, 1942, 1942 II, 1943 kom.b.obl. 1933 og 1934 og hypotekb.obl. 1936; fra januar 1944 gj.snitt av 3 1/2 pst. statsobl. 1941 II, 1942, 1942 II, 1943 kom.b.obl. 1938, 1942, 1943 og hypotekb.obl. 1942. Fra mai 1945 er kom.b.obl. 1938 erstattet med 1942 II. Fra juli 1946 gj.snitt av 2 1/2 pst. statsobligasjoner 1943, 1942, 1942 II, 1941 II, 1946 III, hypotekbankobl. 1946, 1946 II og småbruk- og boligbankobl. 1946. ⁴ Renten på obligasjonene er redusert fra 4.5 til 3.6 pst. fra 1. juni 1940. ⁵ Mulig kursegjinst eller kurstop er ikke tatt i betrakning. ⁶ Etter «Creditreform». ⁷ Protesterte aksepter i pst. av alle forfalte aksepter i et utvalg av banker.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	12. Valutakurser på Oslo Børs						13. Kurs på £ i New York	14. Indeks- tall for engros- priser ³	15. Indekstall for leveom- kostninger ³	
	A. London (1 £ = 18.1595 kr.)	B. Ham- burg (100 Rm. = 88.89 kr.)	C. Paris (100 frcs. = 14.62 kr.)	D. New York (1 \$ = 3.7315 kr.)	E. Stock- holm (100 kr. = 100 kr.)	F. Køben- havn (100 kr. = 100 kr.)			A.	B.
	Gjennomsnittstall i kr.						Gj.snitts- tall		Total uten skatt	Mat- varer
							\$ pr. £ (4.8666 \$ = 1 £)			
1929.....	18.200	89.33	14.73	3.748	100.46	100.07	4.857	97.0	96.8	96.1
1932.....	19.463	133.10	22.01	5.583	102.99	104.83	3.506	79.7	87.2	81.5
1937.....	19.900	162.99	16.55	4.043	102.85	89.25	4.944	101.6	96.8	96.1
1938.....	19.900	164.78	11.93	4.090	102.84	89.25	4.889	100.0	100.0	100.0
1939.....	19.110	174.09	11.09	4.315	103.65	88.07	4.437	101.7	101.3	101.7
1940.....	17.606	177.72	19.86	4.400	105.23	85.41	3.835	133.2	118.2	122.3
1941.....	17.750	176.75	9.80	4.400	105.10	85.40	4.032	162.9	138.5	146.1
1942.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	91.86	4.035	172.3	146.8	152.3
1943.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	174.9	150.4	154.0
1944.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	176.6	152.3	154.7
1945.....	19.219	-	9.99	4.764	113.73	99.60	4.033	177.1	155.0	156.2
1944										
Mars.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	175.6	151.9	154.4
April.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	175.7	152.1	154.7
Mai.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	176.2	152.3	155.1
Juni.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.1	152.5	155.3
Juli.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.2	152.6	155.4
Aug.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.4	152.8	155.7
Sept.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.1	152.4	154.7
Okt.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.2	152.3	154.3
Nov.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.2	152.4	154.4
Des.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.5	152.7	154.8
1945										
Jan.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.6	152.8	155.1
Feb.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.6	152.9	155.2
Mars.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	177.7	153.1	155.5
April.....	17.750	176.75	10.00	4.400	105.10	92.25	4.035	178.1	155.0	156.0
Mai.....	19.280	-	-	4.780	114.10	99.96	4.035	178.2	155.1	156.2
Juni.....	20.050	-	-	4.970	118.60	103.75	4.035	178.6	155.6	157.0
Juli.....	20.050	-	-	4.970	118.60	103.75	4.030	177.8	155.8	157.1
Aug.....	20.050	-	-	4.970	118.60	103.75	4.027	178.4	156.1	157.2
Sept.....	20.050	-	-	4.970	118.60	103.75	4.025	180.0	157.0	158.9
Okt.....	20.050	-	10.25	4.970	118.60	103.75	4.032	177.2	155.1	154.6
Nov.....	20.050	-	10.25	4.970	118.60	103.75	4.034	177.7	155.4	154.5
Des.....	20.050	-	9.425	4.970	118.60	103.75	4.034	166.0	156.3	156.7
1946										
Jan.....	20.050	-	4.200	4.970	118.60	103.75	4.034	166.5	157.1	156.7
Feb.....	20.050	-	4.200	4.970	118.57	103.75	4.034	166.8	157.0	156.0
Mars.....	20.050	-	4.185	4.970	118.55	103.75	4.034	165.2	157.3	156.5
April.....	20.050	-	4.180	4.970	118.55	103.75	4.034	166.4	157.8	156.9
Mai.....	20.045	-	4.180	4.970	118.55	103.75	4.033	169.8	158.0	156.9
Juni.....	20.020	-	4.180	4.970	118.55	103.75	4.034	168.7	158.3	156.7
Juli.....	20.020	-	4.180	4.970	130.25	103.75	4.034	170.2	159.0	157.3
Aug.....	20.020	-	4.180	4.970	138.30	103.75	4.034	169.9	160.2	158.9
Sept.....	20.020	-	4.180	4.970	138.30	103.75	4.033	170.1	159.9	156.7
Okt.....	20.020	-	4.180	4.970	138.30	103.75	4.032	169.6	159.5	155.0
Nov.....	20.020	-	4.180	4.970	138.30	103.75	4.031	171.8	161.2	157.4

¹ 7 måneder. ² Fra 16. mai er pundkursen 20.00. ³ Pr. 15. i måneden. 1938 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	16. Produksjonsindeks for industrien ¹												
	Hele indu- strien	B. Produksjonsmiddel- industri			C. Konsumsjonsindustri			Eks- port- industri	Hjem- me- industri	Malm og metall- utvin- ning	Jern- og metall- industri	Kjemisk og elektro- kjemisk industri	
		Produksjonsmiddel- industri			Konsumsjonsindustri								
		a)	b)	c)	I alt	For eksport- marked	For hjem- me- marked	I alt	For eksport- marked	For hjem- me- marked	Eks- port- industri	Hjem- me- industri	
1929.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1932.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1937.....	100.3	97.3	96.0	98.1	106.7	128.4	101.7	102.0	99.6	87.8	93.7	87.6	
1938.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
1939.....	106.6	104.7	99.8	108.2	110.4	119.0	108.4	103.3	108.1	102.6	107.1	106.7	
1940.....	94.6	91.4	73.7	102.6	101.1	79.6	106.0	74.7	103.9	69.7	107.6	80.1	
1941.....	94.6	95.9	74.8	109.1	91.9	72.4	96.3	74.3	104.1	57.8	122.6	76.7	
1942.....	83.0	86.5	62.8	101.8	75.6	56.0	80.1	61.5	93.4	52.2	115.8	71.2	
1943.....	81.3	84.9	63.2	98.9	73.6	53.3	78.2	61.4	90.8	57.7	112.8	72.2	
1944.....	76.1	77.9	55.3	92.6	72.3	50.4	77.3	54.4	86.6	53.2	105.1	67.1	
1945.....	68.9	68.6	40.9	86.6	69.4	60.6	71.5	44.5	80.7	19.8	102.0	77.0	
1944													
Mars	82.7	81.5	54.6	98.9	85.0	82.5	85.6	59.8	93.7	56.1	111.3	40.1	
April	80.3	84.1	57.8	101.0	72.2	29.4	82.1	52.6	93.7	63.2	118.3	54.2	
Mai	79.9	82.6	55.6	100.1	73.9	29.0	84.3	50.7	93.8	60.2	111.1	63.0	
Juni	78.0	77.7	53.5	93.2	78.8	55.2	84.1	53.8	89.6	53.5	103.0	70.0	
Juli	57.4	57.4	48.6	63.1	57.0	57.8	57.1	50.2	60.8	42.9	69.7	73.7	
Aug.	74.9	76.0	56.4	88.8	72.1	48.4	77.5	54.9	84.4	51.4	97.2	77.7	
Sept.	75.8	79.8	57.2	94.4	67.3	41.0	73.3	54.2	86.2	52.3	103.9	87.6	
Okt.	77.7	82.0	57.8	97.6	68.6	48.1	73.3	56.0	88.2	49.2	111.3	88.7	
Nov.	74.6	77.2	58.1	89.7	68.9	35.4	76.5	53.9	84.6	52.5	104.4	78.5	
Des.	72.2	73.5	57.6	83.8	69.3	38.5	76.3	54.1	80.9	45.3	101.3	89.0	
1945													
Jan.	67.1	70.6	49.2	84.6	59.5	36.5	64.9	46.8	76.9	36.2	103.9	75.8	
Feb.	72.6	72.9	51.0	87.1	71.8	83.3	69.2	57.0	80.1	31.7	106.9	73.5	
Mars	68.0	67.1	39.1	85.1	70.0	81.3	67.5	46.9	78.3	25.2	104.5	54.0	
April	65.9	68.1	43.0	84.2	61.5	36.9	67.2	41.8	77.6	21.2	103.0	69.6	
Mai	59.7	61.3	36.9	77.0	56.2	25.9	63.1	34.8	71.6	10.2	94.7	81.1	
Juni	65.7	64.7	35.8	83.5	67.7	50.1	71.7	38.4	78.9	9.3	95.8	79.2	
Juli	45.9	44.4	31.0	53.0	49.0	55.8	47.4	35.5	50.8	4.8	64.0	72.7	
Aug.	64.8	63.3	32.7	83.1	68.0	60.3	69.7	37.8	77.9	9.2	94.8	74.2	
Sept.	74.5	74.6	37.0	99.0	74.4	61.2	77.4	41.4	90.6	14.5	113.5	78.3	
Okt.	80.0	77.5	40.3	101.5	85.1	88.1	84.4	49.1	94.9	20.1	114.9	83.4	
Nov.	83.8	80.9	44.4	104.6	89.7	83.8	91.0	51.7	99.4	22.6	118.6	87.8	
Des.	79.0	78.3	50.3	96.4	80.4	64.3	84.2	52.9	91.6	33.3	109.2	94.8	
1946													
Jan.	83.5	83.0	52.3	102.8	84.4	65.9	88.7	54.7	97.3	36.1	117.6	91.2	
Feb.	96.5	90.5	59.7	110.6	108.9	145.4	100.4	75.5	106.6	37.9	125.2	89.1	
Mars	99.3	95.7	63.9	116.1	106.7	122.4	103.2	74.7	111.1	44.4	131.4	95.3	
April	99.8	99.6	60.8	124.7	99.8	69.4	106.8	62.4	117.6	50.7	146.1	97.2	
Mai	104.4	101.7	59.6	128.9	109.7	86.7	114.9	64.5	123.5	49.9	149.1	99.3	
Juni	106.0	100.9	60.1	127.2	116.9	117.0	116.8	70.5	123.1	57.4	144.2	100.1	
Juli	74.9	70.8	53.5	82.1	82.9	99.0	79.3	61.8	81.0	43.1	92.7	87.5	
Aug.	101.6	99.9	61.5	124.8	104.7	96.8	106.5	68.0	117.7	55.3	138.5	84.1	
Sept.	* 107.9	108.5	63.0	137.8*	106.5	96.6*	109.5	69.3*	126.6	57.0	154.7	86.8	
Okt.	108.1	108.9	65.5	136.9	106.1	100.6	107.5	72.0	125.4	62.7	152.2	89.9	
Nov.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

¹ Beregnet for samme antall arbeidsdager i hver måned. 1938 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	16. Produksjonsindeks for industrien (forts.)						17. Produksjon ved elektrisitetsverk på 1000 kW og over				18. Innveid mjølkeh- mengde ^a
	I. Tre- masse-, cellu- lose- og papir- industri	K. Tekstil- industri	L. Skotay- fabrik- ker	M. Her- metikk- fabrik- ker	N. Annen nærings- og ny- telses- måddel- industri	O. Andre indu- stri	A. El.-verk knyttet til elek- trokje- misk og -metallur- gisk industri	B. El.-verk knyttet til annen industri	C. El.-verk vesent- lig knyttet til den alm. el.-for- syning ^b	D. I alt	
	Mill. kWh.										1000 tonn
1929.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	408.9
1932.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	483.2
1937.....	125.9	115.3	106.2	118.7	96.3	106.5	4 213	585	4 208	9 006	636.3
1938.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	4 717	592	4 329	9 638	710.2
1939.....	110.5	114.1	111.5	95.9	105.9	104.4	5 022	653	4 535	10 210	792.6
1940.....	75.5	94.1	114.4	85.1	110.3	94.6	3 871	540	4 285	8 696	653.1
1941.....	78.2	73.8	80.9	77.6	108.5	91.3	3 468	606	4 888	8 962	524.8
1942.....	59.5	68.7	58.9	65.0	86.7	77.0	3 622	616	5 377	9 615	425.0
1943.....	53.9	72.1	69.8	64.8	82.9	71.4	4 257	652	6 048	10 957	375.5
1944.....	43.3	68.3	78.2	67.9	78.5	69.6	4 079	664	6 308	11 051	337.8
1945.....	38.3	61.5	71.7	70.9	81.0	53.8	3 238	599	6 008	9 845	-
1944											
Mars.....	50.4	80.1	87.5	189.9	83.2	83.4	318	62	589	969	24.99
April.....	41.8	65.8	85.3	10.8	87.4	71.7	317	48	491	856	28.69
Mai.....	37.7	77.0	85.1	7.2	89.1	75.5	320	53	512	885	34.22
Juni.....	43.1	73.6	93.4	71.1	85.4	72.7	317	57	468	842	39.22
Juli.....	35.0	36.5	29.6	93.8	73.2	46.7	339	46	372	757	38.72
Aug.....	47.5	68.6	84.2	32.7	77.7	71.1	344	50	431	825	33.86
Sept.....	37.7	71.0	79.5	41.2	66.9	73.0	366	51	503	920	28.72
Økt.....	43.9	71.4	83.5	43.2	67.4	69.2	379	55	585	1 019	21.45
Nov.....	43.6	71.8	81.3	17.0	73.2	63.9	382	58	604	1 044	16.62
Des.....	45.9	57.1	70.4	7.5	84.4	52.5	374	61	598	1 033	16.46
1945											
Jan.....	42.9	64.9	72.4	8.2	65.5	36.0	347	63	627	1 037	16.63
Feb.....	41.8	67.6	73.7	195.4	68.4	54.8	293	57	555	905	14.60
Mars.....	34.8	61.6	76.3	181.3	75.8	48.8	260	57	583	900	16.84
April.....	34.0	57.6	77.0	30.3	80.3	47.2	251	51	566	868	21.75
Mai.....	23.8	55.0	60.4	0.6	72.3	43.5	233	48	509	790	27.59
Juni.....	35.2	70.5	78.0	23.3	79.6	55.7	224	51	434	709	40.05
Juli.....	24.9	29.5	25.3	97.8	71.5	26.2	214	46	354	614	38.97
Aug.....	35.4	58.0	77.9	54.5	77.9	56.9	238	41	420	699	37.27
Sept.....	34.7	65.6	82.3	58.9	* 78.1	69.8	262	39	458	759	32.46
Økt.....	46.5	71.7	82.0	117.3	* 86.7	69.2	291	51	488	830	33.41
Nov.....	53.6	75.2	83.7	76.6	* 94.7	74.1	295	48	506	849	30.83
Des.....	51.7	60.7	71.1	6.3	* 98.6	63.6	330	47	508	885	34.71
1946											
Jan.....	58.2	76.5	89.5	9.2	* 90.7	68.7	350	53	518	921	36.19
Feb.....	61.4	83.6	93.4	269.8	* 105.4	88.2	318	51	463	832	34.02
Mars.....	61.3	85.5	96.6	188.5	* 110.7	88.9	350	61	533	944	38.97
April.....	54.0	80.6	96.5	6.6	* 121.5	79.3	324	63	541	928	47.96
Mai.....	62.9	88.3	106.1	20.9	* 126.9	85.2	318	66	537	921	59.71
Juni.....	62.2	88.4	107.6	113.5	* 129.2	86.5	310	61	502	873	60.14
Juli.....	53.8	42.5	45.3	133.1	* 107.0	54.6	314	61	437	812	58.48
Aug.....	72.0	89.6	98.2	53.3	* 111.9	93.0	340	67	467	874	53.04
Sept.....	76.8	98.9	107.7	27.5	* 117.6	98.1	340	70	506	916	48.08
Økt.....	77.1	101.6	102.5	44.0	112.6	99.4	377	74	610	1 061	45.28
Jov.....	-	-	-	-	-	-	377	69	611	1 057	40.33

^a Medregnet kraft til industribedrifter som ikke har eget el-verk. ^b Ved meierier, ysterier og kondenseringsfabrikker. Fånedstallene omfatter alle meierier og ysterier som gir rapporter, og svarer til vel 90 pst. av meieriene samlede mjølkemengde. Fra oktober 1944 er Finnmark ikke med.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	19. Sysselsetting										20. Arbeidsledighet							
	A.		B. Sysselsettingsindeks ^a								A.		B.					
	Syssel-satte arbeids-løshets-tryg-de-de i alle kom-muner ¹	Total	Byer		c) By-mes-sige eller indu-strielle land-kom-muner	d) Rene land-kom-muner	e) Arbe-i-dere i indu-stri	f) Arbe-i-dere ved bygge-gå-virk-som-het	g) Han-del-funk-sjør-e-rer	I alt	I indu-strien	Oppgaver fra alle kommuner ⁴	Blant fagforenings-medlemmer	a)	b)	Jern-og me-tall-arbe-i-dere	c) Byg-nings-arbe-i-dere	d) Sko-toy-arbe-i-dere
			a)	b)								10 fag ⁵		a)	b)			Pst. av medlemstallet
1929....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.4	10.3	23.6	10.8			
1932....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.8	30.3	37.4	18.0			
1937....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.0	12.1	30.4	6.6			
1938....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.0	14.5	31.9	7.7			
1939....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.3	13.4	25.2	7.0			
1940....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.1	13.8	34.3	8.7			
1941....	535 031	100	100	100	100	100	100	100	100	19 181	5 168	11.4	5.3	17.5	8.0			
1942....	547 350	102	100	107	101	102	100	97	4 747	1 649	-	-	-	-				
1943....	540 051	101	100	107	95	103	91	89	437	104	-	-	-	-				
1944....	522 140	99	99	102	90	101	80	85	274	59	-	-	-	-				
1945....	457 402	85	91	85	68	93	54	83	9 172 ⁵	1 566	-	1.7	-	-	2.1			
1944																		
Mars ...	531 799	99	100	104	92	103	83	86	308	61	-	-	-	-				
April ...	530 070	99	100	103	92	102	83	86	192	45	-	-	-	-				
Mai ...	531 734	99	100	103	93	102	84	86	148	30	-	-	-	-				
Juni ...	533 308	100	100	103	95	102	83	86	86	12	-	-	-	-				
Juli ...	529 820	99	99	103	94	102	82	86	-	-	-	-	-	-				
Aug. ...	526 504	98	99	102	93	101	81	85	103	9	-	-	-	-				
Sept. ...	521 811	98	98	101	92	101	80	85	183	73	-	-	-	-				
Okt. ...	508 882	95	97	100	84	101	74	84	224	48	-	-	-	-				
Nov. ...	502 519	94	97	98	81	100	71	84	418	84	-	-	-	-				
Des. ...	494 732	92	96	97	77	99	67	84	600	138	-	-	-	-				
1945																		
Jan. ... ²	480 855	90	94	94	73	97	61	83	5 172 ⁵	394	-	1.9	-	-	1.0			
Feb. ...	481 344	90	94	93	74	97	61	82	1 257	305	-	1.9	-	-	2.1			
Mars ...	479 766	90	94	93	74	97	60	82	1 000	395	-	1.9	-	-	2.1			
April ...	460 115	86	92	86	70	93	54	81	735	144	-	2.0	-	-	2.1			
Mai ...	439 815	82	88	82	65	90	48	81	9 628	1 414	-	1.9	-	-	5.1	1.1		
Juni ...	424 575	79	85	80	63	89	46	81	14 420	2 232	-	1.7	6.6	1.1				
Juli ...	426 363	80	85	80	63	90	47	81	10 362	1 817	5.2	1.7	8.9	1.1				
Aug. ...	431 003	81	86	81	64	90	49	82	10 278	1 768	5.2	1.6	9.8	2.2				
Sept. ...	437 026	82	88	81	66	91	51	83	11 456	1 963	4.8	1.5	9.2	3.3				
Okt. ...	448 452	84	90	83	68	93	55	84	14 480	2 427	4.6	1.4	8.6	2.2				
Nov. ...	458 758	86	92	85	69	96	56	87	16 572	2 752	5.6	1.5	11.2	2.2				
Des. ...	461 954	86	94	86	66	97	54	89	18 702	3 182	6.5	1.5	12.2	1.1				
1946																		
Jan. ...	467 462	87	95	87	66	99	53	90	24 898	3 988	6.7	1.4	12.8	2.1				
Feb. ...	483 185	90	98	90	70	103	55	92	24 151	3 623	6.3	1.4	12.4	1.1				
Mars ...	494 668	92	100	92	73	107	56	93	22 701	3 280	5.3	1.3	11.1	1.1				
April ...	496 739	93	100	92	73	107	57	93	17 786	2 527	-	1.3	-	-	0.0			
Mai ...	509 352	95	102	95	76	109	61	95	11 419	1 313	-	1.2	-	-	0.0			
Juni ...	523 389	98	104	98	81	112	66	95	6 521	811	-	1.2	-	-	0.0			
Juli ...	529 049	99	105	99	82	112	68	97	4 236	606	-	1.2	-	-	0.0			
Aug. ...	535 331	100	106	100	85	113	72	97	4 397	463	-	1.2	-	-	0.0			
Sept. ...	539 881	101	107	101	85	114	74	98	5 329	590	-	1.3	-	-	0.0			
Okt. ...	531 052	99	107	98	79	115	70	99	6 489	679	-	-	-	-				
Nov. ...	528 904	99	107	98	76	116	67	101	8 746	1 029	-	-	-	-				

¹ Hushjelpe, fiske, sel- og hvalfangst, jordbruk og skogbruk faller utenfor trygden. ² Finnmark og evakuerte kommuner i Troms er heretter ikke med. ³ Beregnet på grunnlag av oppgavene over sysselsette arbeidslöshetstrygdede. 1941 = 100

⁴ Helt arbeidsløse ved månedens utgang. Årstallene er gjennomsnitt av månedstall. ⁵ Fra januar 1945 er Finnmark o evakuerte kommuner i Troms ikke med. ⁶ Bygningsarb., treindustriarb., høvleriarb., murere, baker, jern- og metallarb formere, skotøyarb., boktrykkere og bokbindere.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	21. Jernbanetrafikk			22. Skipsfarten mellom Norge og utlandet			23. Indeks for detaljomsetningen ⁵					
	Gods- trans- port ¹	Opp- lastede vogner ²	Antall rei- sende ³	A. Skip kommet med last		B. Skip gått m. last (ekskl. skip gått med malm fra Narvik)	A. Verdi			B. Volum		
				a) I alt	b) Herav norske	c)	a) Bygder	b) Byer	c) Riket	a) Bygder	b) Byer	c) Riket
	1000 tonn	Antall i 1000	1000 personer	1000 netto tonn								
1929.....	5 115	40.2	18 123	4 203	2 713	4 214	-	-	-	-	-	-
1932.....	4 113	36.2	18 297	4 205	2 688	3 742	-	-	-	-	-	-
1937.....	5 281	44.4	20 964	5 268	3 411	4 324	96	93	95	-	-	-
1938.....	5 271	41.6	21 882	5 435	3 731	5 044	100	100	100	100	100	100
1939.....	4 809	45.7	22 697	5 732	4 007	4 888	105	104	105	104	103	103
1940.....	³ 4 327	-	³ 17 707	1 778	1 282	1 385	127	114	120	102	92	97
1941.....	⁴ 4 795	-	⁴ 25 532	1 610	655	1 230	138	111	123	93	75	83
1942.....	4 713	52.7	31 914	1 277	366	990	132	103	113	81	66	72
1943.....	4 772	54.4	40 324	1 369	356	972	122	105	112	76	65	70
1944.....	4 540	58.4	46 438	1 073	230	817	117	102	108	72	63	67
1945.....	3 907	48.5	47 661	1 378	828	589	133	112	120	80	68	72
1944												
Mars	799	111.4	8 307	117	26	91	127	110	117	78	68	72
April				110	16	80	119	95	105	73	59	65
Mai	794	114.7	8 320	127	24	89	123	110	115	76	68	71
Juni				95	20	85	124	116	119	76	71	73
Juli	809	118.9	8 996	107	26	68	115	92	102	71	56	63
Aug.				91	27	70	111	93	100	68	57	61
Sept.	725	127.4	8 693	70	15	61	114	100	106	70	62	65
Okt.				61	10	51	116	96	104	71	59	64
Nov.	502	98.8	6 930	78	11	54	112	99	104	69	61	64
Des.				47	5	45	139	117	126	85	72	77
1945												
Jan.	475	86.7	7 763	23	3	47	98	98	98	60	60	60
Feb.				25	0	55	99	91	94	61	56	58
Mars	534	81.3	7 289	21	3	59	116	93	103	71	57	63
April				18	6	39	119	97	106	72	58	64
Mai	549	69.4	7 757	33	12	15	108	86	95	65	52	57
Juni				125	53	26	129	109	117	77	65	70
Juli	703	88.6	8 869	200	82	25	146	114	127	88	68	76
Aug.				198	121	32	150	114	129	90	68	77
Sept.	788	98.7	8 583	180	106	69	131	107	117	78	64	70
Okt.				166	121	79	155	136	143	94	82	87
Nov.	690	86.1	7 790	181	144	68	148	131	137	89	79	83
Des.				207	177	75	194	170	179	116	102	107
1946												
Jan.	716	88.4	7 563	160	139	106	130	152	142	77	90	84
Feb.				175	150	113	139	146	143	83	87	85
Mars	773	92.8	7 604	225	189	157	165	166	165	98	99	98
April				226	185	154	170	172	171	101	102	101
Mai	808	98.3	* 7 504	213	144	166	178	177	177	105	105	105
Juni				239	159	188	185	163	172	109	96	102
Juli	838	104.6	7 664	345	249	242	193	166	177	113	97	104
Aug.				289	183	220	187	183	184	109	106	107
Sept.	-	-	-	250	187	222	184	191	187	107	111	109
Okt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Årsoppgavene gjelder budsjettåret som slutter i vedk. år, og omfatter stats- og privatbaner, for godstransporten ekskl. Ofotbanen. Gods og personer som har passert to eller flere baner, er bare regnet én gang. Månedstallene omfatter sumtallene for de enkelte baner uten fratrekks. Videre omfatter disse bare statsbanene (for godstransporten ekskl. Ofotbanen). ² Årsoppgavene er gjennomsnittlige månedstall ved bredspørte baner, ekskl. Ofotbanen. ³ Oppgavene gjelder bare tiden 1. juli 1939—31. mars 1940. ⁴ I tidsrommet 1. april 1940—30. juni 1945 omfatter oppgavene for gods og reisende bare sivil trafikk. ⁵ 1938 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	24. Utenrikshandel						25. Sverige					
	A. Verdi			B. Volumindeks ¹			A.	B.	C.	D.	E.	F.
	a) Innførsel	b) Utførsel	c) Innførsels- overskudd	a) Innførsel		b) Utførsel	Riks- ban- kens behold- ning av gull og uten- landsk valuta ^{2,3}	Seddel- omloj ⁴	Folio- inn- skudd i privat- ban- kene ²	Privat- banke- nes ut- lån ^{2,4}	Aksje- indeks ⁵	Indeks- tall for engros- priser ⁶
	Mill. kr.			Total	Ekskl. skip	Mill. kr.						
1929.....	1 073	752	321	-	-	-	-	569	659	4 420	165	-
1932.....	690	569	122	-	-	-	517	598	625	4 316	62	-
1937.....	1 293	823	469	109	108	105	1 929	980	985	4 090	130	114
1938.....	1 193	787	406	100	100	100	2 082	1 061	1 153	4 338	124	111
1939.....	1 366	808	559	111	116	108	1 594	1 422	1 203	4 956	122	115
1940.....	948	612	336	56	61	64	1 422	1 482	1 205	4 465	5 77	146
1941.....	1 125	575	550	40	48	46	1 698	1 700	1 388	4 294	90	172
1942.....	944	492	452	29	34	33	1 958	2 016	2 128	4 383	108	189
1943.....	1 008	538	470	29	34	33	2 279	2 266	2 368	4 714	108	196
1944.....	722	517	204	19	22	29	2 510	2 492	2 658	5 141	117	196
1945.....	1 198	326	872	46	44	19	2 782	2 782	2 729	5 785	132	194
1944												
Mars.....	73.1	64.5	8.6	25	30	41	2 336	2 163	2 284	4 850	114	195
April.....	72.9	52.9	20.0	22	26	36	2 350	2 158	2 258	4 877	113	195
Mai.....	72.4	71.8	0.6	22	26	43	2 372	2 157	2 261	4 896	113	197
Juni.....	71.5	49.6	21.9	23	27	32	2 383	2 226	2 303	4 882	113	197
Juli.....	59.6	37.7	21.9	20	24	24	2 429	2 187	2 362	4 862	116	198
Aug.....	78.3	33.4	44.9	22	26	23	2 454	2 253	2 486	4 910	120	197
Sept.....	47.0	40.6	6.4	15	17	31	2 470	2 337	2 593	5 014	119	196
Okt.....	38.6	29.2	9.4	13	16	23	2 505	2 329	2 664	5 064	122	195
Nov.....	45.6	33.1	12.5	13	15	24	2 502	2 286	2 527	5 079	123	195
Des.....	44.8	31.5	13.3	12	14	22	2 510	2 492	2 658	5 141	124	195
1945												
Jan.....	35.6	28.7	6.9	11	13	21	2 559	2 377	2 729	5 160	127	195
Feb.....	28.6	32.3	÷ 3.7	7	8	22	2 581	2 345	2 600	5 211	134	195
Mars.....	25.8	41.8	÷ 16.0	7	8	29	2 568	2 402	2 616	5 224	132	196
April.....	31.0	36.2	÷ 5.2	9	11	24	2 597	2 388	2 649	5 323	133	196
Mai.....	42.9	11.3	31.6	13	16	11	2 573	2 368	2 578	5 360	129	196
Juni.....	116.7	12.4	104.2	35	41	11	2 589	2 445	2 617	5 380	132	197
Juli.....	162.8	11.2	151.6	79	59	9	2 700	2 412	2 679	5 364	137	196
Aug.....	210.2	13.1	197.1	129	86	10	2 787	2 488	2 737	5 460	136	194
Sept.....	164.9	28.0	136.9	93	85	19	2 827	2 576	2 821	5 476	136	191
Okt.....	151.5	29.0	122.5	73	81	18	2 776	2 567	2 860	5 508	132	191
Nov.....	115.2	38.8	76.4	47	51	27	2 810	2 546	2 695	5 650	128	191
Des.....	112.8	43.4	69.4	55	65	32	2 782	2 782	2 729	5 785	130	190
1946												
Jan.....	100.1	65.1	35.1	44	53	45	2 819	2 587	2 709	6 001	139	185
Feb.....	86.3	71.7	14.5	37	44	52	2 790	2 506	2 601	6 142	137	185
Mars.....	116.0	74.9	41.0	52	63	52	2 814	2 507	2 622	6 282	139	185
April.....	133.7	92.2	41.6	52	62	60	2 895	2 458	2 725	6 403	139	185
Mai.....	141.9	108.3	33.6	59	69	64	2 904	2 453	2 713	6 516	141	185
Juni.....	166.4	122.4	44.0	69	80	71	2 973	2 495	2 683	6 586	143	186
Juli.....	152.9	117.8	35.1	64	73	68	2 660	2 450	2 763	6 617	145	186
Aug.....	210.4	92.0	118.4	90	102	53	2 624	2 534	2 777	6 678	142	185
Sept.....	185.6	116.8	68.8	74	82	68	2 578	2 606	2 805	6 772	138	* 185
Okt.....	220.2	119.6	100.6	88	91	64	2 458	2 622	2 894	6 877	141	186
Nov.....	259.0	111.7	147.3	106	108	72	2 281	2 576	2 688	7 069	140	190

¹ 1938 = 100. ² Ved utgangen av år og måned. ³ Gullbeholdningen oppført til markedsverdi. Som beholdning av utenlandsk valuta regnes utenlandske verdipapirer og veksler, og nettofordringer hos utenlandske banker og bankierer.

⁴ Inkl. rediskonteringer. ⁵ Industri- og rederiaksjer. Til og med 1939 basis 1924 = 100, senere 1937 = 100. ⁶ Kimmerskollegiums indeks. Gjennomsnitt pr. måned. 1935 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	25. Sverige (forts.)								26. Danmark				
	G. Indekstall for leveomkost- ninger ¹		H.	I.	K.	L. Utførsel			A.	B.	C.	D.	E.
	a)	b)	Pro- duk- sjons- in- deks ⁴	Arbeids- ledighet i fag- for- bundene	Inn- forsel	a)	b)	c)	Natio- nal- bankens gull- behold- ning ⁶	Tilgode- havend- er av uten- landsk valuta ⁸	Seddel- omlopt ¹⁰	Folio- inn- skudd i privat- ban- kene ¹¹	Privat- ban- kenes utlån ^{10, 12}
	Total ²	Mat- varer ³				I alt	Papir- masse	Papir og papp					
			Pst.			Mill. kr.	1000	tonn ⁵					Mill. kr.
929....	108	—	—	10.2	1 783	1 812	1 789	478	173	92	367	130	1 867
932....	100	—	—	22.2	1 155	947	1 292	472	138	5	332	116	1 647
937....	104	108	120	10.8	2 123	2 000	2 553	663	118	1	417	145	1 968
938....	106	111	117	10.9	2 082	1 843	1 981	473	118	88	441	153	1 977
939....	109	115	124	9.2	2 499	1 889	2 331	601	117	49	600	166	2 117
940....	123	133	113	11.8	2 004	1 328	982	247	117	168	741	209	1 916
941....	139	153	104	11.3	1 674	1 345	756	190	103	641	842	273	1 754
942....	151	163	108	7.5	1 780	1 319	659	238	98	996	983	335	1 878
943....	153	162	109	5.7	1 814	1 172	440	194	97	1 530	1 359	459	1 598
944....	154	162	109	4.9	1 677	853	297	207	97	2 451	1 658	672	1 516
945....	154	160	106	4.5	* 1 084	* 1 758	1 559	246	96	2 733	1 561	881	1 602
1944													
Mars ...	154	162	109	7.2	170	71	27	23	97	2 219	1 414	599	1 537
April ...	—	161	109	5.4	159	65	23	17	97	2 291	1 455	625	1 524
Mai ...	—	161	108	3.7	166	75	33	19	97	2 357	1 486	667	1 516
Juni ...	154	161	109	3.2	164	87	30	13	97	2 433	1 526	650	1 522
Juli ...	—	161	107	2.8	145	81	41	15	97	2 515	1 581	703	1 510
Aug. ...	—	162	106	2.8	142	70	22	23	97	2 555	1 600	714	1 511
Sept. ...	155	163	107	2.9	138	56	19	16	97	2 616	1 678	723	1 517
Okt. ...	—	162	110	3.3	102	58	12	15	97	2 698	1 644	752	1 509
Nov. ...	—	162	112	4.2	110	100	21	23	97	2 739	1 621	761	1 507
Des. ...	154	161	113	7.2	102	79	12	13	97	2 797	1 658	732	1 516
1945													
Jan. ...	—	161	114	6.5	106	27	3	5	97	2 867	1 610	766	1 492
Feb. ...	—	161	88	6.2	52	31	2	8	97	2 884	1 618	772	1 474
Mars ...	155	161	84	5.9	67	35	4	2	97	2 949	1 671	784	1 454
April ...	—	160	84	4.5	41	31	4	6	97	2 995	1 700	827	1 432
Mai ...	—	160	84	3.8	48	44	16	6	97	2 989	1 379	892	1 382
Juni ...	154	160	85	3.5	50	125	99	18	97	2 995	1 241	896	1 398
Juli ...	—	160	115	3.2	40	209	213	37	97	2 994	868	999	1 396
Aug. ...	—	159	120	3.1	69	269	194	21	97	2 981	1 102	966	1 430
Sept. ...	155	161	122	3.0	135	245	238	31	97	2 896	1 242	923	1 479
Okt. ...	—	161	124	3.2	162	267	268	48	97	2 982	1 350	917	1 512
Nov. ...	—	160	125	3.9	160	240	304	32	97	3 054	1 421	933	1 572
Des. ...	154	160	125	6.7	157	234	217	31	7 83	⁹ 203	1 561	901	1 602
1946													
Jan. ...	—	160	125	5.5	219	199	182	37	83	159	1 516	890	1 717
Feb. ...	—	160	127	5.4	189	165	86	34	83	148	1 509	890	1 770
Mars ...	154	159	128	4.6	226	167	41	38	83	37	1 512	872	1 819
April ...	—	161	129	3.2	267	180	100	44	83	30	1 508	873	1 866
Mai ...	—	162	129	2.2	299	237	230	42	83	— 49	1 497	887	1 927
Juni ...	156	163	128	2.1	283	222	237	43	83	— 118	1 516	910	2 022
Juli ...	—	162	126	2.2	300	238	200	46	83	— 165	1 482	873	2 066
Aug. ...	—	161	125	2.1	290	193	205	37	83	— 236	1 487	861	2 151
Sept. ...	155	162	127	2.0	296	233	142	50	83	— 280	1 493	876	2 222
Okt. ...	—	163	129	—	327	233	133	57	83	— 354	1 551	875	2 296
Nov. ...	—	—	—	—	345	220	—	—	83	— 429	1 562	874	2 343

¹ 1935 = 100. ² Inkl. skatter. ³ Inkl. lys og brensel. ⁴ Industriörbundets indeks. 1935 = 100. ⁵ Tett vekt. Bokført verdi ved månedens utgang. Årsoppgaver gis snitt av månedstall. ⁷ Gullbeholdningen står fremdeles bokført til gammel paritet, men tallet viser nedgang fordi det først nå er kommet til uttrykk at den danske legasjon i Washington hvilnet en del gull under krigen for å kunne opprettholde forrentningen av danske dollarlån. ⁸ Nettobelop ved månedens utgang. Årsoppgaver gis fra månedstall. ⁹ Pr. ^{31/12} 1945 ble Nationalbanks store tyske tilgodehavender (som staten var garanti for) overført fra «clearingkto.» og «forskjellige debitorers kto.» til statens reguleringskto. ¹⁰ Ved utgangen av år og måned. ¹¹ Ved månedens utgang. Gjennomsnitt for året. ¹² Inkl. rediskonteringer.

Økonomiske månedstall (forts.).

26. Danmark (forts.)

År og måneder	F. Aksje- indeks ¹	G. Indeks- tall for engros- priser ²	H. Indekstall for leveomkost- ninger ^{1, 2}	I. Time- for- tjeneste ⁴	K. Produksjons- indeks ¹	L. Utført arbeid i industrien ⁷	M. Arbeids- ledighet blant arbeids- loshets- tryg- dende	N. Inn- førsel	O. Utførsel				
										a)	b)	c)	
										Total ³	Mat- varer	Indu- stri	
										Øre	Den ani- malske land- bruks- produk- asjon ⁶	1000 arbeids- timer pr. dag	
1929....	101	108	101	105	154	80	103	-	15.6	1 696	1 610	228	158
1932....	70	84	90	82	157	73	132	881	31.7	1 089	1 079	390	158
1937....	114	119	105	103	163	109	107	1 295	21.9	1 670	1 569	182	152
1938....	105	112	107	105	170	108	103	1 287	21.4	1 624	1 528	181	156
1939....	103	118	109	106	176	115	104	1 394	18.5	1 742	1 575	190	148
1940....	97	172	136	127	194	97	101	1 315	23.9	1 374	1 508	143	108
1941....	115	203	158	163	206	94	68	1 219	14.9	1 312	1 277	76	53
1942....	122	213	164	169	216	90	55	1 314	9.1	1 207	1 038	20	36
1943....	127	214	167	168	230	96	63	1 379	6.3	1 226	1 298	62	50
1944....	138	217	168	168	241	95	69	1 395	4.6	1 167	1 361	100	53
1945....	127	213	170	170	260	81	65	* 1 221	8.2	698	904	50	61
1944													
Mars	140	216	-	-	-	98	69	1 306	5.3	96	136	14	2
April	145	216	168	167	-	98	73	1 346	3.5	110	106	9	2
Mai	146	216	-	-	240	98	82	1 393	2.4	100	116	11	3
Juni	145	217	-	-	-	97	78	1 389	1.9	125	112	7	7
Juli	143	217	168	168	-	92	73	1 247	1.9	98	107	9	6
Aug.	138	217	-	-	244	96	63	1 338	1.9	115	105	3	6
Sept.	131	218	-	-	-	93	64	1 276	3.4	92	90	4	5
Okt.	133	218	169	170	-	90	70	1 404	4.1	90	134	7	8
Nov.	132	219	-	-	248	96	63	1 436	4.7	79	105	8	3
Des.	132	219	-	-	-	96	63	1 386	8.4	87	115	9	2
1945													
Jan.	133	219	169	169	-	96	54	1 296	10.3	79	79	7	2
Feb.	131	219	-	-	246	90	62	1 193	11.6	47	54	5	1
Mars	131	220	-	-	-	85	58	1 147	7.7	33	50	5	1
April	131	219	170	170	-	80	62	1 123	9.1	30	46	2	0
Mai	130	219	-	-	251	77	78	1 124	9.4	23	29	3	2
Juni	129	213	-	-	-	77	72	1 167	6.9	32	91	3	13
Juli	128	212	170	170	-	76	72	1 127	5.9	56	70	5	7
Aug.	125	211	-	-	262	81	73	1 183	6.3	48	83	3	9
Sept.	123	209	-	-	-	85	70	1 266	6.7	71	86	5	8
Okt.	122	206	170	169	-	90	66	1 352	6.7	76	99	3	9
Nov.	123	204	-	-	277	93	57	1 392	7.0	75	116	5	6
Des.	123	204	-	-	-	96	55	1 395	11.1	133	101	3	4
1946													
Jan.	128	204	169	169	-	100	1 346	13.2	138	98	3	4	
Feb.	128	202	-	-	277	104	66	1 404	8.2	145	93	4	3
Mars	130	204	-	-	-	105	72	1 438	7.4	187	90	3	3
April	133	205	168	169	-	103	70	1 440	4.4	177	108	4	4
Mai	133	204	-	-	-	93	3.0	195	93	1	7		
Juni	134	205	-	-	-	105	101	1 588	1.6	193	128	10	10
Juli	137	206	168	169	-	106	84	1 570	1.2	261	138	12	11
Aug.	137	214	-	-	-	108	74	1 590	1.1	314	147	6	10
Sept.	133	215	-	-	-	110	75	1 637	1.6	297	155	4	8
Okt.	130	221	170	172	-	112	78	1 667	1.8	331	184	5	8
Nov.	129	222	-	-	-	113	74	1 690	3.2	282	183	5	7

¹ 1935 = 100. ² Indeksang angir nivået i begynnelsen av januar, april, juli og oktober. ³ Inkl. skatter. ⁴ Gjennomsnitt for faglerte mannlige arbeidere i en rekke fag innenfor industri, håndverk og handel. Helle landet. ⁵ Arbeidskonflikt. ⁶ Melk, økse- og kalvekjøtt, svinekjøtt og flesk, egg. F.o.m. 1946 omfatter tallene ikke bare den solgte del av produksjonen, men også hjemmeslakting og produsentenes forbruk av egne produkter. ⁷ Omfatter all industri under den årlige produksjonsstatistikk. ⁸ Innlandske varer.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	27. Storbritannia										
	A. Gull- behold- ning i Eng- lands bank ¹	B. Seddel- omloop ¹	C. Clearingbankene i London ³			D. Dags- låne- rente ⁶	E. Aksje- indeks ⁷	F. Indeks- tall for engros- priser ⁸	G. Indekstall for leveomkost- ninger ⁹	H. Produk- sjons- indeks ¹⁰	
			a) Inn- skudd	b) Utlån	c) Invest- eringer				a)		
			Mill. £						Total	Mat- varer	
1929.....	146.1	370	4 1 800	—	—	4.58	139	—	163	153	111
1932.....	120.6	371	4 1 791	—	—	1.65	85	86	141	123	85
1937.....	327.2	505	5 2 287	5 954	5 652	0.75	151	109	155	140	124
1938.....	327.2	505	2 277	976	637	0.75	123	101	156	141	110
1939.....	2 0.2	555	2 248	991	608	1.06	114	103	155	141	—
1940.....	0.2	617	2 506	955	666	1.00	95	137	185	164	—
1941.....	0.2	752	2 970	858	894	1.00	101	153	199	168	—
1942.....	0.2	923	3 275	797	1 069	1.02	113	160	200	161	—
1943.....	0.2	1 089	3 677	747	1 147	1.04	135	163	199	166	—
1944.....	0.2	1 239	4 153	750	1 165	1.10	149	166	201	168	—
1945.....	0.2	1 380	4 692	760	1 156	0.98	156	169	203	170	—
1944											
Mars.....	0.2	1 104	3 988	772	1 136	1.13	140	165	200	168	—
April.....	0.2	1 125	4 017	754	1 152	1.13	—	166	200	168	—
Mai.....	0.2	1 136	4 051	756	1 161	1.13	145	166	200	168	—
Juni.....	0.2	1 131	4 100	770	1 169	1.13	152	166	200	168	—
Juli.....	0.2	1 137	4 121	755	1 175	1.13	156	167	201	169	—
Aug.....	0.2	1 146	4 161	742	1 180	1.13	157	168	202	170	—
Sept.....	0.2	1 155	4 251	735	1 183	1.13	—	167	202	169	—
Okt.....	0.2	1 164	4 342	735	1 172	1.10	151	167	201	168	—
Nov.....	0.2	1 190	4 398	738	1 192	1.00	154	167	201	168	—
Des.....	0.2	1 239	4 545	754	1 165	1.02	154	167	201	168	—
1945											
Jan.....	0.2	1 220	4 462	753	1 165	1.00	157	167	202	168	—
Feb.....	0.2	1 217	4 405	759	1 160	1.00	156	167	202	168	—
Mars.....	0.2	1 236	4 459	771	1 153	1.00	157	168	202	168	—
April.....	0.2	1 235	4 525	739	1 140	1.00	159	168	202	168	—
Mai.....	0.2	1 270	4 617	749	1 126	1.03	157	168	203	168	—
Juni.....	0.2	1 285	4 751	761	1 127	1.13	154	170	204	170	—
Juli.....	0.2	1 306	4 818	758	1 123	1.13	158	171	207	176	—
Aug.....	0.2	1 326	4 875	756	1 126	1.13	152	171	205	172	—
Sept.....	0.2	1 333	4 898	763	1 146	1.13	154	170	203	169	—
Okt.....	0.2	1 322	4 859	790	1 178	0.96	156	169	203	169	—
Nov.....	0.2	1 328	4 789	799	1 201	0.63	161	169	203	169	—
Des.....	0.2	1 380	4 850	815	1 234	0.63	155	169	203	169	—
1946											
Jan.....	0.2	1 331	4 729	829	1 230	0.63	158	172	203	169	—
Feb.....	0.2	1 323	4 684	837	1 241	0.63	160	172	203	169	—
Mars.....	0.2	1 328	4 749	853	1 246	0.63	160	172	203	169	—
April.....	0.2	1 348	4 865	834	1 282	0.63	165	173	203	169	—
Mai.....	0.2	1 342	4 894	848	1 322	0.63	173	173	204	169	—
Juni.....	0.2	1 364	5 045	883	1 382	0.63	179	173	203	169	—
Juli.....	0.2	1 387	5 113	877	1 406	0.63	179	177	205	171	—
Aug.....	0.2	1 368	5 198	896	1 393	0.63	176	177	205	171	—
Sept.....	0.2	1 359	5 302	921	1 393	0.63	171	177	203	168	—
Okt.....	0.2	1 362	5 397	938	1 403	0.63	164	178	203	168	—
Nov.....	0.2	1 366	—	—	—	—	179	203	168	—	—

¹ Ved utgangen av år og måned. ² I januar og september 1939 ble omtrent hele gullbeholdningen overført til valutastabiliseringssfondet. ³ F. o. m. 1937 11 banker, tidligere 10. Månedstallene: balansen på en dag i slutten av måneden, varirende fra bank til bank. Juni og desember henholdsvis 30. og 31. for alle banker. Årstall gjennomsnitt av månedstallene. ⁴ Beregnet p. g. a. kvartalstall. ⁵ Bare forretninger på England og Wales. ⁶ Månedstallene gjennomsnitt for en uke i midten av måneden. Årsoppgaver gjennomsnitt av månedstallene. ⁷ Månedstallene gjelder midten av måneden. Årsoppgaverne gjennomsnitt av månedstallene. ⁸ 1924 = 100. ⁹ 1930 = 100. ¹⁰ Pr. 1. i måneden, Juli 1914 = 100. ¹¹ 1924 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måneder	27. Storbritannia (forts.)											
	I. Produksjon ¹ av		K. Ervervsbefolknin ^g ²		L. Arbeids- ledig- het blant forsik- rede arbei- dere	M. Inn- førsel ⁴	N. Utt- førsel ⁵	O. Indekstall for utenriks- handelen ⁶				
	a) Stål	b) Kull	a) Total	b) Industri					a) Innførsel	b) Uttførsel		
	1000 tonn		1000 personer				Mill. £		1) Priser ⁷	2) Volum ⁸	1) Priser ⁷	2) Volum ⁸
1929.....	² 185	² 4 960	—	—	1 212	1 111	729	86	111	84	108	
1932.....	² 101	² 4 014	—	—	2 756	651	365	75	90	83	77	
1937.....	250	4 610	—	—	—	953	521	120	113	110	111	
1938.....	200	4 353	—	—	—	858	471	113	108	112	99	
1939.....	254	4 437	19 750	17 920	1 480	840	439	130	97	106	94	
1940.....	250	4 290	—	—	918	1 126	415	154	94	135	72	
1941.....	238	3 957	—	—	331	1 132	365	164	82	152	56	
1942.....	244	3 930	—	—	119	992	271	179	71	178	36	
1943.....	251	3 815	22 281	17 121	86	1 227	233	188	78	191	29	
1944.....	233	3 688	—	—	78	1 291	265	195	80	197	31	
1945.....	227	3 499	* 21 649	* 16 289	160	1 051	393	198	63	186	45	
1944												
Mars	244	3 634	—	—	—	109.7	19.9	—	77	—	29	
April	224	3 460	—	—	86	107.3	22.5	—	—	—	—	
Mai	245	3 969	—	—	—	118.7	30.7	—	85	—	34	
Juni	233	3 749	—	—	—	116.1	18.3	—	—	—	—	
Juli	208	3 686	—	—	73	107.2	17.1	—	—	—	—	
Aug.	210	3 185	—	—	—	113.4	13.9	—	80	—	25	
Sept.	236	3 819	—	—	—	104.6	23.1	—	—	—	—	
Okt.	239	3 876	—	—	90	109.4	24.8	—	—	—	—	
Nov.	244	3 911	—	—	—	118.1	29.8	—	79	—	37	
Des.	220	3 538	—	—	—	92.2	25.2	—	—	—	—	
1945												
Jan.	216	3 506	—	—	111	99.6	25.7	195	—	184	—	
Feb.	241	3 693	—	—	—	89.9	23.2	195	67	183	33	
Mars	246	3 718	—	—	—	88.3	24.1	196	—	183	—	
April	237	3 591	—	—	95	89.2	36.2	196	—	184	—	
Mai	211	3 161	—	—	—	98.9	28.7	197	67	184	48	
Juni	238	3 778	—	—	—	109.0	38.9	198	—	182	—	
Juli	214	3 386	—	—	120	93.0	33.0	199	—	183	—	
Aug.	186	2 501	—	—	—	92.3	37.1	198	62	181	46	
Sept.	241	3 633	21 335	15 981	—	75.8	30.0	197	—	184	—	
Okt.	243	3 742	21 217	15 903	253	66.3	43.1	196	—	184	—	
Nov.	247	3 733	21 134	15 961	—	86.1	29.9	198	53	186	55	
Des.	222	3 420	20 969	15 970	—	71.5	46.2	198	—	186	—	
1946												
Jan.	229	3 410	20 836	16 115	360	91.9	57.1	200	63	189	—	
Feb.	247	3 607	20 692	16 245	388	75.7	60.0	200	—	191	84	
Mars	256	3 772	20 531	16 450	404	98.8	67.1	202	—	191	—	
April	252	3 440	20 422	16 622	403	94.1	69.4	204	—	192	—	
Mai	262	3 921	20 314	16 800	406	112.3	85.2	204	69	198	—	
Juni	240	3 586	* 20 523	* 17 327	408	98.8	65.0	206	—	198	—	
Juli	226	3 492	* 20 465	* 17 414	392	96.7	91.9	207	—	200	—	
Aug.	226	3 065	* 20 443	* 17 688	395	116.1	77.4	208	70	202	104	
Sept.	238	3 759	20 402	17 808	389	102.3	70.8	212	—	204	—	
Okt.	254	3 891	20 356	17 917	394	123.4	90.9	218	—	205	—	
Nov.	264	—	—	—	395	119.5	92.1	—	—	—	—	

¹ Gjennomsnittsproduksjon pr. uke. ² Beregnet p. g. a. årsoppgaver. ³ Årsoppgavene er mediotall. Månedstallene gjelder månedens utgang. ⁴ Til innenlandsk forbruk. ⁵ Av innenlandske varer. ⁶ 1929: 1924 = 100; 1932: 1930 = 100; 1937—38: 1935 = 100; f. o. m. 1939: 1938 = 100. ⁷ Indeksene viser forandringene i verdien av et representativt utvalg av import- og eksportvarer. Årstallene er tall for desember måned. ⁸ 1942—45 ekskl. krigsmateriell.

Økonomiske månedstall (forts.).

28. Frankrike

År og måneder	28. Frankrike													
	A. Gull- behold- ning av Frank- rikes Bank ¹	B. Behold- ning av uten- landsk valuta ²	C. Sed- del- om- løp ³	D. Folio- inn- skudd i 4 store privat- banker ¹⁰	E. Aksje- indeks ¹¹	F. In- deks- tall for en- gross- priser ¹⁴	G. In- deks- tall for en- gross- priser ¹⁵	H. Pro- duk- sjons- indeks ¹⁶	I. Stål- pro- duk- sjonen ¹⁷	K. Ar- beids- ledig- het ¹⁸	L. Inn- forsel ¹⁹	M. Ut- forsel ²⁰	N. Volumindeks for utenriks- handelen ²¹	
	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	Milli- arder fres.	1000 tonn	1000 per- soner	Millioner fres.	Millioner fres.	a) Inn- forsel	b) Ut- forsel
1929....	41.67	25 942	68.6	13 365	507	627	604	109	808	1	58 282	50 072	115	99
1932....	83.02	4 483	85.0	15 246	245	427	532	78	470	274	29 826	19 684	102	58
1937.... ²	58.93	911	93.8	11 326	227	581	572	89	658	351	42 316	23 935	104	57
1938.... ³	87.27	817	110.9	12 259	209	653	658	83	514	379	45 981	30 586	93	61
1939....	97.27	112	151.3	14 811	¹¹ 112	¹⁴ 105	¹⁵ 108	95	657	353	43 786	31 590	²¹ 88	²¹ 99
1940.... ⁴	84.62	42	218.4	20 765	¹² 140	139	135	¹⁶ —	—	693	45 770	17 511	64	45
1941....	84.60	37	270.1	30 799	¹³ 308	171	164	65	195	259	24 936	15 777	28	35
1942....	84.60	37	382.8	34 236	479	201	191	59	180	65	25 880	29 591	23	50
1943....	84.60	37	500.4	39 319	540	234	233	54	194	20	13 945	35 341	12	46
1944.... ⁵	75.15	42	572.5	48 385	551	265	297	41	106	15	7 736	23 961	6	27
1945.... ⁶	129.82	67	570.0	78 038	453	375	403	46	134	16	54 837	11 393	39	10
1944														
Mars ...	84.60	37	530.2	—	520	254	—	56	213	—	—	—	12	53
April ...	84.60	37	539.1	—	—	255	—	54	188	—	—	—	9	53
Mai ...	84.60	37	552.0	—	—	267	290	44	103	—	—	—	5	34
Juni ...	84.60	37	576.9	48 996	—	268	—	36	75	—	—	—	8	24
Juli ...	84.60	—	—	—	627	271	—	29	77	—	—	—	5	18
Aug. ...	84.60	—	620.0	—	656	271	305	19	57	—	—	—	4	18
Sept. ...	—	—	642.0	51 948	548	266	—	21	13	—	—	—	2	11
Okt. ...	—	—	632.0	52 282	589	265	—	28	41	—	—	—	1	2
Nov. ...	—	—	605.0	49 836	527	272	316	34	51	—	—	—	1	0
Des. ... ⁵	75.15	42	572.5	48 118	489	276	—	37	58	—	—	—	1	3
1945														
Jan. ...	75.15	42	562.7	49 133	512	277	—	32	55	30	303	80	1	1
Feb. ...	75.15	42	568.9	50 568	505	286	337	34	60	26	754	180	4	2
Mars ...	75.15	44	580.1	52 435	498	290	—	38	82	11	937	454	4	4
April ...	75.15	44	580.9	54 679	469	327	—	41	90	16	1 415	428	7	5
Mai ...	75.15	45	548.9	76 000	414	366	374	41	101	14	1 901	539	11	6
Juni ...	75.15	45	⁹ 100790	386	375	—	45	126	8	3 157	851	16	9	
Juli ...	75.15	46	444.5	94 830	360	377	—	47	119	8	3 633	994	24	12
Aug. ...	75.15	46	469.7	90 257	421	393	434	45	139	8	4 978	1 161	30	15
Sept. ...	75.15	46	496.3	89 928	477	429	—	56	169	16	4 662	1 383	32	17
Okt. ... ⁷	65.15	47	528.9	91 229	467	447	—	65	207	18	9 881	1 487	80	16
Nov. ...	65.15	44	545.8	90 436	441	462	515	68	227	17	10 289	1 661	86	15
Des. ... ⁶	129.82	67	570.0	96 170	450	469	—	65	234	18	12 929	2 175	109	18
1946														
Jan. ...	129.82	67	592.4	94 791	433	479	— ¹⁶	65	231	21	11 544	2 399	95	19
Feb. ...	129.82	67	605.2	94 521	461	488	558	72	244	24	13 512	3 728	106	25
Mars ...	129.82	67	613.4	94 645	452	548	—	74	297	23	12 006	4 194	77	25
April ...	129.82	3	616.1	95 236	448	559	—	79	319	22	20 885	7 568	124	42
Mai ... ⁸	94.82	3	625.8	96 418	532	624	587	84	341	20	19 798	7 258	117	40
Juni ...	94.82	4	629.2	100244	540	604	—	—	345	16	28 527	8 504	187	46
Juli ...	94.82	5	625.2	102076	569	571	—	—	377	13	23 348	7 955	132	42
Aug. ...	94.82	3	633.3	100439	583	698	782	—	390	11	20 308	8 565	116	42
Sept. ...	94.82	3	667.6	—	591	727	—	—	419	10	18 417	9 576	88	46
Okt. ...	94.82	3	696.9	—	655	820	—	● 485	9	23 529	11 028	112	52	
Nov. ...	94.92	3	704.8	—	—	802	—	● 449	—	19 182	14 535	—	—	

¹ Utgangen av år og måned. Ekskl. gull som holdes av Valutastabiliseringsfondet. ² Til ^{25/10} 1936; 1 fr. = 0.05895 gram fint gull. ^{26/10} 1936—^{22/10} 1937; 1 fr. = 0.0441 gram. ^{23/10} 1937—^{16/11} 1938; 1 fr. = 0.0387 gram. ³ ^{16/11} 1938—^{7/10} 1940; 1 fr. = 0.02475 gram. ⁴ ^{7/10} 1940 oppskriving til 1 fr. = 0.021006 gram, samtidig 30 milliarder francs overført til Valutastabiliseringsfondet. ⁵ Nedgangen skyldes overføring av gull til den belgiske nasjonalbank. ⁶ 53 milliarder francs overført til Valutastabiliseringsfondet, resterende beholdning oppskrevet til 1 fr. = 0.00746 gram. ⁷ 10 milliarder francs overført til Valutastabiliseringsfondet. ⁸ 35 milliarder francs overført til Valutastabiliseringsfondet. ⁹ I tiden 4.—15. juni 1945 foregikk seddelinnlosning. F. o. m. juli gjelder tallet nye sedler. ¹⁰ Gjennomsnittstall. ¹¹ T. o. m. 1938: 1913 = 100; senere 1938 = 100. Ved månedens utgang. Årsdata gjennomsnitt av månedlige. ¹² 5 måneder. ¹³ 10 måneder. ¹⁴ T. o. m. 1938: 1913 = 100; senere 1938 = 100. ¹⁵ Måtværer, lys og brensel (31 artikler). Byer med over 10 000 innbyggere. ¹⁶ T. o. m. 1938: 1913 = 100; senere 1938 = 100. ¹⁷ Gjennomsnitt pr. måned. ¹⁸ Arbeidsledige som får understøttelse. Ved månedens utgang. Årsdata gjennomsnitt av månedlige. ¹⁹ Til innenlandske forbruk. ²⁰ Innenlandske varer. ²¹ T. o. m. 1938: 1928 = 100; senere 1938 = 100.

Økonomiske månedstall (forts.).

År og måned	29. De Forente Stater													
	A. Gull- behold- ning i Federal Re- serve- ban- kene ¹	B. Penge- menge i om- lop ¹	C. Federal Reserve medlemsbanker ³			D. Rente på stats- obliga- sjoner ⁴	E. Aksje- indeks ⁵	F. In- deks- tall for en- gross- priser ⁶	G. Indekstall for leveomkostn. ⁷		H. Time- fortje- nestet i indu- strien ⁸	I. Pro- duk- sjons- indeks ⁹	K. Stålproduc- sjonen	
			a) Folio- inn- skudd	b) Utlån	c) In- vester- inger				a)	b)			a) Gj.sn. pr.	b) I pst. av ka- pasite- ten ¹⁰
			Mill. \$				Pst.		Cents pr. time	1000 short- tons		Pst.		
1929....	2 857	4 865	14 118	17 649	5 514	3.60	189	95	123	133	56.6	110	5 258	89
1932....	3 149	5 676	11 758	10 297	8 507	3.68	46	65	98	87	45.8	58	1 275	20
1937....	9 461	2 6 550	14 431	9 387	12 015	2.68	131	86	103	105	63.4	113	4 805	72
1938....	12 123	6 856	15 986	8 430	13 219	2.56	100	79	101	98	63.9	89	2 675	40
1939....	15 453	7 598	18 566	8 674	14 413	2.36	95	77	99	95	64.4	109	4 450	65
1940....	19 921	8 732	22 299	9 390	16 137	2.21	88	79	100	97	67.0	125	5 648	81
1941....	20 764	11 160	23 650	11 370	18 715	1.95	5 80	87	105	106	73.8	162	7 013	-
1942....	20 889	15 410	28 257	10 321	31 148	2.02	71	99	117	124	85.3	199	7 174	-
1943....	20 148	20 449	33 895	10 839	38 895	1.91	95	103	124	138	96.1	239	7 406	-
1944....	18 691	25 307	34 667	12 630	47 257 ⁴	2.48	102	104	126	136	101.9	235	7 470	96
1945....	17 863	28 515	37 066	15 890	52 058	2.37	123	106	128	139	102.3	203	6 645	84
1944														
Mars ...	19 766	21 115	32 660	11 018	40 994	2.48	98	104	124	-	100.6	238	7 820	99
April ...	19 553	21 552	34 649	10 256	40 418	2.48	97	104	125	135	101.3	237	7 588	99
Mai ...	19 427	22 160	36 208	10 081	39 907	2.49	99	104	125	136	101.7	236	7 697	97
Juni ...	19 312	22 504	33 008	12 164	42 872	2.49	104	104	125	136	101.7	236	7 229	94
Juli ...	19 115	22 699	33 597	11 487	45 430	2.49	107	104	126	137	101.8	232	7 493	94
Aug. ...	19 048	23 292	35 097	11 065	44 635	2.48	105	104	126	138	101.6	235	7 493	94
Sept. ...	18 914	23 794	35 435	10 980	43 693	2.47	102	104	127	137	103.2	234	7 230	94
Okt. ...	18 820	24 425	37 587	11 371	42 543	2.48	106	104	127	136	103.1	234	7 616	96
Nov. ...	18 768	25 019	38 539	11 665	43 428	2.48	105	104	127	137	103.5	232	7 279	94
Des. ...	18 691	25 307	34 667	12 630	47 257	2.48	106	105	127	137	104.0	230	7 366	93
1945														
Jan. ...	18 684	25 290	36 076	12 107	47 139	2.44	110	105	127	137	104.6	234	7 206	89
Feb. ...	18 587	25 751	37 018	11 634	46 867	2.38	115	105	127	137	104.3	236	6 655	91
Mars ...	18 519	25 899	37 347	11 180	46 617	2.40	114	105	127	136	104.4	235	7 708	95
April ...	18 465	26 189	39 147	11 316	45 860	2.39	117	106	127	137	104.4	230	7 292	93
Mai ...	18 360	26 528	40 378	11 636	45 905	2.39	120	106	128	139	104.2	225	7 452	92
Juni ...	18 106	26 746	36 367	13 835	49 702	2.35	122	106	129	141	103.8	220	6 842	87
Juli ...	18 040	27 108	37 533	13 393	50 303	2.34	119	106	129	142	103.3	210	6 987	86
Aug. ...	17 926	27 685	38 140	12 841	49 705	2.36	119	106	129	141	102.4	186	5 736	71
Sept. ...	17 919	27 826	38 690	12 586	48 444	2.37	128	105	129	139	98.7	167	5 983	76
Okt. ...	17 879	28 049	39 592	12 510	48 435	2.35	* 135	106	129	139	98.5	162	5 598	69
Nov. ...	17 871	28 211	40 247	13 632	48 749	2.33	* 139	107	129	140	99.0	168	6 201	79
Des. ...	17 863	28 515	37 066	15 890	52 058	2.33	142	107	130	141	99.4	163	6 059	75
1946														
Jan. ...	17 983	27 917	38 026	15 190	53 021	2.21	148	107	130	141	100.4	160	3 872	50
Feb. ...	18 049	27 954	37 610	15 178	52 970	2.12	146	108	130	140	100.2	152	1 393	20
Mars ...	18 075	27 879	37 116	15 690	50 285	2.09	145	109	130	140	103.5	168	6 507	83
April ...	18 098	27 885	38 242	15 053	49 380	2.08	156	110	131	142	105.8	165	5 860	78
Mai ...	18 092	28 120	38 941	14 904	48 983	2.19	159	111	132	143	107.1	* 159	4 072	52
Juni ...	18 103	28 245	39 522	14 917	46 831	2.16	157	113	133	146	108.4	170	* 5625	* 74
Juli ...	18 105	28 254	39 362	14 912	45 750	2.18	153	125	141	166	109.3	6 610	85	
Aug. ...	18 098	28 448	39 303	15 078	44 905	2.23	150	129	144	172	111.1	177	6 887	88
Sept. ...	18 097	28 507	39 492	15 543	43 531	2.28	129	124	146	174	112.6	180	6 518	-
Okt. ...	18 229	28 602	39 653	16 093	42 461	2.26	126	134	148	180	-	182	-	-
Nov.	-	-	-	-	-	2.25	124	-	-	-	-	-	-	-

¹ Ved utgangen av år og måned. ² Fra 1934 ikke gullmynt. ³ Tallene bygges på ukerapporter fra medlemsbanker i 101 større byer (t. o. m. 1932 i 90 byer). Månedstallene gjelder månedens utgang. Årstallene t. o. m. 1937 gj.snitt av månedstall; senere ved årets utgang. ⁴ T. o. m. 1943 delvis skattetfrei «Treasury Bonds» med løpetid på 12 år eller mer; senere skattbare «Treasury Bonds» med løpetid på 15 år eller mer. Månedssdata gj.snitt av daglige, årsdata gj.snitt av månedlige. * Industriaksjer. Gj.snitt for år og måned. T. o. m. 1940 basis 1926 = 100, senere 1933–39 = 100. ⁵ Gj.snitt for 90 brasjer. Årstall gj.snitt av månedlige. 1926 = 100. ⁶ Månedssdata pr. 15., årsdata gj.snitt. 1935–39 = 100. ⁷ Gj.snitt for 90 brasjer. Årstall gj.snitt av månedlige. 1935–39 = 100. Månedstallene korrigert for sesongsvingninger. ⁸ Gj.snitt for 100 brasjer. Årstall gj.snitt av månedlige. ⁹ Gj.snitt 1935–39 = 100. Månedstallene gjelder månedens utgang. Årstall gj.snitt av månedlige.

Økonomiske månedstall (forts.).

29. De Forente Stater (forts.)

År og måneder	L. Auto- mobil- produk- sjonen ¹	M. Ervervs- befolking		N. Sysselsetting i industrien ²		O. Indeks for vare- trans- port ³	P. Inn- forsel ⁶	Q. Uts- forsel ⁶	R. Indekstall for utenriks- handelen ⁷				S. Nasjonal- inntekt ¹⁰
		a) I alt	b) Herav uten syssel- setting	a) Antall syssel- satte	b) Indeks- tall ⁴				a)	b)			
		1000 stk.	1000 personer						1) Verdi	2) Volum	1) Verdi	2) Volum	Milli- arder \$
1929.....	447	—	—	10 327	103	116	4 399	5 241	113	131	115	132	83.3
1932.....	114	—	—	6 610	64	70	1 323	1 611	34	79	35	69	40.0
1937.....	401	—	—	10 423	106	111	3 084	3 349	79	131	74	105	71.5
1938.....	208	—	—	8 890	90	94	1 960	3 094	51	94	68	105	64.2
1939.....	297	—	—	10 078	100	107	2 318	3 177	59	108	70	110	70.8
1940.....	373	54 231	6 320	10 780	108	118	2 625	4 021	66	113	88	129	77.6
1941.....	403	54 101	5 013	12 974	132	147	3 345	5 147	84	134	112	154	96.9
1942.....	—	54 496	2 382	15 051	154	178	2 745	8 080	72	98	176	194	122.2
1943.....	—	53 482	1 070	16 924	178	201	3 372	12 716	79	112	282	288	149.4
1944.....	62	52 620	840	16 121	172	209	3 916	14 261	101	120	313	281	160.7
1945.....	63	252 790 ²	1 148	13 897	150	198	4 136	9 806	106	122	214	193	161.0
1944													
Mars	56	51 360	870	16 642	177	212	359	1 197	112	132	309	292	11 —
April	56	52 060	770	16 391	175	211	360	1 231	111	131	318	296	—
Mai	57	52 840	880	16 203	173	214	386	1 455	117	136	379	348	—
Juni	61	54 220	1 000	16 093	173	212	331	1 297	101	118	339	305	—
Juli	62	55 000	1 000	16 013	171	208	294	1 197	90	106	320	290	—
Aug.	69	54 010	840	15 943	171	211	304	1 191	93	111	320	276	—
Sept.	65	53 030	780	15 764	169	206	282	1 194	87	104	319	276	—
Okt.	64	52 870	630	15 614	168	206	329	1 144	103	122	304	259	—
Nov.	69	52 210	680	15 529	167	206	323	1 187	102	121	316	269	—
Des.	71	51 250	680	15 554	168	201	336	939	104	124	248	216	—
1945													
Jan.	67	50 960	840	15 633	168	203	334	903	111	129	240	204	1 —
Feb.	64	51 430	880	15 595	168	216	325	887	103	122	234	198	167.6
Mars	75	51 660	830	15 445	167	221	365	1 030	115	131	271	231	—
April	67	51 930	770	15 178	164	218	366	1 005	112	128	264	231	—
Mai	71	52 030	730	14 885	161	218	372	1 135	114	130	301	261	166.2
Juni	66	53 140	1 080	14 538	157	218	360	870	106	122	227	198	—
Juli	55	255 220 ²	950	215 255	152	207	356	893	108	125	228	201	—
Aug.	46	54 350	830	14 944	148	194	360	737	111	126	192	173	158.4
Sept.	33	52 900	1 650	13 094	128	182	335	514	103	119	135	135	—
Okt.	59	53 110	1 550	13 048	127	171	344	455	108	123	118	119	—
Nov.	89	53 440	1 710	13 110	128	* 178	322	639	98	113	164	166	150.7
Des.	60	53 310	1 950	13 059	128	* 170	297	736	88	99	192	198	—
1946													
Jan.	114	53 710	2 290	13 236	131	* 181	394	799	125	139	210	214	—
Feb.	77	54 340	2 650	13 536	122	* 186	* 318	* 670	96	107	175	176	—
Mars	129	55 660	2 710	13 206	130	* 190	* 384	815	117	128	212	211	—
April	231	56 900	2 350	13 776	137	* 154	* 407	* 757	123	135	199	194	—
Mai	228	57 630	2 310	13 901	138	* 160	* 397	851	122	131	219	213	—
Juni	301	59 300	2 560	14 098	140	188	* 386	878	116	123	230	220	—
Juli	314	60 400	2 270	14 244	* 141	189	433	825	131	138	217	202	—
Aug.	347	60 000	2 040	14 578	* 144	—	425	882	130	130	231	218	—
Sept.	331	59 440	2 070	14 752	146	—	375	643	118	119	168	154	—
Okt.	—	—	1 940	—	147	—	399	537	126	—	145	—	—

¹ Årsoppgaver gjennomsnitt av månedstallene. ² F. o. m. juli 1945 er brukt en ny beregningsmetode som gir et forholdsvis større antall sysselsette og et mindre antall arbeidsledige. ³ Månedstallene korrigert for sesongsvingninger. ⁴ 1939 = 100. ⁵ Omfatter varetransport med jernbane, rutebiler, fly, og innenlandske skipsfart, + transport av olje og gass gjennom større ledningssystemer. Dagsgi. snitt 1935—39 = 100. ⁶ Oppgavene gjelder generalhandelen. ⁷ 1923—25 = 100. Årsdata gjennomsnitt av månedlige. ⁸ Til innenlandske forbruk. ⁹ Av innenlandske varer. ¹⁰ Beregnet tall fra Handelsdepartementet. Ingen korrekjon for sesongvariasjoner. ¹¹ Kvartalsvise anslag over nasjonalinntekten (årlig basis).

Monthly Statistics.

English translation of the columns.

1. Bank of Norway.
A. Discount rate. B. Gold stock.
C. Temporarily placed in gold.
D. Balances and short time investments abroad. E. Currency in circulation. F. Demand deposits. a. Total. b. The State. c. Other official accounts. d. Norwegian banks. e. Others. G. Blocked accounts. H. Loans and discounts. I. Securities. a. Total. b. Of which Norwegian. K. Advances to the German forces of occupation less German demand deposits. L. Repayment on German advances by the State and the Clearing institute of Norway.
2. Bank clearings in Oslo.
3. Private joint stock banks (Larger banks only).
A. Deposits. a. Total. b. Demand deposits. B. Loans. C. Balances with foreign banks. D. Rediscounts (domestic).
4. Savings banks. (Larger banks only.)
A. Deposits. a. Total. b. Demand deposits. B. Loans.
5. Private joint stock banks and savings banks (estimate for all banks).
A. Deposits. B. Loans exclusive of mort-gage loans. C. Securities and treasury bills. D. In cash and in Bank of Norway.
6. Sales on the Oslo stock exchange.
A. Stocks. B. Bonds.
7. Stock issues.
8. Index of stock prices.
A. Industry. B. Shipping. C. Whaling. D. Banks. E. Insurance. F. Total.
9. Bond prices in per cent of parity.
10. Bond yields in per cent of parity.
11. Failures.
A. Industrial and Commercial failures. B. Compromise negotiations. C. Distress. D. Protested bills.
12. Foreign exchange rates on Oslo Börs. Average figures in kroner.
13. Exchange rate of £ in New York. Average figures.
14. Wholesale price index.
15. Cost of living index.
A. Total, exclusive of tax. B. Food.
16. Index of industrial production.
A. Total. B. Industrial and agricultural equipment. a. Total. b. For the export market. c. For the home market. C. Consumption goods industries. a. Total. b. For the export market. c. For the home market. D. Total export industry. E. Total consumption industry. F. Ore and metal production. G. Steel and metal working industry. H. Chemical and electro-chemical industry. I. Wood pulp and paper industry. K. Textile industry. L. Shoe-factories. M. Canning industry. N. Other food industries. O. Other industries.
17. Electrical production in electrical works with capacity of 1000 KW. an hour.
A. Electrical works supplying the electro-chemical and metallurgical industries. B. Electrical works supplying other industries. C. Electrical works mainly supplying domestic needs. D. Total.
18. Milk received by dairies and milk canning factories.
19. Employment.
A. Employed ensured workers in all municipalities. B. Employment index. a. Total. b. Cities. c. Sub-urban or industrial communities. d. Rural districts. e. Workers in manufacturing industries. f. Workers in construction industries. g. Employed in commerce.
20. Unemployment.
A. Returns from all municipalities. a. Total. b. In industry. B. Among tradeunion members. a. 10 professions. b. Workers in iron and metal-working industries. c. Workers in construction industries. d. Workers in shoe factories.
21. Railway traffic.
A. Goods transport. B. Freight car loadings. C. Number of passengers.
22. Shipping between Norway and foreign countries.
A. Ships entered with cargo. a. Total. b. Of which Norwegian. B. Ships cleared with cargo (exclusive of ore ships from Narvik). All figures in 1000 of net tons.
23. Retail trade index.
A. Value. a. Rural communities. b. Cities. c. Realm. B. Volume. a. Rural communities. b. Cities. c. Realm.
24. Foreign trade.
A. Value. a. Imports. b. Exports. c. Import surplus. B. Volume index. a. Imports. 1) Total. 2) Exclusive of ships. b. Exports.
25. Sweden.
A. Gold stock and holdings of foreign exchange in «Riksbanken». B. Currency circulation. C. Demand deposits in private banks. D. Loans granted by private banks. E. Index of stock prices. F. Wholesale price index. G. Cost of living index. a. Total. b. Food. H. Index of industrial production. I. Unemployment among tradeunion members. K. Imports. L. Exports. a. Total. b. Wood pulp. c. Paper and cardboard.
26. Denmark.
A. Gold stock in «Nasjonalbanken». B. Foreign exchange reserves. C. Currency circulation. D. Demand deposits in private banks. E. Loans granted by private banks. F. Index of stock prices. G. Wholesale price index. a. Total. b. Food. I. Hourly wages. K. Index of industrial production. a. Industry. b. Meat and dairy production. L. Numbers of hours worked in industry in thousands of hours per day. M. Unemployment among insured workers. N. Imports. O. Exports. a. Total. b. Pork. c. Butter.
27. Great Britain.
A. Gold stock in Bank of England. B. Currency circulation. C. London clearing banks. a. Deposits. b. Loans. c. Investments. D. Call money rate. E. Index of stock prices. F. Wholesale price index. G. Cost of living index. a. Total. b. Food. H. Index of industrial production. I. Production of: a. Steel. b. Coal. K. Working population. a. Total b. Industry. L. Unemployment among insured workers. M. Imports. N. Exports. O. Foreign trade index figures. a. Imports, value and volume. b. Exports, value and volume.
28. France.
A. Gold stock in bank of France. B. Holdings of foreign exchange. C. Currency circulation. D. Demand deposits in 4 great private banks. E. Index of stock prices. F. Wholesale price index. G. Retail price index. H. Index of industrial production. I. Steel production. K. Unemployment. L. Imports. M. Exports. N. Foreign trade volume index. a. Imports. b. Exports.
29. The United States.
A. Gold stock in the Federal Reserve banks. B. Currency circulation. C. Federal Reserve member banks. a. Demand deposits. b. Loans. c. Investments. D. U. S. Treasury bond yields. E. Index of stock prices. F. Wholesale price index. G. Cost of living index. a. Total. b. Food. H. Hourly wages in industry, cents per hour. I. Index of industrial production. K. Steel production. a. Monthly average. b. In per cent of capacity. L. Automobile production. M. Working population. a. Total. b. Unemployed. N. Employment in industry. a. Number. b. Index figures. O. Volume of transportation. P. Imports. Q. Exports. R. Foreign trade index. a. Imports, value and volume. b. Exports, value and volume. S. National income.

Tableaux mensuels.

Traduction française des rubriques.

- . Banque de Norvège.
- . A. Taux d'escompte. B. L'encaisse or. C. Placements provisoires en or. D. Solde créditeur de compte-courant et placements à courte échéance à l'étranger. E. Circulation des billets. F. Dépôts à vue. a. Total. b. L'Etat. c. Autres comptes officiels. d. Banques nationales. e. Autres. G. Dépôts provisoires obligatoires. H. Avance et escompte. I. Valeurs portant intérêt. a. Total. b. Dont norvégiennes. K. Avances à l'occupant allemand moins dépôts à vue allemands. L. Acomptes payés par l'Etat et le Norges Clearinginstitutt. M. Avances aux allemands déduction faite des dépôts à vue allemands et des acomptes payés par l'Etat et le Norges Clearinginstitutt. Compensations. Oslo.
- . Banques privées par actions. A. Dépôts. a. Total. b. Dépôts à vue. B. Avances. C. Balances étrangères. D. Réescampes (intérieurs).
- . Caisses d'épargne. A. Dépôts. a. Total. b. Dépôts à vue. B. Avances.
- . Banques privées par actions et caisses d'épargne. A. Dépôts. B. Avances, prêts sur gages non compris. C. Portefeuilles et lettres de change de l'Etat. D. Encaisse et dépôts en Banque de Norvège.
- . Opérations de valeurs à la Bourse d'Oslo.
- . A. Actions. B. Obligations.
- . Emissions d'actions.
- . Nombres-indices des actions. a. Actions industrielles. b. Navigation. c. Pêche à la baleine. d. Banques. e. Assurances. f. Toutes les actions cotées à la Bourse d'Oslo.
- . Cours des obligations.
- . Intérêts effectifs des obligations.
- . Conditions de paiement.
- . A. Nombre des faillites. B. Nombre des conc. préventifs. C. Nombre des exécutions. D. Nombre de protéts des lettres de change.
- . Cours des changes cotés à la Bourse d'Oslo. Moyenne en couronnes.
- . Cours de £ à New York. Moyenne.
- . Nombres-indices des prix de gros.
- . Nombres-indices des prix de la vie.
- . A. Total sans impôt. B. Comestibles.
- . Indices de la prod. industrielle. A. L'industrie entière. B. L'ind. des moyens de production. a. Total. b. Pour marché d'exportation. c. Pour marché intérieur. C. Industrie de consommation. a. Total. b. Pour marché d'exportation. Pour marché intérieur. D. Industrie d'exportation, total. E. L'ind. pour marché intérieur, total. F. Extraction de minéraux et de métaux. G. Industrie du fer et des métaux. H. Industrie chimique et électro-chimique. I. Industrie de pâtes de bois, cellulose et papier. K. Industrie

- textile. L. Fabriques de chaussures. M. Fabriques de conserves. N. Ind. des aliments et des biscuits. O. Autres industries.
- 17. Production d'électricité. Capacité 1000 KW et plus. A. Usines d'électricité reliées à l'industrie électro-chimique et métallurgique. B. Usines d'électricité reliées aux autres industries. C. Usines d'électricité reliées essentiellement à la distribution générale d'électricité. D. Total.
- 18. Quantité de lait reçue aux laiteries et fromageries.
- 19. Emploi industriel. A. Personnes employées assurées contre le chômage dans toutes les communes. B. Indice d'emploi. a. Total. b. Villes. c. Agglomérations ou des districts industriels. d. Distr. ruraux. e. Ouvriers industriels. f. Ouvriers des établissements de bâtiment et construction. g. Employés de commerce.
- 20. Chômage. A. Données de toutes les communes. a. Total. b. Dans l'industrie. B. Chômage des ouvriers syndiqués en pourcent du nombre d'ouvriers rapportés. a. 10 industries. b. Ouvriers en fer et métal. c. Ouvriers de construction. d. Ouvriers à la fabr. de chaussures.
- 21. Service des chemins de fer. A. Mouvement des marchandises. B. Nombre des wagons à marchandises. C. Nombre des voyageurs.
- 22. Mouvement de la navigation entre la Norvège et l'étranger. A. Navires chargés arrivés. a. Total. b. Dont norvégiens. B. Navires chargés sortis (non compris les navires chargés de minerai sortis de Narvik.)
- 23. Indices du commerce de détail. A. Valeur. a. Districts ruraux. b. Villes. c. Tout le royaume. B. Volume. a. Districts ruraux. b. Villes. c. Tout le royaume.
- 24. Commerce extérieur. A. Valeur. a. Importation. b. Exportation. c. Excédent d'importation. B. Nombres-indices du volume. a. Importation. 1) Total. 2) Navires non compris. b. Exportation.
- 25. Suède. A. L'encaisse de la Banque nationale d'or et des devises sur l'étranger. B. Circulation des billets. C. Dépôts à vue dans les banques privées. D. Avances des banques privées. E. Nombres-indices des actions. F. Nombres-indices des prix de gros. G. Nombres-indices du coût de la vie. a. Total. b. Comestibles. H. Nombres-indices de la production. I. Pourcentage des chômeurs. K. Importation. L. Exportation. a. Total. b. Pâte à papier. c. Papier et carton.
- 26. Danemark. A. L'encaisse or de la Banque Nationale. B. Encasise des devises sur l'étranger. C. Circulation des billets. D. Dépôts à vue dans les banques privées.
- E. Avances des banques privées. F. Nombres-indices des actions. G. Nombres-indices des prix de gros. H. Nombres-indices des coûts de la vie. a. Total. b. Comestibles. I. Gains horaires en ore. K. Nombres-indices de la production. a. Industrie. b. Production agricole des animaux. L. Travail effectué dans l'industrie. M. Chômage parmi les pers. assurées contre le chômage. N. Importation. O. Exportation. a. Total. b. Export. de porc. c. Export. de beurre.
- 27. Royaume-Uni. L'encaisse or dans la Banque nationale. B. Circulation des billets. C. Les banques de compensation à Londres. a. Dépôts à vue. b. Avances. c. Placements. D. Taux d'emprunt du jour. E. Nombres-indices des actions. F. Nombres-indices des prix de gros. G. Nombres-indices des coûts de la vie. a. Total. b. Comestibles. H. Nombres-indices de la production. I. La production; a. d'acier. b. de charbon. K. Population exerçant une profession. a. Total. b. Industrie. L. Chômage parmi les ouvriers assurés contre le chômage. M. Importation. N. Exportation. O. Nombres-indices du commerce extérieur. a. Importation. b. Exportation.
- 28. France. L'encaisse or dans la Banque de France. B. Encaisse des devises sur l'étranger. C. Circulation des billets. D. Dépôts à vue dans 4 grandes banques privées. E. Nombres-indices des actions. F. Nombres-indices des prix de gros. G. Nombres-indices des prix de détail. H. Nombres-indices de la production. I. La production d'acier. K. Le chômage. L. Importation. M. Exportation. N. Nombres-indices du volume du commerce extérieur. a. Importation. b. Exportation.
- 29. Etats-Unis. A. L'encaisse or dans les banques fédératives de réserve. B. Monnaies en circulation. C. Banques fédératives de réserve. a. Dépôts à vue. b. Avances. c. Placements. D. Taux d'emprunt sur les fonds d'Etat. E. Nombres-indices des actions. F. Nombres-indices des prix de gros. G. Nombres-indices des coûts de la vie. a. Total. b. Comestibles. H. Gains horaires dans l'industrie. I. Nombres-indices de la production. K. La production d'acier. a. Moyenne par mois. En pour cent de la capacité. L. La production d'automobiles. M. Population exerçant une profession. a. Total. b. Dont sans occupation. N. Occupation dans l'industrie. a. Nombre. b. Nombres-indices. O. Nombres-indices des marchandises transportées. P. Importation. Q. Exportation. R. Nombres-indices du commerce extérieur. a. Importation. b. Exportation. S. Revenu national.

Spesialartikler.

Prognose for befolkningsutviklingen 1945—1975.

Av byråsjef dr. Julie Backer.

Innledning.

Helt nøyaktig oppgave over folketallet i Norge vil vi ikke få før ved den nye folketelling som ble holdt 3 desember i år. Men etter de oppgaver over fødsler og dødsfall som Byrået har mottatt for årene siden siste folketelling i 1930, skulle vi ved utgangen av 1945 ha en hjemmehørende folkemengde på 3 079 000. Det er vel 100 000 mer enn Byrået i begynnelsen av 30-årene hadde beregnet at vi skulle ha på det tidspunkt. Det har nemlig vist seg at ekteskapsfrekvensen og dermed barnetallet er blitt atskillig større enn ventet, særlig i krigsårene. Den nevnte prognose stemmer derfor ikke så godt med de virkelige forhold når det gjelder de yngste aldersklasser, men for de eldre aldersklasser er overensstemmelsen meget god.

Det vil alltid være vanskelig å forutsi et lands samlede folketall, da dette først og fremst vil være avhengig av den fremtidige fødselshyppighet, og om den vet vi svært lite. Men når det gjelder personer som befinner seg i landet i dag, kan en ved å redusere antallet i de enkelte aldersår med dodeligheten, med temmelig stor sikkerhet forutsi hvor mange av de nålevende personer vil befinner seg i de forskjellige aldersgrupper om 10, 20 eller 30 år. Dodeligheten holder seg nemlig relativt konstant, og det skal temmelig store avvikser til for at de beregnede resultater skal påvirkes noe vesentlig.

Den totale folkemengde.

Byrået har nettopp foretatt en beregning av den framtidige befolkningsstørrelse og dens fordeling etter kjønn og alder for de nærmeste 30 år fremover. En skal i det følgende gjøre rede for resultatene.

Ved beregningen av de enkelte aldersklassers framtidige størrelse er det bare tatt hensyn til avgang ved død og sett hort fra eventuell utvandring, og forutsatt at dodeligheten ikke vil forandre seg, men holde seg på samme nivå som i årene 1936—40. Ved hjelp av dodelighetskvotienten for hvert aldersår i den nevnte femårsperiode, har en beregnet hvor mange av de opprinnelige fødselskull ville leve igjen på de forskjellige alderstrinn. Det bemerkes at for krigsårene 1940—1945 er det tatt hensyn til den høyere dodelighet blant menn mellom 15 og 50 år.

For alle personer som er født i 1945 eller tidligere, skulle disse beregninger gi ganske pålitelige resultater. Men for fødselskullene 1946—1975 vil tallene som rimelig kan være bli temmelig usikre, da en jo i dag ikke kjenner til hvor store disse fødselskullene vil bli. En har foretatt en beregning av det framtidige

barnetall i hvert år under forutsetning av at antall fødte barn pr. 1000 kvinner i de forskjellige aldre vil holde seg uforandret, likeså forholdet mellom tallet på gifte og ugifte kvinner i reproduksjonsdyktig alder.

Størrelsen av de beregnede fødselskull for de kommende år er gjengitt i tabellen nedenfor, under a) etter det iakttatte barnetall pr. 1000 kvinner i 1936—1940 og under b) etter det iakttatte barnetall pr. 1000 kvinner i 1940—1943.

T a b e l l 1 .

	Gjennomsnittlig antall fødte barn pr. år.	
	a.	b.
1931—1935.....	44 448	
1936—1940.....	46 226	
1941—1945.....	53 277	
1946—1950.....	47 633	51 515
1951—1955.....	45 482	49 003
1956—1960.....	42 195	45 415
1961—1965.....	40 089	43 354
1966—1970.....	39 640	43 563
1971—1975.....	39 653	44 481

Det framtidige folketall en da kommer til skulle bli følgende:

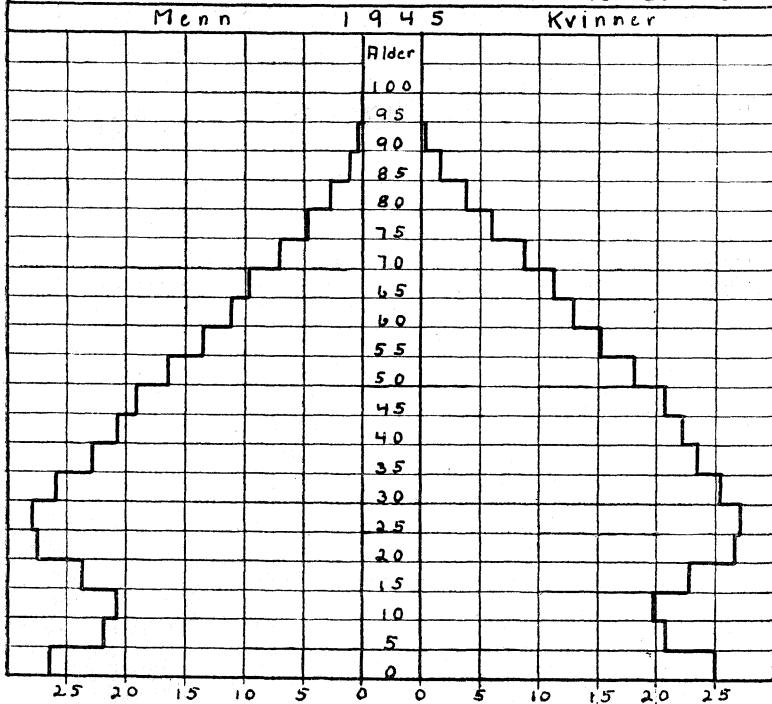
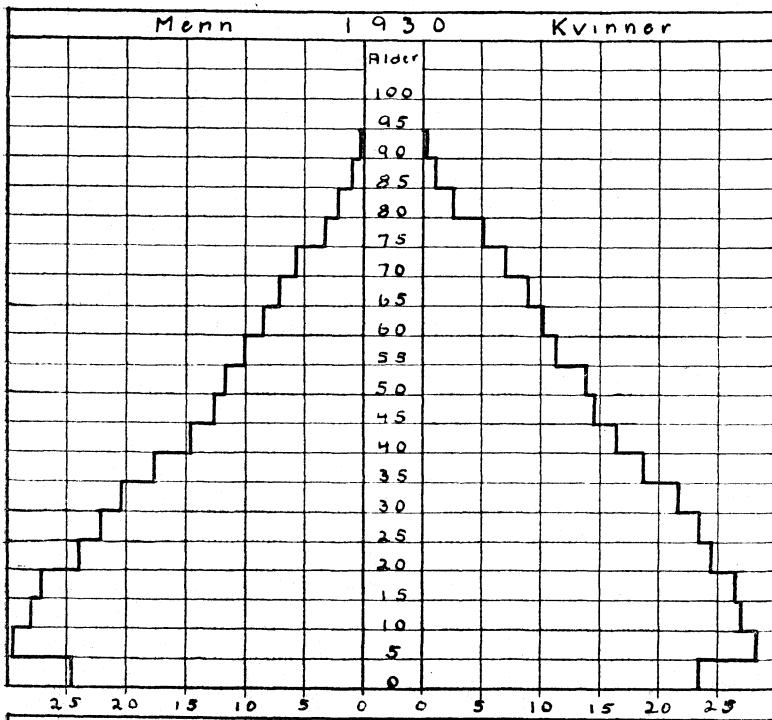
T a b e l l 2 .

	Beregnet folkemengde i alt	
	a.	b.
1930.....	2 814 194	
1945.....	3 079 000	
1950.....	3 142 000	3 164 000
1955.....	3 190 000	3 230 000
1960.....	3 213 000	3 267 000
1965.....	<u>3 213 000</u>	3 283 000
1970.....	3 198 000	<u>3 285 000</u>
1975.....	3 169 000	3 278 000

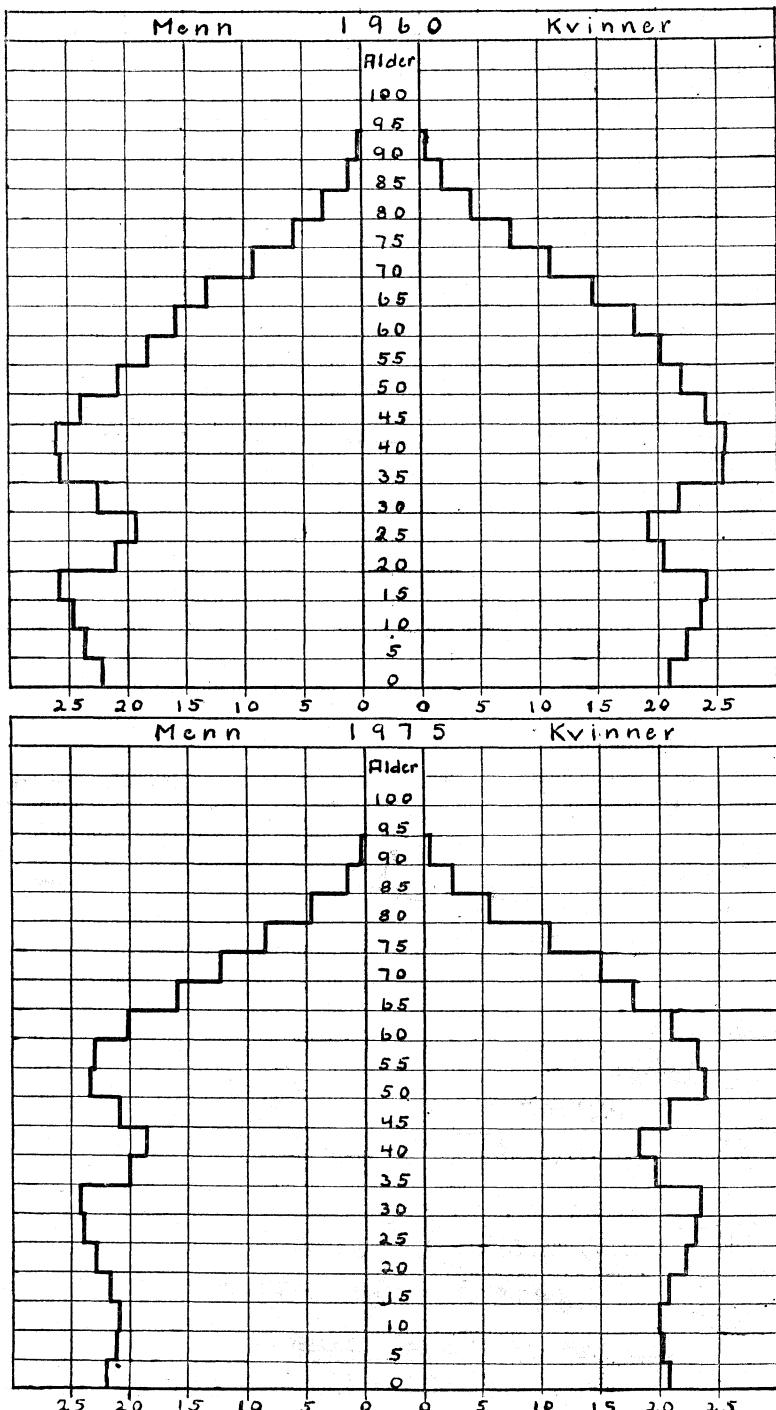
Legges barnetallet pr. 1000 kvinner i de forskjellige aldre i 1936—1940 til grunn for beregningen av de framtidige fødselskulls størrelse, vil folketallet fortsette å stige til 1963, og vil da antakelig være kommet opp i 3 215 000. Det vil si en ytterligere stigning på 4.4 pst. fra 1945. Deretter vil folketallet gå langsomt tilbake, slik at det i 1975 vil være nede i 3 169 000.

Hvis en går ut fra en fødselshyppighet blant kvinner som svarer til forholdet i årene 1940—1943, får vi en noe større befolkningstilvekst med maksimum i 1969 på 3 285 000, eller en stigning på 6.7 pst. regnet fra 1945. Deretter vil folketallet begynne å synke.

Diagram nr. 1. Befolkningsens

aldersopplygging (i tusen).

Det er meget som taler for at folketallet beregnet etter alternativ a er noe for lavt. En har derfor i de følgende tabeller brukt det folketallet som en vil få etter alternativ b dvs. under forutsetning av at fødselshyppigheten blant kvinner på de forskjellige alderstrinn holder seg på samme nivå som i 1940 —1943.

Følgende oversikt viser tallet på menn og kvinner i den framtidige befolkning beregnet under de ovenfor nevnte forutsetninger. Som det vil ses, vil kvinneoverskuddet avta mektig i årene framover:

T a b e l l 3 .

	Menn	Kvinner	Kvinner pr. 1 000 menn
1930.....	1 371 919	1 442 275	1 051
1945.....	1 514 000	1 565 000	1 034
1950.....	1 559 000	1 605 000	1 029
1955.....	1 595 000	1 635 000	1 025
1960.....	1 615 000	1 652 000	1 022
1965.....	1 625 000	1 658 000	1 020
1970.....	1 628 000	1 657 000	1 017
1975.....	1 627 000	1 651 000	1 015

F o r s k y v n i n g e r i b e f o l k n i n g e n s a l d e r s s t r u k t u r o g d e r e s v i r k n i n g e r .

H e l e b e f o l k n i n g e n .

Av ennå større betydning enn den totale folkemengdes størrelse er de gjennomgripende forandringer i befolkningens alderssammensetning, som fødselsnedgangen i de siste 30—40 år har ført til. Størrelsen av befolkningen i 5-årige aldersklasser er gitt i tabell 4, side 305. For de aldersklasser som står over streken i denne tabell er fødselskullenes størrelse beregnet slik som nevnt foran. En viser også til diagram 1, som gir et bilde av befolkningens oppbygging etter alder i 1945, 1960 og 1975 sammenliknet med forholdet i 1930.

En ser tydelig av tabell 4 og diagram 1 hvorledes de store fødselskull fra 1920 og tidligere år kan følges som en bølge gjennom ungdoms- og mellomalderen opp i de eldre aldersklasser, og hvorledes disse store kull etter hvert som de rykker oppover aldersstigen blir erstattet av de overlevende fra de små kullene fra de siste 15—20 år. Befolkningens tyngdepunkt, som før lå i barne- og ungdomsalderen, flyttet etter hvert til mellomalderen og de eldre aldre.

Under forutsetning av at den foran nevnte hypotesen for ekteskapshyppighet, fødselshyppighet og dødelighet holder stikk, vil aldersgruppene under 15 år komme til å stige ennå noen år, fra 674 000 til 731 000 i 1956, men vil deretter avta. I 1975 vil vi antakelig ha 7 pst. færre barn under 15 år enn vi har i dag. Antallet av gamle vil i de kommende år øke overordentlig sterkt. I 1945 var det 289 000 personer over 65 år, i 1960 vil antallet være steget til 365 000 og i 1975 antakelig til 479 000, eller med 66 pst. regnet fra 1945.

T a b e l l 4.

Folkemengden delt etter kjønn og alder.
I hele hundrer.

Alder	1930	1935	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975
Menn:										
0—4 år	1 213	1 054	1 119	1 321	1 273	1 210	1 122	1 071	1 077	1 099
5—9 »	1 421	1 197	1 042	1 092	1 291	1 244	1 183	1 097	1 047	1 052
10—14 »	1 451	1 403	1 191	1 035	1 085	1 283	1 236	1 176	1 090	1 040
15—19 »	1 372	1 446	1 394	1 180	1 028	1 078	1 274	1 227	1 167	1 082
20—24 »	1 220	1 343	1 427	1 367	1 163	1 012	1 062	1 255	1 209	1 150
25—29 »	1 102	1 194	1 323	1 386	1 340	1 140	992	1 041	1 230	1 185
30—34 »	1 035	1 078	1 175	1 286	1 358	1 312	1 116	972	1 019	1 205
35—39 »	911	1 011	1 059	1 142	1 258	1 329	1 284	1 092	951	997
40—44 »	758	891	991	1 027	1 115	1 229	1 297	1 253	1 066	928
45—49 »	644	735	871	956	998	1 083	1 193	1 260	1 217	1 035
50—54 »	616	622	712	835	920	960	1 042	1 148	1 212	1 171
55—59 »	517	580	597	676	792	873	910	988	1 089	1 150
60—64 »	428	480	544	551	624	732	806	841	913	1 006
65—69 »	365	375	437	482	488	553	649	714	745	809
70 og over	657	691	777	798	860	909	988	1 116	1 253	1 360
Uoppgett alder ..	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0—14 år	4 085	3 654	3 351	3 449	3 649	3 737	3 541	3 344	3 213	3 191
15—64 »	8 602	9 381	10 094	10 407	10 595	10 746	10 976	11 077	11 074	10 909
65— »	1 022	1 066	1 214	1 279	1 349	1 462	1 637	1 830	1 997	2 169
I alt	13 719	14 101	14 659	15 135	15 593	15 945	16 154	16 251	16 284	16 269
Kvinner:										
0—4 år	1 163	1 006	1 066	1 251	1 213	1 154	1 069	1 021	1 026	1 048
5—9 »	1 370	1 151	997	1 047	1 220	1 192	1 134	1 061	1 004	1 008
10—14 »	1 398	1 354	1 146	993	1 042	1 223	1 187	1 129	1 046	999
15—19 »	1 329	1 393	1 346	1 139	987	1 036	1 216	1 180	1 123	1 040
20—24 »	1 240	1 306	1 379	1 332	1 128	977	1 026	1 204	1 168	1 111
25—29 »	1 178	1 217	1 290	1 361	1 315	1 113	964	1 012	1 188	1 153
30—34 »	1 105	1 155	1 200	1 272	1 342	1 296	1 097	950	998	1 171
35—39 »	959	1 081	1 138	1 182	1 252	1 321	1 276	1 080	936	982
40—44 »	837	942	1 064	1 118	1 161	1 230	1 298	1 254	1 061	919
45—49 »	739	813	925	1 042	1 095	1 137	1 204	1 271	1 227	1 039
50—54 »	693	717	793	898	1 011	1 063	1 104	1 169	1 234	1 191
55—59 »	586	659	692	760	861	969	1 018	1 058	1 120	1 182
60—64 »	509	550	626	651	714	809	911	957	994	1 053
65—69 »	453	457	510	569	592	649	736	828	870	904
70 og over	857	914	1 026	1 038	1 109	1 181	1 275	1 408	1 573	1 714
Uoppgett alder ..	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0—14 år	3 930	3 511	3 209	3 290	3 484	3 570	3 391	3 212	3 076	3 055
15—64 »	9 173	9 833	10 453	10 754	10 865	10 951	11 115	11 136	11 050	10 843
65— »	1 309	1 370	1 535	1 607	1 700	1 830	2 010	2 235	2 442	2 617
I alt	14 423	14 714	15 197	15 651	16 050	16 350	16 516	16 583	16 568	16 516

Tabell 5.

Forskyvninger i befolkningens aldersfordeling.

Alder	1930	1935	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975
Menn :										
0—14 år	297	260	229	228	234	234	219	206	197	196
15—64 »	628	664	688	688	680	674	679	682	680	671
65— »	75	76	83	84	86	92	102	112	123	133
I alt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kvinner :										
0—14 år	273	239	211	210	217	218	205	194	186	185
15—64 »	636	668	688	687	677	670	673	671	667	656
65— »	91	93	101	103	106	112	122	135	147	159
I alt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Menn + kvinner :										
0—14 år	285	249	220	219	226	226	212	200	192	191
15—64 »	632	666	688	687	678	672	676	676	673	663
65— »	83	85	92	94	96	102	112	124	135	146
I alt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Av tabell 5 ses at aldersgruppen på 65 år og over i 1975 vil utgjøre hele 15 pst. av befolkningen, mot 9 pst. i dag. Nå er det 7 personer i alderen 15—64 år for hver person på 65 år og derover, mens det om 30 år sannsynligvis ikke vil være mer enn 4.

Ervervsbefolkningen 15—64 år.

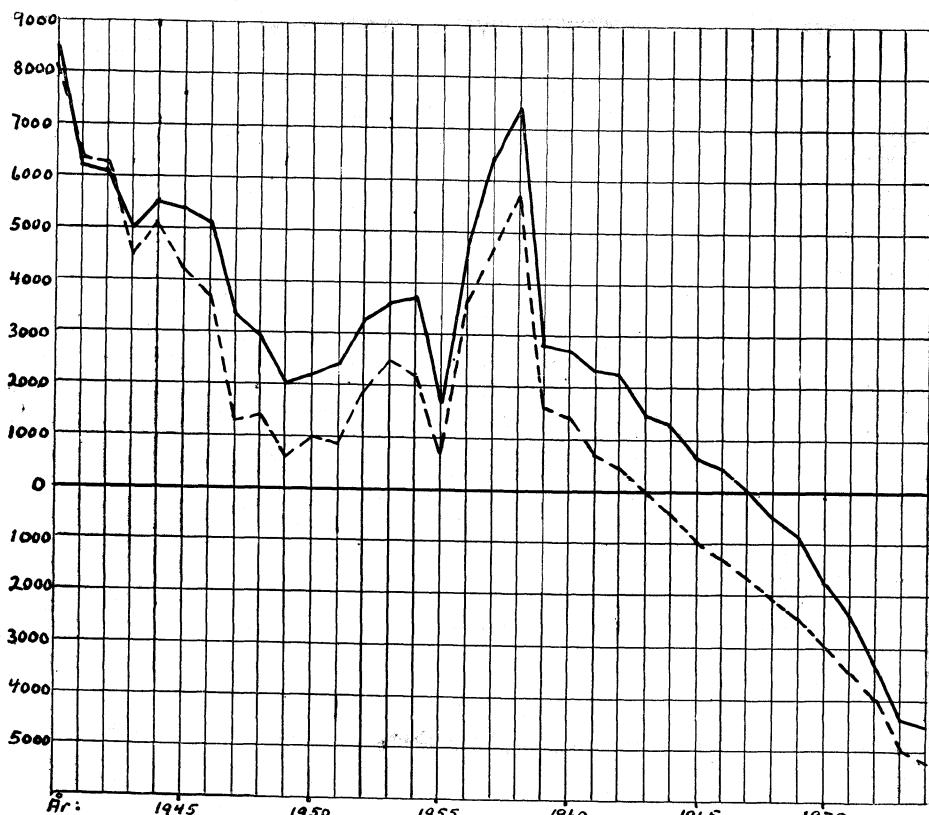
I 1945 var det i alt 2 116 000 personer i aldersgruppene 15—64 år. Denne befolkningsmasse som en vanligvis betegner som «ervervsbefolkningen» vil fortsette å vokse ennå i omkring 20 år. Maksimum nås for menn i 1968 og for kvinner noen år tidligere.

Nettotilveksten til ervervsbefolkningen var på sitt høyeste i 1935, og har senere vært jevnt synkende. I 5-året 1936—1940 økte ervervsbefolkningen med omkring 20 000 om året. I 1940—1945 var nettotilveksten gått ned til omkring 12 000 årlig, og i perioden 1960—1965 vil den sannsynligvis bare bli 2 400 pr. år. I slutten av 60-årene vil tilveksten opphøre helt, og ervervsbefolkningen begynne å avta. (Se tabell 6 og diagram 2.)

Nettotilveksten til ervervsbefolkningen framkommer som differansen mellom antall 15-årige som skal inn i ervervslivet og antallet av personer som årlig går ut av gruppen ved død eller fordi de fyller 65 år.

Diagram nr. 2. Befolkningsstilveksten i aldersgruppen
15—64 år.

— Menn. - - Kvinner.

Tabell 6. Gjennomsnittlig nettotilvekst pr. år.

I tidsrommet:	Menn	Kvinner	I alt
1940—1945.....	6 264	6 029	12 293
1945—1950.....	3 764	2 221	5 985
1950—1955.....	3 019	1 721	4 740
1955—1960.....	4 607	3 270	7 877
1960—1965.....	2 013	420	2 433
1965—1970.....	÷ 64	÷ 1 718	÷ 1 782
1970—1975.....	÷ 3 302	÷ 4 125	÷ 7 427

Tabell 7 viser at tilgangen av 15-årige ikke vil komme til å variere så meget i årene framover. Den vil nå et minimum omkring 1950, men vil deretter komme til å stige etter hvert som de forholdsvis store kull fra krigsårene skal inn i ervervslivet. På den annen side vil avgangen fra denne befolkningsgruppe komme til å øke. I 1940 oversteg tilgangen avgangen med 64 pst. for menn og 54 pst. for kvinner. I 1960 vil tilgangen av menn bare være 12 pst. større enn avgangen og av kvinner bare 7 pst. Senere vil avgangen ved død og oppnådd 65-års alder etter hvert bli større enn tilgangen av unge.

Tabell 7.

Beregnet nettotilvekst til befolkningsgruppen 15—64 år.

År	Tilgang av 15-åringer	Gått ut ved:		Avgang i alt	Netto- tilvekst	Tilgang i pst. av avgang
		død	nådd 65 år			
M e n n :						
1940.....	25 442	5 593	9 939	15 532	9 910	164
1945.....	22 728	7 413	9 835	17 248	5 480	132
1950.....	19 627	6 696	10 927	17 623	2 004	111
1955.....	23 015	7 056	12 296	19 352	3 663	119
1960.....	24 805	7 358	14 691	22 049	2 756	112
1965.....	24 326	7 603	15 389	22 992	1 334	106
1970.....	22 727	7 817	15 821	23 638	÷ 911	96
1975.....	21 141	7 927	17 722	25 649	÷ 4 508	82
K v i n n e r :						
1940.....	24 606	4 755	11 189	15 944	8 662	154
1945.....	21 733	5 034	11 671	16 705	5 028	130
1950.....	19 067	5 337	13 165	18 502	565	103
1955.....	21 940	5 592	14 138	19 730	2 210	111
1960.....	23 835	5 846	16 348	22 194	1 641	107
1965.....	23 375	5 988	17 751	23 739	÷ 364	98
1970.....	21 839	6 066	18 218	24 284	÷ 2 445	90
1975.....	20 314	6 100	19 397	25 497	÷ 5 183	80

Av ennå større betydning enn de omtalte forandringer i ervervsbefolkingens samlede størrelse er den forskyvning som vil finne sted mellom den yngre og eldre arbeidskraft. Tabell 8 viser utviklingen fra 1945 til 1975 for aldersgruppene 15—19 år, 20—34 år, 35—44 år og 45—65 år.

Tabell 8.

Størrelsen av de enkelte aldersgruppene innen ervervsbefolkningen sammenliknet med forholdet i 1945.

År	15—19 år		20—34 år		35—44 år		45—64 år	
	Antall	Relative tall 1945 = 100						
M e n n :								
1945.....	118 019	100.0	403 938	100.0	216 920	100.0	301 803	100.0
1950.....	102 756	87.1	386 019	95.6	237 333	109.4	333 392	110.5
1955.....	107 764	91.3	346 398	85.8	255 711	117.9	364 720	120.8
1960.....	127 377	107.9	317 011	78.5	258 090	119.0	395 150	130.9
1965.....	122 712	104.0	326 759	80.9	234 533	108.1	423 687	140.3
1970.....	116 723	98.8	345 852	85.6	201 683	93.0	443 114	146.8
1975.....	108 175	91.7	353 980	87.6	192 561	88.7	436 146	144.5
K v i n n e r :								
1945.....	113 939	100.0	396 463	100.0	229 968	100.0	335 026	100.0
1950.....	98 716	86.6	378 395	95.4	241 298	104.8	368 094	109.9
1955.....	103 609	90.9	338 591	85.4	255 108	110.9	397 799	118.7
1960.....	121 619	106.7	308 687	77.9	257 390	111.9	423 763	126.5
1965.....	118 014	103.6	316 653	79.9	233 381	101.5	445 510	133.0
1970.....	112 256	98.5	335 397	84.6	199 712	86.8	457 604	136.6
1975.....	104 037	91.3	343 511	86.6	190 194	82.7	446 604	1333

Aldersgruppen 15—19 år vil nå et minimum omkring 1950, men vil så igjen tilta noe, slik at den i årene 1960—1970 kommer tildels til å ligge over nivået i dag.

Aldersgruppen 20—34 år vil avta til omkring 1960, men vil så igjen sannsynligvis stige noe uten dog å nå opp til den nåværende størrelse.

Aldersgruppen 35—44 år vil komme til å stige til et maksimum omkring 1960. Det vil da være 19 pst. flere menn og 12 pst. flere kvinner i denne gruppen enn i dag. Deretter vil antallet avta.

Den eldste gruppen av ervervsbefolkningen vil derimot komme til stadig å vokse, og om 30 år vil vi ha om lag 45 pst. flere menn og 33 pst. flere kvinner mellom 45 og 65 år enn i 1945.

Den hurtige øking av de eldre årsklasser og den langsomme vekst eller nedgang i antallet av unge og yngre, vil resultere i en stadig aldrende ervervsbefolkning.

T a b e l l 9 .

F o r s k y v n i n g e r i e r v e r v s b e f o l k n i g e n s a l d e r s f o r d e l i n g .

År	Menn				Kvinner			
	15—19	20—34	35—44	45—64	15—19	20—34	35—44	45—64
1930.....	160	390	194	256	145	384	196	275
1935.....	154	385	203	258	142	374	206	278
1940.....	138	389	203	270	129	370	211	290
1945.....	113	388	209	290	106	368	214	312
1950.....	97	364	224	315	91	348	222	339
1955.....	100	322	238	340	95	309	233	363
1960.....	116	289	235	360	109	278	232	381
1965.....	111	295	212	382	106	284	210	400
1970.....	106	312	182	400	102	303	181	414
1975.....	99	326	176	399	96	316	176	412

Av tabell 9 framgår at i 1945 var ervervsbefolkningen ennå relativt ung, idet 50 pst. av menn i aldersgruppen 15—64 år var under 35 år. I 1960 vil prosenten i ervervsbefolkningen av menn mellom 15 og 35 år være sunket til 40 pst. På dette tidspunkt vil aldersgruppen 35—44 år utgjøre 24 pst. og gruppen 45—64 år 36 pst., mot henholdsvis 21 pst. og 29 pst. i 1945.

Etter 1960 vil også gruppen 35—44 år relativt sett gå tilbake, mens gruppen 45—65 år fortsetter å stige, slik at den om 30 år vil utgjøre 40 pst. av ervervsbefolkningen, mot omkring 30 pst. i dag.

Den utviklingen som er omtalt ovenfor vil utvilsomt få betydning for arbeidskraftens effektivitet og mobilitet. En ung arbeidsstokk kan i større utstrekning dirigeres til steder hvor en har mest bruk for den. De eldre vil det derimot alltid være vanskeligere å flytte. Likeledes vil mulighetene for å overføre arbeidskraft fra det ene yrke til det annet bli mer begrenset.

K v i n n e r i a l d e r e n 1 5 — 4 4 å r .

Mens praktisk talt alle arbeidsføre menn mellom 20 og 65 år og den største delen av aldersgruppen 15—19 år er aktive yrkesutøvere, så er dette ikke tilfelle med kvinnene. Det kan nevnes at ved folketellingen i 1930 hadde bare 33 pst. av den kvinnelige befolkning mellom 15 og 65 år eget yrke. De fleste yrkesutøvere blant kvinner finner vi i de yngste aldersklasser. Mellom 20 og 30 år tilhørte ca. 40 pst. av alle kvinner den aktive yrkesbefolknings. Prosenten faller sterkt med alderen på grunn av at de fleste kvinner slutter yrkesarbeidet når de gifter seg og får barn. Da folketallet går sterkest tilbake i de yngste aldersklasser, hvor kvinnenes deltagelse i ervervslivet er størst, vil den framtidige befolkningsutvikling virke forholdsvis sterkere på størrelsen av den kvinnelige aktive yrkesbefolknings enn på den mannlige. Da det overveiende antall av alle fødsler faller på kvinner mellom 20 og 35 år, vil nedgangen i antall kvinner i denne alder heller ikke unngå å få innflytelse på det framtidige barnetall, selv om fruktbarheten i de enkelte aldersklasser skulle holde seg uforandret.

Av tabell 8 vil det ses at fra 1945 til 1960 faller tallet på kvinner i aldersgruppen 20—34 år, som er så viktig for folkeøkningen, med hele 22 pst. Senere vil muligens antall kvinner i denne alder igjen stige noe, men det samlede antall kvinner i reproduksjonsdyktig alder regnet fra 15 til 45 år, vil dog om 30 år være atskillig mindre enn i 1945.

T a b e l l 1 0 . A n t a l l k v i n n e r p r . 1 0 0 0 m e n n .

Alder	1930	1945	1960	1975
15 år	984	956	961	961
20 »	1 000	971	956	964
30 »	1 061	1 000	972	977
40 »	1 092	1 083	1 004	1 000
50 »	1 142	1 064	1 047	1 013
60 »	1 172	1 178	1 128	1 052
70 »	1 302	1 220	1 190	1 192

Et annet trekk i utviklingen som det er verd å nevne er at overskuddet av kvinner under 50 år etter hvert vil forsvinne. I 1920 var det likevekt mellom kjønnene ved 20-års alderen, senere et stigende overskudd av kvinner. I 1940 er det flere menn enn kvinner helt opp til 30-års alderen og i 1960 helt til 40-års alderen. Dette overskudd av menn i gifteferdig alder skulle en vente ville føre til at giftermålsfrekvensen blant kvinner ville stige, selv om giftermålsfrekvensen blant menn holder seg uforandret. Det relative antall gifte kvinner i de enkelte aldre vil i så fall ikke holde seg konstant, slik som forutsatt, men bli noe større, slik at det — selv med uforandret fruktbarhet i ekteskapene — er en mulighet for at det kan bli født flere barn enn vi har regnet med. Dette forhold kan

tenkes delvis å oppveie virkningen av nedgangen i det absolutte antall kvinner i fødedyktig alder.

En økt giftermålsfrekvens blant kvinner vil på den annen side kunne bidra til å svekke deres stilling på arbeidsmarkedet, nettopp i en tid hvor næringslivet hardt trenger den reserve av arbeidskraft som kvinnene i denne alder representerer.

A r b e i d s k r a f t e n o v e r 6 5 å r .

I oversikten foran om ervervsbefolkingens framtidige størrelse og aldersfordeling, har en til denne gruppe bare regnet med aldersklassene mellom 15 og 65 år. Men i virkeligheten kan det ikke trekkes opp så faste aldersgrenser for den ervervende og den ikke ervervende del av befolkningen. Alderen, når det produktive arbeid vanligvis begynner og når det slutter, veksler fra yrke til yrke. Folk som er knyttet til jordbruk og fiske begynner således gjennomgående yrkesarbeidet tidligere og slutter senere enn folk f. eks. i handel og industri.

Ved å sette grensen så lavt ned som til 15-års alderen, tar en med under ervervsbefolkingen en hel del ungdom som, særlig i byene, ennå holder på med sin skoleutdannelse, og som normalt ikke opptrer på arbeidsmarkedet. På den annen side fortsetter de fleste menn å arbeide iallfall til 70-års alderen.

Det kan nevnes at ved folketellingen i 1930 var 81 pst. av alle menn mellom 61 og 70 år yrkesutøvere, og levde for en vesentlig del av sin arbeidsinntekt. Bare 19 pst. av denne aldersgruppen levde av sin formue eller pensjon eller ble offentlig eller privat forsørget. Det er ingen grunn til å tro at forholdet er vesentlig forandret i dag. Rett til alderstrygd får en som bekjent først når en har fylt 70 år, og det er ennå her i landet forholdsvis få som er sikret pensjon offentlig eller privat før denne alder.

Selv om ervervsintensiteten ikke er så høy mellom 65 og 70 år som mellom 60 og 65 år, så kan en visstnok gå ut fra at minst $\frac{2}{3}$ av alle menn i denne alder må regnes som ervervende. Dette tilskudd til ervervsbefolkingen mellom 15 og 65 år som disse gamle representerer, vil få større betydning i årene framover på grunn av at deres antall øker så sterkt sammenliknet med de yngre aldersklasser. I 1945 var det 48 200 menn mellom 65 og 70 år, i 1960 vil det være 64 900 og i 1975 80 900 eller henholdsvis 35 og 68 pst. flere enn i dag.

I diskusjonen om hvordan en skal skaffe næringslivet tilstrekkelig med arbeidskraft i årene framover blir pensjonister og andre som har trukket seg ut av yrkesarbeidet, men som fremdeles er arbeidsdyktige og arbeidsvillige, ofte nevnt som en mulig reserve av arbeidskraft. En slik reserve av noen betydning vil vi imidlertid sannsynligvis ikke kunne regne med her i landet hvor ervervsintensiteten helt opp til 70-års alderen på forhånd er såvidt høy.

Den økonomiske utvikling i Sverige 1939—1946.

Av sekretær Paal Bøg.

I de økonomiske oversiktene i «Statistiske Meddelelser» og i de årlige «Statistisk-økonomiske oversikter» pleide Byrået før krigen også å behandle den økonomiske utvikling i viktige fremmede land. En har nå igjen tatt opp disse løpende oversiktene i «Statistiske Meddelelser». Den økonomiske utviklingen i Norge etter at krigen brøt ut er blitt behandlet i «Statistisk-økonomisk utsyn over krigsårene» og i «Statistisk-økonomisk oversikt over året 1946».

Byrået har funnet at det som et ledd i disse tiltak vil være av betydning å få laget en serie oversikter over den økonomiske utviklingen i viktige fremmede land siden krigsutbruddet. Som den første i serien trykkes herved en oversikt over utviklingen i Sverige.

Krigsutbruddet 1 september 1939 satte også i Sverige et klart skille i den økonomiske utvikling. Inntil da hadde konjunkturforløpet gjennom flere år hatt et rolig og gunstig preg, men tiden som fulgte ble full av usikkerhet og overraskende begivenheter. Stort sett kan en imidlertid si at den høykonjunktur som karakteriserte situasjonen ved krigsutbruddet fortsatte utover høsten. Vinteren 1940 begynte forandringene å bli mer merkbare, og vanskene ble ytterligere skjerpet etter at også Danmark og Norge kom med i krigen i april 1940. Avsperringen skapte betydelige hindringer for industrien, både når det gjaldt tilførselen av råstoff og avsetningen av de ferdige produkter. Vareknappheten tvang fram tallrike rasjonerings- og reguleringstiltak. Utbyggingen av forsvarsberedskapet stilte store krav til næringslivet, først og fremst til industrien, og førte samtidig til sterkt økte skatter og stor opplåning fra statens side. De ekstraordinære innkallelser til militærtjeneste førte også til at den disponibele arbeidskraft ble betydelig redusert. Kort uttrykt kan en si at den totale tilgangen av varer og tjenester ble satt ned under førkrigsnivået, og denne reduserte tilgangen ble videre o m d i s p o n e r t for å møte de krav det nye forsvarsberedskapet stilte, slik at også relativt en mindre del ble disponibel for sivile formål.

Alt i alt hadde en i 1940 og delvis i 1941 alminnelig konjunktur nedgang av større eller mindre styrke i de grener av næringslivet som ikke ble berørt av de militære bestillingene. Totalt sett var den økonomiske aktivitet betydelig hemmet. Men det totale konjunkturbildet ble ikke det samme som under vanlige forhold, i første rekke fordi kapitalvareindustrien nå var belagt med bestillinger til forsvarer og derfor viste stabilitet eller en viss ekspansjon i stedet for en sterke tilbakegang enn forbruksvareindustrien.

Økingen av de disponible pengeinntektene bidro også til å hindre en kumulativ depresjonsprosess. Den ovenfor nevnte omdisponeringen av landets produktivkrefter ble fulgt av en oppressing av inntektsnivået. Statens økte utbetalinger ble ikke kompensert av tilsvarende inntektsreduksjon på andre områder. Den spenningen som oppsto mellom de økte inntektene og den reduserte tilgangen av konsumdisponible varer og tjenester ble til en viss grad motvirket av økte skatter og av prisstigning, men disse faktorene kunne ikke eliminere spenningsforholdet. Det ble skapt et kjøpekraftsoverskudd, — en oppsamling av ikke utnyttede inntekter i form av økte kassebeholdninger og økt sparing. De problemene som etter hvert oppsto i denne forbindelse minner imidlertid så mye om tilsvarende forhold i vårt eget land, at en ikke finner det nødvendig å gå nærmere inn på dem.

Høsten 1941 kunne en klart merke at de depressive tendensene var i ferd med å overvinnes, og at utviklingen totalt sett gikk i mer ekspansionistisk retning. Produksjon og sysselsetting begynte igjen å stige. Forsyningssituasjonen ble suksessivt bedre både når det gjaldt matvarer, brensel og råvarer for industrien. I første rekke skyldtes dette bedre utnytting av landets egne råvarekilder, og dessuten leidetrafikken, som med de krigførende maktenes tillatelse kom i gang alt i begynnelsen av 1941. Nevnnes må også at sysselsettingsøkingen førte til inntektsøking, som igjen ble årsak til sekundær etterspørsel etter visse forbruksartikler som til da hadde hatt avsetningsvansker, f. eks. møbler.

Ekspasjonen fortsatte fram til midten av 1942. Fra da av inntrådte imidlertid en merkbar stabilisering i næringslivet som helhet, selv om en finner visse ulikheter mellom næringene innbyrdes. OmstillingsprosesSEN var i store trekk gjennomført. Stor betydning hadde det videre at de prishevende tendensene etter hvert var blitt svakere, og da priskontrollen på dette tidspunkt var fullt utbygd, maktet en på det aller nærmeste å stanse prisstigningen. Som en sterk bremse på ekspasjonen begynte også mangelen på arbeidskraft å gjøre seg gjeldende i stadig høyere grad. Den økonomiske aktivitet i Sverige under de siste krigsårene kom til å bli sterkt preget av at arbeidskraften ble minimumsfaktor på mange områder. Alt i alt kan sannsynligvis situasjonen i disse årene best karakteriseres som en stabil høykonjunktur.

Utviklingen av krigen i Europa førte høsten 1944 til at all sjøfart mellom Sverige og Tyskland ble stanset. Dette måtte skape skjerpe vanskER for svensk næringsliv vinteren 1944—45, i første rekke for industrien. Men da den tyske kapitulasjonen i mai 1945 ga Sverige høve til å ta opp igjen sine handelsforbindELSER, kunne landet fullt ut høste fruktene av sitt godt utbygde produksjonsapparat og det lette kapitalmarked som var skapt under nøytraliteten.

*

Etter denne generelle innledning skal en gå over til å gi en mer detaljert oversikt over utviklingen innenfor de ulike grener av næringslivet og på andre områder av det økonomiske liv.

J o r d b r u k o g s k o g b r u k .

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
1. A r e a l (i 1 000 hektar) a v :							
Hvete	337.1	308.8	286.4	278.5	268.5	273.4	291.0
Rug	174.9	170.9	206.7	249.5	219.9	201.4	168.2
Bygg.....	104.2	106.8	99.2	111.8	113.2	96.0	93.3
Havre	660.0	635.0	629.3	597.2	574.8	550.6	542.7
Korn i alt ¹	1 546.4	1 539.1	1 548.3	1 550.2	1 492.4	1 432.7	1 403.4
Poteter	132.0	134.8	137.4	142.1	147.3	138.2	145.3
Sukkerbeter og rotfrukter	118.4	118.0	121.1	121.3	114.9	121.0	120.2
Andre planteslag ²	7.9	10.9	20.4	36.2	52.9	69.7	62.7
Eng ³	1 375.7	1 357.9	1 315.9	1 320.5	1 329.4	1 317.7	1 342.7
Dyrket jord i alt	3 737.8	3 744.7	3 746.7	3 752.1	3 758.5	3 714.6	3 717.2
2. A n t a l l d y r (i 1 000) a v :	4	5	6	7	7	7	7
Hester	633	617	612	591	594	604	599
Storfe	2 986	2 889	2 757	2 546	2 790	2 859	2 843
Sauer	353	329	403	435	520	558	516
Svin	1 425	1 315	1 001	845	989	1 054	1 079
Fjørfe (voksne)	8 109	8 165	8 215	5 833	5 448	6 175	6 452
3. P r o d u k s j o n (i 1000 tonn) a v:							
Korn.....	3 335	2 338	2 006	2 647	2 559	2 313	2 291
—→ pr. dekar, kg.....	216	152	130	171	171	160	163
Poteter	1 809	2 294	2 071	1 840	2 171	1 435	1 659
Melk	3 157	3 102	2 722	2 516	2 828	3 106	—

¹ Inkl. blandkorn, erter, bønner o. l. ² Lin, hamp, oljevekster m. v. ³ Ekskl. naturlig eng. ⁴ 15 september 1937. ⁵ 16 september 1940. ⁶ 3 juni 1941. ⁷ Pr. 1 juni.

Sverige var før krigen praktisk talt selvforsynt både med vegetabilsk og animalske jordbruksprodukter. Av flere animalske produkter hadde landet en betydelig nettoeksport. Noen vesentlige utvidelser av åkerarealet fant ikke sted under krigen, men det ble satt i gang dyrking av enkelte erstatningsplanter i et visst omfang, bl. a. av lin, hamp og forskjellige oljevekster. Det tilslådde arealet av oljevekster var f. eks. i 1944 oppe i ikke mindre enn 47 000 hektar. Husdyrbestanden gikk ganske sterkt tilbake i begynnelsen av krigen, bl. a. på grunn av det meget dårlige høstutbyttet i 1940 og 1941. De siste krigsårene var høstutbyttet bedre, og husdyrtallet tok seg bra opp igjen. Men bestanden av svin og høns, som i særlig høy grad var avhengig av importert kraftfôr, holdt seg hele tiden på et nivå som lå betydelig under førkrigstidens.

For skogbruket medførte den reduserte importen av utenlandsk brensel krav om betydelig øking av vedavvirkningen. Samtidig gikk imidlertid etter-spørseren fra treforedlingsindustrien sterkt tilbake, som følge av eksportvansker for denne industriens produkter. Den samlede avvirkning viste likevel atskillig stigning. Mangelen på arbeidskraft gjorde det vanskelig å følge de oppstilte avvirkingsplanene til enhver tid, på tross av at det ble gjennomført en rekke tiltak for å skaffe arbeidskraft: «tjenesteplikt» i skogbruket for visse årsklasser, plasering av et stort antall utenlandske flyktninger i skogsarbeid, osv. Også i jordbruket var mangelen på arbeidskraft til sine tider meget følbar.

I 1942 oppnevnte den svenske regjeringen en komité som skulle ta jordbruks stilling opp til behandling, og etter fire års arbeid la denne komitéen fram sin innstilling i 1946. Komitéen kom til det resultat at det vil være billigere å dekke Sveriges behov av levnetsmidler ved import i stor utstrekning, men at beredskapskapsenset gjør det nødvendig å opprettholde størsteparten av landets jordbruksproduksjon. Det var imidlertid stor meningsforskjell innen komitéen med hensyn til størrelsen av merkostnadene ved å opprettholde en omfattende innenlandsjordbruksproduksjon, sammenliknet med fri import. To sosialøkonomer, professor Lundberg og dosent Svensson, hevdet at merkostnadene vil være av størrelsesorden 400—600 mill. kr. pr. år, mens komitéens flertall stanset ved et beløp på 90—120 mill. kr. pr. år. Komitéen foreslo en reduksjon av åkerarealet og en viss begrensning i produksjonen av vegetabiliske jordbruksvarer, men sterkt øking av den animalske produksjon. Komitéen understreket også nødvendigheten av en omfattende rasjonalisering av jordbruket, både rent teknisk, og gjennom sammenslåing av mindre bruk. Det regnes for ønskelig å eliminere ikke mindre enn 100 000 mindre bruk på denne måten.

Industrien.

Svenska Industriförbundets produksjonsindeks.
(1935 = 100)¹

	Total	Tremasse- og papirindustri	Jern- og stålindustri	Maskin- industri
August 1939	126	108	126	140
Januar 1940	128	119	139	145
Juli 1940	106	47	125	144
Januar 1941	106	57	132	146
Juli 1941	100	42	127	149
Januar 1942	104	65	137	150
Juli 1942	110	68	141	158
Januar 1943	110	58	143	163
Juli 1943	108	49	138	157
Januar 1944	108	40	140	165
Juli 1944	107	43	133	161
Januar 1945	114	57	147	167
April 1945	84	57	110	17
Juli 1945	115	63	138	162
Januar 1946	125	87	146	178
April 1946	129	93	145	182
Juli 1946	126	95	135	173

¹ Industriförbundets indeks er — etter hva Konjunkturinstitutet har konstatert — mindre representativ for krigsårene. Det er imidlertid den eneste produksjonsindeks som er beregnet for hele perioden.

Som nevnt i innledningen skapte avsperringen betydelige vansker for svensk industri alt fra krigens begynnelse i 1939. Det rammet i første rekke de mest utpregde eksportindustriene — framfor alt de såkalte «skogsindustriene» — tremasseindustri, papirindustri o. l., som under hele krigen arbeidde under vanskelige forhold. I den første krigstiden gjorde depressive tendenser seg også

gjeldende innenfor all industri som i større eller mindre grad baserte sin produksjon på innførte råvarer og innført brensel. Men i enkelte viktige industrigrener av denne art, først og fremst i jern- og metallindustri, mekanisk industri osv., holdt likevel produksjon og sysselsetting seg på et forholdsvis høyt nivå, fordi en p. g. a. statens store etterspørsel til forsvarsformål ga slik industri en fortrinsstilling ved disponeringen av de råstoffene som var for hånden. Alt i alt var det imidlertid fra høsten 1939 til høsten 1941 stort sett produksjonsnedgang i praktisk talt alle industrigrener. Etter hvert skapte leidetrafikken en viss lettelse i råvaretilgangen, men når råvaresituasjonen fra 1942 stort sett var ganske tilfredsstillende, var det først og fremst et resultat av bedre utnytting av landets egne råvarekilder og av den erstatningsproduksjon for tidligere innførte råvarer som ble utviklet. Den innenlandske brenselsproduksjonen var således til verdifull hjelp for industrien; dette gjaldt ikke bare skogbrukets avvirkning, men også den omfattende utvinning av skiferolje som ble satt i gang. Den svenske skiferen er ikke særlig oljeholdig, men en skaffet seg likevel på denne måte betydelige mengder gass, bensin, olje, osv. Den omstillingss prosess som de forandrede produksjonsforholdene hadde gjort nødvendig innenfor store deler av industrien, var stort sett ferdig i 1942, — i mange tilfelle etter langvarige eksperimenter og omleggingsarbeider. Størstedelen av produksjonsomleggingen kunne foregå innenfor rammen av det eksisterende produksjonsapparat, men på en rekke områder fant det også sted utvidelser og ny-anlegg.

Som alt nevnt i innledningen, viste totalproduksjonen stigning fra høsten 1941 til ut 1942. I 1943 holdt totalproduksjonen seg temmelig stabil, selv om en ved å se på de enkelte grener av industrien finner en nokså forskjellig utvikling, bl. a. med fortsatt ekspansjon for jern- og metallindustri og ny nedgang i treforedlingsindustriene. Heller ikke i 1944 finner en vesentlige forandringer i totalbildet, men på dette tidspunkt begynte likevel nye tendenser å bli merkbare. Det var forventningene om fred i forholdsvis nær framtid som tok til å gjøre seg gjeldende. Innenfor de grener av industrien som i tidligere år først og fremst hadde arbeidd for forsvarsets regning, begynte omleggingen til sivil produksjon etter at de militære bestillingene ble mindre. Også på etterspørslssiden var det forandringer. Det oppsto en viss tilbakeholdenhets i etterspørselen, med en pristrykkende tendens til følge, som i en viss utstrekning hemmet produksjonen på enkelte områder. Forretningslivet ble i stigende grad preget av forsiktighet og av en viss utrygghet, men samtidig økte produksjonen for lager i tillit til bedre avsetningsmuligheter etter krigens slutt.

Vinteren 1944—45 oppsto det — som nevnt tidligere — p. g. a. avsperringen en alvorlig mangel på flere viktige nøkkelvarer for industriproduksjonen. Særlig førte den fullstendige stansen i kullimporten til at brenselsituasjonen ble kritisk. Det måtte gjennomføres drastiske nedskjæringer av tildelingen både til industri og til kommunikasjonsmidler. I eksportgruvene ble det driftsstans fordi malmeksporten måtte innstilles. Stor virkning på industriproduksjonen hadde endelig

en omfattende streik i jern- og metallindustriene, som førte til at all virksomhet i disse industrigrenene lå nede fra februar til begynnelsen av juni 1945.

Etter kapitulasjonen ble det økt tempo i omleggingen til fredsproduksjon. Produksjonen steg i løpet av få måneder til førkrigsnivå, bl. a. som følge av økt sysselsetting etter demobiliseringen av de militære styrker, og fortsatte å stige til utover våren 1946, da en regnet med at den totalt sett lå 10—20 pst. høyere enn før krigen. På dette tidspunkt syntes imidlertid industriproduksjonen å ha nådd maksimum under den herskende tilgang på råvarer og arbeidskraft, og de siste månedene har den gått noe tilbake.

Ser en nærmere på de enkelte grener av industrien, vil en finne at det innenfor en rekke bransjer har funnet sted en til dels meget omfattende utbygging under krigen. Den kvantitativt sett mest betydningsfulle ekspansjonen har foregått innenfor jernindustri og verkstedsindustri. Således var skipsbyggings-industriens kapasitet 40 pst. større i 1946 enn før krigen, og ellers har det funnet sted en betydelig øking i selvforsyningsgraden bl. a. av varer som verktøy-maskiner, elektriske apparater, traktorer, kontormaskiner, instrumenter osv. Aluminiumsindustrien er utbygd, — det samme gjelder kvelstoffindustrien, hvor Sverige er blitt noenlunde selvforsynt, og annen kjemisk industri som produksjon av svovel og svovelkis, klor, superfosfat m. v. Alt dette har ført til en nettoreduksjon i det totale importbehovet etter krigen. På den annen side finner en industrigrener hvor produksjonen ennå ligger under førkrigsnivået, f. eks. i gruveindustri, treforedlingsindustri, teglverk o. fl. Det er også verd å merke at en del av den surrogatproduksjon som de første krigsårene var temmelig betydelig, f. eks. innenfor næringsmiddelindustrien, begynte å gå tilbake alt den siste krigstiden, og er siden stort sett falt bort.

Denne industrielle ekspansjon skal etter de planer som foreligger føres videre. Bl. a. er det planlagt en veldig utbygging av jernindustrien. Men her legger mangelen på arbeidskraft alvorlige hindringer i veien. Denne mangelen er det sentrale problem i svensk industripolitikk i dag, og vil fortsette å være det et tiår framover.

Investeringene i industrien var små i 1940, men økte sterkt i de to følgende årene. I 1943 stabiliserte investeringsvirksomheten seg noenlunde på nivået fra 1942, — i 1944 og 1945 var det en viss nedgang, men 1946 viste rekordmessig stigning. Konjunkturinstitutet gir følgende oppgaver over investeringene i industrien (mill. kr.):¹

1939: 432	1941: 496	1943: 642	1945: 547
1940: 468	1942: 641	1944: 585	

Høsten 1945 foretok Kommerskollegium en undersøkelse som viste at de planlagte investeringene i industrien i 1946 beløp seg til 11—1200 mill. kr. Etter andre undersøkelser gikk industriens investeringsplan opp i ca. 1 400 mill. kr. Bemerkelsesverdig var, at det foruten i jord- og steinindustri var de tre konsum-

¹ I sin publikasjon «Konjunkturläget våren 1944».

sjonsbetonte hovedgruppene — næringsmiddelindustri, tekstil- og bekledningsindustri og lær-, hår- og gummivareindustri — som viste en stigning i de planlagte investeringene på mer enn 100 pst. Den gjennomsnittlige investeringsøkingen mellom 1945 og 1946 var for disse tre industrienene hele 159 pst. Av en viss betydning for den store investeringsviljen i en rekke andre industrigrupper synes ellers å ha vært den sterke etterspørsel etter en hel del produkter som tidligere ble innført fra Tyskland og ikke har vært framstilt i Sverige.

Noen finansielle vansker har det ikke forekommet i forbindelse med realiseringen av dette veldige etterkrigs-investeringsprogram, men som nevnt tidligere har knapphet på arbeidskraft og på visse materialer lagt vansker i veien, slik at programmet i sin helhet ikke har lett seg gjennomføre. De faktiske investeringer i svensk industri i 1946 er anslått til vel 800 mill. kr.

Undersøkelser foretatt av Industriens Utredningsinstitut tyder på at den finansielle nettogevinst i industrien i gjennomsnitt gikk betydelig ned fra 1939 til 1940, mens den siden stort sett har vært stigende. Bedriftenes utbyttepolitikk var imidlertid forsiktig, alt før loven om utbyttebegrensning trådte i kraft. Det har funnet sted en meget betydelig konsolidering. I denne retning virket også en forsiktig avskrivingspolitikk. Alt i alt har en stor del av investeringsvirksomheten funnet sted ved selvfinansiering, særlig i jern-, stål- og verksted-industriene.

B y g g e v i r k s o m h e t e n .

Ferdige leiligheter:

1939.....	45 000	1943.....	31 800
1940.....	20 000	1944.....	38 900
1941.....	13 600	1945.....	40 000
1942.....	22 900	1946.....	45 000

Alt de første månedene etter krigsutbruddet satte det inn en krise i boligbyggingen, og byggevirksomheten gikk meget sterkt tilbake i de første par krigsårene. Boligproduksjonen nådde bunnen vinteren 1940—41, men alt våren 1941 begynte omslaget å gjøre seg gjeldende. Totaltallet for nye leiligheter i 1941 lå imidlertid på et nivå som bare utgjorde vel fjerdeparten av produksjonen i 1939. Omslagsperioden varte til våren 1942, og fra da av hadde en faktisk en krigs-høykonjunktur innenfor byggevirksomheten. Boligproduksjonen steg fra år til år, for i 1944 å nå opp i nesten 90 pst. av 1939-tallet. Til denne gunstige utviklingen medvirket bl. a. en rekke tiltak fra statens side, f. eks. finansiell støtte i stor utstrekning og gjennomføring av lov om «tillståndstvång» for byggearbeid i juni 1943. Men på tross av at produksjonen i de siste krigsårene var så vidt stor, var situasjonen på boligmarkedet hele tiden karakterisert av en følbar mangel på boliger. Det skyldtes bl. a. det underskudd som var oppstått under de første krigsårenes lave produksjon, og økt behov p. g. a. sterke

øking i familiedannelsen og større innflytting til byene. Knapphet på arbeidskraft og på visse bygningsmateriale hindret en utviding av boligbyggingen til et nivå som kunne gjøre det mulig å overvinne boligmangelen, men på de fleste stedene i landet klarte en i det minste å hindre at boligmangelen gikk over til ren bolignød. På andre områder enn den rene boligbyggingen holdt byggevirksomheten seg mer stabil, bl. a. som følge av den omfattende byggingen for militære formål.

Det første fredsåret viste ny stigning i byggevirksomheten, men de siste oppgavene fra høsten 1946 tyder på nedgang.

S k i p s f a r t e n .

Krigsutbruddet førte med seg en viss stagnasjon innenfor skipsfartsnæringen. Etter hvert kom farten i redusert omfang i gang igjen, under statlig regulering og med støtte i statlig krigsforsikring, men bevegelsesfriheten var lenge sterkt begrenset. En betydelig lettelse i dette ble det da leidetrafikken kom i gang i begynnelsen av 1941. Denne trafikken ble holdt oppe under det meste av krigen. Offisielt ble den opphevd ved årsskiftet 1944—45, men var dessuten noen ganger innstilt i kortere perioder, f. eks. i månedene januar—mai 1943.

Utover ettersommeren og høsten 1944 førte krigsbegivenhetene til fullstendig stans i sjøfarten mellom Sverige på den ene side og Tyskland og en rekke tyskokkuperte land i Vest- og Mellomeuropa på den annen side. Den umiddelbare årsak til sjøfartsstoppen var opphevingen av svensk krigsriskoforsikring for fart på tyske havner, først for Nordsjøhavnene, og fra 22 august også for Østersjøhavnene.

Ved Skageraksperringen ble om lag halvparten av den svenske tonnasje som var sysselsatt i fart mellom Sverige og utlandet, eller bare mellom utenlandske havner, avstengt fra forbindelse med hjemlandet. Pr. 9 april 1940 utgjorde den del av flåten som befant seg utenfor sperringen 212 skip på 695 000 bruttotonn, som etter hvert i overveiende utstrekning kom i fart for de allierte. En betydelig del av denne tonnasjen ble senket under krigen, og en del ble beslaglagt i utlandet. Ved utgangen av 1944 var uteflåten redusert til 115 skip på vel 437 000 bruttotonn.

I alt mistet Sverige under krigen 203 handelsskip på ca. 544 000 bruttotonn, dvs. om lag 35 pst. av tonnasjen ved krigens begynnelse. Men i motsetting til hva som var tilfelle med f. eks. den norske flåten, kunne Sveriges tap i stor utstrekning erstattes ved nybygging under krigen. Nettoreduksjonen var derfor ikke mer enn et par prosent.

Etter kapitulasjonen ble fri sjøfart mulig. Men da Sverige hadde sluttet seg til den internasjonale sjøfartspoolen, ble det pålagt landet visse bånd m. h. t. tonnasjens utnytting. Etter UMA.s opplosning i mars 1946 overtok en statlig institusjon, Trafikkommissionen, reguleringen av fraktene. En viss tonnasjemangel har gjort seg gjeldende etter krigen.

Handelen med utlandet.

Den svenske utenrikshandelens utvikling under krigen var stort sett bestemt av krigssituasjonen i Europa. Fram til 9 april 1940 kunne den opprettholdes i noenlunde normalt omfang. Men etter opprettelsen av Skageraksperringen ble Sveriges handelsforbindelse — bortsett fra leidetrafikken — i hovedsaka begrenset til det europeiske kontinentet. Både innførsel og utførsel ble i høyere grad dominert av samhandelen med Tyskland. Mens dette land i 1939 f. eks. leverte ca. femteparten av Sveriges samlede import, økte andelen til omkring halvparten under krigen. Foruten disse forandringer i utenrikshandelens retning, førte avsperringen også med seg sterkt nedgang i utenrikshandelens omfang. Skageraksperringen stengte f. eks. Sverige ute fra markeder som før krigen tok 80 pst. av landets celluloseeksport.

P. g. a. prisstigningen vil verditallene ikke gi noe korrekt bilde av forandringerne i utenrikshandelen. Konjunkturinstitutet (senere Kommerskollegium) har beregnet en volumindeks for utenrikshandelen, som viser følgende tall (gjennomsnitt 1936—38 = 100):

	Import	Eksport		Import	Eksport
1939	123	102	1945	I kv.	22
1940	74	58		II kv.	13
1941	50	55		III kv.	32
1942	49	44		IV kv.	58
1943	46	36	1946	I kv.	75
1944	44	23		II kv.	99
				III kv.	101

En vil se at både inn- og utførsel — særlig utførselen — viser en betydelig nedgang fra år til år, som kulminerer i begynnelsen av 1945. Utover høsten og vinteren 1944 falt transittmulighetene på kontinentet bort, den svenske skipsfarten på Tyskland opphørte, og i september 1944 ble også utenlandske skip nektet adgang til svensk territorialfarvann i Østersjøen.

En betydelig del av Sveriges utenrikshandel under krigen foregikk over clearing. Særlig gjaldt dette handelen med Tyskland og tyskkontrollerte land. I forholdet til Tyskland hadde Sverige til å begynne med clearingoverskudd, men i slutten av 1941 gikk dette over i underskudd. Alt i alt resulterte Sveriges utenrikshandel under krigen i et betydelig importoverskudd. For tiden 1 september 1939 til 30 april 1945 når dette opp i ca. 3 400 mill. kr. Den løpende betalingsbalansen for samme periode viser imidlertid en positiv saldo, som er anslått til ca. 550 mill. kr. Importoverskuddet er således blitt mer enn oppveid av de andre inntektspostene i betalingsbalansen. De viktigste av disse har vært renter og utbytte av svenske investeringer i utlandet, handelsflåtens netto-inntekter ved utenriks fart, svenske jernbaners inntekter av tyskernes transitt-

trafikk, utenlandske regjeringers utgifter til flyktningshjelp m. v. i Sverige, innbetalinger for forliste svenske skip som var forsikret i utenlandske selskaper, forskuddsinnbetalinger for skip og andre varer som skulle leveres så snart eksport ble mulig.

Etter kapitulasjonen kom eksporten straks i gang i meget betydelig omfang. De vanskelige avsetningsforhold som eksportnæringene — særlig treforedlingsindustrien — arbeidde under i krigsårene, ble avløst av en utpreget knapphetsituasjon, hvor utenlandsk etterspørsel oversteg hva Sverige kunne levere under de rådende produksjonsforholdene. Eksporten ble de første månedene redusert også fordi importen hang atskillig etter. Det var knapphet på verdensmarkedet bl. a. på kull og koks, viktige hjelpestoffer for den svenske eksportindustrien. Dette forhold gjør seg fremdeles gjeldende i noen grad. Den egentlige unntagelsen er jernmalmen, hvor bortfallet av det tyske marked foreløpig bare i mindre grad er kompensert av salg til andre land.

Totalresultatet av Sveriges utenrikshandel i 1945 ble et stort eksportoverskudd, men 1946 viser importoverskudd. Ut over høsten har dette antatt slike dimensjoner at myndighetene har overveid innføring av importrestriksjoner.

Alt under krigen bevilget Sverige betydelige kreditter til utlandet, i første rekke til de andre nordiske land. Denne politikk er fortsatt etter krigen, og da i forbindelse med avslutning av handelsavtaler med en rekke land. Mest omfattende er avtalen med Sovjetsamveldet, som ble godkjent av riksdagen i midten av november.

A r b e i d s m a r k e d e t .

Arbeidsledigheten i Sverige var i 1939 kommet ned på et meget lavt nivå. Den første krigsvinteren ble det en del ledighet i treforedlingsindustrien, fordi eksportvanskene førte til driftsinnskrenkinger, men dette forholdet ble mer enn oppveid av de omfattende militærinnkallelsene og den økte virksomhet på andre områder som fulgte med det industrielle krigsberedskapet. Utover i 1940 og til dels i 1941 var situasjonen mer ujevn, med overskudd av arbeidskraft på visse områder og underskudd på andre. Men alt i 1942 var den disponibele arbeidskraft praktisk talt fullt utnyttet. Foruten de omfattende militærinnkallelsene med-virket til dette også det økte behovet for arbeidskraft i skogbruket, den fortatte utviklingen av erstatningsproduksjonen og oppsvinget i byggevirksomheten. På visse områder gjorde det seg gjeldende en mangel på arbeidskraft. Det var i første rekke i næringer som jord- og skogbruk, hvor en ikke kunne by konkurrsedyktige lønninger, men også på andre felter, f. eks. når det gjaldt fagarbeidere i verkstedsindustrien. Dette ga grunn til forskjellige former for inngraping på arbeidsmarkedet: overflytting av arbeidskraft, arbeidsformidlings-

tvang for byggevirksomhet, igangsetting av beredskapskurser for hurtig utdanning av fagarbeidere, tjenesteplikt for visse årsklasser til arbeid i jord- og skogbruk, anvendelse av militære og utenlandske flyktninger i de samme næringene, osv.

I 1943 og 44 var sysselsettingen fremdeles god i de fleste næringsgrenene. Men driftsinnskrenkinger i treforedlingsindustriene og minsket avvirkning i skogbruket førte på enkelte steder til en lokal arbeidsløshet, som ga seg utslag i en viss øking i det totale antallet av hjelpesøkende arbeidsløse.

Det hersket stort sett ro på arbeidsmarkedet under det meste av krigen. Mellom hovedorganisasjonene på arbeidsmarkedet, LO og Svenska Arbetsgivareföreningen, ble det inngått en rekke prinsippavtaler — de såkalte «rammeavtaler» — som for et år om gangen slo fast grunnprinsippene i de kollektivavtaler som ble sluttet innenfor de enkelte næringsgrener og bransjer. Spesielt for en enhetlig lønnspolitikk var disse avtalene avgjørende betydning.

Utover i de siste månedene av 1944 fikk en imidlertid økende lønnspolitisk uro. Arbeidernes misnøye vokste når det gjaldt den lønnsstopp-politikk som en i samsvar med «rammeavtalen» hadde slått inn på, og kravet om en revisjon av denne politikk ble satt fram med økt styrke etter som forventningene om en snarlig slutt på krigen gjorde seg mer og mer gjeldende. Uroen kulminerte i storstreiken våren 1945 som lammet hele verkstedsindustrien fra februar til begynnelsen av juni. Streikens virkninger på sysselsettingen ble imidlertid delvis motvirket av at de arbeidere som ble berørt av konflikten fikk arbeid på annet hold, i skog- og jordbruk, i torvindustri osv.

Etter at verkstedskonflikten var bilagt, ble det fram mot halvårskiftet 1945 mangel på arbeidskraft i de fleste næringsgrener. På visse områder ble denne mangelen enda mer følbar ved at de norske og danske flyktningene reiste hjem. Typisk for situasjonen var at det forsterkede forsvarsberedskapet kunne avvikles uten at det oppsto noe egentlig overskudd på arbeidskraft. En regner med at demobiliseringen fra høsten 1944 til høsten 1945 omfattet ca. 180 000 mann, og hele denne frigjorte arbeidskraften ble praktisk talt umiddelbart absorbert på arbeidsmarkedet. Industrien tok ca. 60 000 mann, ca. 20 000 gikk til byggevirksomhet, ca. 50 000 til jord- og skogbruk og det samme antall til handel, samferdsel, frie yrker, o.l.

I den tiden som er gått etter krigens slutt, har arbeidskraften vært en utpreget minimumsfaktor i svensk næringsliv. Og en kan regne med at mangelen på arbeidskraft fram til 1960 vil være et dominerende problem. Som følge av nativitetsnedgangen før krigen har nettotilveksten av befolkning i arbeidsfør alder sunket til en ubetydelighet, og fra 1948 vil en få minking. Fra og med 1940 har imidlertid nativitetsnedgangen slått om til øking, og svenske sakkyndige regner med at forholdene vil bedre seg omkring 1960.

For storindustrien blir situasjonen skjerpet ved at småindustrien trekker til seg uorganiserte arbeidere, og kan overbetale arbeidskraften fordi dens produksjon i mindre grad er underlagt priskontrollen.

Priser, lønninger m. v.

	Kommerskollegiums engrosprisindeks (1935 = 100)	Socialstyrelsens levekostnadsindeks (Juli 1914 = 100)
August 1939	111	169 ¹
Januar 1940	136	178
Juli 1940	146	193
Januar 1941	162	204
Juli 1941	173	219
Januar 1942	182	227
Juli 1942	193	237
Januar 1943	196	239
Juli 1943	196	239
Januar 1944	195	240
Juli 1944	198	240
Januar 1945	195	241
Juli 1945	196	241
Januar 1946	185	241
Juli 1946	186	243

¹ Juli.

For å lette arbeidskraftproblemet drives det et omfattende arbeid med å finne fram til rasjonaliseringstiltak som vil spare arbeidskraft. Den før nevnte rasjonaliseringssplanen for jordbruksmarkedet må ikke minst ses i denne sammenheng. Liknende bestrebeler gjøres innenfor industrien. Svenske myndigheter har videre forhandlet om import av arbeidskraft, bl. a. fra Nederland og Italia. Drøftingen om et felles nordisk arbeidsmarked vil være kjent. Både norsk og dansk arbeidskraft har i ikke ubetydelig utstrekning tatt arbeid i Sverige, lokket av de gode levevilkårene i landet.

Etter krigsutbruddet høsten 1939 satte det både for levekostnader og engrospriser inn med en stigning, som siden fortsatte til juli 1942. Engrosprisenes stigning hadde en noe ujevn tendens; for importvarer var stigningen meget betydelig — særlig på grunn av fraktforhøyelsene —, mens den var mer moderat for andre varer.

Prisstigningen hadde flere årsaker:

- Produksjonsomlegging og erstatningsproduksjon.
- Høyere importpriser, i første rekke som følge av sterkt økte transportkostnader.
- Økte nominelle inntekter. Lønnssatsene steg, og som følge av større sysselsetting steg den totale lønnsinntekten betydelig mer.
- Høyere priser på jordbruksprodukter av ulike årsaker, bl. a. for å stimulere til økt produksjon, og p. g. a. vansker med å etablere en effektiv kontroll over produksjon og omsetning.

- e. Spenningen mellom de store løpende inntekter og den rikelige forsyning med betalingsmidler på den ene side, og knappheten på varer og tjenester på den annen side.

Fra august 1939 til juni 1942 steg engrosprisene med vel 70 pst. og levekostnadene med nesten 40 pst. I denne tiden utviklet det seg også — som tidligere nevnt — et stadig sterkere spenningsforhold mellom løpende inntekter og løpende tilgang av konsumdisponibele varer og tjenester, — et kjøpekraftsoverskudd. Denne økende spenning mellom kjøpekraft og varemengde framtvang skjerpet tiltak fra statens side for å holde prisdannelsen under kontroll. Prispolitikken hadde helt siden krigsutbruddet gått ut på å begrense prisstigningen til det minst mulige. De første årene ble det som regel gitt kompensasjon for øking i de variable kostnadene. Senere ble priskontrollen skjerpet, slik at kompensasjon ikke ble gitt for den kostnadsøking som en fant at bedriftene selv kunne bære. Denne stramming av prispolitikken kulminerte i bestemmelsen om alminnelig prisstopp fra 1 november 1942. Hovedregelen ble nå at prisforhøyelser utover nivået pr. 31 oktober bare kunne finne sted med tillatelse fra priskontrollnemnda, og slik tillatelse ble bare gitt hvis eventuelle kostnadsøkinger ikke med rimelighet kunne bæres innenfor den eksisterende fortjenestemarginen. Priskontrollnemnda tok også sikte på å gjennomføre prisnedsettelsehvor dette var mulig.

Fra sommeren 1942 ble takten i prisstigningen atskillig langsmmere, særlig for levekostnadene. Og fra årsskiftet 1942—43 til krigenes slutt lå indekstallene både for engrospriser og levekostnader praktisk talt fast, bare med mindre variasjoner i begge retninger. Når det således lyktes å gjøre prisstoppen effektiv, hadde dette også andre årsaker enn priskontrollnemndas tiltak: Forsyningsituasjonen var blitt bedre; prisstigningen på importvarer spilte ikke lenger noen nevneverdig rolle, bl. a. som følge av en prisbindingsavtale med Tyskland; en mer alminnelig forventning om fred i forholdsvis nær framtid la en demper på lysten både til å gi og ta høye priser; inflasjonsmentaliteten som tidligere hadde vært i framgang og fått næring gjennom prisstigningen, brøt sammen etter hvert som den faktiske stabiliseringen skapte tillit til myndighetenes evne til å holde prisutviklingen under kontroll — og gjorde derved dette arbeidet lettere.

Lønningenes utvikling ble i stor utstrekning bestemt gjennom den rekke av prisavtaler — de før nevnte «rammeavtaler» — som ble inngått mellom LO og Svenska Arbetsgivareföreningen. Den første av disse avtaler, som ble inngått i desember 1939 og gjaldt for året 1940, ga arbeiderne $\frac{3}{4}$ kompensasjon for prisstigningen til da, og fastsatte framtidig indeksregulering av lønningene på basis av samme kompensasjonsgrad. I samsvar med denne avtalen førte den fortsatte prisstigningen til lønnsforhøyelser 1 mai og 1 august 1940.

Rammeavtalen for 1941 satte kompensasjonsgraden ned til en halvpart av prisstigningen, og gjennomførte dessuten en maksimumsbestemmelse slik at kompensasjon overhodet ikke skulle gis for eventuell prisstigning utover det

som svarte til et levekostnadsindeksstall på 212 (1914 = 100). Etter denne avtalen ble det satt i verk lønnsforhøyelser pr. 1 februar og 1 juli 1941.

Avtalen for 1942 hadde også bestemmelser som medførte et par mindre lønnsforhøyelser. Av større betydning ble imidlertid den avtale som i desember 1942 ble vedtatt for 1943. På dette tidspunkt hadde en gjennom prisstopp-bestemmelsen av 1 november gjort et kraftig forsøk på å bremse prisstigningen, og ved de forhandlinger som omtrent samtidig ble ført om statstjenestemennenes lønninger, forsøkte en også å innordne lønnspolitikken under stabiliseringsslinjen. Rammeavtalen for 1943 ble en ny viktig faktor i stabiliserende retning. En ble nemlig her enige om at ny lønnsstigning skulle finne sted først ved et levekostnadsindeksstall på 249. Denne høyde nådde en ikke under hele krigen, så avtalen for 1943 ble i virkeligheten ensbetydende med avtale om lønnsstopp. Dette prinsipp ble ytterligere knesatt av myndighetene gjennom en lov av 30 juni 1943 om begrensning av dyrtidstillegg til lønninger og pensjoner. Med denne loven ble det bl. a. opprettet en lønnskontrollnemnd med myndighet til å nedlegge forbud mot forhøyelse av gjeldende dyrtidstillegg. En regnet ved års-skiftet 1942—43 med en stigning i gjennomsnittsfotjenesten på 20.7 pst. sammenliknet med 1938, mens levekostnadsindeksen som nevnt var steget med 40 pst. over førkrigsnivået. Arbeiderne hadde m. a. o. ikke mer enn ca. 50 pst. kompensasjon for prisstigningen.

Denne rammeavtalen ble fornyet for 1944, og senere også for 1945. Men utenfor rammeavtalen fant det sted visse lønnsforhøyelser, som bare i unntakstilfelle resulterte i prisstigning. Fra prisstappen høsten 1942 til våren 1946 regner en med at industriarbeidernes timelønninger steg med gjennomsnittlig 15—20 pst., landarbeidernes med ca. 40 pst. og skogsarbeidernes med ca. 25 pst.

Tabellen nedenfor belyser utviklingen av arbeidslønninger og levekostnader under krigen:

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Industriarbeidere, timefortjeneste ¹ ...	100	103	113	128	134	137	146
Landarbeidere, daglønn.....	100	111	125	139	152	153	170
Statsfunksjonærer	100	—	—	122	124	132	141
Totalt lønnsbeløp	100	99	107	123	136	142	155
Levekostnader (inkl. skatter) ²	100	115	130	141	142	143	143

¹ En ukes lengre ferie er inkludert i lønnsstigningen. Uten dette vil stigningen 1939—45 bli 43 pst. i stedet for 46 pst. ² Tallene gjelder juni måned i de enkelte år.

Av tabellen framgår bl. a. at den samlede lønnssum har steget atskillig sterkere enn levekostnadene. Av dette kan en imidlertid ikke uten videre slutte at gjennomsnittlig realinntekt pr. sysselsatt individ har steget over førkrigs-nivået. Det har nemlig totalt sett foregått en øking i sysselsettingen etter 1939.

Enda mindre kan en på dette grunnlag gi en generell bedømmelse av lønnsatsens stigning i forhold til levekostnadene. Det kan nemlig tenkes at den temmelig sterke økingen i de totale lønnsinntektene delvis skyldes en overflytting fra lavere til høyere betalte fag.

I desember 1946 ble det etter forhandlinger mellom arbeidere og arbeidsgivere inngått avtale om å oppheve indeksreguleringen. Samtidig ble partene enige om en generell lønnsforhøyelse på 5 pst., som skal gjennomføres senest 1. mai 1947. Ut over dette har de enkelte forbund reist krav om forhøyelser på 15—20 pst.

Etter krigens slutt har fortsatt priskontroll og regulering av forbruket på mer utpregde knapphetsområder hindret at den økte etterspørselen har utløst en alminnelig prisstigning. Myndighetene har også søkt å nøytralisere risikoen for prisstigning via eksporten. Statens kredittgivning til utlandet har vært begrenset ut fra hensynet til eksportevne og innenlandske behov.

Fra sommeren 1945 fikk en nedgang i engrosprisnivået, i første rekke som følge av lavere importpriser. Denne nedgangen fortsatte hele året, mens nivået holdt seg stort sett stabilt det første halvåret av 1946. Utpå sommeren i år tok imidlertid prishevende tendenser til å gjøre seg gjeldende, bl. a. som følge av utviklingen i U. S. A. Sverige gikk da — for å møte prisstigningen — i juli i år til å oppskrive verdien av sin valuta med 14 pst.

Levekostnadene har holdt seg langt mer stabile det siste året. Den svake stigningen skyldes først og fremst skatteinøkinger.

P e n g e m a r k e d e t .

Riksban- kens og for- retnings- bankenes fordringer på utlandet	Seddel- mengde i omløp	Forret- nings- bankenes innlån	Forret- nings- bankenes utlån	Innlåns- overskudd (+) eller utlåns- overskudd (-)	Forret- nings- bankenes beholdning av svenske stats- papirer
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
30 juni 1939	1538	1 059	4 481	4 535	—
30 des. 1939	348	1 422	4 401	4 956	555
30 juni 1940	531	1 478	4 128	4 788	660
30 des. 1940	719	1 482	4 321	4 465	144
30 juni 1941	656	1 449	4 385	4 368	17
30 des. 1941	635	1 700	4 879	4 294	585
30 juni 1942	401	1 705	4 944	4 211	733
30 des. 1942	410	2 016	5 157	4 383	774
30 des. 1943	503	2 266	5 762	4 714	1 048
30 des. 1944	404	2 492	6 378	5 141	1 237
30 des. 1945	504	2 782	6 846	5 785	1 061
30 nov. 1946.....	418	2 576	7 065	7 069	4

¹ 1 september 1939.

Alt før krigsutbruddet i 1939 førte den politiske uro til en viss stramning på pengemarkedet, og situasjonen ble skjerpet ut over høsten og vinteren 1939—40.

Karakteristisk for denne perioden var framfor alt den omfattende valutautstrømningen. Stramningen på pengemarkedet ble til en viss grad motvirket av det forhold at statens utgiftsoverskudd i denne tiden overveiende ble finansiert ved kassemidler. Men statsutgiftenes virkninger på pengemarkedet var ikke sterke nok til å oppveie effekten av valutautstrømningen. Bankenes utlån økte den første krigsvinteren, mens innskuddene gikk ned. Resultatet var et stigende uttaksoverskudd, som delvis hang sammen med tesauring av sedler. Utviklingen gikk i retning av økt pengeknapphet og stigende renter, og bankene ble tvunget til å gripe til rediskontering og opplåning i riksbanken. Riksbanken satte sin diskonto opp fra $2\frac{1}{2}$ til 3 pst. i desember 1939 og videre til $3\frac{1}{2}$ pst. i mars 1940. Seddelomløpet viste sterk stigning.

Etter avsperringen i april 1940 fant det sted et omslag på kredittmarkedet. Fra 25 februar ble det innført valutaregulering. Den tidligere valutautstrømningen gikk over til valutainnstrømning, og sammen med en rekke andre forhold — lagerreduksjonene, stagnasjonen i byggvirksomheten og det statlige utgiftsoverskuddet — førte dette til stigende letthet på pengemarkedet.

Nedgangen i bankinnskuddene stanset i juni, da den ble avløst av en mer svingende bevegelse med stort sett stigende tendens. Utlånete gikk også tilbake fra april, og utlånoverskuddet som i løpet av vinteren og våren hadde gått sterkt opp, begynte å synke, og gikk i 1941 over til innskuddsoverskudd. Derved ble det mulig for bankene å betale tilbake de lånenes som var opptatt i riksbanken, og også i stigende utstrekning å plasere midler i statspapirer. Rediskonteringene i riksbanken gikk sterkt ned og ble helt avviklet fra oktober 1944. I slutten av mai 1941 kom en alminnelig rentenedsetting.

Det lette pengemarkedet holdt seg siden under hele krigen, først og fremst som følge av valutatilstrømningen og de store statlige utbetalingene.

Beholdningen av gull og valuta økte snart over førkrigsnivået, og i 1944 ble tendensene til kapitaltilstrømning fra utlandet meget merkbare. For å hindre en slik tilstrømning ble det 30 oktober 1944 innført forbud mot innførsel av utenlandske betalingsmidler og edle metaller. Men da en regnet med at det etter krigens slutt ville bli stilt store krav til valutareservene, ble det ikke foretatt noen lettelse i valutareguleringen. Etter krigens slutt har det da også vært nedgang i valutabeholdningene. Særlig sterkt har denne vært de siste månedene, som følge av voksende importoverskudd og øking av eksporten på kredittbasis. Fra kroneoppskrivningen i juli til midten av desember sank gull- og valutareservene med ca. 24 pst. Det gjennomsnittlige månedsforbruk av gull og valuta i denne tiden var 130 mill. kr. Når dette skrives, diskuterer en i Sverige mulige tiltak for å stanse denne utviklingen.

Seddelomløpet viste betydelig stigning under hele krigen. De utenriks-

politiske krisene utløste kraftige stigninger i seddelomløpet, mens en etterfølgende relativ avspenning som regel ikke førte til tilsvarende minking. Stigningen var forholdsvis størst i den første tiden etter krigsutbruddet, men selv etter at prisnivået hadde stabilisert seg viste seddelomløpet en stigning på 38 pst. til utgangen av 1945. Ved en vurdering av pengemengden må en også ta hensyn til den kolossale økingen i omsetningen over postgiro. Postgirosystemet ble opprettet i 1925, og hadde i årene 1936—40 en gjennomsnittlig omsetning pr. måned på noe over 2 milliarder kr. Alt i 1942 var dette beløpet steget til ca. 5 milliarder kr. og i 1945 til nesten 7 milliarder kr. pr. måned. Om lag 60 pst. av denne omsetningen skjer uten sedler, og derved spares det selvsagt en enorm mengde kontante betalingsmidler. Når seddelomløpet likevel holdt seg så høyt, hadde det flere årsaker, f. eks. den lave renten, særlig på kortsliktige bankinnskudd. Videre skyldtes det redusert omløpshastighet, bl. a. på grunn av det militære beredskapet som medførte store kontante utbetalingar, ofte på avsidesliggende steder hvorfra pengene vendte langsommere tilbake til bankene. En liknende virkning hadde den økte omsetningen og de høyere prisene på ved og jordbruksprodukter.

Stigningen i seddelomløpet fortsatte imidlertid i hele 1945, også etter opphevelsen av beredskapstjenesten. En regner med at det da i temmelig stor utstrekning foregikk hamstring av sedler for å unndra dem beskatning. Fra årsskiftet 1945—46 sank seddelomløpet en tid ganske svakt, men steg på ny utover sommeren og høsten 1946.

I bankene begynte innskuddene å stige for alvor i 1941, og har siden fortsatt med det. Utlånene gikk ned helt fram til annet halvår 1942, da det kom et omslag bl. a. som følge av den økte byggevirksomheten. Fra da av har det stort sett vært stadig stigning også i utlånsvirksomheten. Innlånsoverskuddet økte imidlertid fra 1941 så lenge krigen varte. Deretter begynte det hurtig å synke, og ved utgangen av november 1946 hadde en igjen utlånsoverskudd for første gang siden 1941. I februar 1945 ble diskontoen satt ned ytterligere fra 3 til 2½ pst. og har siden vært uforandret. Bankenes innskudds- og utlånsrenter ble regulert tilsvarende, bl. a. falt foliorenten helt bort.

Prisstopp-politikken var ikke motivert bare ut fra hensynet til selve prisutviklingen. Den hadde også en rent pengepolitisk hensikt, i og med den virkning en ventet den ville få på kjøpekraftsoverskuddet. Når seddeltallene og bankinnskuddet i 1943 fortsatte å stige i omrent samme omfang som tidligere, skulle dette imidlertid synes å tyde på at prisstoppen ikke hadde den ventede virkning på spenningen mellom løpende kjøpekraft og varetilgang. Den skjærpede økonomiske politikken hadde sikkert sin betydning fordi den minsket risikoen for at kjøpekraftsoverskuddet skulle bli aktivisert i en inflasjonsbetont øking av etterspørselen. Men alt i alt var situasjonen fra et pengeverdisynspunkt la bil.

Den utvidete høykonjunktur etter krigens slutt satte ingen vesentlige spor etter seg i utviklingen på penge- og kredittmarkedet. Seddelomløp og

bankenes inn- og utlån fortsatte å stige i omtrent uforandret takt. Den likviditetsøking og lettelse på pengemarkedet som de stigende eksportinntektene medførte, ble etter hvert motvirket av importforretningene som utover høsten fikk større omfang, og som i år har oversteget eksporten med betydelige beløp.

Statens finanser.

Statens utgifter økte meget sterkt i løpet av krigsårene. Også inntektene viste en betydelig stigning, men ikke på langt nær tilstrekkelig til å bringe balanse. I 1940 utgjorde inntektene på driftsbudsjettet bare 49 pst. av de totale statsutgiftene, senere steg dette prosentallet etter hvert opp til 60—70 pst.

Statens underskudd for de fem årene som sluttet 30 juni 1945 beløp seg til 6.7 milliarder kr. Statsgjelden utviklet seg i samme tidsrom som vist i tabellen nedenfor (mill. kr.):

	30 juni 1939	30 juni 1945
Fast statsgjeld	2 483	8 372
Midlertidig statsgjeld	151	2 581
I alt	<hr/> 2 634	<hr/> 10 953

Når det gjelder gjeldens sammensetning, har det foregått en meget betydelig forskyvning fra langsiktig til kortsliktig gjeld. I 1939 hadde således bare 8—9 pst. av den svenske statsgjeld en løpetid på under 5 år, mens dette var tilfelle med omkring halvparten i 1945. Denne forskyvning førte også til en betydningsfull nedgang i den gjennomsnittlige forrentning, som sank fra 3.66 pst. i 1939 til 2.92 pst. i 1943 og 1944. På tross av dette ble statsgjeldsrentene i prosent av nasjonalinntekten mer enn fordoblet, fra 0.8 pst. i 1939 til 1.7 pst. i 1944. Dette tallet er likevel lavt sammenliknet med forholdet i de fleste krigførende land.

Ikke mindre enn omkring 60 pst. av statsgjelden i 1944 var opptatt som lån i det åpne marked. Ca. 20 pst. var lånt i forretningsbankene, og resten i riksbanken og andre statsinstitusjoner.

For budsjettåret 1945—46 ble budsjettet satt opp med et betydelig overskudd, og for 1946—47 med balanse mellom inntekter og utgifter. Det har imidlertid ikke funnet sted noen skattelettelser etter at krigen sluttet.¹ Når utgiftene er holdt oppe på tross av den store nedgangen i utgiftene til forsvarsformål, så skyldes dette de veldige investeringene som er planlagt fra statens side, til utbygging av veier og jernbaner, telegraf og telefon, elektrisitetsforsyning, nyreising av industri, reform av sosialstellet, osv., osv. I budsjettåret 1945—46 løp de statlige investeringene opp i ca. 800 mill. kr., og for 1946—47 er budsjettet ca. 1 140 mill. kr.

¹ Omsetningsskatten skal oppheves fra 1 januar 1947.

Totalbilde i dag.

De opplysninger som i det foregående er gitt om situasjonen i dag på ulike områder, gir i sammenfatning et bilde av en utpreget høykonjunktur for det svenske næringslivet. En videre ekspansjon motvirkes imidlertid av en meget merkbar mangel på arbeidskraft, og i noen grad også av en ikke helt tilfredsstillende import, som skyldes tonnasjemangel og knapphet på verdensmarkedet av visse viktige nøkkelvarer. Industrien arbeider i dag for den toppbelasting som tilgangen på arbeidskraft og råvarer tillater, og ytterligere produksjonsøking vil kreve fortsatt rasjonalisering og derved overføring av arbeidskraft til mer produktive oppgaver. Av størst betydning i denne forbindelse er uten tvil de omfattende rasjonaliseringssplanene for jordbruket. Den bedre utnyttingen av tilgjengelig arbeidskraft som en nådde fram til under krigen, først og fremst ved utjamning av sesongvariasjonene i sysselsettingen i byggevirksomhet, sagbruksindustri og skotøyindustri, vil også få varige virkninger.

Økonomisk er situasjonen fremdeles karakterisert av letthet på pengemarkedet. Det store importoverskuddet virker imidlertid i strammende retning, og fører dessuten med seg en betydelig minking i reservene av gull og valuta. På den annen side er seddelomløpet stigende, og bankenes innlånsoverskudd avtar. Det eksisterer ennå et visst kjøpepress, som motvirkes gjennom priskontroll og til dels mengderegulering. De prishevende faktorene holdes i tømme.

En kan neppe unngå at en kommende internasjonal depresjon setter spor etter seg også i svensk næringsliv. Under krigen kunne gode konjunkturer og praktisk talt full sysselsetting opprettholdes på tross av et meget lavt eksportvolum, men dette er selvsagt ikke utslagsgivende for vurderingen av mer normale forhold. Under krigsårenes avsperring fant det sted en utviding av hjemmeproduksjonen til erstatning for importminkingen, som ikke vil ha noen parallel under vanlige konjunkturforhold. Det er derfor sannsynlig at en depresjon vil spre seg til svensk næringsliv gjennom utenrikshandelen. En utilstrekkelig ekspansjon i den private investeringsvirksomheten kan komme til som depresjonsforsterkende faktor. Det har imidlertid vært hevdet i Sverige, at den «knapphetssituasjon» som landet nå befinner seg i, er så markert at en innskrenket eksport bare vil resultere i at det blir lettere å finne plass til den ønskelige konsumsjon, investering og offentlige virksomhet innenfor den trange produksjonsrammen. Selv om dette kanskje er en noe optimistisk betraktningsmåte, står Sverige i etterkrigstidens verdensøkonomi ubetinget som et av de sterkeste land.

Meldinger.

Den nye lov om folkeregistrer.

Den 15 november 1946 vedtok Stortinget ny lov om obligatorisk folkeregistrering i alle landets kommuner, og samtidig ble okkupasjonsstyrets bestemmelser av 3 september 1942 opphevd.

Tidligere hadde det vært overlatt den enkelte kommune å bestemme om den ønsket å ha folkeregister. Den fakultative folkeregistrering var innført ved Loven av 29 april 1905, som senere ble avløst av Loven av 24 juni 1915.

I henhold til disse lover var det ved kommunalt vedtak blitt innført folkeregister i 49 byer og 42 landdistrikter.

Under krigen ble alle de kommuner som ikke hadde folkeregister fra før, pålagt av okkupasjonsstyret å opprette et personregister for personer over 15 år. Da det imidlertid ikke ble holdt folketelling under krigen, kunne det ikke bli tale om å få en folkeregistrering av hele den bosatte befolkning i Norge. Dette skal nå gjøres i forbindelse med folketellingen den 3 desember 1946.

Folkeregisteret skal bringes i stand og føres av kommunen, som også bærer omkostningene ved registerets opprettelse og ordinære drift.

De nærmere regler for hvorledes lovens bestemmelser skal gjennomføres, gis av et sentralkontor som også skal føre kontroll med registrenes virksomhet. Ved Kgl. res. av 15 november 1946 er Statistisk Sentralbyrå bemyndiget til å fungere som sentralkontor for folkeregistreringen.

I alle kommuner som ikke har et fullstendig folkeregister fra før, skal det nå opprettes et slikt ved hjelp av oppgavene på folketellingslistene ved folketellingen 3 desember 1946, og de gamle register er pålagt å revidere sine register ved hjelp av de samme oppgaver ved denne telling.

For hver kommune skal det føres et hovedregister med henholdsvis navneregister over alle personer som er fast bosatt i kommunen eller som oppholdt seg midlertidig der i minst 4 måneder. Videre skal det føres et avgangsregister over alle de personer som etter hvert blir strøket av hovedregisteret på grunn av død, flytning fra kommunen eller på grunn av at vedkommendes bopel er ukjent.

Sentralkontoret har fastsatt bestemt skjema for hovedregisterbladet, og oppholdsregisterkortet, og gitt ensartede regler for hvorledes registerkortene skal utfylles og stå ordnet i de forskjellige register.

Sentralkontoret har videre gitt nærmere definisjon av hva som registreringsmessig sett skal forstås ved en persons faste bosted. Denne er formet slik at de som til enhver tid står i folkeregisterets hovedregister, på det nærmeste svarer til den hjemmehørende befolkning i kommunen.

De forandringer som skjer i den registerførte befolkning og blant de personer som oppholder seg midlertidig i kommunen, skal meldes til folkeregisteret dels

av publikum selv, dels av de forskjellige offentlige myndigheter. Dette gjelder både tilgang og avgang ved død og utflytning, dessuten forandringer og suppleringer av de opplysninger som registeret inneholder om den enkelte person som f. eks. inngåelse og opplosning av ekteskap, forandring i statsborgerforhold o. likn.

I loven er derfor tatt inn en bestemmelse om plikt for de forskjellige offentlige myndigheter til å sende melding om alle forhold som er av betydning for registrenes virksomhet. Videre pålegges publikum i loven plikt til å melde flytninger fra en kommune til en annen, midlertidig fravær på minst 4 måneder fra det faste bosted og bopelsforandringer innen samme kommune. Reglene for disse meldinger er forsøkt gjeldende publikum, på det nærmeste de samme som har vært praktisert tidligere. Men av hensyn til det nødvendige samarbeid mellom de enkelte kommuner, er dessuten fastsatt et rapportsystem kommunene i mellom, slik at registreringen overalt kan holdes a jour og ingen blir strøket i hovedregisteret i en kommune før vedkommende er innført i hovedregisteret i en annen.

Folkeregistreringen skal først og fremst være et hjelpemiddel i den offentlige administrasjon. En av registrenes oppgaver er f. eks. å yte veileding og kontroll under utarbeidelsen av skattemanntallet, og danne grunnlag for de offentlige valg. Videre er det folkeregisterets oppgave å fungere som opplysningskontor for offentlige myndigheter som forsorgsvesenet, sosialtrygden, helserådet, militærvesenet, politiet osv. Videre kan private personer og institusjoner her få oppgitt en navngitt persons adresse.

De kommunale folkeregistrer er etter den nye lov pliktig til å sende inn til Statistisk Sentralbyrå de oppgaver over den registerførte befolkning som til enhver tid blir pålagt dem. Byrået vil bl. a. pålegge folkeregistrene å sende inn alle flyttemeldinger for på grunnlag av disse å utarbeide en statistikk over de innenlandske flytninger, som vi hittil ikke har hatt noen oversikt over i Norge.

Ved hjelp av de opplysninger om befolkningen som nå skal samles i folke-registrene, vil det også kunne bli mulig å foreta forskjellige statistiske spesialundersøkelser vedkommende befolkningens økonomiske og sosiale forhold.

Fra Byråets arbeid.

Folketellingen 1946 ble holdt 3. desember som planlagt. Da skjemaene skal nytties for korrigering og opprettelse av kommunale folkeregistre i alle landets kommuner, er fristen for innsendingen av folketellingssmaterialet til Byrået satt til 15 mars. Kontorsituasjonen i Oslo er for tiden så vanskelig at en ennå ikke har fått noe tilfredsstillende kontorarrangement for det forholdsvis store personale som det ville være ønskelig å tilsette for å få tellingen bearbeidd på en rimelig tid. Det er fare for at tellingens resultater av denne grunn vil bli senere ferdig enn de ellers ville blitt.

Husholdningsundersøkelse. På budsjettet 1946—47 har Byrået fått bevilgning til å sette i gang en undersøkelse over forbruksforholdene i norske familier. Undersøkelsen skal strekke seg over et år, og det er meningen at den skal omfatte et betydelig større antall familier enn den forrige undersøkelsen i 1927—28 omfattet. Undersøkelsen er ennå ikke satt i gang, vesentlig fordi Byrået i sine nåværende lokaler ikke har plass til det personale som det vil være nødvendig å tilsette for denne undersøkelsen. Det er nå imidlertid håp om at Byrået tidlig i 1947 vil få mer plass, og så snart dette er endelig klarlagt er det meningen å sette undersøkelsen i gang. Hensikten med undersøkelsen er å skaffe en oversikt over forbruksforholdene som de nå er, og å skaffe grunnlaget for en omberegning av Byråets leveomkostningsindeks.

Pressekonferanse i Byrået.

Det ble holdt en pressekongferanse i Byrået 13 november, for å orientere pressens representanter om Byråets arbeid og særlig om tiltak Byrået vil treffen for å framskynde offentliggjørelsen av de statistiske oppgaver Byrået utarbeider. Direktør Arne Skaug ga ved pressekongferansen følgende redegjørelse:

Sett på bakgrunn av de krav som i disse tider må stilles til den offisielle statistikk, lå statistikken i Norge ved frigjøringen langt tilbake på mange områder. Det budsjett for Byrået som statsmaktene vedtok for året 1945/46 tok også hensyn til dette, og i dette budsjett ble rammen trukket opp for den utvidelse av Byråets virksomhet som alle var enig om måtte komme. I dette budsjett ble tallet på Byråets faste kontorer utvidd til 10, og det ble pekt på de hovedlinjer som reorganiseringen og moderniseringen av statistikken måtte følge. Da dette budsjett ble framlagt og vedtatt, var det imidlertid full klarhet over at den modernisering av statistikken som trengtes, ville måtte ta tid, og at budsjettet for 1945/46 bare kunne betraktes som begynnelsen på den vei det er nødvendig å gå hvis en skal kunne fylle de krav til statistikken som vi nå med rimelighet må kunne stille.

Jeg vil gjerne sterkt presisere at arbeidet med en tilfredsstillende utbygging av den offisielle statistikk med nødvendighet må ta sin tid. Det kreves først og fremst et planleggingsarbeid som i seg selv er tidkrevende, og de nåværende vanskelige kontor- og personalproblemer både sinker planleggingen og gjør at de planer som blir lagt ikke alltid vil kunne gjennomføres så raskt som ønskelig kunne være. I den nåværende situasjon representerer de vanskelige trykningsforhold et ekstra problem i denne forbindelse, idet det selv i de tilfelle hvor statistikken i god tid blir ferdig bearbeidd i Byrået, tar overordentlig lang tid før de ferdige resultater kan framlegges offentlig i trykt form.

Byrået har nær sagt hver dag anledning til å konstatere at vår offisielle statistikk nå lar meget tilbake å ønske. En har stadig forespørsler fra offentlige og private kontorer i Norge om forhold som det ville være av betydning å klarlegge, men som vi ikke har statistikk over. De mange internasjonale organisasjoner på det økonomiske og sosiale område som nå eksisterer, ber også til stadighet Byrået om oppgaver som vi ikke er i stand til å gi. Dette kan tyde på at vår offisielle statistikk ikke en gang går tilstrekkelig nok i bredden til å kunne fylle de krav som vår tids økonomiske og sosiale samarbeid på det internasjonale felt stiller.

Byrået er, som De vil forstå, mer enn noen annen helt på det rene med nødvendigheten av snarest å få utvidd og bedret og lagt om vår offisielle statistikk. Planleggingsarbeidet for dette pågår stadig, og noen av resultatene kan vi alt begynne å se. Jeg kan nevne at vi nå planlegger en serie store tellinger i årene framover, for undersøkelser over befolkningsmessige, økonomiske og sosiale problemer i Norge. Det vil bli holdt en folketelling i høst. Vi håper i 1947 å kunne gjennomføre den første fiskeritelling som er holdt her i landet, og hvis formål vil være å belyse fiskerinæringen, både fra befolkningsmessige, økonomiske og sosiale synspunkter. Det er meget aktuelt å få foretatt en ny bedriftstelling, idet vår tidligere bedriftstelling av 1936 nå er foreldet. Vi planlegger å ha en slik bedriftstelling i 1948, ja kanskje alt i 1947, hvis vi kan få tid til det. I 1949 vil det antagelig bli holdt en av våre store periodiske jordbruksstellinger, og 1950 er et nytt folketellingsår. Dette er et stort tellingsprogram, — om vi skal kunne klare det, avhenger imidlertid helt av om vi etter å ha fått de nødvendige bevilgninger vil klare å få de kontorrom og det personale som er nødvendig for arbeidet.

Planleggingen av disse undersøkelser er tatt opp og planlegging drives det, som sagt, overalt ellers i Byrået. Byrået er nå organisert i 10 kontorer med hver sin byråsjef, og på alle felter vil vi gjerne gjøre nye og bedre ting. Jeg kan nevne at vi har planer om utbygging av hele vår befolknings- og medisinalstatistikk. På våre jordbruks- og skogbruks-statistiske avdelinger har vi tatt opp arbeidet med å skaffe mer og bedre økonomiske data, som kan danne grunnlaget for en sikrere økonomisk politikk. Vår industrielle produksjonsstatistikk trenger til omlegging, og vår handelsstatistikk trenger til utbygging. Byrået har fått et eget kontor for samferdselsstatistikk, og det er meningen å bygge

ut hele denne delen av vårt arbeid, både når det gjelder statistikk over utenriks skipsfart og over innenlandsk samferdsel. Vi har fått bevilgning av Stortinget til å gjennomføre en budsjettundersøkelse over forbruksforholdene nå, og denne skal danne grunnlaget for en omlegging av leveomkostningsindeksen. I en særskilt komité arbeides det med spørsmål om en hel omlegging av vår statistikk over arbeidslønningene, og forslaget fra denne komité vil sikkert medføre betydelige utvidelser av Byråets arbeid på dette område. Arbeidet med nasjonalinntektsproblemene er i gang. Loven om folkeregistrering som nå er foran Stortinget, bestemmer at Byrået foreløpig skal være sentralkontor for alle landets folkeregistre, og dette vil også bety et økt arbeidsområde for Byrået.

Dette er mange og store arbeidsoppgaver, og, som jeg nevnte innledningsvis, må gjennomføringen av dem nødvendigvis ta tid. Vi føler det meget sterkt om dagen hvor vanskelig det er å få de nye tingene til, selv om bevilgningene er i orden. Jeg tenker da først på lokal- og personal-vanskhetene. Utøn tilstrekkelige lokaler og personale kan oppgavene selv sagt ikke løses annet enn på planstadiet, og vi ville helst se at vi kunne komme lengre enn til bare å legge planer. Jeg kan nevne i denne forbindelse at vi foreløpig har måttet utsette for en kortere tid arbeidet med husholdningsundersøkelsen og omleggingen av leveomkostningsindeksen, da vi simpelthen ikke har plass til folkene som trenges for dette arbeid. Heller ikke vet vi om vi, igjen grunnet personal- og lokal-vanskhetene, vil kunne få gjennomført bearbeidelsen av folketellingen i 1946 på noenlunde rimelig tid. Som tilfelle er med meget annet av Byråets arbeid nå, skal folketellingen bearbeides ved hjelp av moderne maskiner, og det hjelper selv sagt en del, og Byrået vil etter hvert legge mer og mer av sitt arbeid over på maskinell bearbeidelse. Maskiner trenger imidlertid også folk for sin betjening!

*

Et av Byråets virkelig store problemer akkurat nå er at det tar så lang tid for oss å få tingene våre ut, og det er disse vanskhetene og de midler Byrået vil forsøke å bruke for å overkomme dem, som er den umiddelbare foranledning til at vi har bedt pressens representanter om å komme her i dag. Våre offisielle statistiske undersøkelser blir, som De vil vite, trykket enten som særskilte publikasjoner eller i Byråets tidsskrift «Statistiske Meddelelser». Dette siste pleide før krigen å komme ut månedlig, men siden frigjøringen har det bare vært mulig å få ut «Statistiske Meddelelser» med høyst ujevn mellomrom. Felles for all statistikk nå er at den er sterkt forsinket i forhold til hva den var før krigen. Dette skyldes dels at arbeidet i selve Byrået er forsinket, bl. a. fordi det ligger så mye som skal tas igjen fra krigens tid. Denne forsinkelsen håper vi å komme over etter hvert. Selv når Statistikken blir ferdig fra Byråets hånd, har vi imidlertid den forsinkelsen som skyldes at trykningen tar så lang tid. Å få ut selv små publikasjoner tar nå ofte mange måneder.

Byrået er fullt på det rene med det uheldige i dette forhold, og så fort det lar seg gjøre, det vil si så fort vi får folk og rom, vil vi søke å overkomme den

delen av forsinkelsen som skyldes forholdene i Byrået. Når det gjelder de forsinkelser som skyldes trykningsforholdene, er det imidlertid begrenset hva vi kan gjøre. Vi har imidlertid tenkt å forsøke å rette på dette på følgende måte: I de tilfelle hvor resultatene av statistikken trykkes som spesielle publikasjoner, vil vi, så snart statistikken er ferdigbearbeidd i Byrået — og før den sendes til trykning — utarbeide et kort resymé i stensilert form som vi vil sende til dem som er særlig interessert, deriblant avisene. Dette vil kunne framskynde offentliggjørelsen av hovedresultatene med atskillige måneder. Utsendingen av disse spesielle oversikter vil vi betrakte som tidspunkt for «release» også av de uttrykte resultater, slik at de som ønsker nærmere detaljer om de forhold som er behandlet i de stensilerte redegjørelser, vil kunne få de nærmere detaljer de måtte ønske her i Byrået. Jeg må imidlertid her ta et lite forbehold. Hvis det blir flere forespørslar om detaljer som ikke er behandlet i de stensilerte oversikter, men som senere vil komme i den endelig trykte redegjørelse, så kan vi ikke alltid garantere at vi kan makte å meddele alle de detaljer som vi måtte bli spurt om. Men vi skal strekke oss så langt vi kan. Som før vil en hel del av det arbeid som gjøres i Byrået få sin endelig trykte form gjennom redegjørelser trykt i «Statistiske Meddelelser». Også for disse redegjørelser vil vi i den utstrekning det er praktisk og hensiktsmessig gå fram på liknende måte, og altså sende ut foreløpige stensilerte oversikter før «Statistiske Meddelelser» foreligger.

Byrået har, som De vil vite, lenge praktisert utsending av enkelte meldinger på denne måten, først og fremst for prisindeksene og produksjonsindeksen. Det vi derfor nå gjør, er ikke noe annet enn å utvide en praksis som er fulgt tidligere, og vi håper at det merarbeid Byrået får ved å skulle sende ut slike foreløpige oversikter, vil vise seg å være en god investering. Jeg kan ellers i denne forbindelse nevne at det er vårt håp fra nyåret av å kunne få sendt ut «Statistiske Meddelelser» på en mer regulær basis og med et hefte pr. måned. Vi ønsker også å gjennomføre visse endringer i «Statistiske Meddelelser». Vi vil forsøke å ta inn mer av spesialartikler, oversikter over Byråets arbeid og korte redegjørelser for publikasjoner som er kommet ut siden det forrige heftet ble trykt, og håper at vi på den måten skal få et tidsskrift som for det første vil være mer interessant å lese, og som dessuten skal kunne gi en fortløpende oversikt over Byråets arbeid og hva som foregår her. Vi har dessuten nå omarbeidd de økonomiske oversiktstabellene, og med det første heftet som kommer, innfører vi igjen den tekstlige analyse av den økonomiske utvikling ute og hjemme som en hadde i «Statistiske Meddelelser» før krigen.

Aktuell statistikk.

Formuen og inntekten i 1945.

Foreløpige oppgaver.

For tidligst mulig å kunne gi en oversikt over likningsansettelsene til den kommunale skattelikning for 1946/47 (inntektsåret 1945) har Byrået i likhet med tidligere år bedt likningsmyndighetene om oppgave over antatt formue og inntekt så snart likningsansettelsene var summert. Arbeidet med likningen er i år over alt sterkt forsinket, så oppgavene er ikke kommet inn så raskt som tidligere. Fra Finnmark hadde en pr. 1. desember 1946 ikke fått mer enn 5 oppgaver, så dette fylke har en også i år måttet se bort fra i denne foreløpige oversikt. Ellers var det på samme tidspunkt kommet inn oppgave fra 630 av rikets 748 skattedistrikter (725 eksklusive Finnmark) med ca. 89 prosent av den samlede formue og inntekt (eksklusive Finnmark). På grunnlag av disse oppgaver har Byrået beregnet den samlede formue og inntekt i 1945 (eksklusive Finnmark), som danner grunnlag for utskrivningen av skatt på formue og inntekt i budsjettåret 1946/47. I de tilfelle hvor oppgave ikke er kommet inn har en forutsatt samme prosentvise forandring fra foregående år som ellers i det fylke skattedistriktet hører til.

De innsendte oppgaver er betegnet som *foreløpige*. Ved tilsvarende beregninger for tidligere år har det i alminnelighet vist seg at oppgavene har vært så nøyaktige og beregningsgrunnlaget så stort at resultatet har ligget ikke langt fra det endelige oppgjør som blir foretatt på grunnlag av de offisielle innberetninger om skattelikningen. I alminnelighet ligger dog de foreløpige oppgaver litt lavere enn de endelige.

I år er representasjonen mindre enn den har pleid å være før om årene. Den prosentvise avvikelse fra de riktige tall vil antakelig likevel ikke bli så stor for riket, bygdene og byene sett under ett. Men for de enkelte fylker vil det kunne bli ikke ubetydelige forandringer. I Hordaland har en f. eks. ikke fått oppgave fra tre så store kommuner som Fana, Odda og Åsane, som i 1944 hadde over $\frac{1}{4}$ av den samlede formue og inntekt i fylket.

Bankinnskudd og renter av disse skal ikke tas med i den kommunale skattelikning. På de utsendte skjemaer har en imidlertid bedt om å få oppgitt størrelsen av bankinnskudd og renter av disse. Men det var så få skattedistrikter som kunne oppgi dette med noenlunde sikkerhet at en har måttet se helt bort fra dem. Likeledes har en av samme grunn måttet se bort fra rederiselskapenes formue og inntekt.

Under henvisning til de forbehold en har tatt viser en til tabellen. Det framgår av den at den antatte formue for hele riket utgjorde 9 721 mill. kr. mot 9 152 mill. kr. det foregående år. Det var med andre ord en oppgang på 570 mill. kr. eller 6.2 pst. I bygdene var det en stigning på 5.7 pst. og i byene på 7.3 pst. Ser en på tallene for de enkelte fylkers landdistrikter, ser en at oppgangen i Telemark var påfallende stor, nemlig

	Formue				Antatt inntekt			
	1945	1944	Stigning + Fall ÷		1945	1944	Stigning + Fall ÷	
Bygdene fylkesvis.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Pst.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Pst.
Østfold	445 569	434 274	+ 11 295	+ 2.6	163 743	159 594	+ 4 149	+ 2.6
Akershus	1 264 447	1 166 315	+ 98 132	+ 8.4	547 610	506 100	+ 41 510	+ 8.2
Hedmark	514 654	493 394	+ 21 260	+ 4.3	164 241	163 444	+ 797	+ 0.5
Opland	423 486	408 881	+ 14 605	+ 3.6	129 437	131 643	- 2 206	- 1.7
Buskerud	407 949	399 964	+ 7 985	+ 2.0	132 759	136 302	- 3 543	- 2.6
Vestfold	365 081	343 493	+ 21 588	+ 6.3	129 312	120 439	+ 8 873	+ 7.3
Telemark	376 692	305 542	+ 71 150	+ 23.3	116 247	111 495	+ 4 752	+ 4.3
Aust-Agder.....	179 498	173 053	+ 6 445	+ 3.7	49 191	53 078	- 3 887	- 7.3
Vest-Agder.....	170 502	171 740	- 1 238	- 0.7	58 599	66 821	- 8 222	- 12.3
Rogaland	340 866	331 925	+ 8 941	+ 2.7	133 730	137 607	- 3 877	- 2.8
Hordaland	420 631	422 453	- 1 822	- 0.4	194 057	192 494	+ 1 563	+ 0.8
Sogn og Fjordane	220 716	208 598	+ 12 118	+ 5.8	75 953	83 545	- 7 592	- 9.1
Møre og Romsdal	272 351	259 207	+ 13 144	+ 5.1	112 778	117 441	- 4 663	- 3.9
Sør-Trøndelag ..	302 220	287 621	+ 14 599	+ 5.1	132 364	143 410	- 11 046	- 7.7
Nord-Trøndelag.	238 373	228 933	+ 9 440	+ 4.1	78 817	88 501	- 9 684	- 10.9
Nordland	274 551	251 054	+ 23 497	+ 9.3	129 668	149 702	- 20 034	- 13.4
Troms	136 936	126 689	+ 10 247	+ 8.1	54 665	73 573	- 18 908	- 25.7
Finnmark ¹	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygder i alt (ekskl. Finnmark)	6 354 522	6 013 136	+ 341 386	+ 5.7	2 403 171	2 435 189	- 32 018	- 1.3
Byer i alt (ekskl. Finnmark)	3 366 894	3 138 601	+ 228 293	+ 7.3	1 987 827	1 905 248	+ 82 579	+ 4.3
Heraf Oslo	1 509 263	1 394 356	+ 114 907	+ 8.2	837 706	778 520	+ 59 186	+ 7.6
Riket (ekskl. Finnmark)	9 721 416	9 151 737	+ 569 679	+ 6.2	4 390 998	4 340 437	+ 50 561	+ 1.2

¹ Oppgave mangler. Se teksten.

23.3 pst. Dette henger sammen med at Norsk Hydros anlegg i Eidanger og Tinn ble krigsskadd i 1944, og at den antatte formue i landdistrikturene i Telemark som følge herav gikk sterkt ned i 1944. I 1945 var anleggene delvis bygd opp igjen. — Bare i to fylker var det nedgang i formuen, og nedgangen var prosentvis ikke stor. I Vest-Agder var den 0.7 pst. og i Hordaland 0.4 pst. Som tidligere nevnt var representasjonen i Hordaland liten, idet en mangler oppgaver fra tre av de større kommuner. Endringer i disse herreders formue og inntekt vil derfor lett kunne forandre resultatet for hele fylket. Bortsett fra Telemark var formuesstigningen størst i Nordland, Akershus og Troms.

Den antatte inntekt steg for hele riket fra 4 340 mill. kr. i 1944 til 4 390 mill. kr. i 1945, dvs. med 51 mill. kr. eller 1.2 pst. I byene var det en oppgang på 4.3 pst. og i landdistrikturene en nedgang på 1.3 pst. Utviklingen var høyst ulike i de forskjellige fylkers landdistrikter. Således var det i Akershus en oppgang på 8.2 pst. mens det i Troms var en nedgang på 25.7 pst. Selv om en ikke kan foreta en nøyaktig analyse av de foreløpige oppgaver statistikken er bygd på kan en si at den ujevne utvikling for en stor del henger sammen med den ulike virkning krigens opphør hadde på arbeidslivet i de forskjellige fylker.

Priser på faste eiendommer 1945.

Beregningene over den gjennomsnittlige skyldmarksverdi bygger på oppgavene over tinglyste eiendomsoverdragelser og viser skyldmarksverdien for vanlige jordbruks eiendommer i fri omsetning. Oppgavene over de tinglyste eiendomsoverdragelser som omfatter alle omsatte eiendommer må derfor først gjennomgås for utsortering av de salg som ikke skal være med før beregningene over skyldmarksverdiene kan bli utført.

Av eiendommer som ikke tas med, nevner en først og fremst alle som er uten jordbruk. Videre alle eiendommer med under 24 øre i skyld, da disse eiendommer er så små at jordbruket ikke kan være hovedsaken ved driften av dem. Likedan blir alle salg hvor særskilte forhold gjør at prisen blir vesentlig høyere eller vesentlig lavere enn vanlig, ikke tatt med ved beregningene. Av slike forhold skal en nevne særlig stor husverdi, industridebygelse, tomteverdier med fosse-, jakt- og fiskeretter o. l. Foruten eiendommer hvor det bare er skog, blir også eiendommer med mye skog, dvs. mer skog enn vanlig i distriktet holdt utenfor beregningene. Eiendommer med særlig liten husverdi er heller ikke tatt med. Videre kan en eiendom bli holdt utenfor på grunn av at den liggør avsides, fordi det ikke er vei til den, fordi den er særlig tungbrukt eller også fordi den har vært vanskjøttet så verdien er forringet.

Andre årsaker som gjør at en eiendom blir holdt utenfor beregningene over skyldmarksverdien, er de personlige og økonomiske forhold. Således blir alle salg mellom slektninger eller hvor andre personlige forhold spiller inn, holdt utenfor. Likedan eiendommer som er utlagt på skifte, solgt ved tvangsausjon eller ekspropriert m. v.

Bevegelsene i eiendomsprisene viser gjennom lengre tidsrom en stadig stigning. Denne prisstigning har flere årsaker. Ved beregningene over skyldmarksverdiene som omfatter den samlede verdistigning, kan en ikke skille ut de enkelte årsaker og deres virkning på endringene i skyldmarksverdiene.

Men en vil understreke at det er en del årsaker som virker til prisstigning i det lange løp, mer eller mindre uavhengig av svingningene i pengeverdien. Således fører oppstykkingen av jordbruks eiendommene i flere mindre jordbruk automatisk til stigning i skyldmarksverdien ved at den gjennomsnittlige skyldmarksverdi ligger betydelig høyere for små enn for større eiendommer. Se nærmere tabell side 343. Nedgangen i eiendomsstørrelsen har ikke vært jevn og det enkelte år kan vise ikke så små avvik fra

gjennomsnittene i de nærmeste år. For de eiendommer som danner grunnlaget for beregningene over skyldmarksverdiene har det vært en sterk nedgang fra omkring 1900 til ca. 1910. Eiendomsstørrelsen gikk da ned fra om lag 2.50 skyldmark til 2.00 skyldmark. Gjennomsnittsstørrelsen holdt seg deretter omtrent uforandret til 1930. Så kom det en ny sterk nedgang som har brakt eiendomsstørrelsen ned til under 1.50 skyldmark i de siste år. I 1942, 1943 1944 og 1945 har størrelsen av de eiendommer som er med i skyldmarksberegningene vært henholdsvis 1.35, 1.17, 1.12 og 1.10 skyldmark. Med oppstykkingen av eiendommer tenker en ikke på utparselleringen til villa-eiendommer og andre tomtebruk. Disse eiendommer er for små til å bli med i beregningene over skyldmarksverdien, og de har heller ikke noe med jordbruks eiendommer å gjøre.

En annen viktig årsak til verdistigning er den sterke drift av jorden og oppføringen av bedre og hensiktsmessigere bygninger. Derved øker avkastingen av eiendommene og betinger en høyere omsetningsverdi.

Bygging av nye veier og jernbaner eller igangsetting av nye transportruter kan få meget stor betydning for jordbruket i et distrikt ved at fraktene blir lavere, omsetningen lettere og etterspørselen øker. Oppkomsten av nye tettbygde steder virker i samme retning.

Av alle disse årsaker vil en særlig nevne den sterke utvikling av rutebiltrafikken etter 1920. Den omfatter nå omtrent hver grend i landet og virkningen av den på omsetningsforholdene i landbruket har hittil vært uhyre stor.

Ved siden av disse årsaker fører naturligvis svingninger i pengeverdien slik som f. eks under og etter verdenskrigen med seg sterke prissvingninger i eiendomsverdiene.

Ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 22 av 8. oktober 1940 ble det fastsatt prisbestemmelser for faste eiendommer. Ved salg av fast eiendom ble det da forbudt å ta eller kreve høyere pris enn rimelig bedømt etter prisforholdene for faste eiendommer i vedkommende distrikt i tidsrommet 1. januar—8. april 1940. Har en eiendom vært omsatt i tiden 1. januar 1939—8. april 1940 er det forbudt å ta høyere pris enn den som da ble betalt. Det er dog adgang til å regne tillegg for verdiøkning ved forbedringer eller endringer og for tilvekst av skog og avling. Det må videre trekkes fra for nedgang i verdi på grunn av skader, dårlig vedlikehold, hogst, innhøstet avling m. v. Disse regler gjelder også ved tvangssalg, ekspropriasjoner og odelsløsninger. Ved odelstakster er en dog ikke bundet til den pris som har vært betalt i tidsrommet 1. januar 1939—8. april 1940.

Omsetningen av eiendommer i det siste femår før krigen 1935—1939 omfattet gjennomsnittlig 25 775 eiendommer i landdistrikten og 4 754 eiendommer i byene. I 1945 ble det omsatt bare vel halvparten av dette i landdistrikten og vel tredjeparten i byene. Nedgangen i antall omsetninger

har vært sterkest for de frie salg, dvs. den omsetning hvor prisdannelsen ikke er påvirket av slektskap eller økonomiske forhold. Dette viser seg ved den sterke nedgang i antall omsetninger som tas med ved beregningene av skyldmarksverdiene. Mens det i årene 1935—1939 gjennomsnittlig var tatt med 2 857 salg pr. år ved skyldmarksberegningene var antallet for årene 1941—1944 gått ned til henholdsvis 2 067, 1 681, 1 280 og 930 og for 1945 ble det tatt med bare 637 salg. De salg som legges til grunn ved skyldmarksberegningene var således for 1945 under fjerdeparten av det vanlige før krigen. Dette tall er altfor lite til å gi sikkert grunnlag for beregningene over skyldmarksverdiene. For enkelte distrikter mangler en nå materiale til å beregne hva skyldmarksverdiene er ved fri omsetning av vanlige jordbruks eiendommer og selv for flere fylker blir beregningene svært usikre. Ved bruk av skyldmarksverdiene må en være oppmerksom på dette forhold og se de oppsatte gjennomsnittstall i forhold til utviklingen gjennom en lengere årekke og i forhold til andre fylker og landsdeler.

Eiendomsprisene steg uavbrutt fra 1913 til 1920, da maksimum ble nådd med kr. 7 763 pr. skyldmark mot kr. 2 664 i 1913. Stigningen var særlig sterk i årene 1916, 1917 og 1918. Etter 1920 har eiendomsprisene gått ned, når 1924 unntas, helt til 1932, da skyldmarksverdien var beregnet til kr. 3 936. Nedgangen var særlig sterk i 1926 og den har vekslet til dels betydelig i styrke fra år til annet. Fra 1932 har eiendomsprisene steget sterkest i årene 1935 og 1936, noe mindre i 1937, 1938 og 1939. I 1938 var prisen kr. 5 617 pr. skyldmark. I 1939 steg prisen med 4.66 pst. og har i årene 1940—1943 steget med henholdsvis 7.23, 8.90, 8.06 og 11.15 pst. Denne stigning ble brutt i 1944 da det var en nedgang på 1.02 pst. 1945 viser dog igjen en oppgang i eiendomsprisene på 4.45 pst. Mens skyldmarksverdien for 1943 var beregnet til kr. 8 245 ble den for 1944 kr. 8 161 og for 1945 kr. 8 524. Skyldmarksverdien for disse tre årene er således noe høyere enn i 1920 og verdien for 1945 er den høyeste som har vært beregnet hittil.

I følgende oppgave som viser bevegelsen i eiendomsprisene i rikets bygder siden 1913 er 1938 = 100:

	Endring fra foreg. år:		Endring fra foreg. år:		Endring fra foreg. år:
1913.....	47	1924.....	116 + 3.1 pst.	1935.....	83 + 10.27pst.
1914.....	50 + 4.4 pst.	1925.....	115 ÷ 1.0 »	1936.....	91 + 8.88 »
1915.....	53 + 7.2 »	1926.....	100 ÷ 13.1 »	1937.....	95 + 4.29 »
1916.....	60 + 13.6 »	1927.....	92 ÷ 8.5 »	1938.....	100 + 5.62 »
1917.....	90 + 49.6 »	1928.....	91 ÷ 0.8 »	1939.....	105 + 4.66 »
1918.....	128 + 41.7 »	1929.....	88 ÷ 3.3 »	1940.....	112 + 7.23 »
1919.....	137 + 7.3 »	1930.....	81 ÷ 7.8 »	1941.....	122 + 8.90 »
1920.....	138 + 0.8 »	1931.....	75 ÷ 6.7 »	1942.....	132 + 8.06 »
1921.....	127 ÷ 8.2 »	1932.....	70 ÷ 7.15 »	1943.....	147 + 11.15 »
1922.....	117 ÷ 8.0 »	1933.....	71 + 0.89 »	1944.....	145 ÷ 1.02 »
1923.....	113 ÷ 3.2 »	1934.....	76 + 6.95 »	1945.....	152 + 4.45 »

Gjennomsnittspriser pr. skyldmark for årene 1937—1945 og femåret 1941—1945.

Bygdene fylkesvis	Gjennomsnittspriser pr. skyldmark									
	1941— 1945	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner	Kroner
Østfold	7 452	5 887	5 889	5 951	6 194	6 814	7 286	8 118	8 184	8 535
Akershus.....	8 574	6 036	6 199	6 661	6 985	7 666	8 276	9 837	9 915	10 009
Hedmark	7 134	4 670	4 914	5 225	5 761	5 314	7 067	8 073	8 061	8 108
Opland	7 213	4 734	5 380	5 615	6 164	6 531	6 997	7 984	7 782	8 164
Buskerud	8 147	5 653	6 138	6 251	6 811	7 501	8 152	9 064	8 883	8 964
Vestfold	7 678	5 634	6 114	6 271	6 634	6 965	7 732	8 640	8 541	8 823
Telemark	7 345	5 177	5 615	5 748	5 753	6 575	7 148	7 888	8 369	8 294
Aust-Agder.....	8 005	5 528	5 890	5 934	6 240	6 846	7 923	8 709	8 952	9 027
Vest-Agder.....	8 546	6 284	6 288	6 276	6 386	7 451	8 364	9 410	9 725	9 857
Rogaland	8 986	6 351	6 631	7 265	7 553	8 061	9 090	10 048	9 112	10 088
Hordaland	6 939	5 011	5 237	5 215	5 715	6 170	6 781	7 673	7 380	7 550
Sogn og Fjordane	6 422	4 479	4 621	4 907	5 200	5 796	6 167	7 052	6 609	6 684
Møre og Romsdal	6 265	4 500	4 748	5 105	5 287	5 540	6 421	6 736	6 680	6 691
Sør-Trøndelag ...	6 761	5 036	5 197	5 493	5 831	6 275	6 854	6 960	7 092	7 170
Nord-Trøndelag..	6 572	4 586	4 938	5 021	5 343	6 107	6 635	6 809	7 041	6 916
Nordland	6 062	4 561	4 603	4 759	5 212	5 727	5 960	6 104	6 477	6 752
Troms	6 799	4 951	5 240	5 197	5 718	6 551	6 730	6 964	7 034	7 116
Riket (Finnmark unntatt)	7 545	5 318	5 617	5 879	6 304	6 865	7 418	8 245	8 161	8 524

De oppførte gjennomsnittspriser er både for de enkelte fylker og for riket beregnet ved å dividere salgssummen med den samlede matrikkel-skyld for de eiendommer som er tatt med.

Endringene i eiendomsprisene fra 1944 til 1945 har selvsagt vært noe forskjellig fra sted til sted. På et par unntak nær har det vært stigning i alle fylker. Telemark og Nord-Trøndelag som har nedgang fra 1944 til 1945 har hatt større stigning enn vanlig fra 1943 til 1944. Ellers kan en framheve at stort sett har de fylker som hadde sterkest nedgang fra 1943 til 1944 hatt den største stigning fra 1944 til 1945.

Fra 1944 til 1945 har Rogaland størt stigning med 10.71 pst. Østfold, Opland, Vestfold, Hordaland og Nordland har en stigning mellom 2.3 og 4.9 pst. For de andre fylker er endringen mindre enn 2 pst.

For å kunne dømme sikrere om prisutviklingen i de enkelte distrikter bør en imidlertid se flere år i sammenheng. I det følgende skal en derfor se på prisbevegelsen i de enkelte fylker. Settes prisen i 1938 = 100 har den fylkesvis steget følgende til i 1945:

Østfold	44.9	pst.	Telemark	47.7	pst.	Møre og Romsdal	40.9	pst.
Akershus	61.5	»	Aust-Agder	53.3	»	Sør-Trøndelag	38.0	»
Hedmark	65.0	»	Vest-Agder....	56.8	»	Nord-Trøndelag	40.1	»
Opland	51.7	»	Rogaland	52.1	»	Nordland	46.7	»
Buskerud	46.0	»	Hordaland	44.2	»	Troms	35.8	»
Vestfold	44.3	»	Sogn og Fjordane	44.7	»	Riket (unnt. Finnmark)	51.8	»

Gjennomsnittspriser pr. skyldmark for jordbruksseiendommer av ulike størrelse.

År Fylker	Klasse 1 0,24-0,50 skyld- mark	Klasse 2 0,51-1,00 skyld- mark	Klasse 3 1,01-3,00 skyld- mark	Klasse 4 3,01-5,00 skyld- mark	Klasse 5 5,01-10,00 skyld- mark	Klasse 6 10,01-20,00 skyld- mark	Klasse 7 20,01 skyld- mark og mere	Alle klasser av jord- bruk
1944.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Østfold	14 714	8 842	10 945	8 636	7 581	5 601	—	8 184
Akershus	14 504	11 434	9 042	—	—	—	—	9 915
Hedmark	11 992	10 256	6 080	6 418	6 241	—	—	8 061
Opland	10 268	7 543	6 825	8 032	—	—	—	7 782
Buskerud	14 500	11 206	8 449	7 784	7 449	—	—	8 883
Vestfold	13 721	12 033	9 789	7 851	6 574	—	—	8 541
Telemark	10 814	7 914	8 026	—	—	—	—	8 369
Aust-Agder	13 298	9 701	9 086	6 550	—	—	—	8 952
Vest-Agder	13 037	9 262	10 150	—	—	—	—	9 725
Rogaland	14 439	10 995	7 688	—	—	—	—	9 112
Hordaland	11 167	8 765	6 395	—	—	—	—	7 380
Sogn og Fjordane .	11 805	9 324	5 291	—	—	—	—	6 609
Møre og Romsdal .	9 856	7 552	4 678	4 818	—	—	—	6 680
Sør-Trøndelag	12 793	8 793	8 739	—	6 155	—	—	7 092
Nord-Trøndelag....	8 280	10 621	6 344	—	5 856	—	—	7 041
Nordland	7 514	6 494	4 564	—	—	—	—	6 477
Troms	6 745	8 962	—	—	—	—	—	7 034
1945.								
Østfold	14 203	11 165	8 866	9 851	5 625	6 956	—	8 535
Akershus	15 707	14 488	11 674	7 237	5 569	8 817	—	10 009
Hedmark	11 083	8 154	7 364	4 627	7 958	—	—	8 108
Opland	11 057	7 893	6 605	—	8 534	—	—	8 164
Buskerud	12 462	10 512	10 218	8 359	—	5 817	—	8 964
Vestfold	18 519	12 245	9 060	8 038	5 163	—	—	8 823
Telemark	9 480	9 059	7 114	8 108	—	—	—	8 204
Aust-Agder	13 609	11 591	8 024	7 411	—	—	—	9 027
Vest-Agder	10 095	11 874	8 932	—	—	—	—	9 857
Rogaland	12 449	11 240	9 330	—	—	—	—	10 088
Hordaland	9 949	8 852	6 803	6 037	—	—	—	7 550
Sogn og Fjordane .	11 623	9 928	4 858	4 354	—	—	—	6 634
Møre og Romsdal .	9 111	6 2 2	4 492	—	—	—	—	6 691
Sør-Trøndelag	10 837	8 801	7 041	—	3 531	—	—	7 170
Nord-Trøndelag....	10 082	9 197	7 230	3 831	4 213	—	—	6 916
Nordland	7 603	8 076	4 243	—	—	—	—	6 752
Troms	8 631	5 990	—	—	—	—	—	7 116
R i k e t								
Finnm. unntatt 1937	7 207	6 395	5 629	5 127	4 787	4 331	4 262	5 318
—»— 1938	7 913	6 612	5 898	5 023	4 896	4 728	3 610	5 617
—»— 1939	8 561	7 017	5 985	5 689	5 034	4 534	4 131	5 879
—»— 1940	8 930	7 658	6 295	6 313	5 752	5 228	5 464	6 304
—»— 1941	9 977	8 145	6 770	6 380	5 864	5 837	5 866	6 865
—»— 1942	10 213	8 704	7 456	6 777	6 433	5 599	6 153	7 418
—»— 1943	11 261	9 433	7 490	7 407	7 171	6 298	—	8 245
—»— 1944	11 326	9 151	7 815	6 999	6 712	5 959	—	8 161
—»— 1945	11 040	9 583	8 349	7 372	6 317	7 162	—	8 524

For hele riket under ett er det 51.8 pst. stigning i eiendomsprisene siden 1938. Oversikten viser at en kan skille ut flere noe større områder omfattende flere fylker med omrent ens prisstigning. Akershus og Hedmark med henholdsvis 61.5 og 65.0 pst. stigning fra 1938 til 1945 skiller seg helt ut fra de andre distrikter ved at stigningen her er betydelig sterkere enn i noe annet strøk av landet. Opland med 51.7 pst. stigning står mellom det forannevnte området og neste distrikt som består av Østfold, Buskerud, Vestfold og Telemark hvor stigningen ligger mellom 44.3 og 47.7 pst. Agderfylkene og Rogaland har en stigning mellom 52.1 og 56.8 pst. Hordaland og Sogn og Fjordane har vel 44 pst. stigning, mens Møre og Romsdal og Trøndelagsfylkene ligger på ca. 40 pst. Nordland ligger igjen noe høyere med 46.7 pst., mens Troms har den laveste stigning i landet med 35.8 pst.

I tabellen side 343 er skyldmarksverdien regnet ut for eiendommer av ulike størrelse. Oppdelingen viser at skyldmarksverdien er størst for de minste eiendommene og at den stort sett faller jevnt etter som eiendommen blir større og større. For fylkestallene er denne regelmessighet ikke så utpreget som for rikstallene, fordi beregningene her bygger på for få oppgaver til å gi helt sikre gjennomsnittstall. Særlig gjelder dette for de større eiendommer.

Sammenlikning av de klassevisse rikstall for 1944 og 1945 viser ikke så liten stigning for klassene 2, 3, 4 og 6, mens det er nedgang for klassene 1 og 5. På grunn av oppdelingen av materialet som for 1945 i seg selv er for litet til å gi et sikkert gjennomsnitt blir vekslingene for de enkelte størrelsesklasser svært usikre.

Alle salg av faste eiendommer i landdistriktene i årene 1941—1945.

Bygdene fylkesvis	Salg					Beløp				
	1941	1942	1943	1944	1945	1000 kr.				
Østfold.....	1 210	1 177	1 015	927	620	16 179	13 755	8 802	8 275	5 602
Akershus.....	3 700	3 419	2 667	2 604	1 8 0	69 288	48 325	36 841	31 036	22 876
Hedmark.....	2 140	2 155	1 730	1 555	1 008	19 091	15 265	12 720	10 550	6 156
Opland	1 472	1 411	1 331	1 328	956	12 045	11 126	8 496	8 205	5 681
Buskerud.....	1 776	1 684	1 450	1 316	883	23 671	15 095	8 960	10 210	15 807
Vestfold.....	1 303	1 358	1 071	976	845	13 605	12 711	8 330	8 021	7 279
Telemark.....	846	911	905	702	538	7 343	9 108	6 025	5 561	3 133
Aust-Agder	598	593	572	437	393	4 928	5 310	3 910	5 815	2 363
Vest-Agder	704	628	503	434	355	5 538	4 397	3 902	2 570	2 313
Rogaland	1 480	1 456	1 232	1 097	812	9 703	7 298	6 713	6 280	4 745
Hordaland	2 094	2 223	2 078	1 779	1 492	10 542	12 970	7 822	7 434	5 473
Sogn og Fjordane	706	654	693	583	469	3 646	21 052	3 557	3 040	2 124
Møre og Romsdal	1 444	1 531	1 227	1 209	893	5 319	6 632	3 903	3 371	2 543
Sør-Trøndelag....	1 248	1 217	1 314	1 034	820	8 930	6 957	7 032	4 901	3 832
Nord-Trøndelag ..	804	753	774	620	443	4 102	3 851	3 776	3 010	1 991
Nordland	1 469	1 565	1 263	1 02	846	4 066	4 311	3 313	2 178	1 732
Troms	912	1 033	651	626	376	2 611	2 231	1 702	1 491	889
Finnmark	639	738	503	182	46	1 539	1 313	1 042	369	123
Bygder i alt	24 545	24 506	20 984	18 434	13 680	222 146	201 707	136 846	122 347	94 662

Alle salg av faste eiendommer i byene i årene 1941—1945.

Byene fylkesvis	Salg					Beløp				
	1941	1942	1943	1944	1945	1941	1942	1943	1944	1945
						1000 kr.				
Østfold	242	192	190	187	119	6 676	4 929	3 805	3 472	2 006
Akershus	26	32	13	17	15	474	462	512	279	289
Oslo	348	233	163	133	115	55 624	34 148	24 305	16 862	10 307
Hedmark	23	26	26	17	9	563	436	1 014	481	195
Opland	81	48	30	28	24	1 853	1 623	487	694	752
Buskerud	270	199	162	138	127	4 172	3 340	2 531	1 795	1 888
Vestfold	333	291	188	201	194	8 009	6 220	2 679	2 678	2 824
Telemark	377	299	312	218	158	4 420	3 395	3 359	2 084	1 614
Aust-Agder	191	203	119	107	91	2 340	1 872	1 447	1 26	1 158
Vest-Agder	254	161	84	103	80	8 431	4 209	2 033	2 783	2 182
Rogaland	514	371	270	241	217	8 926	5 743	3 627	4 403	3 473
Hordaland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	460	336	203	202	119	20 548	12 705	7 455	6 308	3 936
Sogn og Fjordane..	4	10	1	11	4	24	127	15	59	262
Møre og Romsdal..	219	295	153	155	156	4 104	5 038	2 425	1 876	1 893
Sør-Trøndelag	278	220	158	120	86	10 640	6 605	3 618	2 980	2 050
Nord-Trøndelag ..	84	90	49	32	28	820	1 493	1 192	471	475
Nordland	166	241	189	221	67	1 872	2 561	1 857	1 436	516
Troms	74	53	48	28	16	1 376	793	1 318	362	394
Finnmark	66	55	36	20	7	615	588	223	83	61
Byer i alt	4 010	3 355	2 394	2 179	1 632	141 487	96 287	63 902	50 392	36 275

I 1932 ble omsatt 18 243 eiendommer i landdistriktene til en verdi av ca. 122 mill. kr., i 1935 omsatt 20 986 eiendommer til ca. 145 mill. kr. og i 1939 omsatt 29 147 eiendommer til ca. 202 mill. kr. I byene ble det i 1932 omsatt 3 901 eiendommer til ca. 88 mill. kr., i 1935 omsatt 4 143 eiendommer til ca. 90 mill. kr. og i 1939 omsatt 5 383 eiendommer til ca. 152 mill. kr.

Fra 1940 av har krigen virket sterkt på omsetningen av faste eiendommer. På grunn av direkte krigshandlinger var det ubetydelig omsetning en del av året 1940. Det ble i 1940 derfor bare omsatt 19 502 eiendommer i landdistriktene og 3 455 eiendommer i byene til henholdsvis ca. 171 og 114 mill. kroner. I 1941 steg omsetningen igjen til 24 545 eiendommer i landdistriktene og 4 010 eiendommer i byene til henholdsvis ca. 222 og 141 mill. kr.

For årene 1942—1945 har omsetningen av faste eiendommer stadig gått ned. I 1945 ble det omsatt 13 680 eiendommer i landdistriktene og 1 632 i byene til henholdsvis ca. 94.6 og 36.3 mill. kr.

I følgende tabell er satt opp særskilt skyldsatte landeiendommer (bruksnumre) etter skattefogdenes oppgaver og deres matrikkel-skyld. Videre har en med oppgaver over den gjennomsnittlige skyldmarksverdi for femåret 1941—1945 og for året 1945. Til slutt har en satt opp verdien av landeiendommene fylkesvis beregnet på dette grunnlag. For hele landet er verdien

beregnet til 3 690 mill. kr. som gjennomsnitt for 1941—1945 og 4 117 mill. kr. etter gjennomsnittsverdien for 1945. For femåret 1940—1944 var verdien beregnet til 3 493 mill. kr. I tillegg til denne verdioppgave kommer så den merverdi som ligger i skog til mer enn husbehov, industrianlegg, stor hus- og tomteverdi, fosse-, jakt- og fiskeretter o. l. da eiendommer med slike herligheter holdes utenfor beregningene.

Landeierdommene, matrikkelskyld, skyldmarksverdi og beregnet verdi fylkesvis.

Fylker	Særkilt skyldsatte land-eiendommer (bruksnummer) ved utgangen av 1943		Skyldmarks-verdi		Landeierdommene samlede verdi ¹ etter skyldmarkens gjennomsnittlige salgsverdi	
	Antall	Matrikkel-skyld	1941-1945	1945	1941-1945	1945
		Mark	Kroner	Kroner	1000 kr.	1000 kr.
Østfold	29 215	36 968	7 452	8 535	275 480	315 522
Akershus.....	73 415	44 576	8 574	10 009	382 195	446 161
Hedmark	57 917	52 422	7 134	8 108	373 979	425 038
Opland	42 929	49 873	7 213	8 164	359 734	407 163
Buskerud	40 546	36 064	8 147	8 964	293 813	323 278
Vestfold	34 724	26 898	7 678	8 823	206 523	237 321
Telemark	26 942	28 885	7 345	8 294	212 160	239 572
Aust-Agder	20 716	17 557	8 005	9 027	140 544	158 487
Vest-Agder	24 313	15 251	8 546	9 857	130 335	150 329
Rogaland	36 907	23 035	8 986	10 088	206 93	232 377
Hordaland	50 553	27 910	6 939	7 550	193 667	210 721
Sogn og Fjordane..	22 052	25 495	6 422	6 684	163 729	170 409
Møre og Romsdal ..	34 894	27 523	6 265	6 691	172 432	184 156
Sør-Trøndelag	33 138	29 697	6 761	7 170	200 781	212 927
Nord-Trøndelag....	21 059	29 581	6 572	6 916	194 406	204 582
Nordland	35 791	17 396	6 062	6 752	105 455	117 458
Troms	20 324	6 844	} 6 799	} 7 116	46 532	48 702
Finnmark	15 596	4 649			31 609	33 082
Riket	621 031	500 624	7 545	8 524	3 690 367	4 117 285

¹ Bortsett fra skog til mer enn husbehov og andre herligheter.

Gjennomsnittspriser for faste eiendommer i landdistriktenes herredsvis,
beregnet etter salg i årene 1941—1945.¹

Herreder		Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark	Herreder		Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark
Ostfold.		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner		Akershus. (Forts.).		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner	
røgstad	19	64.90	521	8 023		Sørum	20	30.81	270	8 747	
skim	9	44.71	330	7 381		Skedsmo	9	13.47	156	11 559	
pydeberg	20	47.99	434	9 048		Lillestrøm	—	—	—	—	
xiptvet	22	49.25	377	7 664		Lørenskog	—	—	—	—	
akkestad	14	30.65	230	7 504		Nittedal	6	18.58	176	9 473	
egernes	7	19.58	179	9 116		Gjerdrum	11	22.39	181	8 073	
idsberg	28	113.84	722	6 341		Ullensaker	31	57.11	470	8 237	
ysen	—	—	—	—		Nes	108	90.77	794	8 748	
ødenes	5	20.08	113	5 627		Eidsvoll	31	50.54	432	8 551	
ømskog	—	—	—	—		Nannestad	29	51.31	388	7 165	
remark	9	27.28	189	6 931		Hurdal	6	4.01	48	11 970	
ymark	7	16.68	147	8 834		Feiring	6	4.76	53	11 155	
id	11	8.01	80	9 950		Fylket	524	964.22	8 267	8 574	
erg	19	80.76	584	7 231		Hedmark.					
kjeberg	23	104.37	719	6 885		Ringsaker	93	153.25	1 157	7 552	
lvaler	8	5.75	73	12 609		Nes	16	37.85	194	5 116	
orge	8	36.40	189	5 198		Vang	42	43.26	363	8 402	
orsnes	—	—	—	—		Furnes	44	46.54	416	8 937	
arteig	—	—	—	—		Løten	15	17.63	136	7 711	
une	15	17.74	183	10 303		Romedal	29	26.57	192	7 244	
tolvsøy	5	17.74	109	6 161		Stange	28	72.91	356	4 879	
hemmen	4	10.21	59	5 820		Akershus.					
tråkerøy	—	—	—	—		Sør-Odal	23	18.02	139	7 691	
nsøy	16	31.11	292	9 401		Nord-Odal	33	54.61	332	6 077	
tåde	15	11.92	124	10 386		Vinger	34	39.83	286	7 185	
tygge	12	33.00	237	7 192		Eidskog	39	34.04	263	7 714	
eløy	—	—	—	—		Brandval	31	20.68	159	7 710	
åler	24	86.95	637	7 321		Grue	18	20.58	160	7 793	
Iobøl	19	42.46	324	7 639		Hof	9	6.89	55	8 035	
Fylket	327	934.64	6 965	7 452		Åsnes	18	20.38	146	7 156	
Akershus.						Våler	22	20.54	164	7 976	
restby	31	108.48	691	6 367		Elverum	46	27.93	212	7 607	
kråkstad	11	34.82	272	7 800		Trysil	19	17.70	137	7 735	
ski	16	48.17	391	8 125		Åmot	17	27.16	182	6 694	
ls	9	31.51	228	7 225		Stor-Elvdal	21	10.29	94	9 118	
frogn	6	15.88	167	10 535		Sollia	5	2.07	22	10 626	
nesodden	6	3.70	63	16 892		Fylket	701	819.38	5 845	7 134	
ppiegård	—	—	—	—		Ytre Rendal	11	13.76	118	8 569	
aker	36	43.19	704	16 300		Øvre Rendal	14	7.92	80	10 134	
bærum	16	67.37	614	9 116		Alvdal	12	8.83	65	7 336	
asker	21	45.29	439	9 704		Folldal	5	2.17	16	7 465	
urskog	12	8.00	84	10 556		Tynset	32	46.35	241	5 206	
blaker	6	3.99	35	8 772		Tolga	7	6.08	43	7 023	
søndre Høland	16	30.95	210	6 775		Os	7	6.51	47	7 204	
nordre Høland	31	58.15	425	7 312		Kvikne	9	8.14	65	8 012	
setskog	—	—	—	—		Engerdal	—	—	—	—	
enebakk	25	84.62	665	7 863		Fylket	701	819.38	5 845	7 134	
fet	15	19.85	173	8 700							
Rælingen	5	10.49	83	7 865							

¹ Beregningene over gjennomsnittsprisen pr. skyldmark bygger på salg av vanlige jordbruks eiendommer i fri omsetning. Salg av eiendommer med mye skog, industrieanlegg, stor husverdi eller omteverdi, med fosse-, jakt- og fiskeretter e. l. holder en utenfor beregningene. En holder også utenfor alle salg mellom slektninger eller hvor andre personlige forhold kan ha spilt inn. Eiendommer utlagt på skifte eller solgt ved tvangsausjon m. v. er heller ikke tatt med. For enkelte herreder med få salg har en ikke beregnet noen gjennomsnittspris.

(Forts.)

Herreder	Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skylldmark	Herreder	Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skylldmark
Opland.		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner	Buskerud. (Forts.)		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner
Dovre	14	12.61	87	6 891	Flesberg	11	10.65	97	9 10
Lesja	17	14.94	107	7 179	Rollag	5	6.97	55	7 84
Skjæk	8	7.77	52	6 726	Uvdal	18	13.39	104	7 80
Lom	11	17.46	82	4 697	Nore	12	12.35	93	7 52
Vågå	11	8.30	45	5 364	Fylket	458	755.16	6 154	8 14
Heidal	20	18.45	104	5 654	Vestfold.				
Sel	20	14.99	115	7 650	Strømm	9	35.09	306	8 75
Nord-Fron	59	38.59	252	6 536	Skoger	7	35.91	296	8 25
Sør-Fron	17	8.9	67	7 536	Sande	19	37.09	278	7 48
Ringebu	25	19.61	130	6 663	Hof	13	14.28	127	8 88
Øyer	-	-	-	-	Botne	18	86.20	648	7 51
Østre Gausdal	11	9.65	72	7 415	Våle	22	91.72	494	5 38
Vestre Gausdal	16	14.90	100	6 725	Borre	9	11.50	87	7 53
Fåberg	34	27.44	243	8 856	Ramnes	15	38.49	277	7 19
Biri	12	37.27	202	5 428	Andebu	32	59.12	450	7 61
Sneringdal	10	9.53	83	8 665	Stokke	35	62.09	531	8 55
Vardal	26	21.53	237	10 989	Sem	48	121.87	872	7 15
Østre Toten	23	30.19	235	7 787	Nøtterøy	24	30.62	337	11 02
Vestre Toten	20	21.42	201	9 372	Tjøme	14	14.82	177	11 04
Eina	-	-	-	-	Fylket	417	920.18	7 065	7 67
Kolbu	11	19.81	152	7 633	Sandar	60	103.65	903	8 71
Lunner	16	18.83	167	8 889	Tjølling	15	39.30	263	6 69
Jevnaker	-	-	-	-	Stavern	-	-	-	-
Gran	15	18.04	125	6 918	Brunlanes	22	27.75	207	7 44
Brandbu	18	14.91	14	9 397	Hedrum	38	70.19	554	7 88
Søndre Land	28	15.04	129	8 609	Lardal	17	40.49	258	6 36
Fluberg	9	5.66	46	8 039	Fylket	417	920.18	7 065	7 67
Nordre Land	22	20.72	156	7 553	Telemark.				
Torpa	20	20.15	162	8 055	Drangedal	29	24.66	185	7 51
Sør-Aurdal	58	49.10	367	7 475	Sannidal	8	16.18	120	7 42
Etnedal	34	27.44	218	7 942	Skåtøy	20	20.19	151	7 49
Nord-Aurdal	65	68.96	47	6 937	Bamble	9	7.46	48	6 45
Vestre Slidre	30	51.21	286	5 588	Eidanger	5	15.56	113	7 28
Øystre Slidre	29	51.60	340	6 593	Siljan	-	-	-	-
Vang	14	16.91	95	5 595	Gjerpen	36	59.97	487	8 12
Fylket	73	761.29	5 491	7 213	Solum	18	23.84	166	6 97
Buskerud.					Holla	24	34.12	289	8 47
Hole	11	9.82	78	7 900	Lunde	33	38.14	287	7 53
Tyristrand	-	-	-	-	Bø	37	38.45	268	6 96
Norderhov	44	96.63	864	8 943	Sauherad	38	38.59	275	7 11
Ådal	19	32.78	245	7 488	Heddal	18	24.53	176	7 17
Flå	5	17.58	122	6 911	Tinn	5	3.12	23	7 40
Nes	30	31.50	259	8 221	Hovin	-	-	-	-
Gol	11	18.45	129	6 938	Gransherad	4	1.40	15	10 57
Hemsedal	6	3.99	47	11 667	Hjartdal	-	-	-	-
Ål	25	31.63	229	7 250	Seljord	42	42.85	278	6 47
Hol	11	11.32	105	9 298	Kviteseid	5	4.81	35	7 17
Sigdal	29	44.8	338	7 532	Nissedal	4	3.99	30	7 46
Krødsherad	5	3.10	32	10 419	Fyresdal	6	16.35	83	5 09
Modum	46	84.82	673	7 930	Mo	5	3.86	52	13 47
Øvre Eiker	52	110.16	882	8 004	Lårdal	6	11.60	66	5 68
Nedre Eiker	12	18.56	168	9 041	Vinje	7	6.26	44	7 06
Lier	45	57.52	507	8 821	Rauland	10	6.55	49	7 47
Røyken	14	56.09	430	7 666	Fylket	378	451.32	3 315	7 34
Hurum	11	18.47	156	8 441	Aust-Agder.				
Ytre Sandsvær	19	38.60	317	8 203	Gjerstad	16	9.56	96	9 99
Øvre Sandsvær....	13	21.00	191	9 077	Vegårshei	-	-	-	-
					Søndeled	20	14.99	143	9 55

'orts.)

Herreder		Medregnede salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark	Herreder		Medregnede salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark
st-Agder. (Forts.)		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner		Vest-Agder. (Forts.)		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner	
pvåg.....	4	3.56	28	7 865		Feda	9	10.79	83	7 720	
østa	-	-	-	-	Kvinesdal	23	16.43	171	10 408		
olt.....	22	21.52	179	8 304	Hidra	4	2.46	19	7 825		
vdal	-	-	-	-	Nes	10	8.46	70	8 286		
øvdal.....	-	-	-	-	Bakke	-	-	-	-		
nli	-	-	-	-	Gyland	9	5.79	55	9 473		
ykland	-	-	-	-	Øvre Sirdal	11	6.16	64	10 455		
refoss	-	-	-	-	Tonstad	-	-	-	-		
oland.....	15	27.42	178	6 508	<i>Fylket</i>		325	320.03	2 735	8 546	
stre Moland	10	21.44	148	6 882	Rogaland.						
okken	-	-	-	-	Sokndal	4	3.00	18	5 833		
omøy.....	9	10.85	107	9 857	Lund	8	13.26	91	6 863		
isøy	-	-	-	-	Heskestad	-	-	-	-		
yestad	22	38.16	317	8 297	Bjerkreim	8	9.65	70	7 254		
ære	15	17.64	131	7 446	Helleland	12	23.90	122	5 094		
ndvik	-	-	-	-	Eigersund	11	10.61	73	6 909		
de.....	-	-	-	-	Ogna	-	-	-	-		
stre Moland	6	6.75	54	8 009	Nærø	7	9.06	106	11 678		
svåg	14	24.08	166	6 875	Varhaug	15	17.50	185	10 577		
irkenes	4	6.07	55	9 061	Klepp	14	9.92	148	14 914		
egusdal	3	4.31	34	7 889	Time	24	26.41	267	10 114		
eland	9	23.50	162	6 902	Gjestal	6	6.11	44	7 234		
ornnes	10	23.42	212	9 071	Høyland	20	21.10	259	12 251		
vje	10	18.90	119	6 291	Madla	9	5.03	85	16 948		
ygland	-	-	-	-	Sola	26	26.74	315	11 781		
ykle	-	-	-	-	Hetland	30	28.94	375	12 952		
alle	-	-	-	-	Randaberg	3	2.51	33	12 948		
ylestad	-	-	-	-	<i>Fylket</i>		227	303.28	2 428	8 005	
Vest-Agder.					Høle	-	-	-	-	-	
veit	-	-	-	-	Forsand	10	6.81	64	9 427		
ddernes	8	4.63	65	13 931	Strand	13	12.55	97	7 705		
andesund	9	5.13	61	11 910	Finnøy	7	5.08	50	9 862		
ennesla	-	-	-	-	Rennesøy	-	-	-	-		
vrebø	7	8.29	82	9 891	Mosterøy	-	-	-	-		
ægeland	9	9.90	127	12 828	Kvitsøy	-	-	-	-		
øgne	19	13.53	151	11 153	Vikedal	7	14.28	98	6 842		
reipstad	-	-	-	-	Sandeid	4	2.06	18	8 568		
alse og Harkmark	16	15.21	138	9 076	Imsland	-	-	-	-		
olum	9	11.54	80	6 915	Nedstrand	5	10.17	69	6 785		
audal	12	17.38	135	7 768	Sjernarøy	8	18.39	124	6 732		
fyslebø	-	-	-	-	Fister	5	2.92	37	12 671		
inselfland	6	9.88	85	8 553	Årdal	-	-	-	-		
rindheim	10	10.32	94	9 138	Hjelmeland	11	11.51	98	8 532		
jelland	-	-	-	-	Jelsa	12	7.33	56	7 572		
seral	6	6.88	48	6 904	Erfjord	7	3.32	28	8 526		
onsmo	5	4.78	35	7 312	Sand	4	17.16	137	7 963		
igmstad	4	4.99	28	5 651	Sauda	7	8.23	88	10 632		
ør-Audnedal	25	24.32	189	7 782	Suldal	-	-	-	-		
pangereid	10	10.35	89	8 638	Åkra	-	-	-	-		
ista	12	15.19	111	7 317	Skudeness	10	15.23	71	4 674		
lerad	6	5.78	32	5 545	Stangaland	4	4.49	40	8 942		
pind	5	5.45	43	7 817	Avaldsnes	8	7.25	78	10 731		
ustad	8	8.39	45	5 352	Torvastad	6	8.96	58	6 518		
ngdal	21	22.87	158	6 906	Utsira	-	-	-	-		
vas	9	9.90	78	7 854	Skåre	4	4.07	34	8 305		
ægebostad	4	4.10	39	9 576	Tysvær	13	14.00	112	8 007		
iken	-	-	-	-	Bokn	-	-	-	-		
jotland	12	10.66	95	8 914	Skjold	18	26.57	227	8 525		
					Vats	11	13.65	92	6 758		
					<i>Fylket</i>		392	446.26	4 010	8 986	

(Forts.)

Herreder	Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsitts- pris pr. skyldmark	Herreder	Medregnete salg	Matrikkel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsitts- pris pr.	
Hordaland.		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner	Sogn og Fjordane.		Mk. Øre	1000 kr.	Kron	
Varaldsøy	4	5.86	37	6 334	(Forts.)		8	10.85	83	7 6
Strandebarm	4	2.56	16	6 328	Lærdal		-	-	-	-
Kvinnherad	7	7.15	43	6 021	Borgund		-	-	-	-
Skånevik	9	9.23	58	6 327	Sogndal	11	18.35	138	7 5	
Etne	8	7.52	67	8 951	Aurland	4	4.14	23	5 4	
Fjelberg	-	-	-	-	Leikanger	5	10.71	58	5 4	
Ølen	12	10.57	84	7 938	Balestrand	10	19.11	116	6 0	
Vikebygd	-	-	-	-	Vik	4	3.75	36	9 6	
Sveio	11	13.21	88	6 684	Kyrkjebø	-	-	-	-	
Valestrand	-	-	-	-	Lavik	8	6.17	51	8 2	
Bremnes	-	-	-	-	Brekke	-	-	-	-	
Moster	-	-	-	-	Gulen	10	12.08	50	4 1	
Bømlo	-	-	-	-	Solund	4	1.45	8	5 2	
Stord	-	-	-	-	Hyllestad	13	27.87	110	3 9	
Fitjar	8	4.03	26	6 476	Askvoll	-	-	-	-	
Tysnes	17	19.88	124	6 239	Fjaler	8	4.57	36	7 8	
Fusa	-	-	-	-	Gaular	7	3.75	36	9 4	
Hålandsdal	-	-	-	-	Jelster	-	-	-	-	
Strandvik	-	-	-	-	Førde	-	-	-	-	
Os	7	3.67	23	6 395	Naustdal	4	4.03	23	5 7	
Samnanger	5	2.58	21	8 140	Veving	-	-	-	-	
Fana	14	16.86	157	9 295	Kinn	4	4.81	41	8 4	
Austevoll	5	4.17	21	4 940	Bru	11	8.91	66	7 3	
Sund	6	3.78	38	10 053	Elkefjord	-	-	-	-	
Fjell	5	2.74	23	8 321	Bremanger	-	-	-	-	
Askøy	10	6.11	94	15 401	Selje	8	4.83	31	6 44	
Laksevåg	-	-	-	-	Sør-Vågsøy	-	-	-	-	
Haus	9	11.07	81	7 335	Nord-Vågsøy	-	-	-	-	
Bruvik	3	4.88	27	5 492	Davik	-	-	-	-	
Hosanger	7	6.99	42	6 023	Eid	-	-	-	-	
Modalen	-	-	-	-	Hornindal	-	-	-	-	
Hamre	7	9.85	68	6 883	Gloppe	-	-	-	-	
Åsane	6	7.20	52	7 222	Breim	-	-	-	-	
Alversund	8	7.65	58	7 621	Innvik	-	-	-	-	
Meland	6	6.62	39	5 894	Stryn	9	11.19	75	6 66	
Herdla	10	5.07	43	8 464	<i>Fylket</i>	205	235.08	1 510	6 42	
Hjelme	-	-	-	-	Møre og Romsdal.					
Manger	-	-	-	-	Vanylven	10	6.69	45	6 75	
Hordabø	8	5.38	36	6 599	Syvde	-	-	-	-	
Sæbø	-	-	-	-	Sande	-	-	-	-	
Lindås	24	26.76	140	5 228	Rovde	-	-	-	-	
Austrheim	5	5.23	42	8 113	Herøy	6	5.32	31	5 83	
Masfjorden	10	12.43	59	4 755	Ulstein	-	-	-	-	
Røldal	-	-	-	-	Hareid	-	-	-	-	
Ullensvang	-	-	-	-	Vartdal	-	-	-	-	
Kinsarvik	-	-	-	-	Volda	-	-	-	-	
Odda	-	-	-	-	Dalsfjord	-	-	-	-	
Eidhfjord	-	-	-	-	Ørsta	-	-	-	-	
Ulvik	5	7.66	36	4 758	Hjorundfjord	5	2.46	21	8 50	
Granvin	-	-	-	-	Sunnlynven	-	-	-	-	
Kvam	5	4.48	26	5 826	Norddal	15	20.12	96	4 79	
Jondal	-	-	-	-	Stranda	4	1.40	10	7 44	
Evanger	-	-	-	-	Stordal	6	4.20	26	6 07	
Voss	25	18.28	141	7 731	Syklyven	18	14.58	79	5 44	
Vossestrand	5	8.47	48	5 643	Ørskog	15	10.04	64	6 34	
<i>Fylket</i>	319	315.73	2 191	6 939	Skodje	24	18.95	110	5 83	
Sogn og Fjordane.					Vatne	12	9.25	51	5 51	
Jostedal	5	4.93	40	8 114	Borgund	54	35.99	274	7 62	
Luster	18	14.41	107	7 432	Giske	7	4.06	37	9 08	
Hafslo	17	18.41	110	5 959	Vigra	6	4.57	21	4 57	
Årdal	-	-	-	-	Haram	16	9.26	59	6 41	

'orts.)

Herreder		Medregnede salig	Matrikel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark	Herreder		Medregnede salig	Matrikel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark
tre og R.dal. (Forts.)		Mk.	Øre	1000 kr.	Kroner	Sør-Tr.lag. (Forts.)		Mk.	Øre	1000 kr.	Kroner
esfjord	4	2.26	17	7 677		Vinje	-	-	-	-	-
estnes	20	19.12	123	6 445		Rissa	13	23.87	151	6 332	
oll	-	-	-	-		Lensvik	-	-	-	-	-
d	-	-	-	-		Stadsbygd	-	-	-	-	-
ytten	-	-	-	-		Orkdal	22	39.41	236	5 991	
en	7	6.35	39	6 142		Orkland	9	13.96	97	6 940	
øy	13	10.09	56	5 588		Orkanger	-	-	-	-	-
restfjord og Vistdal	-	-	-	-		Meldal	7	9.43	62	6 607	
esset	8	4.72	35	7 407		Rennebu	9	4.94	35	7 018	
olsøy	23	34.09	246	7 203		Opdal	21	31.92	224	7 022	
ræna	14	14.14	69	4 883		Røros	-	-	-	-	-
ord-Aukra	7	3.72	29	7 661		Brekken	4	3.72	32	8 548	
ir-Aukra	6	3.31	23	6 987		Glåmos	-	-	-	-	-
ndøy	-	-	-	-		Røros landsogn	-	-	-	-	-
ud	4	1.56	11	7 115		Alen	5	3.82	17	4 481	
ustad	20	12.30	80	6 476		Haldalen	5	4.18	28	6 627	
vernes	6	4.18	36	8 599		Singsås	-	-	-	-	-
rip	-	-	-	-		Budal	-	-	-	-	-
remsnes	6	4.03	33	8 114		Støren	8	9.24	53	5 682	
ornstad	6	3.24	23	7 130		Soknedal	-	-	-	-	-
ide	5	3.32	19	5 738		Horg	4	8.56	50	5 892	
rei	4	2.55	27	10 661		Hølonda	4	3.02	20	6 722	
jemnes	6	7.27	34	4 635		Flå	-	-	-	-	-
re	12	18.43	108	5 860		Melhus	14	31.57	182	5 768	
traumsnes	-	-	-	-		Skaun	7	5.24	46	8 721	
ingvoll	8	5.68	42	7 430		Børsa	6	12.78	96	7 543	
ksendal	-	-	-	-		Geitastrand	-	-	-	-	-
lvundeid	4	2.10	16	7 405		Buvik	-	-	-	-	-
unndal	-	-	-	-		Byneset	8	18.78	120	6 395	
tangvik	8	3.68	26	7 083		Leinstrand	-	-	-	-	-
sskard	-	-	-	-		Strinda	22	20.65	210	10 161	
urnadal	17	13.30	67	5 038		Malvik	6	9.04	92	10 122	
indal	13	7.32	51	6 923		Klæbu	4	1.60	22	13 938	
ure	7	3.80	26	6 909		Tiller	-	-	-	-	-
temshaug	-	-	-	-		Selbu	17	11.30	82	7 268	
alsøyfjord	-	-	-	-		Tydal	-	-	-	-	-
alsa	4	2.28	15	6 579		Fylket	332	404.90	2 738	6 761	
ustna	5	3.95	18	4 582		Nord-Trøndelag.					
døy	-	-	-	-		Meråker	-	-	-	-	-
lopen	4	4.05	20	4 877		Hegra	8	6.33	50	7 962	
rattvær	7	5.35	26	4 841		Skatval	4	11.73	82	6 969	
Fylket	478	381.45	2 390	6 265		Stjørdal	7	5.77	52	8 969	
Sør-Trøndelag.						Lånke	5	10.11	59	5 880	
sen	8	6.87	33	4 850		Leksvik	9	6.73	47	6 976	
toan	6	5.82	37	6 349		Frosta	24	17.29	104	6 033	
toksund	-	-	-	-		Åsen	5	17.25	106	6 125	
fjord	9	9.29	49	5 221		Skogn	18	31.46	213	6 774	
øssund	-	-	-	-		Frol	16	9.30	82	8 795	
es	4	3.87	19	4 793		Verdal	27	31.60	193	6 114	
jugn	-	-	-	-		Ytterøy	5	5.71	36	6 242	
tjørna	13	6.15	54	8 748		Mosvik	-	-	-	-	-
gdenes	-	-	-	-		Verran	-	-	-	-	-
rland	13	18.30	131	7 152		Inderøy	7	8.92	61	6 822	
ør-Frøya	-	-	-	-		Røra	-	-	-	-	-
ford-Frøya	9	5.51	28	5 154		Sandvollen	-	-	-	-	-
litra	6	3.94	23	5 866		Sparbu	9	12.92	80	6 204	
kvenvær	-	-	-	-		Ogndal	6	13.93	85	6 136	
illan	4	2.64	11	4 148		Egge	-	-	-	-	-
landstad	-	-	-	-		Beitstad	10	16.63	96	5 794	
leim	-	-	-	-		Malm	6	3.86	32	8 312	
nillfjord	-	-	-	-							

(Forts.)

Herreder	Medregnete salg	Matrikel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr. skyldmark	Herreder	Medregnete salg	Matrikel- skyld	Kjøpesum	Gjennomsnitts- pris pr.
Nord-Tr. lag. (Forts.)		Mk. Øre	1000 kr.	Kroner	Nordland. (Forts.)		Mk. Øre	1000 kr.	Kro
Namdalseid	-	-	-	-	Steigen	-	-	-	-
Kvam	-	-	-	-	Hamarøy	9	6.66	38	5 6
Stod	7	19.30	116	6 005	Tysfjord	-	-	-	-
Snåsa	-	-	-	-	Ankenes	9	6.55	47	7 1
Nordli	-	-	-	-	Evenes	-	-	-	-
Sørli	-	-	-	-	Ballangen	-	-	-	-
Grong	-	-	-	-	Lødingen	8	3.57	24	6 6
Harran	-	-	-	-	Tjeldsund	6	2.61	15	5 7
Namsskogan	-	-	-	-	Vågan	8	6.99	57	8 2
Røyrvik	-	-	-	-	Gimsøy	-	-	-	-
Høylandet	-	-	-	-	Borge	11	6.55	36	5 4
Overhalla	10	13.45	94	6 968	Valberg	-	-	-	-
Vemundvik	-	-	-	-	Buksnes	9	3.29	20	5 9
Klinga	-	-	-	-	Hol	-	-	-	-
Fosnes	-	-	-	-	Flakstad	-	-	-	-
Otterøy	4	1.96	19	9 452	Moskenes	-	-	-	-
Flatanger	4	2.44	16	6 586	Værøy	-	-	-	-
Nærøy	5	3.44	23	6 802	Røst	9	3.94	20	5 1
Vikna	4	2.05	18	8 585	Hadsel	33	17.79	106	5 9
Leka	-	-	-	-	Bø	20	8.31	56	6 6
Gravvik	4	3.91	16	4 118	Øksnes	13	5.24	38	7 2
Kolvereid	5	3.48	26	7 385	Langenes	-	-	-	-
Foldereid	5	7.14	30	4 167	Sortland	16	8.86	64	7 2
Fylket	248	290.70	1 910	6 572	Dverberg	5	1.58	10	6 5
Nordland.					Bjørnskinn	11	5.78	46	7 9
Bindal	13	6.62	28	4 241	Andenes	-	-	-	-
Sømna	6	4.09	23	5 513	Fylket	358	201.80	1 223	6 06
Brønnøy	9	3.18	22	6 871	Troms.				
Vega	5	5.58	28	4 928	Kvæfjord	7	5.34	35	6 61
Velfjord	3	2.34	10	4 274	Skånlund	-	-	-	-
Tjøtta	5	6.81	29	4 192	Sandtorg	-	-	-	-
Vevelstad	-	-	-	-	Trondenes	-	-	-	-
Vefsn	-	-	-	-	Bjarkøy	-	-	-	-
Grane	7	2.62	25	9 351	Ibestad	-	-	-	-
Drevja	-	-	-	-	Andørja	-	-	-	-
Hattfjelldal	-	-	-	-	Gratangen	5	2.10	13	6 39
Alstahaug	-	-	-	-	Astafjord	3	1.50	9	6 20
Leirfjord	4	2.89	15	5 017	Lavangen	-	-	-	-
Stamnes	-	-	-	-	Salangen	5	2.00	15	7 53
Herøy	-	-	-	-	Dyrøy	-	-	-	-
Nordvik	4	1.41	8	5 603	Sørreisa	4	1.79	14	7 73
Dønnes	9	3.68	17	4 584	Tranøy	4	1.20	9	7 87
Nesna	10	6.26	29	4 696	Berg	-	-	-	-
Hemnes	-	-	-	-	Torsken	-	-	-	-
Sør-Rana	-	-	-	-	Hillesøy	-	-	-	-
Elsfjord	-	-	-	-	Lenvik	12	7.79	55	7 02
Korgen	-	-	-	-	Målselv	5	2.16	12	5 68
Nord-Rana	6	2.39	12	4 906	Øverbygd	-	-	-	-
Lurøy	-	-	-	-	Bard	-	-	-	-
Træna	-	-	-	-	Malangen	4	2.55	15	6 02
Rødøy	9	3.76	21	5 622	Balsfjord	4	2.42	22	9 01
Meløy	11	7.22	44	6 108	Tromsøysund	34	16.61	113	6 82
Gildeskål	10	5.93	33	5 599	Lyngen	8	3.35	23	6 91
Beiarn	-	-	-	-	Kåfjord	7	2.71	18	6 73
Bodin	11	5.56	41	7 320	Storfjord	-	-	-	-
Skjerstad	-	-	-	-	Ullsfjord	8	3.27	19	5 93
Fauske	8	5.00	36	7 257	Karlsøy	11	5.78	38	6 50
Saltdal	4	4.50	21	4 667	Helgøy	-	-	-	-
Sørfold	-	-	-	-	Skjervøy	11	4.22	34	7 95
Nordfold	4	1.40	9	6 714	Nordreisa	-	-	-	-
Kjerringøy	4	3.05	15	5 016	Kvænangen	-	-	-	-
Leiranger	-	-	-	-	Fylket	169	81.08	551	6 798

Tømmerfløtingen i de norske vassdrag i året 1944.

Materialet til fløtingsstatistikken er som i de tidligere år vesentlig innhentet fra de enkelte fløtingsforeninger. Bare i tilfelle det i et vassdrag ikke er dannet fellesfløtingsforening eller en ikke kan få oppgave på annen måte, blir det innhentet oppgave gjennom lensmannen i vedkommende distrikt. På grunn av forholdene under krigen og manglende hjelp er denne oversikt blitt sterkt forsiktig. En antar at en kan få statistikken ajour så oversikten for 1946 kan foreligge til vanlig tid.

De detaljerte oppgaver over lenser i vassdragene blir tatt med bare hvert femte år. Siden 1940 er dog ingen ny oversikt utarbeidd.

Siden 1922 er fløtingsstatistikken bygd på oppgavene over mengden av tømmer innmeldt (merkt) til fløting i vassdragene, mens det tidligere ble brukt oppgaver over framfløtt tømmer. Samtidig med endringen i grunnlaget for statistikken ble oversiktstabellen gjort utførligere. Spesialoppgavene for de enkelte vassdrag er derimot kortet sterkt inn. Interesserte viser en derfor til de trykte rapporter som foreligger for de større vassdrag.

I det skjemaet som er brukt, er spesifiseringen for stokketallet og kubikkmassen uforandret siden 1937. For de andre oppgaver har en derimot om arbeidd skjemaet fullstendig i 1939 og 1940. De økonomiske spørsmål er helt omarbeidd med tanke på å kunne gi de gjennomsnittlige utgifter ved fløtingen, hvordan disse utgifter fordeler seg og dessuten arbeidstiden i dagsverk (eller timeverk) ved lensearbeid og ved fløting.

Oversiktstabellen over stokketall og kubikkmasse i hvert enkelt vassdrag har vært uforandret siden 1937. Fra 1943 er dog spesifiseringen endret slik at også stokketallet for vedtømmer tas med og rubrikken over kubikkmasse i alt omfatter både tømmer og ved. Fordelingen av tømmeret mellom skurtømmer og sliperi- og celluloselast er derimot sløyfet.

En fordeling av det innmeldte kvantum på treslag er sløyfet da det viste seg ugjørlig å få dette så fullstendig at det kunne bearbeides videre.

For årene 1938—1943 var fløtingskvantumet oppgitt til:

1938	5 630 359 m ³	1941	2 998 913 m ³
1939	2 222 711 »	1942	2 571 959 »
1940	3 356 964 »	1943	2 376 157 »

I 1944 var det innmeldt 2 451 412 m³ tømmer og ved i alt til fløting. Dette svarer til 70 pst. av gjennomsnittet for 10-årsperioden 1931—1940 som er 3 500 068 m³ og det er bare 58.4 pst. av det årlige gjennomsnitt siden 1886 som er på ca. 4.2 mill. m³.

Vinteren 1943/44 hadde mindre sne enn normalt. På grunn av et par mildværsperioder var det særlig lite sne i lavlandet østafjells, mens det var forholdsvis bedre opp mot fjellet. Sønnafjells var det tørr og kald vår med sen og

liten flom. Ved regn i juni ble vassføringen stort sett tilfredsstillende og var jevnt over bra til utover høsten da det på flere steder kom for mye nedbør. Tømmeret fikk stort sett god tørk. For enkelte steder i Telemark og Agder er det dog nevnt rått og tungtflytende tømmer på grunn av sen levering. Nordafjells var det jevnt over stor vårfлом som gikk over til passende vassføring for fløtingen som derfor foregikk under meget gunstige forhold.

Det har på sine steder vært vanskelig å få nok mannskap til fløtingen i 1944.

Det tømmer og den ved som ble innmeldt til fløting i 1943, fordeler seg slik på de enkelte landsdeler¹ i relative tall:

Tømmer	Østlandet og Oplandene	Sørlandet	Vestlandet	Trøndelagen	Nord-Norge	Riket
Stokker	79.7	12.7	0.1	6.5	1.0	100.0
m ³	78.6	15.1	0.1	5.4	0.8	100.0
Ved i m ³	67.4	13.3	-	10.6	8.7	100.0

Gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk innmeldt tømmer var 0.136 m³ som i 1943. En må antakelig regne med noe nedgang i denne gjennomsnittsstørrelse når en kommer over i mer normale forhold. For 1943—44 bestemte myndighetene at tømmermengden skulle fordeles likt mellom skurtømmer og sliperi- og cellulosetømmer. Under vanlige forhold har det vært mest av dette siste. Selv om den lokale sagbruksvirksomhet overtar mye av skurtømmeret, må en slik bestemmelse også virke inn på forholdet mellom skurtømmer og annet tømmer i det fløtte tømmerkvantum.

Landsdelsvis var gjennomsnittsstørrelsen i m³ pr. stokk fløtt tømmer siden 1938:

	Østlandet og Oplandene	Sørlandet	Vestlandet	Trøndelagen	Nord-Norge	Riket
1938	0.148	0.201	0.200	0.112	0.156	0.150
1939	0.129	0.182	0.225	0.113	0.167	0.133
1940	0.128	0.199	0.180	0.111	0.119	0.133
1941	0.124	0.199	0.229	0.110	0.128	0.131
1942	0.128	0.172	0.229	0.112	0.400	0.137
1943	0.132	0.173	0.119	0.112	0.134	0.136
1944	0.134	0.163	0.114	0.113	0.105	0.136

Gjennomsnittsstørrelsen av det fløtte tømmer har gått sterkt ned i de siste 50 år. I femåret 1886—1890 var gjennomsnittsstørrelsen av tømmeret 0.240 m³ pr. stokk, i 1901—1905 0.210 m³, i 1916—1920 0.168 m³ og 1931—1935 0.154 m³. Denne nedgang som bl. a. blir bestemt av kappingsmåten som igjen er en følge av betalings- og klasseinndeling, er også i høy grad en følge av treforedlingsindustriens utvikling.

¹ Østlandet og Oplandene omfatter fylkene Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud og Vestfold. Sørlandet omfatter fylkene Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder. Vestlandet omfatter fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Trøndelagen omfatter fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Nord-Norge omfatter fylkene Nordland, Troms og Finnmark.

Den sterke nedgang i gjennomsnittsstørrelsen pr. stokk som skjedde fra 1938 til 1939 skyldes endring i klasseinndelingen for sliperi- og cellulose-tømmer. Dette er nærmere omtalt i beretningene for årene 1939—1941.

Ved endringen av skjemaet i 1939 ville Byrået søke å få bedre oversikt over fløtingsutgiftene, fordelingen av disse og den medgåtte arbeidstid ved fløtingen. Det foreligger nå oppgaver for 6 år, men for de to første år — 1939 og 1940 — mangler det oppgaver over utgiftene i enkelte bivassdrag. Nettoutgiften for disse år må derfor sannsynligvis økes med 3 à 3.5 pst. I enkelte mindre vassdrag er det av ulike årsaker ikke oppført utgifter til administrasjon. Eventuelt tillegg for dette er dog så lite at det er uten vesentlig betydning for den samlede gjennomsnittlige fløtingsutgift.

Utgiftene til de to poster: Vedlikehold m. v. og Opprensning og nyanskaffelser er flere steder oppført under ett. Fordeling mellom de to poster er da utført etter samme forhold som for de vassdrag hvor fordelingen foreligger.

I disse seks år har tømmermengden vært til dels betydelig mindre enn vanlig før om årene, og det har også vært til dels store vanskeligheter med vassføringen. Hvor mye dette har gjort til å fordyre fløtingen, kan en ikke uttale noe om.

Det foreligger oppgaver over fløtingsutgiftene for praktisk talt alt tømmer og for omtrent $\frac{3}{4}$ av veden. For en del vassdrag er det imidlertid ikke skilt mellom utgiftene for tømmer og ved. Her er da alt regnet som tømmerfløting. Utgiftene til fløting i bivassdragene er kommet med omtrent i sin helhet for de senere år.

Gjennomsnittlige fløtingsutgifter for hele riket i øre pr. m³ virke:

År	Administrasjon	Arbeidslønninger ved fløtingen	Vedlikehold, nyanskaffelser og amortiseringer	Opprensings- og utbedringsarbeider	Assuranse, trygd og skatter	Andre utgifter	Sum	Diverse inntekter	Netto-utgifter
----	----------------	--------------------------------	---	------------------------------------	-----------------------------	----------------	-----	-------------------	----------------

For fløting av tømmer:

1939 . .	23.9	129.3	29.8	10.9	7.0	23.8	224.7	5.9	¹ 218.8
1940 . .	15.5	120.0	17.5	6.3	6.6	22.1	188.0	3.7	¹ 184.3
1941 . .	19.0	145.0	23.2	10.5	7.8	25.7	231.2	7.9	223.3
1942 . .	25.4	183.5	21.8	6.1	12.5	38.8	288.1	7.1	281.0
1943 . .	23.9	185.2	19.6	11.3	10.1	38.4	288.5	6.4	282.1
1944 . .	23.4	173.0	25.1	7.6	9.6	43.5	282.2	6.5	275.7

For fløting av ved:

1942 . .	15.5	288.7	14.2	2.5	0.8	3.6	325.3	—	325.3
1943 . .	14.0	335.7	19.0	0.2	5.3	3.4	377.6	0.1	.377.5
1944 . .	8.0	230.6	9.3	6.2	1.0	2.0	257.1	0.1	257.0

¹ Utgifter for enkelte bivassdrag mangler.

For tømmerfløtingen er det en mindre nedgang i de gjennomsnittlige utgifter pr. m³. For fløting av ved er nedgangen i utgifter meget stor. Hva årsakene til nedgangen har vært kan en vanskelig si noe om.

Det er mulig at nedgangen i utgiftene for vedfløtingen skyldes det forhold at det vesentlig er vedtømmer som blir fløtt nå, mens det før vesentlig var favneved og at denne fløting nå er kommet inn i fastere former.

Oplysningene om den medgåtte arbeidstid ved fløtingen viser i gjennomsnitt for de siste seks år ca. 0.12 dagsverk pr. m³ tømmer. Til vedfløtingen gikk det med ca. 0.18 dagsverk pr. m³ i 1944.

Bygging av nye veier, nye og gode lastebiltyper og spredningen av sagbruksvirksomheten utover i skogdistrikten har ført til store endringer i transportforholdene og har virket sterkt på forutsetningene for tømmerfløtingen. Denne er derfor opphørt i flere vassdrag. En liste over vassdrag hvor fløtingen er opphørt er tatt inn i beretningen om fløtingen i 1939. Se Statistiske Meddelelser 1940, nr. 10 og 11. Siden er det meldt at fløtingen også er opphørt i nr. 29 Bjørkosvassdraget og nr. 79 Voldselv og Moldelev. For en rekke mindre vassdrag er det tvilsomt om det blir mer fløting, men de er inntil videre tatt med i oversiktstabellen.

Spesialoppgaver over fløtingen i 1944 for en del av de større vassdrag.

Nr. 2. I Haldens vassdrag ble det i 1944 innmeldt til fløting 1 018 919 stokker tømmer = 114 797 m³ og 28 725 stokker vedtømmer, kubb og props = 1 711 m³ og dessuten 1 986 m³ kubb i favnemål.

Ved de forskjellige steder er det tatt inn følgende mengder fløtt last:

	Sag-tømmer m ³	Sliperi- og cellulose-tømmer m ³	Props m ³	Sum m ³
1. Ovenfor Skulerud	-	-	-	-
2. — Tistedal	55	5	-	60
3. I Tistedal og ved Halden	10 676	94 303	1 117	106 096
4. Til Fredrikstad m. fl. steder . . .	3 928	2 133	594	6 655

Årets tømmermengde utgjør ca. 85 pst. av gjennomsnittet for de 10 år 1935—1944 som er 132 701 m³.

1. Fra Østelven er det utskilt ved Skulerud lense 19 659 m³, hvorav 3 102 m³ sagtømmer, 16 020 m³ sliperi- og cellulosetømmer og 537 m³ props.

2. Fra Vestelven er det utskilt ved Skulerud lense 7 317 m³, hvorav 230 m³ sagtømmer, 7 086 m³ sliperi- og cellulosetømmer og 1 m³ props.

3. I vassdraget nedenfor de hovedlenser, som er nevnt under 1 og 2, er framfløtt 85 835 m³, hvorav 11 327 m³ sagtømmer, 73 335 m³ sliperi- og cellulosetømmer og 1 173 m³ props. Tømmer over Otteid og Holmgil brygge er regnet med.

Ved Otteid ble i alt overført 549 242 stokker = 56 855 m³. Det er ikke opplyst hvor mye av dette tømmer er fra svenske skoger. Ved Holmgil

brygge ble det ikke overført tømmer i 1944. Heller ikke er det fløtt tømmer til Sverige ved Krogfoss. Fra Mangenvassdraget ble alt tømmer — 6 336 m³ — overført til Haldenvassdraget.

Vinter- og vårmånedene hadde lite nedbør. Vårflommen uteble derfor helt. Fra juni var det nedbør og vann nok. Utpå høsten ble det til sine tider for stor flom. Fløtingsforholdene var gode fra våren og utover sommeren, men ble vanskelig gjort utpå høsten og stoppet tildels helt opp på grunn av flom. Fløtingen kunne ikke avsluttes før i januar 1945.

Alle fløtingsutgifter beregnet pr. m³ og distriktsvis har vært følgende:

	1940	1941	1942	1943	1944
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fra Mangenvassdraget levert i Skjervangen	142	140	154	154	159
» Østelven til Femsjøens utløp.	350	402	442	443	446
» Vestelven til ——	403	472	495	515	494
» Hovedvassdr. til ——	175	199	241	245	233
» Otteid til —— inkl. mosing m. v.	110	120	138	139	132
» Skulerud lense til —— ——	200	223	264	266	258
» Femsjøens utløp til Iddefjord.	99	102	125	115	113

Nr. 3. Glomma distrikt. I 1944 ble i alt merkt til fløting 6 757 003 stokker = 1 021 450 m³ tømmer og 1 077 633 stokker = 72 629 m³ vedtømmer. Av dette var 50 389 stokker tømmer = 10 758 m³ oppgitt som privatfløting. Fra Sverige ble fløtt 540 949 stokker = 61 226 m³ tømmer.

Sammendrag vassdrag sv is.

	m ³		Antall stokker	
	1944	1943	1944	1943
Glomma med bivassdrag ovenfor Rena	80 468	85 523	569 212	612 240
Rena med bivassdrag	142 491	148 088	1 114 113	1 130 951
Glomma med bivassdrag mellom Rena og Flisa	108 809	108 452	775 896	823 748
Flisa med bivassdrag ¹	171 011	137 044	1 538 680	1 266 675
Glomma m. bivassdrag mellom Flisa og Roverud ¹ ———— » Roverud og Fetund	97 332	95 699	837 864	784 550
Odalsvassdraget	51 791	45 699	372 380	345 733
Mjøsvassdraget (inkl. Vorma med bivassdrag)	89 491	84 417	713 453	657 964
Vassdraget mellom Fetund og Øieren ²	298 453	269 772	1 707 448	1 540 782
Nedre Glomma	13 710	12 167	64 765	60 596
Tilsammen	23 851	20 874	140 825	121 696
	1 077 407	1 007 735	7 834 636	7 344 985

¹ Svensk tømmer medregnet. ² Inklusive privat fløting.

Fløting i Glomma 1916—1944. Kubikkmeter.

1916—1920 henholdsvis	1 884 819	2 598 460	1 068 880	1 401 469	938 794
1921—1925 —»—	2 711 274	211 033	862 116	1 736 339	1 742 060
1926—1930 —»—	1 452 942	1 579 564	1 663 548	2 066 256	2 234 675
1931—1935 —»—	803 181	591 884	1 368 114	1 736 734	1 646 222
1936—1940 —»—	1 300 894	1 666 343	2 209 004	738 779	1 240 338
1941—1944 —»—	1 211 513	1 063 366	1 007 735	1 077 407	

Ved avslutning av fløtingen i Glomma i 1943 lå det igjen 78 579 stokker. Ved slutten av fløtingen i 1944 lå det igjen 179 882 stokker, hvorav 5 858 i nedre Glomma.

Etter «Generalrapport over fløtingen i Glomma 1944» viser et sammendrag av merkeeiernes oppgaver over tømmer følgende fordeling:

	Stokker	m³
1. Til avlevering ovenfor Fetsund	1 142 363	191 241
2. » passasje forbi Fetsund	6 486 683	865 124
3. » Leira	5 243	1 103
4. » Nittelvå	9 133	1 854
5. » Nedre Glomma	140 825	23 999

Ved Fetsund lense ble det i 1944 i alt behandlet 6 346 041 stokker, hvorav 5 611 356 ble ekspedert over Øyeren.

Våren 1944 kom forholdsvis sent og med liten vassføring. I midten av juni kom det en ganske skarp flom, men ellers var vassforholdene resten av året meget gode. Tømmeret hadde gjennomgående fått god tørk.

Fløtingsomkostningene i Glomma har vært følgende pr. m³ i gjennomsnitt:

	1940	1941	1942	1943	1944
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Til Lillestrøm	187.64	199.79	225.39	245.27	250.02
» Sarpsborg	257.44	265.45	308.89	322.81	330.81
» Fredrikstad	323.98	335.09	387.05	387.77	382.30

Nr. 9. Drammensvassdraget. Etter oppgaver fra Fellesfløtingsforeningen og Tømmermålingen antar en at det i 1944 var innmeldt til fløting 2 555 657 stokker = 338 623 m³ tømmer og 434 163 stokker = 21 707 m³ vedtømmer. Tømmeret fordeler seg således på vassdragene: Etna og Dokka 246 807 stkr., Lomsdalselv 105 671 stkr., Bjoneelv 49 267 stkr., Randsfjorden ellers 539 210 stkr., Randselv 15 656 stkr., Ådal og Valdres med Urula 547 220 stkr., Soknadal 116 923 stkr., omkring Tyrifjorden 125 957 stkr., Snarumselv, Krødsherad og Hallingdalselv 449 651 stkr., Sigdal og Eggedal 203 300 stkr., Drammenselv (Vikersund til Mjøndalen) 57 298 stkr., Bingselv 36 003 stkr. og Eikernvassdraget 62 694 stkr.

Det er regnet med samme middeldimensjon pr. stokk som for 1943, nemlig 0.1325 m³.

I årene 1942, 1943 og 1944 var det behandlet følgende stokketall ved lensene:

	1942	1943	1944
Hadelands Vassbunn	473 060	530 414	795 828
Molvald hengsle	641 238	384 278	447 334
Bergsjø »	1 405 788	897 715	827 697
Glesnehengslet	417 733	341 442	402 028
Stenberg hengsle	1 270 372	1 184 176	1 287 420

Etter Fellesfløtningsforeningens beretning for 1944 var det framfløtt til inntak ved brukene ovenfor Stenberg hengsle 1 361 400 stokker og på Stenberg 1 287 420 stokker.

Vinteren 1943—44 var mild med vekslende sneforhold. Våren 1944 var kjølig og med lite nedbør. Vårflommen kulminerte i juni. Siden var det jevnt god vassføring til i september. Senere var det en periode med så stor regnflom at fløtingen til dels måtte innstilles en tid. Tømmeret fikk god tørk.

Fløtingsutgiftene pr. tylft framfløtt tømmer til Bergsjø og Stenberg hengsler inklusive mosing og sopping har vært følgende:

Vassdrag	1940		1941		1942		1943		1944	
	Til Bergsjø	Til Stenberg								
Fra Randsfjordsv. (ovenfor Frogshengslet)	Øre	Øre								
» Ådalsvassdraget	288	374	304	397	320	429	354	445	385	506
» Sognedalsvassdraget	342	427	354	447	371	480	404	495	—	532
» Tyrifjord med Henåen	292	380	311	395	330	439	379	472	400	507
» Hallingdal, Krøderen og Snarumselv	254	352	259	370	286	395	322	408	328	476
» Sigdal og Eggedal	—	338	—	345	—	401	—	396	—	425
Gjennomsnitt....	301	370	307	384	325	423	366	435	390	475

Nr. 13. Numedalslågens fløtingsvassdrag:

a. I Øvre Lågen — ovenfor Kongsberg — var i 1944 innmeldt til fløting 184 258 stokker = 26 810 m³. Herav var 19 796 stokker = 766 m³ vedtømmer.

De gjennomsnittlige fløtingsutgifter har vært følgende i øre pr. m³:

Rode nr.	1940	1941	1942	1943	1944
5.....	120.88	77.17	1 { 171.58 15.81	70.09	44.14
4.....	67.95	79.58	104.85	106.46	104.55
3.....	41.85	42.80	50.22	55.07	68.44
2.....	28.20	32.49	33.48	30.45	43.00
1.....	26.81	35.50	39.02	29.61	35.42

¹ På grunn av særfløting i Tunhovdfjorden er rode 5 delt i 2, ovenfor og nedenfor Tunhovddammen.

b. I Nedre Lågen — nedenfor Kongsberg — var det, utenom tømmeret fra Øvre Lågen, innmeldt i alt 321 883 stokker = 48 717 m³. Herav var 45 500 stokker = 2 839 m³ vedtømmer. Dertil kommer 760 m³ favneværd fløtt i en av bielvene. Ved Lågerøen hengsle ble i alt behandlet 447 159 stokker.

Fløtingsutgiftene for tømmer ekspedert ved Lågerøen hengsle har vært følgende:

	1940	1941	1942	1943	1944
Fra 1. rode kr. pr. m ³	2.02	2.22	2.50	2.87	2.75
» 2. — » »	1.79	1.92	2.22	2.54	2.45
» 3. — » »	1.75	1.84	2.14	2.38	2.29
» 4. — » »	1.67	1.72	2.02	2.25	2.17
» 5. — » »	1.61	1.64	1.92	2.15	2.05
» 6. — » »	1.54	1.56	1.82	2.02	1.93

Nr. 16. Skien vassdraget. I 1944 ble det innmeldt til fløting 1 021 951 stokker = 145 328 m³ tømmer, 32 344 stokker = 2 813 m³ vedtømmer og stubb og 3 220 m³ ved i favnemål.

Fra beretningen for fløtingen i Skien vassdraget 1944 gjengir en følgende:

a. I Bøelv eller Seljordsvassdraget ble det innmeldt til fløting i 1944 43 367 stokker = 5 945 m³. Tømmeret hadde fått god tørk, men fløtingen kom sent i gang på grunn av vassforholdene og den måtte avbrytes et par ganger fordi det var for lite vann. Først ut på høsten ble det bra vassføring og det ble liggende igjen bare 425 m³. Av det innmeldte i 1944 og gjenniggende fra 1943 ble det framfløtt 10 200 m³.

b. I Heddals vassdrag var i 1944 innmeldt til fløting 48 276 stokker = 12 098 m³. På grunn av sen og liten vårfлом kom fløtingen sent i gang. Fra 1943 lå det igjen 3 675 m³. I 1944 ble det inneliggende (inkl. lenseområdet) 5 716 m³.

c. I Tinns vassdrag ble det i 1944 innmeldt til fløting 263 505 stokker = 23 077 m³. Fra våren av var vassforholdene meget slette for fløtingen. Først ut i juni ble det så stor vassføring at den kom ordentlig i gang. Siden gikk fløtingen så godt at vassdraget ble utført så intet lå igjen.

d. I Hjukseelv var det i 1944 innmeldt til fløting 9 728 stokker = 779 m³.

e. I Ulefossvassdraget, Vestvannenes eller Vestfjellenes vassdrag, ble det i 1944 innmeldt til fløting 325 996 stokker = 53 483 m³ tømmer og 19 241 stokker stubb = 1 603 m³. I dette vassdrag kom fløtingen sent i gang fra våren av. Senere gikk det godt unda selv om det enkelte perioder var flomvanskhet. Følgende oppgave viser oppstellingen av sams last utenom stubb og lakter ved Ulefossvassdragets lenser i m³:

Dalen lense 7 651, Lastein—Hanghommen 843, Lårdal 1 896, Hanghommen—Strømstad 1 853, Strømstad—Groa 4 057, Sundkilen 1 416, Sundkilen lense 6 006, Kilen lense 2 164, Groa—Kårstein 1 620, Kårstein—Hogga

1 133, Hogga—Kjeldal 3 324, Kjeldal—Lunde 471, Skoe lense 11 130, Eika-elven lense 6 250, Østeråen (utenfor lensa) 425, Lunde—Steinfoss 1 200, Steinfoss—Vrangfoss 1 090, Vrangfoss—Eidsfoss 76, Eidsfoss—Ulefoss 878.

f. I Skiens hovedvassdrag (Nordsjø, Sauarel og Heddalsvatn) ble det innmeldt og flåtelagt 123 912 stokker = 24 006 m³, og på strekningen Løveid—Skien ble det innmeldt 2 110 stokker = 552 m³.

Utenfor fellesfløtingen var det i Falkumelv innmeldt 133 607 stokker = 18 191 m³ tømmer, 10 223 stokker = 1 114 m³ vedtømmer og 3 220 m³ ved i favnemål, og i Kilevassdraget og Eikaelven var det innmeldt 71 450 stokker = 7 197 m³ tømmer og 2 880 stokker = 96 m³ vedtømmer.

Fra fløtingsberetningen gjengis følgende utdrag av prisene for fløtingen i Skiensvassdraget i 1944, som gjelder sammensatte priser for fløting av barket gran og furutømmer i øre pr. m³ i 1944:

	Fra					
	Heggs-lensa	Tinnå-lensa	Hjukse-lensa	Gvarv-lensa	Ulefoss	Nordsjø
Levert ved:						
Lensa	210	203	217	200	—	—
Ulefoss	260	253	267	242	—	—
Løveid ovenfor kanalen ..	292	285	299	274	103	170
Skien ovenfor kanalen....	361	354	368	343	172	239
Bøle (Ekornrød)	397	390	404	379	208	275

For ubarket tømmer og lauv- og vedtømmer betales tillegg.

Nr. 20. I Kragerø — eller Kammerfosselvens — vassdrag ble det i 1944 innmeldt til fløting 179 304 stokker = 31 036 m³ tømmer og 48 777 stokker = 2 983 m³ vedtømmer fordelt på følgende måte:

Tordalsvassdraget 67 749 stokker = 11 805 m³ tømmer og 24 069 stokker = 1 510 m³ vedtømmer, Kjosenvassdraget 32 829 stokker = 5 929 m³ tømmer og 12 103 stokker = 671 m³ vedtømmer, Krokenvassdraget 24 806 stokker = 4 691 m³ tømmer og 5 107 stokker = 319 m³ vedtømmer, Toke 29 812 stokker = 4 457 m³ tømmer og 7 337 stokker = 476 m³ vedtømmer og Hovedelven 24 108 stokker = 4 154 m³ tømmer og 161 stokker = 7 m³ vedtømmer.

Ved Børøy lense var inntatt 57 986 stokker, ved Stortekst 11 427 stokker, og oppflåting ved Kammerfoss omfattet 142 972 stokker.

Gjenliggende tømmer da fløtingen sluttet i 1944 er oppgitt til 1 510 stokker i Tordalsvassdraget, 763 stokker i Kjosenvassdraget, 785 stokker i Krokenvassdraget og 3 058 stokker i Tokevatn. Ved Merkebekk ligger dessuten innefrosset 9 sopper eller ca. 4 500 m³.

De gjennomsnittlige fløtingsomkostninger fra de enkelte deler av vassdraget til og med Kammerfoss oppflåting har vært følgende i øre pr. m³:

BDR	1940	1941	1942	1943	1944
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Tørdalsvassdraget.....	264.8	275.6	350.9	380.9	426.3
Kjosenvassdraget	262.9	313.6	342.4	363.2	452.5
Krokenvassdraget	278.3	316.9	332.7	367.0	394.5
Tokevatn	194.5	202.0	239.4	260.4	273.1
Hovedelven	162.8	161.7	190.9	214.5	218.1
Oppflåtingen	112.4	104.6	126.8	141.1	152.5

Nr. 27. I Arendals — eller Nidelvs — vassdrag ble det i 1944 innmeldt til fløting 366 177 stokker = 65 927 m³ tømmer og 102 826 stokker = 4 902 m³ vedtømmer.

Tømmeret fordeler seg slik på distriktene: Fyresdal 74 063 stokker = 14 164 m³, Skafsa, Vrådal, Nissedal og Treungen 109 649 stokker = 19 691 m³, Åmli 90 084 stokker = 16 905 m³, Birtedal og Gjøvdal 26 752 stokker = 4 286 m³, Froland og Øyestad 65 629 stokker = 10 881 m³.

Vinteren var snefattig. Vårflommen ble derfor liten og magasinene ble ikke fylt. Særlig for tverrelvene var fløtingsutsiktene dårlige. Betydelig nedbør i juni rettet dog på situasjonen. Utpå høsten kom det så mye nedbør at fløtingen ble hindret av flom og anlegget ved Asdal bom ble rasert 20. oktober 1944. Også andre anlegg ble sterkt skadet. Dette voldte stort avbrekk i fløtingen.

Fra 1943 lå det igjen i vassdraget 23 288 stokker. I 1944 beregnes det å ligge igjen 134 485 stokker tømmer og 43 457 stokker vedtømmer. Det vesentligste av dette er holdt tilbake ved Nelaug og Messel bom. På grunn av flomskader måtte arbeidet ved sorteringslensene innstilles fra 15. oktober til 1. desember og en rakk derfor ikke å sortere det tilbakeholdte tømmer før isen la seg.

Av tømmer er det ovenfor Messel bom inntatt 37 432 stokker. Ved Messel bom er det inntatt 49 349 stokker og ved Asdal bom er det utskilt 169 843 stokker. Av vedtømmer er det ovenfor Messel bom inntatt 25 937 stokker og ved Asdal bom utskilt 38 289 stokker.

Følgende utdrag fra oversikten over fløtingsavgifter viser summen av fløtings- og reguleringsavgifter fra enkelte distrikter til Messel bom i øre pr. m³:

	1940	1941	1942	1943	1944
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Elvene ovenfor Snarteland bom	160	170	191	234	269
Fyrisvann	133	143	160	200	229
Vråvann til Tveitsund	157	167	187	231	269
Nisserdam.....	101	110	125	160	168
Åmot—Lifoss	83	91	102	135	141
Nelaug	76	84	93	125	126
Gjov, øvre del.....	137	147	167	215	220

Nr. 36. I Tovdalsvassdraget ble det i 1944 framfløtt 118 506 stokker tømmer = 23 167 m³ og 21 508 stokker vedtømmer = 1 151 m³. Ved Flaksvatn bom ble det behandlet 123 263 stokker og ved Myra, Knarestad 92 691 stokker. Inneliggende last i 1944 var 14 300 stokker = 2 161 m³.

Nr. 37. I Otra ble det i 1944 framfløtt 101 476 stokker tømmer = 22 552 m³ og 64 174 stokker vedtømmer = 3 665 m³. Ved Straumen bom ble utskilt 97 528 stokker, ved Vennesla bom 80 251 stokker og ved Stray bom 16 991 stokker.

Fra den trykte beretning gjengis følgende oppgave over fløtingsutgiftene i øre pr. m³:

Til Vennesla bom fra	1940	1941	1942	1943	1944
Sarvfoss—Gyhølen	—	—	—	—	—
Gyhølen—Flårennen	265	270	395	460	460
Flårennen—Heknefoss	215	220	300	350	350
Heknefoss—Osestryken	185	185	255	285	285
Osestryken—Straumen	170	175	225	250	250
Straumen—Standardfoss	145	150	190	215	215
Standardfoss—Fennefoss	80	90	110	125	125
Fennefoss—Sågestølskvista	60	60	75	90	90
Sågestølskvista—Vennesla bom	20	20	30	45	45

Inneliggende last i 1944 var 9 020 stokker = 1 396 m³.

Nr. 61. I N e a (Nidelv) ble i 1944 innmeldt til fløting i Selbuvassdraget 55 015 stokker tømmer = 6 375 m³ og 79 944 stokker vedtømmer = 7 993 m³. Herav til hovedvassdraget 39 557 stokker tømmer = 4 218 m³ og 60 609 stokker vedtømmer = 6 060 m³, Garbergelv 12 571 stokker tømmer = 1 794 m³ og 3 857 stokker vedtømmer = 386 m³, Gulsetelv 1 887 stokker tømmer = 263 m³ og 6 478 stokker vedtømmer = 647 m³. Dessuten er det framdrevet til Selbusjøen 1 000 stokker tømmer og 9 000 stokker vedtømmer.

Nr. 91. I N a m s e n ble til fløting i 1944 innmeldt 371 922 stokker = 41 061 m³. Herav på Nordåen 2 557 stokker = 302 m³, Søråen 45 135 stokker = 5 410 m³, Sandøla 115 424 stokker = 12 843 m³, Namsen 195 669 stokker = 21 115 m³ og Meosen 13 137 stokker = 1 391 m³.

Fløtingsforholdene var i år stort sett meget gunstige.

Tømmermengde ved fellesfløtingen og utgifter pr. m³ tømmer levert ved firmaenes bommer i Namsos og omegn har i gjennomsnitt vært følgende:

	1940	1941	1942	1943	1944
Tømmermengde i m ³	69 360	38 257	33 076	30 078	41 061
Utgifter pr. m ³ i kr.	2.11	2.97	3.01	5.60	3.34

Oversikt over alle hovedvassdragene.

Lepe-nr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1944						1943 m ³	Gjennom- snitt 1936—40 m ³	
		Stokketall		Fast mål i m ³						
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav		Tømmer	Ved og kubb		
1	Grensevassdrag:									
	a. Trysilelv (Klara)	1 400 000	- ¹	118 480	118 480	-	-	142 355	142 930	
	b. Töckfors	41 900	- ²	4 516	4 516	-	-	3 901	22 761	
	d. Børja	32 707	-	4 516	2 626*	1 890	3 243	-	4 610	
	e. Vingers (Møkern m. fl.)	66 447	- ³	6 592	6 592	-	-	19 185	28 714	
	f. Rotna og Røgden	232 040	- ⁴	15 654	15 654	-	-	19 268	26 316	
	g. Vurusjø	3 529	-	384	384	-	-	397	-	
	h. Ljørja	222 385	- ⁵	20 067	19 851*	216	17 666	21 736		
	i. Lenglingen—Rengen	54 194	2 424 ⁵	5 733	5 463	270	8 042	9 160		
	k. Murusjø (Nordli)	3 002	521 ⁵	310	262	48	617	9 117		
2	Haldens	1 018 919	28 725 ⁶	114 797	111 100 ⁷	3 697	99 249	145 602		
	Enningdalselv			522	-	* 522	364	-	590	
3	Glomma	6 757 003	1 077 633 ⁸	1 077 407	1 004 778	72 629	1 007 735	1 431 032		
4	Mossevassdrag	3 900	-	391	375*	16	1 923	-	767	
6	Nordmarkens	60 457	-	25 934	15 438*	10 496	21 446	-	36 687	
7	Sørkedalens	60 617	-	17 687	14 958*	2 729	18 466	-	33 161	
9	Drammensvassdrag	2 555 657	434 163	360 330	338 623	21 707	337 143	709 406		
11	Bremsa og Grytja			-	-	-	542	-	4 320	
13	Numedalslågen	440 845	65 296	76 287	71 922 ⁹	4 365	67 936	146 218		
14	Farrisvann	383 427	60 519	60 339	56 364	3 975	52 369	86 275		
15	Hallevann	13 739	2 353	2 141	2 013	128	762	-	2 948	
16	Skienvassdrag	1 021 951	32 344	151 361	145 328 ¹⁰	6 033	166 394	237 183		
17	Herrevassdrag	55 815	3 379	13 476	10 668 ¹¹	2 808	10 738	-	19 869	
18	Bjerkeset		-	-	-	-	1 539	-	1 565	
19	Fossingvassdrag	14 880	-	2 282	2 282	-	2 020	-	3 089	
20	Kragerøvassdrag	179 304	48 777	34 019	31 036	2 983	36 232	36 372		
21	Gjerstad og Søndeled	86 815	24 613	16 130	14 608	1 522	15 925	15 202		
22	Vegårshei	96 676	-	14 329	14 329	-	14 174	-	14 616	
	Nærestad (Vennevatn).	26 881	-	4 333	4 333	-	65	-	122	
25	Molandsvann, østre	12 430	-	2 008	2 008	-	1 184	-	1 412	
26	Longumvann med Salterød		-	-	-	-	-	-	375	
27	Arendals vassdrag	366 177	102 826	70 829	65 927	4 902	62 711	100 830		
28	Holdalsbekk		-	-	-	-	-	-	102	
30	Urå	6 120	-	1 610	1 530*	80	1 273	-	1 349	
31	Stikkelselv og Kalvildelv	16 476	-	3 160	3 160	-	4 326	-	2 299	
32	Sangereidelv	239	-	54	54	-	30	-	7	
33	Fjelldalselv	115	-	226	26*	200	337	-	344	
34	Østre Vallesverbekk		-	-	-	-	830	-	-	
	Steindalsbekk		-	480	-*	480	-	-	-	
35	Islefjærbekk		-	320	-*	320	120	-	119	
36	Tovdalselv	118 506	21 308	24 318	23 167	1 151	18 143	32 916		
37	Otra	101 476	64 174	26 217	22 552	3 665	25 213	29 327		
38	Mandal selv	8 235	-	2 672	2 672	-	3 788	-	3 480	

¹ Av dette 22 883 m³ svensk tømmer. Alt til Sverige. ² Alt til Sverige, men delvis tilbake over Otteid. ³ Av dette 938 m³ svensk tømmer. Til Sverige 6 255 m³. ⁴ Til Sverige fløtt i Rotna 7 742 m³ og i Røgdelven 4 403 m³. ⁵ Alt til Sverige ⁶ Fra Sverige ved Otteid 56 855 m³. ⁷ Herav 1 986 m³ i favnemål. ⁸ Av dette fra Sverige 61 226 m³. ⁹ Herav 760 m³ i favnemål. ¹⁰ Herav 3 220 m³ i favnemål. ¹¹ Herav 2 603 m³ i favnemål. * Ved og kubb i favnemål.

Oversikt over alle hovedvassdragene (forts.).

Lop.nr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting 1944					1943 m³	Gjennomsnitt 1936—40 m³		
		Stokketall		Fast mål i m³						
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav					
					Tømmer	Ved og kubb				
41	Suldalslågen.....	15 657	—	1 623	1 623	—	1 943	1 033		
42	Vosseelv	2 155	—	406	406	—	600	749		
46	Surna	3 250	—	3 140	986 *	2 154	23 350	2 018		
48	Sæaelv	600	—	180	180	—	20	414		
	Fjelna	1 000	—	300	300	—	730	—		
	Rusteelv	—	—	—	—	—	160	92		
49	Bergselv, Haga og Holden elv, Snildalselv	1 560	—	1 655	535 *	1 120	1 440	2 200		
54	Rødsjøelv og Nordelv	—	—	—	—	—	144	61		
55	Fisdalselv og Osaelv	—	—	—	—	—	90	58		
57	Orkla.....	46 345	—	6 988	6 988	—	8 762	4 252		
58	Børsa.....	—	—	—	—	—	—	422		
59	Vigda.....	—	—	—	—	—	—	1 078		
61	Nea	55 015	79 944	14 368	6 375	7 993	15 614	34 922		
62	Homla.....	5 930	3 822	1 247	900	347	1 458	5 905		
63	Sørdralselv og Arnevikselv	3 8:7	—	1 459	499 *	960	—	142		
64	Stordalselv	3 789	—	332	332	—	—	220		
65	Nørreelv	—	—	—	—	—	—	59		
66	Norddalselv	917	—	101	101	—	—	780		
67	Oldenelv	—	—	—	—	—	800	3 631		
68	Bredoselv	—	—	1 952	—	* 1 952	—	1 058		
69	Steinsdalselv	3 270	—	419	419	—	2 120	476		
70	Storelv ell. Hofstaddalselv	—	—	—	—	—	—	64		
71	Stjørdalselv	16 800	—	3 699	1 980 *	1 719	1 851	21 083		
72	Skogn og Åsens vassdrag.	7 600	—	804	804	—	—	1 317		
73	Levangerelv	—	—	—	—	—	—	550		
74	Verdalselv	131 025	—	10 883	10 883	—	11 183	22 887		
75	Figgja.....	4 796	—	938	938	—	1 323	1 196		
76	Snåsa med Ogna	1 34 060	—	5 800	5 800	—	—	49 744		
77	Molleelv	—	—	—	—	—	315	603		
78	Follaelv	14 850	—	1 575	1 575	—	1 700	7 985		
80	Mossa og Kaldalselv	27 731	—	3 674	3 024 *	650	3 239	5 509		
81	Tangstadelv og Rautindelv	—	—	—	—	—	100	317		
82	Jøssundvassdr.	2 819	—	335	266 *	69	302	1 456		
	Lauvsnævassdr.	18 539	—	1 668	1 552 *	116	935	—		
	Øksdola	2 496	—	300	300	—	625	—		
83	Salsvann.....	21 225	—	3 320	2 360 *	960	3 313	7 125		
84	Statlandselv	527	—	165	165	—	—	290		
85	Årgårdselv	108 801	—	12 056	12 056	—	11 806	14 956		
86	Olsengselv	14 186	—	1 576	1 576	—	1 697	669		
87	Aursunna	44 5 9	—	5 712	4 980 *	732	4 550	10 428		
88	Bogna (Bonga)	66 667	—	8 303	8 303	—	5 824	12 185		
89	Sævikselv	—	—	—	—	—	—	87		
90	Vetterhuselv	725	940	180	120 *	60	180	376		
91	Namsen	371 922	—	41 061	41 061	—	30 078	85 382		
92	Opløselv	9 604	—	963	963	—	129	2 999		
93	Kongsmoelv (Foldalselv)	2 247	—	285	249 *	36	276	2 965		
	Bjørå	—	—	—	—	—	—	783		
95	Åselv	23 173	—	2 459	1 721 *	738	2 764	3 435		
96	Terråkelv	5 414	—	379	379	—	427	128		

¹ Oppgave bare for Ogna. * Ved og kubb i favnemål.

Oversikt over alle hovedvassdragene (forts.).

Løpe-nr.	Hovedvassdrag	Innmeldt til fløting i 1944						1943 m³	Gjennom- snitt 1936—40 m³		
		Stokketall		Fast mål i m³							
		Tømmer	Ved og kubb	I alt	Herav						
97	Urvollelv	—	—	858	—	* 858	1 264	291			
98	Eideelv	36 834	—	2 402	1 917	* 485	2 624	1 686			
99	Sausvassdraget (Velfjord)	310	—	147	35	* 112	170	272			
	Nepåsvassdraget (Velfjord)	1 200	—	252	140	* 112	135	—			
103	Vefsna.....	77 293	—	17 789	8 800	* 8 989	15 055	23 195			
104	Bjerkelv	—	—	—	—	—	300	57			
105	Røsså	1 500	—	1 549	320	* 1 229	2 186	3 787			
106	Ranaelv	16 593	—	2 410	2 410	—	1 725	2 368			
107	Beiarelv	330	—	3 410	50	* 3 360	2 888	201			
108	Saltdalselv	840	—	300	300	—	383	481			
109	Målselv	8 933	—	2 079	2 079	—	2 231	1 314			
110	Reisaelv	1	—	1	—	—	—	1 733			
111	Nordbotnenelv	1	—	1	—	—	—	12			
112	Altaelv	1	—	1	—	—	—	31			
114	Tanaelv	1	—	1	—	—	4 782	1 829			
115	Pasvikelv	1	—	1	—	—	14 835	46 724			
	Sum	16 679 908	2 053 761	2 451 412	2 269 829	181 583	2376 157	3 753 246			

¹ Oppgaver mangler. * Ved og kubb i favnemål.

Sammendrag	Tømmer		Ved m³	I alt m³
	Stokker	m³		
1944:				
I. Østlandet og Oplandene (nr. 1 a—h, 2—15)	13 293 572	1 783 674	122 370	1 906 044
II. Sørlandet (nr. 16—40)	2 112 096	343 680	24 144	367 824
III. Vestlandet (nr. 41—42)	—	17 812	2 029	2 029
IV. Trøndelagen (nr. 1 i—k, 43—94)	1 084 008	122 295	19 186	141 481
V. Nord-Norge (nr. 95—115)	172 420	18 151	15 833	34 034
Riket 1944	16 679 908	2 269 829	181 583	2 451 412
» 1943	16 175 557	2 205 139	171 013	2 376 157
» 1942	18 735 778	2 517 623	54 336	2 571 959
» 1941	22 753 318	2 980 064	18 847	2 998 913
» 1940	25 104 011	3 348 597	8 367	3 356 964
» 1939	16 625 390	2 219 187	3 524	2 222 711
» 1936—1940 i årlig gjennomsnitt	25 732 752	3 741 333	11 914	3 753 246
» 1931—1935	—	20 892 751	3 236 968	13 359
» 1926—1930	—	28 454 965	4 571 703	3 250 327
» 1921—1925	—	23 952 030	—	4 075 829
» 1916—1920	—	29 520 624	—	4 954 814
» 1911—1915	—	26 300 412	—	4 515 037
» 1906—1910	—	27 317 352	—	4 955 269
» 1901—1905	—	23 152 140	—	4 865 830
» 1896—1900	—	20 059 200	—	4 463 000
» 1891—1895	—	14 316 000	—	3 472 000
» 1886—1890	—	13 572 000	—	3 260 000
I gjennomsnitt årlig for 55-års perioden 1886—1940	23 022 427	—	—	4 201 910

Landbruksarealet og husdyrholdet pr. 20 juni 1946.

Statistisk Sentralbyrå har nettopp avsluttet en beregning over landbruksarealet og husdyrholdet i rikets bygder på grunnlag av en representativ telling pr. 20 juni 1946.

Det skulle i hvert herred telles ved 10 pst. av brukene over 5 dekar. Utvalget av bruk var foretatt i Byrået på grunnlag av tellingen i 1939, slik at alle brugsstørrelser var forholdsvis representert. For Finnmark har en dog på grunn av forholdene måttet bygge på skjønnsmessige oppgaver, og ingen telling ble foretatt der.

En hadde på denne måten valgt ut ca. 21 000 bruk som det skulle telles ved. Disse hadde i 1939 tilsammen et jordbruksareal på henved 1,1 mill. dekar.

En fikk inn oppgaver for i alt 20 224 av de bruk som det var planlagt å teller. Disse hadde i 1939 tilsammen et jordbruksareal på 1,065 mill. dekar. Når en holder Finnmark fylke og alle brukere inntil 5 dekar utenom, er dette 9,65 pst. av brukene, omfattende 9,8 pst. av jordbruksarealet.

Gjennomsnittsstørrelsen av de brukene som er med i tellingen, var i 1939 52,7 dekar mot 51,8 dekar for alle bruk over 5 dekar i 1939.

Tellingen gjelder bare landdistrikter, byer er ikke med.

For bygdene under ett var åkerarealet i dekar:

	1939	1942	1945	1946
Korn og erter	1 836 741	2 061 547	1 843 576	1 704 527
Poteter	506 927	789 896	646 333	623 853
Rotvekster	225 434	241 508	250 360	199 006
Grønnsaker.....	52 787	82 160	71 615	401 708
Annен åker og hage	323 779	212 645	293 483	
Åker og hage i alt	2 945 668	3 387 756	3 105 367	2 929 094

Det største åkerareal nådde en i 1942 med ca. 3 388 000 dekar, 442 000 dekar eller 15 pst. mer enn i 1939. Siden har det vært nedgang hvert år, fra 1942 til 1943 med vel 51 000 dekar, fra 1943 til 1944 vel 61 000 dekar og fra 1944 til 1945 nesten 170 000 dekar. 1946 viser ytterligere sterkt nedgang til 2 929 000 dekar — 176 000 dekar mindre enn i 1945 og 16 000 dekar mindre enn i 1939.

Siste år minnet kornarealet med 139 000 dekar eller 7.5 pst., rotvekstarealet med 51 000 dekar eller 20.5 pst. og potetarealet med ca. 22 000 dekar eller 3.5 pst. En har ikke sammenliknbare tall for hele grønnsakarealet, men både for kål og gulrot var det sterkt nedgang siste år. Arealet av annen åker og hage økte, arealet av grønnfôr f. eks. fra 99 000 dekar i 1945 til 162 000 dekar i 1946.

Kornarealet i 1946 var 7.2 pst. mindre enn i 1939, rotvekstarealet 11.7 pst. mindre. Derimot var potetarealet 23.1 pst. større og arealet av grønnsaker og annen åker og hage tatt under ett var 6.7 pst. større enn i 1939.

For husdyrholtet har en i krigsårene ikke hatt oppgaver som var direkte sammenliknbare med Byråets tellinger før krigen. Av forskjellige årsaker foretrakk Forsyningsdepartementet å holde sine tellinger dels 15 dels 1 april. På denne tid av året er det imidlertid bare en liten del av føllene, lammene, kjeene osv. som er kommet til. Det er derfor en vesensforskjell mellom disse oppgavene og oppgaver pr. 20 juni.

Holder en seg fremdeles til tallene for bygdene, er tallet på hest økt fra 204 000 i 1939 til 238 000 i 1946 eller med 16.7 pst. Det er samtidig en vesentlig endring i aldersfordelingen. Tallet på gammel hest — over 16 år — er gått ned fra vel 59 000 til knapt 28 000 eller med 53.4 pst., mens tallet på hest mellom 5 og 16 år er økt fra 71 000 til 117 000 eller med 64.7 pst. Tallet på 3- og 4-åringer er økt fra henved 26 000 til over 39 000, 1- og 2-åringer fra knapt 32 000 til vel 39 000. I 1946 kom det til færre føll enn i de foregående år og også litt færre enn i 1939.

Tallet på storfe i alt er gått ned fra 1 455 000 til 1 267 000 eller med 12.9 pst. Minst er nedgangen for kyr og kviger, henholdsvis 7.3 og 7.6 pst. For okser er nedgangen svært stor, 43.3 pst. for okser mellom 1 og 2 år og 37.1 pst. for okser over 2 år. Det var også påsatt mindre kalver i 1946 enn i 1939, 255 000 mot 329 000, 22.6 pst. nedgang.

Tallet på voksne sau er økt med 2.4 pst., fra 887 000 til 908 000, men tallet på lam er 6.8 pst. mindre i 1946. Tallet på sau i alt er derfor 2.1 pst. mindre enn i 1939.

Tallet på geiter er gått sterkt ned, i alt med 28.6 pst., voksne geiter med 23.9 pst. og kje med 37.5 pst.

Tallet på svin er gått ned med 29.1 pst., fra 362 000 til 257 000. Tallet på avlspurker er bare 10.5 pst. mindre enn i 1939, tallet på råner endog noe større. Derimot er det en sterk nedgang i tallet på svin under 4 mdr. Med tilstrekkelig tilgang på fôr skulle det være muligheter for å øke svineholdet ganske fort.

Sterkest nedgang viser tallet på høns, fra 3.42 mill. i 1939 til 1.43 mill. nå — en nedgang på 58.1 pst. Tallet på kyllinger pr. 20 juni var 1,49 mill. mot 2.26 mill. i 1939, 34.1 pst. nedgang. Av kyllinger blir det imidlertid klekket atskillige også etter 20 juni.

Pelsdyrene var ikke tatt med i den representative tellingen. En fullstendig pelsdyrtelling blir holdt nå.

Åkerarealet og husdyrholdet i rikets bygder etter
representativ telling 20 juni 1946.

	Dekar		
	1939	1945	1946
A. Åkerarealet.			
Høsthvete	26 030	8 705	14 059
Vårhvete	386 101	471 588	368 792
Høstrug	15 487	16 707	15 939
Värrug	16 274	9 973	9 076
Bygg	467 742	414 643	405 325
Havre	870 243	855 772	835 653
Blandkorn	48 943	54 369	47 089
Erter	5 921	11 819	8 594
Korn og erter i alt	1 836 741	1 843 576	1 704 527
Potet	506 927	646 333	623 853
Förnepe	99 544	101 263	78 052
Kålrot	82 195	128 629	95 434
Förbete	30 783	19 607	20 158
Förmargkål	12 912	861	5 362
Grönnförl	125 064	98 967	162 702
Kål	14 122	28 970	18 488
Gulrot	10 627	19 465	10 787
Jordbeer	7 095		6 136
Brinsekær	4 693	181 933	4 698
Andre vekster på åker og i hage	186 107		160 404
Brakk	28 858	35 764	38 493
Åker og hage i alt	2 945 668	3 105 368	2 929 094

B. Husdyrholdet.

	20 juni 1939	20 juni 1946		20 juni 1939	20 juni 1946
Hester :			Geiter :		
Under 1 år	16 135	15 062	Under 1 år	86 326	53 995
1 og 2 år	31 876	39 074	Over 1 år	162 590	123 671
3 og 4 år	25 631	39 238	I alt	248 916	177 666
5–16 år	71 022	116 992			
Over 16 år	59 267	27 608			
I alt	203 931	237 974			
Størfe :			Svin :		
Under 1 år	329 329	254 769	Under 4 mdr.	201 302	118 748
Okser { 1–2 år	74 584	42 284	Over } fetesvin ...	113 008	94 863
over 2 år ...	14 081	8 862	4 mdr. } avlsråner ...	2 260	2 415
Kviger	172 686	15 9568	avlspurker .	45 383	40 634
Kyr	864 336	801 497	I alt	361 953	256 660
I alt	1 455 016	1 266 980			
Sauer :			Voksne høns	3 422 368	1 432 690
Under 1 år	856 999	798 970	Kyllinger	2 264 292	1 492 577
Over 1 år	886 803	907 831			
I alt	1 743 802	1 706 801			

Månedslønninger for hushjelp i oktober 1946.

Lønningsoppgavene for hushjelp med kost og losji er — som i tidligere år — bygd på utskrifter av de nye meldingene til trygdekassene i 18 byer i oktober måned. Det er regnet ut særskilte gjennomsnittstall for de 5 største byer. Gjennomsnittstallet for alle 18 byer under ett er veid etter byenes folkemengde. I de mindre byer er det ofte så få meldinger at en beregning av gjennomsnittstall kunne bli misvisende.

En har i tabellen satt opp månedslønningene i de 5 største byer og gjennomsnittslønningene for 18 byer for 3 forskjellige aldersgrupper. For gjennomsnittslønningene er også føyd til relative tall i forhold 1938 = 100.

Byer Aldersgrupper	Månedslønninger for hushjelp med kost og losji, oktober									
	Absolutte tall, kr.									
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	
Oslo	17-19 år	40	42	41	50	62	73	80	82	98
	20-24 »	49	51	48	59	71	81	95	95	112
	25-54 »	58	60	55	65	83	95	96	107	120
Bergen	17-19 »	30	31	28	39	46	52	55	58	76
	20-24 »	35	37	36	44	53	63	70	69	84
	25-54 »	42	45	40	49	59	63	67	76	94
Trondheim	17-19 »	27	29	29	42	56	64	59	64	75
	20-24 »	33	34	37	53	66	74	75	73	81
	25-54 »	36	35	38	54	63	67	65	73	80
Stavanger	17-19 »	29	30	29	42	50	52	72	71	80
	20-24 »	34	34	40	47	55	64	76	77	92
	25-54 »	37	38	40	47	56	69	80	91	101
Drammen	17-19 »	35	40	39	45	53	73	68	77	—
	20-24 »	47	50	46	51	64	82	84	89	100
	25-54 »	53	56	50	62	64	88	92	95	98
Gj.snitt for 18 byer	17-19 »	34	35	34	43	54	62	69	71	85
	20-24 »	41	43	41	51	62	71	79	82	97
	25-54 »	47	49	45	55	68	77	83	91	103
Relative tall i forhold til 1938 = 100										
Gj.snitt for 18 byer	17-19 år	100	103	100	126	159	182	203	209	250
	20-24 »	100	105	100	124	151	173	193	200	237
	25-54 »	100	104	96	117	144	164	177	194	219

Når en har brukt meldingene i oktober måned, så er det fra først av på grunn av flyttedagen. Da denne holdt opp å spille noen rolle, fortsatte en å bruke denne måned fordi en regnet med temmelig stor tilgang av hushjelp til byene etter at sommersesongen på hotellene var slutt og den travleste tiden på landet var over. I de senere år er imidlertid verdien av denne statistikk blitt svært svekket fordi det har vært så liten tilgang til byene av hushjelp og i det hele så få nyarsatte. Tallet av meldinger til trygdekassene i oktober måned har vært svært lite i

disse årene. En har lagt sammen tallene av meldinger til trygdekassene i de 5 største byer for alle 3 aldersgrupper og de viser følgende bevegelse:

1939	1 884	1943	546
1940	1 037	1944	281
1941	874	1945	1 101
1942	682	1946	951

Gjennomsnittstallene for disse årene kan derfor bare gi et ufullstendig bilde av bevegelsen.

Tallene i oktober 1946 for 18 byer viser i gjennomsnitt for alle 3 grupper en stigning i forhold til 1938 på 135 %. Hushjelplønningene er altså etter disse oppgaver steget til atskillig mer enn det dobbelte av hva de var før krigen. I de største byer var lønningene steget mest i Oslo, minst i Bergen.

Ser en på alle 18 byer lå lønningene høsten 1946 gjennomgående høyest i Oslo, Drammen og Lillehammer og lavest i Haugesund, Ålesund, Kristiansund og Narvik.

Til jevnføring skal en — etter Byråets statistikk over lønninger i jordbruket — sette opp årslønninger for tjenestejenter på arbeidsgiverens kost i årene 1938—39 til 1945—46:

	Årslønn kr.	Indeks- tall
1938/39	382	100
1939/40	411	108
1940/41	438	115
1941/42	535	140
1942/43	648	170
1943/44	746	195
1944/45	845	221
1945/46	974	255

Disse lønningene er altså steget med 155 % eller til halvannen gang mer enn i 1938.

Drukkenskapsforseelser i 3. kvartal 1946.

	Bygdene	Byene	Byene uten Oslo	Oslo	Byer med br.vins- omsetn.	Samme uten Oslo	Byer uten br.vins- omsetn.	A/S Vin- monop. detalsalg av br.vin
1946. 3. kv.	1 240	11 239	6 498	4 741	9 826	5 085	1 413	1000 l. 3 303
— 2. »	948	8 080	4 992	3 088	6 959	3 871	1 121	3 148
— 1. »	900	10 078	6 159	3 919	8 789	4 870	1 289	3 830
1945. 4. »	457	4 391	2 533	1 858	3 743	1 885	648	1 590
— 3. »	494	4 978	2 855	2 123	4 205	2 082	773	1 637
— 2. »	455	4 495	2 833	1 662	3 813	2 151	682	1 890
— 1. »	471	4 461	2 815	1 646	3 593	1 947	868	2 626
1944. 3. »	542	4 386	2 722	1 664	3 535	1 871	851	2 009
1939. 3. »	1 652	8 198	4 700	3 498	6 883	3 385	[1 315	—

	1946		1945		1946		1945	
	3. kv.	2. kv.	3. kv.		3. kv.	2. kv.	3. kv.	
B y e r.					Egersund	14	9	7
Halden	90	72	43		Sandnes	32	24	21
Sarpsborg	65	51	47		Stavanger	305	272	264
*Fredrikstad	240	185	102		Skudeneshavn	-	-	-
*Moss	138	111	29		Kopervik	1	4	1
Son	-	1	-		Haugesund	62	60	30
Hvitsten	-	-	-		*Bergen	1 277	1 183	712
Drebak	19	7	7		Florø	3	-	-
*Oslo	4 741	3 088	2 123		Ålesund	120	71	64
*Hamar	86	62	39		Molde	9	5	8
Kongsvinger	1	1	-		Kristiansund	83	58	53
*Lillehammer	77	25	29		*Trondheim	1 059	988	484
*Gjøvik	29	29	5		Levanger	2	7	2
Hønefoss	21	21	6		Steinkjer	31	6	7
*Drammen	302	187	83		Namsos	15	10	10
Holmsbu	-	-	-		Brønnøysund	1	-	-
*Kongsberg	81	40	17		Mosjøen	9	13	3
Svelvik	4	-	1		Mo	10	9	-
Holmestrand	14	12	-		*Bodø	95	65	10
*Horten	146	66	8		*Narvik	162	136	52
Åsgårdstrand	-	-	-		Svolvær	17	10	7
*Tønsberg	226	142	63		Harstad	99	112	21
*Sandefjord	101	60	24		*Tromsø	341	129	134
*Larvik	93	71	17		Hammerfest	7	4	-
Stavern	1	-	1		Vadsø	2	2	-
Kragerø	45	37	30		Vardø	13	3	1
Langesund	7	7	1		Byene	11 239	8 080	4 978
Stathelle	1	-	1		B y g d e g r u p p e r.			
Brevik	5	10	1		Østfold	135	92	44
Porsgrunn	100	52	23		Vestfold	58	43	7
Skien	80	86	40		Aker—Follo	218	194	69
Notodden	41	38	9		Rest Akershus	202	121	59
Risør	12	8	8		Hedmark, Oppland ..	96	99	54
Tvedstrand	17	4	-		Buskerud	46	38	20
*Arendal	192	135	77		Telemark	89	75	29
Grimstad	6	9	8		Aust-Agder—Rogaland	123	101	102
Lillesand	1	1	3		Hordaland—Møre og			
*Kristiansand	440	257	197		Romsdal	109	70	47
Mandal	24	14	22		Trøndelag	40	36	26
Farsund	4	3	-		Nord-Norge	124	79	37
Flekkefjord	20	8	23		Bvgdene	1 240	948	494

* Betyr at byen har (lovlig) brennevinssalg. Det var ikke noe detaljsalg fra og med $\frac{8}{10}$ til og med $\frac{9}{10}$.

A n m. Sandefjord og Lillehammer hadde ikke lovl. brennevinsomsetn. fra $\frac{1}{10}$ 45 til enholdsvis $\frac{15}{3}$ og $\frac{1}{4}$ 46. Drøbak, Kongsvinger, Hønefoss, Holmestrand og Skien hadde lovl. brennevinsomsetn. til $\frac{1}{10}$ 45.

Engrosprisindeksen for oktober, november og desember 1946.

Engrosprisindeksen pr. 15 oktober falt 0.3 pst. fra 15 september, nemlig fra 170.1 til 169.6, men steg så igjen i november til 171.8 og i desember til 172.6. Nedgangen fra september til oktober skyldtes nedsettelsen av margarin-prisene og prisene på innførte tøyer. Engrosprisene på margarin var fra 1 oktober 1945 kr. 1.57 for den beste kvalitet og kr. 1.37 for den dårligste. Prisforskjellen skyldtes at den dyreste sorten hadde større innblanding av natursmør. Etter Landbruksdepartementets bestemmelse av 21 september 1946 skulle natursmørinnblandingen opphøre fra 30 september. I samsvar med dette ble engrosprisen for begge merker satt ned til kr. 1.28. Gruppen animalske næringsmidler gikk derved ned 2.2 pst. fra 153.0 til 149.6.

Nedsettelsen av prisene på de innførte tøyer skyldtes nedsettelse av avansatsene. Gruppen tekstilvarer gikk ned fra 179.7 til 177.2.

Gruppen tremasse, cellulose og papir steg 5.8 pst. fra september til oktober, fra 188.9 til 199.9, jern og metaller og jern- og metallvarer 0.6 pst., fra 191.0 til 192.1 og huder, lær og skotøy 0.4 pst., fra 160.6 til 161.3.

For gruppens vegetabiliske næringsmidler, vegetabiliske nyttelsesmidler, førstoffer og gjødning, brensel og oljer, trevarer, gummiprodkuter og kjemiske og tekniske varer var det derimot ingen endring.

Stigningen fra oktober til november skyldtes for den alt overveiende del prisforhøyelsen på jordbrukswarene — på melk og melkeprodukter fra 16 oktober og på kjøtt og flesk fra 1 november. Prisen for helmelk steg 2.7 øre pr. l, smør 80 øre pr. kg, halvfet gauda- og nøkkelost kr. 0.15 pr. kg og geitmysost kr. 0.30 pr. kg. Prisforhøyelsen for produsentene utgjorde 40—45 øre for storfeslakt. Av dette ble 20 øre dekket ved øking av statstilskuddet, mens resten kommer med i beregningene som prisforhøyelse. For saukjøtt og flesk utgjorde prisforhøyelsen henholdsvis 50 øre og 20 øre pr. kg. For disse varer virket prisforhøyelsen helt ut.

Den ovenfor nevnte prisstigningen på melk og melkeprodukter, kjøtt og flesk bevirket at gruppen animalske næringsmidler steg fra 149.6 til 158.8 eller med 6.1 pst.

Gruppen vegetabiliske næringsmidler steg fra 142.9 til 143.3 på grunn av en liten stigning i potetprisene. Det har også vært stigning for følgende grupper: Kjemiske og tekniske varer fra 276.4 til 277.7, førstoffer og gjødning fra 143.1 til 143.4, jern og metaller og jern- og metallvarer fra 192.1 til 192.4, tekstilvarer fra 177.2 til 177.5 og trevarer fra 207.0 til 207.1.

Fra november til desember steg gruppen stein-, leirvarer o. l. med 3.1 pst., jern og metaller og jern- og metallvarer med 3.0 pst., vegetabiliske næringsmidler med 0.8 pst. og førstoffer og gjødning med 0.4 pst.

I den annen spaltning av materialet — i jordbruksvarer, industrivarar, kolonialvarer og førstoffer og gjødning — er industrivarar i alt gått ned fra 181.6

til 180.8 fra september til oktober mens de andre gruppene var uforandret. Fra oktober til november steg gruppen jordbruksvarer i alt med 6.1 pst., fra 149.8 til 159.0, mens industrivarene gikk opp fra 180.8 til 180.9. Fra november til desember steg jordbruksvarene i alt 0.4 pst. og industrivarer i alt 0.6 pst.

Ved en sammenlikning mellom pristigningen fra 1938 for jordbruksvarer og industrivarer må en være oppmerksom på at jordbruksvarene for en større del er holdt nede ved statstilskudd. Prisindeksen for jordbruksprodukter gir ikke uttrykk for produsentprisenes stigning, men viser bare hvor mye jordbruksproduktene er steget for engroskjøperne.

For busjetterminen 1946/47 er statstilskuddet til melk og melkeprodukter oppført med 104.8 mill. kr., kjøtt og flesk med 32.0 mill. kr. og brødmel med 108.5 mill. kr.

Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks. 1938 = 100.

	Gjennomsnitt								1946				
	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Animalske næringsmidler .	101.8	119.9	140.0	147.0	148.1	148.6	149.4	152.0	153.0	153.0	149.6	158.8	158.8
Vegetabiliske næringsmidler	99.8	118.0	149.6	161.9	161.5	162.9	163.2	148.8	144.5	142.9	142.9	143.3	144.5
Vegetabiliske nyttelsesmidler	101.9	114.8	123.3	126.6	126.8	131.4	133.3	145.1	141.6	146.3	146.3	146.3	146.3
Förstoffer og gjødning ...	98.9	115.1	129.3	132.6	133.7	134.0	135.8	143.3	143.1	143.1	143.1	143.4	144.0
Brensel og oljer	104.2	191.2	287.1	313.1	313.8	316.6	311.7	200.7	195.8	195.8	195.8	195.8	195.8
Jern og metaller og jern- og metallvarer	102.9	139.3	153.5	153.9	157.9	159.6	162.8	183.0	190.8	191.0	192.1	192.4	198.1
Stein-, leirvarer o. l.	103.9	123.0	137.2	142.2	143.6	144.8	154.1	178.3	177.8	177.8	177.8	177.8	183.4
Trevarer	104.2	130.5	138.5	147.3	154.3	154.8	159.9	197.2	207.0	207.0	207.0	207.1	207.1
Tremasse, cellulose og papir	92.1	119.1	119.9	123.8	133.9	138.3	148.7	180.9	188.9	188.9	199.9	199.9	199.9
Tekstilvarer	102.4	135.6	174.3	184.6	189.8	190.3	185.9	176.7	179.7	179.7	177.2	177.5	177.5
Huder, lær og skotøy	100.0	128.5	141.0	151.3	152.0	152.6	153.4	158.2	160.6	160.6	161.3	161.3	161.3
Gummiprodukter	110.6	123.8	134.6	151.9	169.2	180.3	180.4	177.7	177.0	177.0	177.0	177.0	177.0
Kjemiske og tekniske varer	106.8	161.4	210.6	224.5	239.1	242.0	244.8	273.6	275.0	276.4	276.4	277.2	277.2
Generalindeks	101.7	133.2	162.9	172.3	174.9	176.6	177.1	169.0	169.9	170.1	169.6	171.8	172.6
Jordbruksvarer:													
Animalske	99.2	117.6	142.7	148.9	150.4	150.4	152.5	160.8	161.1	161.1	161.1	174.0	174.0
Vegetabiliske	90.6	100.5	104.7	108.0	110.3	110.3	116.4	126.6	125.7	123.3	123.3	123.9	125.7
I alt	96.6	112.5	131.4	136.7	138.5	138.5	141.7	150.6	150.5	149.8	149.8	159.0	159.6
Förstoffer og gjødning ...	98.9	115.1	129.3	132.6	133.7	134.0	135.8	143.3	143.1	143.1	143.1	143.4	144.0
Kolonialvarer	113.2	137.2	189.5	205.2	200.8	204.7	194.8	151.6	141.1	141.1	141.1	141.1	141.1
Industrivarar:													
Råvarer og halvfabrikata	103.0	154.6	177.3	182.5	186.7	187.8	188.4	200.5	207.8	207.8	207.0	207.1	208.9
Helfabrikata	102.6	131.6	173.3	187.9	191.1	194.1	194.2	160.5	158.6	159.7	159.0	159.1	159.4
I alt	102.8	142.1	175.1	185.5	189.1	191.3	191.5	178.7	180.9	181.6	180.8	180.9	181.9

Leveomkostninger for oktober, november og desember 1946.

Indekstallet for de samlede leveomkostningene var for oktober 159.5 mot 159.9 for september, altså en nedgang på 0.3 pst. Fra oktober til november var det en stigning på 1.1 pst., fra 159.5 til 161.2 og fra november til desember en stigning på 0,1 poeng, til 161,3. Som vanlig bygger beregningen på prisoppgaver fra 26 byer og 5 industristeder.

Nedgangen fra september til oktober skyldtes sesongfall i prisene på poteter og grønnsaker og nedsettelsen av margarinprisene på grunn av at natursmør-innblandingene ble tatt bort. For begge margarinkvaliteter ble detaljprisen fra 30 september satt ned til kr. 1.75 pr. kg — fra kr. 2.10 for den beste sorten og kr. 1.80 for den billigste. Potetprisen gikk ned 3 øre pr. 3 kg, hodekål 6 øre pr. kg og gulrøtter 17 øre pr. kg.

Matvareposten i alt gikk ned 1.1 pst fra 156.7 til 155.0.

Brenselsutgiftene falt 0.1 pst., fra 297.8 til 297.4.

Utgiftene til bekledning steg 1.0 pst., fra 212.8 til 214.9 og posten «Andre utgifter» 0.5 pst. fra 156.5 til 157.3.

Stigningen fra oktober til november skyldtes for størstedelen prisstigning på jordbruksprodukter og stigning i utgiftene til brennevin og vin.

Gruppen matvarer steg 1.5 pst., fra 155.0 til 157.4, drikkevarer og tobakk 7.4 pst., fra 203.1 til 218.2 og «andre utgifter» 0.3 pst., fra 157.3 til 157.7. De andre gruppene — brensel og petroleum, gass og elektrisitet, husleie og bekledning, viste ingen endring. Indekstallet for brensel og petroleum er 297.4, for gass og elektrisitet 101.0, for husleie 94.2 og for bekledning 214.9.

Av de enkelte matvaregruppene var det gruppen melk, smør, ost og egg som steg mest, med 4.5 pst. Prisen på helmelk steg 3 øre pr. l, smør 0.88 kr. pr. kg, sveitserost kr. 0.37 pr. kg, geitmystsost kr. 0.34 pr. kg, gaudaost kr. 0.16 pr. kg og nøkkelost kr. 0.14 pr. kg. Gruppen kjøtt og kjøttvarer steg 2.7 pst. Prisen på oksestek steg kr. 0.50 pr. kg, sauvestek kr. 0.76 pr. kg, saupekjøtt, forpart kr. 0.49 pr. kg, middagspølser kr. 0.20 pr. kg og kjøttdeig og karbonadedeig i gjennomsnitt kr. 0.05 pr. kg. Prisen på suppekjøtt gikk ned kr. 0.34 pr. kg. Gruppen flesk steg 2.2 pst. Ferskt flesk steg kr. 0.25 pr. kg og skinkestek kr. 0.08 pr. kg. Innen gruppen poteter, grønnsaker, mel, gryn o. l. gikk hodekål ned 3 øre pr. kg, gulrøtter 4 øre pr. kg og poteter 0.9 øre pr. 3 kg. Utgiftene til brød gikk ned 3.8 pst. Dette skyldes at prisen på hveteloff er satt ned — gjennomsnittlig med kr. 0.13 pr. kg.

Bekledningsposten har som ovenfor nevnt ingen endring. Der var ingen nedgang som følge av nedsettelsen av avancesatsene for manufakturvarer. Den oppgang som har funnet sted i den senere tid er imidlertid stoppet.

Oppgangen for gruppen drikkevarer og tobakk skyldtes stigning i utgiftene til brennevin og vin. Denne utgiftsøkingen bevirket en stigning i hovedindekstallet

på 0.6 poeng. Hadde en nemlig for november regnet med samme brennevinsavgifter som for oktober, ville hovedindekstallet ha vært 160.6 istedenfor 161.2.

Det har i den senere tid vært mye diskusjon om brennevinsprisenes betydning for bevegelsen i de beregnede leveomkostninger, men fram til nå har disse vært av mindre betydning grunnet det forhold at gruppen brennevin og vin bare går inn i beregningsgrunnlaget med 0.7 pst. (en har da ikke regnet med en mindre post kalt «Drikkevarer nydt ute» som var på kr. 5.45 i 1938 og som en gir samme bevegelse som brennevin, vin og øl til sammen). Men selv en så liten andel vil slå igjennom når utgifter til brennevin og vin stiger så sterkt som de gjorde fra oktober til november, nemlig 27.8 pst. Denne økingen skyldes to forhold. For det første er prisene gått opp, og for det andre er beregningsgrunnlaget noe endret.

En har nemlig i november ikke bare som før regnet prisene på akevitt og krydret brennevin, men også tatt med i beregningene prisene på konjak og vin (Brandy Special og Superior Port), som var med før krigen, men falt bort under krigen. Da disse varer nå er kommet i handelen igjen, er de tatt med i beregningene. En har i dette tilfelle gått fram på samme måte som ved andre liknende tilfelle når varer som ikke har vært å få kjøpt er kommet på markedet igjen. For eksempel blir kaffe, som under krigen ble erstattet med kaffesurrogat, tatt inn i beregningene igjen etter hvert som rasjonene øker, og pilsnerøl, som under krigen ble erstattet med landsøl, ble tatt inn i beregningene da denne ølsort kom i handelen igjen.

Den økingen i de samlede leveomkostningene som skyldes stigningen i utgiftene til vin og brennevin er for en vesentlig del uttrykk for en øking av den indirekte beskatning til Staten. For alle varer går nemlig toll, produksjonsavgifter og andre indirekte skatter (også omsetningsskatter) inn i de priser som leveomkostningsberegningene bygger på, mens direkte skatter — som kjent — ikke er med.

Da indirekte skatter og avgifter er særlig høye for vin og brennevin, har en regnet ut hva leveomkostningstallet for november ville blitt hvis utgiftene til vin og brennevin ble tatt ut av beregningene — både i basisåret og nå. En har også beregnet hva indekstallet for november ville blitt hvis utgiftene til vin og brennevin ble beregnet for de samme varer som for oktober. Tidligere er nevnt at en har beregnet hva indekstallet ville blitt om en ikke i det hele tatt hadde tatt med økingen i utgiftene til vin og brennevin fra oktober til november. En får da disse alternativene:

- 1) Hovedindekstallet etter vanlig beregning, medregnet prisøkingen for brennevin og vin og med endret forbruks-sammensetning pr. 15 november, som foran forklart, 161.2.
- 2) Indekstallet for november med samme forbrukssammensetning for vin og brennevin som i oktober, men med økte priser for disse varene, ville blitt 160.9.

- 3) Indekstallet for november med samme forbrukssammensetning for vin og brennevin som i oktober, men fraregnet den siste prisøkingen for disse varene ville blitt 160.6.
- 4) Om en holder utgiftene til vin og brennevin helt utenfor indeksberegningene og omregner basis og novembertallet på dette grunnlag ville indekstallet for 15 november 1946 blitt 159.8.

Fra november til desember er det gruppene matvarer og «andre utgifter» som er steget. Indekstallet for matvarer er gått opp fra 157.4 til 157.5 og posten «andre utgifter» fra 157.7 til 158.2.

Indekstallet for brensel er gått ned fra 297.4 til 296.1 og indekstallet for bekledning fra 214.9 til 214.6.

Tabell 1. Beregnede årlige leveomkostninger for en arbeiderfamilie på vel 4 personer (4.46) med et utgiftsbudsjett på ca. 3600 kr. i 1938.

Varesort	Gjennomsnitt 1938	1946						Indekstall 1938 = 100					
								1946					
		Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
I. Matvarer:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.						
Kjøtt og kjøttvarer ..	281.67	440.53	443.35	447.01	448.70	460.81	462.50	156.4	157.4	158.7	159.3	163.6	164.2
Flesk	64.73	123.70	124.22	124.22	124.22	126.94	12.694	191.1	191.9	191.9	191.9	196.1	196.1
Fisk og fiskeboller ..	126.63	251.23	253.64	254.27	256.43	257.44	256.43	193.4	200.3	200.8	202.5	203.3	202.5
Melk, smør, ost og egg	568.07	873.69	873.69	873.69	853.24	891.87	891.87	153.8	153.8	153.8	150.2	157.0	157.0
Poteter, grønnsaker													
mel, gryn o. l.	187.03	360.22	382.85	341.33	330.29	326.93	329.36	192.6	204.7	182.5	176.6	174.8	176.1
Bred	270.91	313.98	313.98	314.26	314.26	302.34	301.79	115.9	115.9	116.0	116.0	111.6	111.4
Kolonialvarer	161.00	248.58	246.49	246.01	246.01	246.01	246.01	154.4	153.1	152.8	152.8	152.8	152.8
Matvarer ellers	37.77	59.41	60.02	59.19	58.54	59.44	59.49	157.3	158.9	156.7	155.0	157.4	157.5
Matvarer i alt	1 697.81	2 671.34	2 698.24	2 659.98	2 631.69	2 671.68	2 674.39	157.3	158.9	156.7	155.0	157.4	157.5
II. Drikkevarer og tobakk	131.23	260.42	260.42	266.67	266.67	286.48	286.48	193.4	198.4	203.1	203.1	218.2	218.2
III. Lys og brensel:													
1. Kull, koks, ved og													
petroleum ¹	95.19	283.48	283.48	283.48	283.10	283.10	281.86	297.8	297.8	297.8	297.4	297.4	296.1
2. Gass og elektrisitet	105.04	106.83	106.83	106.04	106.04	106.04	106.04	101.7	101.7	101.0	101.0	101.0	101.0
IV. Bekledning	505.89	1 050.54	1 062.07	1 076.76	1 087.39	1 087.01	1 085.67	207.7	209.9	212.8	214.9	214.9	214.6
V. Husleie	494.30	465.63	465.63	465.63	465.63	465.63	465.63	94.2	94.2	94.2	94.2	94.2	94.2
VI. Andre utgifter .... { a	569.44	803.43	810.41	816.28	819.75	821.72	823.79	141.1	142.3	143.3	144.0	144.3	144.7
b	450.89	697.21	699.80	705.67	709.14	711.11	713.18	154.6	155.2	156.5	157.3	157.7	153.2
Hovedsum { a	3 598.95	5 641.67	5 687.08	5 674.84	5 660.27	5 721.66	5 723.86	156.8	158.0	157.7	157.3	159.0	159.0
{ b	3 480.40	5 535.45	5 576.47	5 564.23	5 549.66	5 611.05	5 613.25	159.0	160.2	159.9	159.5	² 161.2	³ 161.3

a. Med fagforeningskontingent b. Uten fagforeningskontingent.

¹ Fra og med oktober 1940 er kull og koks erstattet med ved.² Med samme utgifter til vin og brennevin som i oktober: 160.6.³ » » » » » : 160.7.

Tabell 2. Priser i småsalg i gjennomsnitt for en del av Rikets byer.

Varesort	Mengde-enhet	Gjen-nom-snitt 1938	Juni 1946	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946	Nov. 1946	Des. 1946	Stigning fra 1938 til des. 1946
<i>A. Matvarer og drikkevarer.</i>		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Pst.
Oksekjøtt, ferskt, mellomstek..	Kg	269	388	389	388	390	390	440	440	63.6
— » høyrygg	-	233	339	339	340	338	338	295	295	26.6
— » bibringe	-	213	315	316	316	319	319	295	295	38.5
Kalvekjøtt, ferskt, gjøkalv, stek	-	283	362	365	365	371	366	366	366	29.3
— » bryst	-	242	317	317	320	324	324	326	325	34.3
— » spekalv, forpart	-	176	250	251	249	250	250	265	265	50.6
— » bakpart	-	192	271	272	273	274	274	325	325	-
Saukjøtt, ferskt, forpart.....	-	221	385	385	388	389	393	431	431	-
— » bog	-	-	-	-	-	-	-	455	455	-
— » stek	-	242	422	424	427	428	429	505	505	108.7
Kjottdeig, alminnelig	-	241	349	349	357	357	358	410	410	70.1
Karbonadedeig	-	307	439	443	449	451	452	410	410	33.6
Middagspølser, ferske	-	209	353	353	357	363	367	378	386	84.7
— roykt	-	189	313	313	315	330	339	367	373	97.4
Skinkestek	-	247	415	435	439	438	438	446	446	80.6
Flesk, ferskt, norsk, sideflesk ..	-	220	409	431	435	441	441	466	466	111.8
— saltet, »	-	229	444	457	469	469	467	473	473	106.6
Torsk, nyslaktet	-	78	134	132	133	132	137	138	138	76.9
— sløyd, uten hode	-	56	106	108	109	111	111	109	112	100.0
— saltet	-	64	146	146	146	146	146	146	145	126.6
Hyse (kolje), fersk, nyslaktet..	-	65	114	114	120	122	124	122	122	87.7
— roykt	-	90	187	187	186	188	190	190	190	111.1
Sei, nyslaktet	-	55	109	110	111	110	110	110	109	98.2
— sløyd, uten hode	-	50	99	97	99	99	100	102	99	98.0
Kveite, stor, oppskåret	-	235	396	399	402	399	400	400	401	70.6
Makrell, fersk (ikke småmakrell)	-	88	143	144	166	167	168	-	-	-
Sild, fersk (ikke småsild).....	-	57	89	92	99	100	105	105	105	84.2
Spekesild, norsk, $\frac{10}{12}$ stk. pr. kg	-	87	177	179	179	176	176	176	174	100.0
Klippfisk, Møre	-	100	245	245	244	243	245	246	246	146.0
— Sørlandet	-	123	221	221	225	227	227	227	231	87.8
Uer, saltet	-	63	143	143	146	146	147	159	161	155.6
Fiskeboller, prima	-	98	234	223	218	220	221	217	217	121.4
Melk, nysilt, i løst mål	Liter	31	42	44	44	44	44	47	47	51.6
— » på flasker	-	33	44	46	46	46	46	49	49	48.5
— skummet	-	10	19	20	20	20	20	20	20	100.0
Kondensert melk, usukret	1/1 bokks	55	85	85	85	85	85	85	85	54.5
Smør, meierismør	Kg	360	505	553	553	553	552	638	639	77.5
— fjellsmør	-	328	460	511	511	511	511	601	601	83.2
Margarin, høyeste prisklasse....	-	168	210	210	210	210	175	175	175	4.2
— billigste »	-	138	180	180	180	180	175	175	175	26.8
Ost, norsk sveitser, imit.	-	353	455	455	456	457	457	494	494	39.9
— gauda H 30	-	-	279	285	285	285	285	301	301	-
— geitmysost B. G. 28	-	227	331	341	341	341	341	375	375	65.2
— nøkkelost H 30	-	194	279	288	288	288	287	301	301	55.2
— kumysost	-	80	³ 148	148	148	85.0				
— pultost	-	140	212	214	215	214	214	215	216	54.3

¹ Steik med knoke. ² Bryst. ³ Rettet.

Tabell 2 (forts.). Priser i småsalg i gjennomsnitt for en del av Rikets byer.

Varesort	Mengde-enhet	Gjen-nom-snitt 1938	Juni 1946	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946	Nov. 1946	Des. 1946	Stigning fra 1938 til des. 1946
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Pst.
Egg, norske, friske	Kg	199	546	546	546	546	546	546	546	174.4
Hvetemel, finsiktet	-	42	51	51	51	51	51	51	51	21.4
Rugmel, finsiktet	-	38	43	43	43	43	43	43	43	13.2
Byggmel, norsk	-	39	41	41	41	41	42	42	42	7.7
Havremel, norsk, finsiktet	-	54	55	55	55	55	55	55	55	1.9
Potetmel, superior ell. likn.	-	71	146	146	147	147	147	147	147	107.0
Alm. husholdningsbrød (rug)	-	45	50	50	50	50	50	50	50	11.3
Hveteloff, lys	-	84	109	109	109	109	109	96	95	13.1
Kneipbrød	-	48	59	59	59	59	59	59	60	25.0
Grovbrød	-	43	49	49	49	49	49	49	49	14.0
Havregryns, norske, pressede	-	47	67	67	67	67	67	67	67	42.6
Byggryn, hele, norsk formaling	-	45	44	44	44	44	44	44	44	2.2
Risengryn, prima	-	78	208	211	239	240	240	245	245	214.1
Makaroni pr. pk. à $\frac{1}{4}$ kg	$\frac{1}{4}$ kg	36	43	43	44	44	44	44	44	22.2
Poteter	3 kg	52	103	103	99	88	85	85	86	65.4
Hodekål	Kg	32	65	65	84	63	57	54	55	71.9
Gulrøtter	-	33	71	71	141	85	68	64	65	97.0
Bønner, brune	-	64	176	177	177	177	177	177	177	176.6
Erter, gule	-	58	141	139	139	137	137	137	135	132.8
Plommer, tørkede	-	138	400	400	400	400	400	401	401	190.6
Rosiner	-	113	417	416	415	415	415	415	416	268.1
Tørkede epler	-	306	668	668	667	667	667	667	667	118.0
Kaffe	-	-	476	442	427	426	425	425	425	-
Kaffeerstatning	-	-	312	3.3	319	319	320	320	320	-
Farin	-	65	110	101	100	100	100	100	100	53.8
Raffinade	-	75	130	121	121	120	120	120	120	60.0
Sjokolade, alm. norsk, koke-	-	283	472	472	472	472	472	472	472	66.8
Kakao, norsk	-	276	418	419	419	419	420	420	420	52.2
Te	-	1 100	2 030	2 047	2 047	2 047	2 047	2 043	2 042	85.6
Sirup	-	49	170	170	170	170	170	170	170	246.9
Salt, kjøkkensalt	-	16	33	33	33	33	33	34	34	112.5
Landsøl (detaljpris i alm. utsalg)	$\frac{1}{2}$ fl.	35	58	58	58	58	58	58	58	65.7
Pilsnerøl —»—	-	41	72	72	72	72	72	72	72	75.6
Selters —»—	-	31	39	39	39	39	39	39	39	25.8
<i>B. Lys og brensel.</i>										
Petroleum, Water white	5-liter	116	151	152	152	151	151	150	150	29.3
Kull, husholdnings-	100 kg	450	1 194	1 193	1 193	1 185	1 185	1 184	1 184	163.1
Koks nr. 2	H1	334	784	784	786	786	793	793	793	137.4
— » 3	-	320	722	732	732	72	745	745	745	132.8
Granved, hel, 60 cm lang	Mf.	2 798	7 210	7 210	7 210	7 210	7 206	7 221	7 221	158.1
— hogd	-	3 322	8 225	8 225	8 225	8 225	8 119	8 068	8 078	143.2
Bjørkeved, hel, 60 cm lang	-	3 516	8 667	8 667	8 667	8 667	8 694	8 729	8 618	145.1
— grovhogd	-	4 007	9 659	9 659	9 659	9 659	9 705	9 709	9 660	141.1

Tabell 2 (forts.). Priser i småsalg i gjennomsnitt for en del av Rikets byer.

Varesort	Mengde-enhet	Gjen-nom-snitt 1938	Juni 1946	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946	Nov. 1946	Des. 1946	Stigning fra 1938 til des. 1946
<i>C. Bekledningsartikler og skotøy.</i>										
lått kamgarn, norsk, vekt ca. 550 gr	M.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Pst.
elullent ensfarget kjøletøy, 90 cm breddt, vekt ca. 110 gr		1 258	2 195	2 397	2 414	2 414	2 414	2 373	2 345	86.4
ellull kjøletøyer (Vistra), trykt, 70 cm, vekt 85 gr	»	453	1 063	1 063	1 063	1 124	1 124	1 124	1 123	147.9
ellull kjøletøyer (Vistra), ensfarget, 70 cm, vekt 110 gr	»	214	461	461	461	475	478	478	475	122.0
ellull kjøletøyer (Vistra), ensfarget, 70 cm, vekt 110 gr	»	259	482	482	484	487	492	492	490	89.2
elullent norsk kåpetøy, mørnstrupet, 140 cm breddt, vekt ca. 600 gr	»	903	1 642	1 682	1 680	1 742	1 752	1 786	1 773	96.3
leikt lerret norsk, ca. 140 cm breddt, vekt ca. 240 gr	»	220	554	554	554	561	557	538	544	147.3
bleikt lerret, norsk, ca. 140 cm breddt, vekt ca. 240 gr	»	178	407	407	406	417	422	419	422	137.1
låtøy, norsk mørnstrupet, vaskeekte, ca. 65 cm breddt, vekt ca. 100 gr	»	115	283	283	283	291	285	284	282	145.2
out 70 cm breddt, vekt ca. 100 gr	»	100	268	276	276	272	276	282	275	175.0
åndkledreibl, norsk heller, 55 cm breddt, vekt ca. 180 gr	»	184	393	413	434	478	490	504	511	177.7
obbelt ullteppe, alm. mellomkvalitet, mørnstrupet, vekt ca. 2.4 kg	Stk.	1 806	3 913	3 913	3 915	3 955	3 950	3 977	3 982	120.5
llgarn, 4 tråders (alm. strømpegarn) ress (konfeksjon) av kamgarn ca. 500 gr.s vare, utstyr B	Kg	1 212	2 476	2 472	2 448	2 443	2 443	2 419	2 419	99.6
ress (konfeksjon) av norsk slietestoff, utstyr C	Stk.	8 334	19695	19695	19695	19897	20197	20138	19946	139.3
interfrakk (konfeksjon), dobbeltspent, utstyr C	»	6 212	15502	15502	15545	15831	15969	15969	15928	156.4
terrengfrakk av helullent stoff (med bomullsfor)	»	6 646	17036	17036	17036	17109	17522	17587	17661	165.7
terrevindjakke (av norsk vindtøy)	»	7 451	15449	15449	15449	15636	15636	15561	15448	107.3
verall, dobbelt sørn, norsk xxx	»	1 297	2 613	2 694	2 756	2 948	3 058	3 051	3 073	136.9
rbeidsskjorte (blåskjorte)	»	625	1 743	1 753	1 753	1 778	1 785	1 781	1 752	185.1
ansjettskjorte, kuleret, med 2 snipper	»	478	1 417	1 434	1 434	1 473	1 487	1 482	1 447	202.7
terretrøye, trikotasje av ull	»	734	1 894	1 909	1 929	1 989	1 989	1 972	2 012	174.1
terrebenklær, — »	Par	644	1 027	1 028	1 029	1 033	1 101	1 076	1 069	66.0
terrebenklær, — » makko	Par	640	1 029	1 030	1 030	1 034	1 109	1 078	1 072	67.5
terrebenklær, — »	Stk.	383	750	750	755	771	786	786	782	104.2
terrebenklær, — »	Par	382	754	755	760	771	786	786	780	104.2
lametrøyer, trikotasje av makko, str. 44, uten erme	Stk.	210	430	430	430	428	441	443	450	114.3
amebenenkær, trikotasje av makko, str. 44	Par	295	483	483	483	478	494	493	487	65.1
amebenenkær av kunstsilketrikot, middels kvalitet, uten pynt, norsk, nr. 44	»	429	557	556	556	556	558	562	565	31.7
Jnderkjole av kunstsilketrikot, middels kvalitet, uten pynt, norsk, nr. 44	Stk.	716	1 150	1 148	1 148	1 143	1 130	1 124	1 124	57.0
Jamestrømper av kunstsilke, middels kvalitet, norsk, nr. 9½	Par	317	490	490	489	501	508	507	512	61.5
Jamestrømper av ull, fasongstrikt, middels kvalitet, norsk, nr. 9½	»	372	696	696	697	696	703	712	726	95.2
Jllstrømper, lange, maskinstrikte, norske, av 4-tråders garn	»	348	698	698	698	698	698	715	713	104.9
Herresokker av ull, norske	»	237	406	408	413	415	415	415	420	77.2
Alm. bløt herrehatt (hårhatt)	Stk.	1 410	2 815	3 111	3 328	3 370	3 448	3 475	3 497	148.0

Tabell 2 (forts.). Priser i småsalg i gjennomsnitt for en del av Rikets byer.

Varesort	Mengde-enhet	Gjen-nom-snitt 1938	Juni 1946	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946	Nov. 1946	Des. 1946
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Herrefettlærstøvler, plugget	Par	1 864	4 006	4 021	4 019	4 010	4 018	4 021	4 023
Boksk.sko, svarte, alm. snøre, herre nr. 42	"	2 060	3 999	4 005	3 987	4 004	4 101	4 106	4 091
— — — — dame » 39	"	1 809	3 504	3 474	3 452	3 474	3 481	3 480	3 456
Gummisko, grå, nr. 32	"	320	531	533	533	533	537	537	537
Herrekilosjer, alm. svarte norske	"	507	978	979	979	980	984	973	973
Damekalosjer	"	478	879	879	879	879	879	879	876
Halvsåling og flikking av: herrestøvler	"	655	1 066	1 079	1 097	1 100	1 097	1 097	1 097
— — — — damestøvler	"	499	840	849	872	875	869	876	876
<i>D. Diverse.</i>									
Kassedivan, prima kvalitet, enkelt ..	Stk.	5 646	13 312	13 564	13 705	13 942	14 162	14 292	14 467
— — — — dobbelt..	"	9 633	21 225	21 226	21 230	21 467	21 467	21 467	21 707
Jernseng med kjedebunn, norsk fabrikat, buede fotstykker, ca. 80 cm bred og 190 cm lang	"	4 194	7 079	7 079	7 078	7 258	7 258	7 258	7 419
Enkelt spisestuemøblement i eik (buffet, dekketøyskap, bord og 6 stoler)	"	58128	127774	129593	131548	131894	132270	133192	135921
Bjørk røykebord, polert, rundt ell. firk., 70 cm	"	5 339	10 440	10 627	10 632	10 707	10 707	10 830	10 891
Budalstol, umalt, uten arm	"	698	1 707	1 762	1 762	1 829	1 912	1 945	1 958
Kjøkkenbord, umalt, 90 cm × 60 cm, uten skuff	"	1 394	3 309	3 284	3 325	3 329	3 406	3 484	3 525
Emaljert oppvaskbalje, 46 cm lang ..	"	613	1 080	1 120	1 120	1 120	1 120	1 107	1 104
Norsk aluminium kassroller med ører nr. 4002, 28 cm, 8 l	"	1 547	700	704	708	713	712	716	717
Norsk aluminium kaffekjelle nr. 418, 20 cm, 3,3 l	"	560	772	772	779	783	783	781	780
Galvanisert bøtte, 12-toms	"	233	449	453	450	455	454	455	456
Aluminiumspann nr. 21, 16 cm, 3 l..	"	433	582	582	582	583	583	585	591
Inoksyd. gryte, 28 cm i diameter	"	749	1 221	1 268	1 268	1 273	1 273	1 280	1 280
Jøkul jernpanne (stekepanne), 230 mm	"	477	760	764	775	769	766	758	758
Galvanisert koksoks nr. 7	"	420	687	687	694	699	699	699	720
Husholdningsvekt, 10 kg, nr. 1233 ..	"	651	2 016	2 103	2 103	2 103	2 208	2 278	2 314
Bordkniver, med rustfritt blad og hvitt celluloid skaft	Dusin	1 862	5 088	5 145	5 140	5 081	5 081	5 081	5 087
Spiseskjeer, rustfritt stål	"	1 161	2 962	2 997	3 014	3 044	3 080	3 139	3 151
— — — — selvplatt 20 gr	"	2 383	3 301	3 430	3 439	3 439	3 506	3 510	3 555
Alm. glatte, hvite steintøytafelkener, flate, ca. 23 cm i diameter	"	579	1 317	1 331	1 328	1 332	1 332	1 332	1 354
Alm. glatte, hvite steintøykopper	"	584	1 286	1 294	1 315	1 315	1 345	1 334	1 375
» » ølglass uten stett	"	475	880	897	915	917	927	935	977
Vrimaskiner, Empire 302	Stk.	3 317	6 366	7 906	8 319	8 914	8 914	9 140	9 322
Sink vaskebrett nr. 3	"	142	295	297	297	299	299	298	298
Øks, Mustad nr. 12, med skaft	"	473	887	918	919	926	927	959	958
Hammer, husholdnings-, alm. størrelse	"	302	497	499	508	516	537	541	554
Elektriske lamper, 25 watt, klar påre	"	109	145	145	144	144	139	134	127
Grønnsåpe	Kg	77	161	161	161	161	161	161	167
Soda	"	21	37	38	40	41	42	43	45
Lut	Liter	35	44	44	44	44	44	44	43
Alminnelig karbad	-	89	119	119	119	122	122	124	124
Hårlipping, herre	-	146	201	202	202	203	203	204	205
— — — — dame	-	125	175	178	181	182	184	184	184
Barbering	-	47	71	72	73	73	75	76	76

1 Rettet.

Detaljomsetningen.¹

Verdiindeks for Rikets byer og landdistrikter.

Gj.snitt av månedstallene i 1938 = 100.

	1945										1946									
	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.			
Riket i alt	95	117	127	129	117	143	137	179	142	143	165	171	177	172	177	184	187			
Landdistrikter	108	127	145	150	128	153	147	195	130	140	166	173	180	188	199	190	187			
Forstadsstrek	108	140	150	149	146	165	152	189	129	138	160	158	170	176	173	177	173			
Bygdene i alt	108	129	146	150	131	155	148	194	130	139	165	170	178	185	193	187	184			
Byene i alt	86	109	114	114	107	136	131	170	152	146	166	172	177	163	166	183	191			
Herav:																				
Nærings- og nyttel-																				
sesmidler	89	115	135	127	108	144	129	157	171	163	184	186	180	149	169	178	172			
A. Matvarer																				
1. Kolonialvarer	81	109	121	120	99	125	111	157	103	116	132	135	132	136	129	126	123			
2. Kjøtt og pølsevarer	70	117	101	105	86	130	122	161	105	103	112	110	105	138	95	125	128			
3. Delikatesseforretning	115	163	170	158	148	162	137	144	143	140	161	166	178	180	187	188	182			
4. Bakervarer	139	138	128	155	194	197	188	184	181	181	204	185	198	189	171	196	185			
5. Frukt og grønnsaker	97	141	207	212	243	231	162	210	130	169	208	193	203	280	339	279	349			
B. Nytelsesmidler																				
1. Tobakk	97	107	176	131	82	176	164	181	396	329	363	375	339	158	279	319	291			
2. Sjokolade, drops	70	107	116	112	148	177	233	355	251	237	272	255	263	303	295	300	310			
3. Vin, spirituosa	43	56	66	65	71	114	118	187	114	174	151	165	164	194	185	166	210			
C. Bekledning og teknstilvarer ²																				
A. Klær og teknstilvarer	70	79	61	69	82	104	115	137	102	100	116	140	167	181	155	179	220			
1. Metervarer, bånd o. a.	66	77	55	67	79	105	107	128	93	98	123	144	167	184	154	183	226			
2. Konfeksjon, trikotasje o. a.	41	51	37	42	49	63	65	82	67	68	84	96	114	125	107	132	169			
B. Skotøy	91	101	71	90	108	146	149	172	115	124	157	188	213	236	194	225	270			
D. Isenkram og husgeråd ²																				
1. Isenkram og sportsart.	85	114	88	127	112	131	148	208	152	156	176	180	197	215	171	232	228			
2. Steinøy og glassvarer	93	132	106	149	127	154	167	203	161	169	196	207	229	246	211	258	252			
E. Diverse	90	110	85	121	113	112	146	264	160	144	164	169	174	184	149	196	177			
F. Diverse	124	171	143	172	204	183	197	421	161	145	172	148	161	167	157	197	218			

¹ Byrået har regnet om indeksen idet de enkelte bransjer ved beregningen av gruppe- og hoved-indekstallene er tillagt vekter etter deres omsetning i «Bedriftstelling i Norge 1936».

² De store magasiner er bare tatt med i beregningen for hovedgruppene, fordi deres omsetning ikke kan fordeles på de enkelte bransjer.

Indeks for Oslo.

	1945										1946									
	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.			
Oslo i alt ...	61	75	78	80	76	99	96	131	121	119	134	138	141	126	123	145	155			
Nærings- og nyttelsesmidler	69	82	98	94	74	114	102	119	149	145	158	163	153	109	123	143	136			
A. Matvarer	63	81	82	88	77	104	88	114	80	93	101	103	102	107	89	96	95			
1. Kolonialvarer	63	80	90	95	81	108	92	127	82	102	108	113	110	110	96	98	100			
2. Kjøtt og pølsevarer	49	72	55	56	43	76	60	75	53	55	61	65	61	78	55	70	61			
3. Delikatesseforretning	58	73	71	71	72	85	76	86	81	84	91	89	100	95	87	83	85			
4. Bakervarer	113	110	96	129	163	163	147	138	144	142	163	140	151	135	111	138	130			
5. Frukt og grønnsaker	53	84	116	150	134	138	116	157	99	114	175	154	155	200	185	186	234			
B. Nyttelsesmidler	88	76	157	109	55	146	150	129	415	343	376	390	346	109	248	323	292			
1. Tobakk	52	85	79	100	116	139	216	331	213	212	246	245	253	256	242	276	268			
2. Sjokolade, drops	38	47	48	55	77	85	98	148	76	129	123	115	143	187	168	164	220			
3. Vin, spirituosa	88	68	159	103	40	138	129	83	430	349	381	396	344	73	235	314	279			
Bekledning og tekstilstilvarer¹	38	42	33	36	50	58	62	81	63	63	75	91	111	129	106	125	160			
A. Klær og tekstilstilvarer	35	38	27	34	43	51	57	66	54	56	71	86	100	117	90	111	141			
1. Metervarer, bånd o. a.	29	36	28	30	41	49	49	65	57	57	68	74	91	104	87	103	139			
2. Konfeksjon, trikotasje o. a.	40	41	27	37	45	54	63	69	54	57	75	96	109	129	94	119	145			
B. Skotøy	72	89	76	70	89	103	155	143	117	89	84	119	149	126	121	105	124			
I senkram og husgeråd¹	62	94	65	102	82	90	102	191	116	119	133	120	137	165	118	174	174			
1. I senkram og sport	58	115	81	117	81	86	95	182	99	93	117	97	116	142	125	143	137			
2. Steintøy og glassvarer.	136	152	111	161	133	140	158	431	192	186	213	186	184	224	174	219	200			
Diverse	102	159	129	151	191	154	179	402	150	138	183	139	149	176	166	175	208			

¹ De store magasiner i Oslo er bare tatt med i beregningen for hovedgruppene, fordi deres omsetning ikke kan fordeles på de enkelte bransjer.

Meieridriften i september—november 1946.

September 1946.¹ I forhold til sept.²
Kg 1945 1937—39

1. Innveid mjølkemengde	48 084 713	148	92
2. Tilbakelevert skummet mjølk	6 399 488	172	34
3. —»— myse	787 714	193	35
4. Produksjon og lager av smør, ost og mysost:			

	Produksjon:				På lager: ³				
	I alt	I forhold til sept. ²		Av ost-prod.	I alt	I forhold til sept. ²			
		1945	1937—1939			1945	1937—1939		
Smør	kg	pst.	pst.	pst.	kg	pst.	pst.		
Smør	530 838	144	46	—	162 584	129	—		
Sveitserost	7 354	154	18	1.6	27 724	149	9		
Edamerost .	{	helfeit	1 558	72	2	0.3	3 242	55	3
		halvfeit	8 984	192	—	1.9	18 942	270	—
		kvartfeit	—	—	—	—	—	—	—
		mager	—	—	—	—	—	—	—
Gaudaost ..	{	helfeit	27 721	—	8	5.8	104 064	846	7
		halvfeit	196 505	212	265	41.4	427 038	177	165
		kvartfeit	—	—	—	—	—	—	—
		mager	598	66	—	0.1	903	7	—
Nøkkelost..	{	helfeit	2 535	—	10	0.5	10 039	—	12
		halvfeit	99 812	300	84	21.0	259 698	223	74
		kvartfeit	3 394	89	6	0.7	14 954	66	8
		mager	11 779	75	27	2.5	35 488	71	24
Normannaoost.....	28 987	181	—	6.1	54 288	180	—		
Pultost	10 624	186	16	2.2	29 781	79	28		
Kjernemjølksost	24 153	831	—	5.1	1 438	719	—		
Gammalost.....	—	—	—	—	—	—	—		
Andre ostsorter	5 498	101	14	1.2	3 371	49	6		
Sum hvit ost....	429 502	225	48	90.4	990 970	176	33		
Reveost	—	—	—	—	—	—	—		
Kasein.....	45 382	380	36	9.6	—	—	—		
Geitmystsost {	ekte	42 556	171	91	13.1	66 843	201	107	
	blandet	87 161	205	39	26.9	67 026	234	114	
Fløtemystsost {	helfeit	—	—	{ 159	—	128	—	546	
	halvfeit	168 615	289		52.0	111 988	300		
Mysost	21 076	64	17	6.5	10 465	32	44		
Prim	{ for salg	4 288	144	11	1.3	1 986	89	25	
	» oppkoking.....	718	25	10	0.2	3 516	16	10	
Sum brun ost....	324 414	197	59	100.0	261 952	168	125		

¹ Finnmark ikke med. ² Beregnet for alle meierier og ysterier som gir oppgave.

³ Omfatter bare meierienes egne beholdninger ved utgangen av måneden.

Oppgaven omfatter 286 meierier og ysterier med selvstendig drift. (Underavdelinger og mottakerstasjoner er tatt med i vedkommende sentralmeieris rapport.)

Oktober 1946.¹

Kg

I forhold til okt.²
1945 1937—39

1. Innveid mjølkemengde	45 277 448	136	90
2. Tilbakelevert skummet mjølk	5 786 451	182	33
3. —» myse	520 893	411	23
4. Produksjon og lager av smør, ost og mysost:			

	Produksjon:			På lager ³				
	I alt	I forhold til okt. ²		Av ost- prod.	I alt	I forhold til okt. ²		
		1945	1937— 1939			1945	1937— 1939	
	kg	pst.	pst.	pst.	kg	pst.	pst.	
Smør	508 477	140	49	—	143 553	145	—	
Sveitserost	7 593	273	22	2.2	29 110	166	10	
Edamerost	2 664	848	5	0.8	3 250	61	2	
halvfeit	10 149	178	—	2.9	16 025	223	—	
kvartfeit	—	—	—	—	—	—	—	
mager	—	—	—	—	—	—	—	
halvfeit	8 105	300	3	2.3	90 866	—	7	
Gaudaost	145 250	265	241	41.5	456 844	240	186	
halvfeit	—	—	—	—	336	16	—	
kvartfeit	—	—	—	—	—	—	—	
mager	2 665	261	—	0.8	4 071	150	—	
halvfeit	393	—	1	0.1	10 859	—	12	
Nøkkelost	68 472	233	65	19.6	216 137	272	68	
halvfeit	811	24	2	0.2	12 973	97	8	
kvartfeit	4 857	21	17	1.4	17 923	46	14	
mager	—	—	—	—	—	—	—	
Normannaost	18 650	180	—	5.3	22 137	75	—	
Pultost	11 626	126	17	3.3	35 794	249	43	
Kjernemjølksost	18 791	266	—	5.4	1 345	159	—	
Gammalost	1 246	884	9	0.4	1 696	—	14	
Andre ostsorter	15 036	83	35	4.3	4 879	577	8	
Sum hvit ost	316 308	187	42	90.5	924 245	220	32	
Reveost	—	—	—	—	—	—	—	
Kasein	33 518	—	27	9.5	—	—	—	
Geitmystsost {	ekte	30 531	173	98	10.8	71 808	256	106
bladet	89 011	204	38	31.3	54 166	246	97	
Fløtemystsost {	halvfeit	168	13	—	0.1	168	124	325
halvfeit	139 699	237	130	49.2	60 153	381	—	
Mysost	20 368	83	17	7.2	13 298	68	63	
Prim . . . . . {	for salg	4 198	96	12	1.4	1 655	665	20
» oppkoking	—	—	—	—	2 910	13	11	
Sum brun ost	283 975	187	53	100.0	204 158	189	100	

¹ Finnmark ikke med. ² Beregnet for alle meierier og ysterier som gir oppgave.³ Omfatter bare meierienes egne beholdninger ved utgangen av måneden.

Oppgaven omfatter 293 meierier og ysterier med selvstendig drift. (Underavdelinger og mottakerstasjoner er tatt med i vedkommende sentralmeieris rapport.)

November 1946¹ Kg. I forhold til nov.²
1945 1937—1939

1. Innveid mjølkemengde	40 325 297	131	84
2. Tilbakelevert skummet mjølk	4 950 680	184	31
3. —— myse	262 245	439	11
4. Produksjon og lager av smør, ost og mysost:			

	Produksjon:			På lager ³			
	I alt	I forhold til nov. ²		Av ost-prod.	I alt	I forhold til nov. ²	
		1945	1937—1939			1945	1937—1939
	kg	pst.	pst.	pst.	kg	pst.	pst.
Smør	414 515	144	40	—	122 200	105	—
Sveitserost	5 906	—	18	3,2	32 586	377	12
Edamerost {	helfeit	892	—	2	6 158	294	6
	halvfeit	9 962	155	—	30 787	294	—
	kvartfeit	—	—	—	—	—	—
	mager	—	—	—	—	—	—
Gaudaost	helfeit	3 015	144	2	79 137	849	7
	halvfeit	60 890	207	88	372 586	270	167
	kvartfeit	—	—	—	—	—	—
	mager	3 644	137	—	1 958	54	—
Nøkkelost	helfeit	798	219	4	6 772	827	8
	halvfeit	35 061	212	35	187 427	302	61
	kvartfeit	—	—	—	8 213	126	5
	mager	2 077	13	6	9 042	41	8
Normannaost	—	7 723	310	—	15 133	127	—
Pultost	—	8 626	51	13	22 493	95	30
Kjernemjølksost	—	25 286	474	—	1 175	187	—
Gammalost	—	2 120	72	9	2 004	67	10
Andre ostesorter	—	994	5	2	772	8	1
	Sum hvit ost....	166 994	134	25	90,3	776 243	236
		—	—	—	—	—	—
Reveost	—	513	—	—	0,3	—	—
Kasein	—	17 454	801	15	9,4	—	—
Geitmystsost {	ekte	11 854	316	201	6,9	54 269	334
	blandet	57 526	110	29	33,4	37 989	122
Fløtemystsost {	helfeit	2 387	585	81	1,4	1 088	—
	halvfeit	82 972	236	—	48,2	70 796	213
Mysost	—	13 468	98	10	7,8	5 702	25
Prim	{ for salg	4 017	49	9	2,3	750	33
	» oppkoking	64	6	11	—	1 615	17
	Sum brun ost....	172 288	150	35	100,0	172 209	149
		—	—	—	—	—	95

¹ Finnmark ikke med. ² Beregnet for alle meierier og ysterier som gir oppgave.

³ Omfatter bare meierienes egne beholdninger ved utgangen av måneden.

Oppgaven omfatter 296 meierier og ysterier med selvstendig drift. (Underavdelinger og mottakerstasjoner er tatt med i vedkommende sentralmeieris rapport).

Kjøttskontrollen.

Tallet på kontrollerte slakt ved alle landets kjøttskontrollstasjoner var:

Måned	1939	1944	1945	1946	1939	1944	1945	1946
S t o r f e .					H e s t .			
Januar	14 286	3 160	3 280	7 328	542	300	398	1 339
Februar	13 304	4 571	2 834	6 954	393	290	235	1 109
Mars	16 273	5 076	2 538	8 182	353	219	150	961
April	13 651	2 701	1 349	5 518	249	104	74	410
Mai	15 684	2 095	963	6 027	346	88	129	336
Juni	16 487	2 267	1 460	5 257	316	165	125	400
Juli	12 770	952	407	2 427	201	64	96	382
August	15 015	969	485	3 355	275	82	1 300	370
September	19 558	1 842	2 648	9 978	314	131	1 145	737
Okttober	23 867	6 851	15 903	32 224	948	481	3 642	3 462
November	20 356	11 446	16 355	27 622	1 181	1 884	4 710	5 071
Desember	15 794	5 822	6 434	11 875	661	1 102	1 560	2 409
Tilsammen ...	197 045	47 752	54 656	126 747	5 779	4 910	13 564	16 986
S v i n .					S a u .			
Januar	24 654	318	319	740	11 119	671	1 111	2 815
Februar	25 153	319	349	1 324	7 511	550	437	1 426
Mars	32 698	534	439	1 480	7 070	451	215	803
April	27 116	325	333	1 848	4 498	185	90	460
Mai	30 508	574	310	1 740	4 821	136	72	503
Juni	25 607	321	198	1 700	5 628	76	101	395
Juli	21 039	224	111	2 666	18 951	83	17	254
August	22 379	252	113	2 133	56 815	123	82	687
September	18 625	421	288	2 179	70 548	1 692	9 892	29 045
Okttober	23 850	923	490	3 260	102 934	25 735	63 827	124 731
November	25 745	2 579	836	4 259	49 460	30 954	24 239	52 133
Desember	42 790	946	7 282	5 092	15 465	5 981	2 543	6 009
Tilsammen ...	320 164	7 736	11 068	28 421	354 820	66 637	102 626	219 261
S p e k a l v .					G j ø k a l v .			
Januar	18 570	9 938	10 966	13 532	3 204	307	296	387
Februar	18 090	10 892	9 659	13 264	3 761	442	251	380
Mars	25 012	19 887	13 207	24 732	5 121	614	189	405
April	25 599	20 568	19 535	27 666	4 967	371	92	382
Mai	17 257	11 222	9 825	21 290	6 708	339	93	453
Juni	14 560	6 759	6 256	12 578	6 329	312	169	565
Juli	11 037	3 407	4 074	8 524	4 205	246	79	302
August	10 731	2 825	2 636	5 913	4 132	167	62	307
September	12 034	3 542	3 677	6 801	4 523	277	109	596
Okttober	17 234	6 790	8 224	13 236	5 034	1 378	926	2 336
November	17 825	9 634	10 002	14 088	3 705	1 257	697	1 199
Desember	17 715	6 893	6 963	8 909	3 802	642	309	468
Tilsammen ...	205 664	112 357	105 024	170 533	55 491	6 352	3 272	7 780

Trafikk, inntekter og utgifter ved Telegrafverket og Postverket.

Telegrafverket.	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1945												
Antall telegr. (i 1000)												
til innlandet . .	499	555	693	588	598	520	523	529	501	527	531	667
til utlandet . .	5	4	4	3	48	54	41	44	39	43	43	58
fra utlandet . .	5	5	6	5	57	52	39	42	39	42	44	60
Tils.	509	564	703	596	703	626	603	615	579	612	618	785
Antall rikstelefon-samtaler (i 1000)	2 314	2 229	2 530	2 342	2 064	2 469	2 588	2 731	2 549	2 726	2 520	2 450
Inntekter (i 1000 kr.)	6 985	5 332	6 521	7 054	5 977	10 885	7 933	6 518	6 693	8 015	6 860	6 991
Itasj. bruttoinntekt	1 574	1 408	1 454	1 437	1 463	1 509	1 432	1 337	1 432	1 548	1 579	1 551
Heraf Oslo telefon	6 945	5 292	6 540	7 014	5 767	10 757	7 803	6 308	6 595	7 825	6 670	6 887
Nettointekt . .	4 186	4 062	6 073	4 481	4 458	11 052	4 385	5 310	5 755	5 297	7 644	7 685
Driftsutgifter . .												
1946												
Antall telegr. (i 1000)												
til innlandet . .	470	505	541	556	708	718	632	640	624	584		
til utlandet . .	44	47	55	50	54	56	59	58	57	60		
fra utlandet . .	49	48	57	53	62	59	60	62	59	64		
Tils.	563	600	653	659	824	833	751	760	740	708		
Antall rikstelefon-samtaler (i 1000)	2 516	2 424	2 688	2 618	2 760	2 814	2 908	2 985	2 797	2 988		
Inntekter (i 1000 kr.)	7 850	6 690	7 293	8 122	7 684	7 740	9 116	7 520	7 079	8 877		
Itasj. bruttoinntekt	1 604	1 570	1 557	1 545	1 501	1 579	1 553	1 525	1 720	1 383		
Heraf Oslo telefon	7 650	6 490	7 148	7 912	7 464	7 575	8 906	7 300	6 879	8 637		
Nettointekt . .	6 197	6 134	9 523	6 234	6 806	8 305	5 938	7 126	7 546	6 987		
Driftsutgifter . .												
Postverket												
Sendte bokførte sendinger fra postkontorene (i 1000) . .	1 782	1 731	1 684	1 643	1 202	1 313	1 283	1 430	1 608	1 950	1 869	1 823
Inntekter (i 1000 kr.)	5 721	5 127	5 343	4 845	4 176	5 652	6 233	6 493	5 629	6 054	6 085	7 549
Driftsutg. —→	4 614	3 815	4 395	4 082	3 684	5 657	3 912	4 177	4 578	4 595	5 851	6 317
Øverskudd —→	1 107	1 312	948	763	492	5	2 321	2 316	1 051	1 459	234	1 232
Sendte bokførte sendinger fra postkontorene (i 1000) . .	1 488	1 418	1 549	1 336	1 423	1 380	1 293	1 316	1 459	1 573	1 580	
Inntekter (i 1000 kr.)	5 622	5 100	5 936	4 945	4 825	5 378	5 040	4 713	5 400	8 317	7 409	
Driftsutg. —→	6 357	5 481	6 334	5 556	5 014	8 160	5 164	5 385	6 312	5 324	5 975	
Øverskudd —→	÷ 735	÷ 381	÷ 398	÷ 611	÷ 189	÷ 2782	÷ 124	÷ 672	÷ 912	2 993	1 434	

Tilvirking av øl i 1945 og 1946
i forskjellige klasser.

Tilvirking av brennevin, gjær- og sulfittsprit og etylleter i 1945 og 1946.

Måneder	Inntil 2.50 volumpst. alkohol		Fra 2.50–4.75 volumpst. alkohol		Fra 4.75–7.00 volumpst. alkohol		Alminnelig brennevin		Gjær- og sulfittsprit		Etyllerter	
	1945	1946	1945	1946	1945	1946	1945	1946	1945	1946	1945	1946
	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Liter à 100 pst.	Liter à 100 pst.	Liter à 100 pst.	Liter à 100 pst.	Kg.	Kg.
Januar .	36 932	14 354	704	18 114	0	0	11 484	155 461	910 560	653 316	4 140	3 321
Februar .	34 598	4 430	921	28 829	0	0	12 096	82 354	403 835	587 762	0	3 606
Mars . .	46 409	4 641	1 244	31 753	0	0	0	19 304	638 198	626 910	5 162	5 028
April . .	41 258	5 482	1 007	37 125	0	0	0	0	313 393	446 268	4 820	5 250
Mai . .	36 665	6 377	360	44 273	0	0	0	0	371 432	565 501	5 618	3 152
Juni . .	39 537	6 147	65	44 155	0	0	0	0	395 037	548 130	4 963	4 307
Juli . .	48 337	5 614	16	55 016	0	0	0	0	455 107	753 679	0	0
August .	45 043	4 100	3	41 610	0	0	0	0	395 267	854 047	2 484	70
September	29 288	2 776	0	33 756	0	0	0	25 544	271 693	858 579	3 974	4 667
Oktober .	27 440	2 285	0	32 993	0	0	0	351 620	638 721	811 196	3 857	6 142
November	24 420	1 995	0	27 618	0	0	61 524	603 377	553 715	757 717	3 850	5 781
Desember	36 943	0	0	0	0	0	250 847	524 800	2 722			
I alt	446 870		4 320		0	0	335 951		5 871 758		41 590	

Sammendrag av månedsoppgaver innsendt fra private norske aksjebanker.¹

	Okt. 1945	Des. 1945	Juni 1946	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946
	63 banker						
A k t i v a.							
Kassebeholdning	1000 kr.						
Innestående i Norges Bank ..	48 613	58 732	59 097	66 710	56 791	60 819	54 722
Utenlandske sedler og mynter ..	573 988	473 300	388 532	608 765	554 002	512 514	510 000
I mellomregn. med innenlandske banker og sparebanker ..	733	1 015	1 034	1 202	1 213	1 271	1 267
I mellomregning med utenlandske banker — nostro..	206 800	202 533	270 669	283 862	277 036	291 123	293 567
I mellomregning med utenlandske banker — loro....	47 217	39 358	134 484	91 950	102 099	124 049	114 414
Debitorer i utenlandsk mynt ..	1 516	1 021	4 686	3 008	2 218	2 314	1 284
Ihendehaverobligasjoner o.l...	40 093	45 672	84 013	91 831	104 735	109 464	108 181
Statsveksler	527 546	485 016	525 394	528 107	515 185	514 679	550 214
Aksjer	2 632 550	2 615 550	2 100 600	2 033 550	2 073 200	2 058 650	1 986 450
Pantobligasjoner	26 944	27 578	29 083	29 700	30 135	30 433	30 724
Innenlandske veksler, veksel- obligasjoner og sjekker....	185 316	192 197	225 857	230 357	234 199	238 024	244 329
Forskj. debit., kassekred. m. v.	141 578	147 602	209 112	216 526	222 697	225 055	234 786
Utenl. veksler og sjekker....	437 027	492 215	632 583	649 663	662 841	702 009	733 069
Løpende remburser	3 569	4 038	7 722	6 742	9 348	9 487	8 484
Bankbygning eller aksjer i fast eiendom og inventar..	15 859	21 521	71 553	78 538	81 069	84 264	83 650
Overtatt fast eiendom	22 624	22 436	22 750	22 731	22 785	22 968	22 981
Ikke innbetalt aksjekapital ..	587	547	525	498	501	427	428
Rekamboveksler m. v.....	—	—	—	—	—	—	—
I regning med eget hoved- kontor, filial eller avdeling.	540	251	820	746	1 218	732	1 263
Omkostninger m. v.....	4 559	1 050	8 911	6 450	10 224	8 107	8 689
Andre debetposter	25 646	12 850	17 049	19 908	22 885	25 971	29 607
Tilsammen aktiva	4 955 954	4 866 956	4 804 680	4 981 772	4 994 743	5 032 987	5 033 839
P a s s i v a.							
Aksjekapital.....	181 609	182 702	187 902	187 902	187 902	188 302	188 302
Fond	86 948	87 049	91 423	91 428	91 428	91 428	91 428
Ansvarlig lånekapital.....	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Innskudd fra almenheten:							
på folio.....	1 955 117	1 915 842	1 769 721	1 859 927	1 872 768	1 909 768	1 904 823
termininnskudd	146 824	90 213	44 081	27 739	25 665	25 064	20 551
på oppsig. og bestemt tid..	1 458 019	1 440 443	1 478 781	1 484 684	1 468 512	1 486 639	1 493 580
I mellomregn. med innenlandske banker og sparebanker ..	837 017	773 055	789 407	805 808	811 009	763 252	747 903
I mellomregning med utenlandske banker — nostro..	3 565	2 311	5 442	11 020	13 398	12 696	11 287
I mellomregning med utenlandske banker — loro....	28 467	34 598	65 448	89 590	86 146	91 184	92 312
Kreditorer i utenlandsk mynt	60 847	60 182	97 915	126 409	143 318	148 674	145 447
Postremisser	35 608	127 558	45 921	41 147	35 449	39 511	40 841
Forskjellige kreditorer.....	62 398	69 840	57 501	62 392	53 094	55 113	59 362
Løpende remburser	13 185	22 350	97 274	108 959	114 216	122 176	127 274
Aksepter — for egen regning	—	—	—	—	—	—	—
— — — for andres regn.	4 620	1 909	2 640	1 863	1 760	1 670	1 197
Rediskonterte veksler, veksel- obligasjoner m. v. — innenl.	—	—	—	—	—	—	—
Rediskonterte veksler, veksel- obligasjoner m. v. — utenl.	127	21	21	21	—	—	—
Pantegjeld i bankbygning og overtatt fast eiendom	402	402	401	392	393	392	392
I regning med eget hoved- kontor, filial eller avdeling	2 108	754	333	588	1 018	1 222	2 051
Renter, diskonto m. v.....	72 843	39 009	49 556	60 890	67 641	75 359	86 130
Andre kreditposter	1 250	13 718	15 908	16 003	16 026	15 537	15 959
Tilsammen passiva	4 955 954	4 866 956	4 804 680	4 981 772	4 994 743	5 032 987	5 033 839

¹ Disse banker representerer ca. 98 pst. av alle aksjebankers forvaltn.kapital.

Sammendrag av månedssoppgaver innsendt fra større sparebanker.

	Ved utgangen av:					
	Okt. 1945	Des. 1945	Juli 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946
	157 banker	157 banker	157 banker	157 banker	157 banker	157 banker
	Aktiva.					
1. Kassebeholdning	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
2. Innestående i og i regning med innenlandske banker i alt	24 809	24 887	27 334	25 436	26 332	26 517
a. Norges Bank	301 002	191 184	176 608	160 436	157 528	106 593
b. Private aksjebanker	333 346	298 349	293 250	279 710	257 161	249 842
c. Andre sparebanker	41 199	37 068	35 575	35 965	33 306	32 565
3. Innestående i og i regn. med utenl. banker	2 433	2 549	2 799	2 724	2 855	4 477
4. Egne verdipapirer	1 074 197	1 049 196	1 070 976	1 077 132	1 081 892	1 078 696
5. Statsveksler	1 350 587	1 335 587	1 223 910	1 227 560	1 222 310	1 233 410
6. Pantobligasjoner	341 522	347 325	389 949	397 197	404 333	411 347
7. Veksler	8 847	10 441	16 645	17 328	17 975	19 234
8. Vekselobl. og gjeldsbevis	150 322	156 760	186 219	192 284	190 107	195 797
9. Kassekreditt	41 816	56 301	75 872	80 551	87 951	100 328
10. Faste eiendommer og inventar	21 671	21 403	21 477	21 486	21 486	21 513
11. Omkostningskonto m. v.	13 993	13 264	10 526	12 060	13 153	14 863
12. Andre debetposter	36 293	41 483	17 022	19 411	16 539	43 329
Forvaltningskapital	3 742 037	3 585 802	3 548 162	3 549 280	3 532 928	3 538 511
Passiva.						
1. Egne fond	196 844	197 524	196 391	196 149	196 153	196 153
2. Innskudd i alt	3 295 526	3 178 502	3 168 098	3 166 800	3 148 040	3 147 210
a. Innskudd på folio	757 837	649 431	543 532	533 239	520 000	522 443
b. Termininnskudd	11 317	7 157	1 916	1 381	1 280	1 177
c. Innskudd på alm. sparebankvilkår og på oppsigelse	2 526 372	2 521 914	2 622 650	2 632 180	2 626 760	2 623 590
3. I regning med innenlandske banker i alt..	112 265	110 417	98 805	97 237	95 975	95 014
a. Private aksjebanker	15 658	17 011	17 684	16 403	17 190	18 070
b. Andre sparebanker	96 607	93 406	81 121	80 834	78 785	76 944
4. I regning med utenlandske banker	1	1	25	24	24	23
5. Andre kreditorer i løpende mellomregning	21 442	24 278	16 004	13 048	11 687	11 136
6. Egne lån og rediskonteringer	—	—	—	—	—	—
7. Konto for renter, diskonto m. v.	71 344	41 439	47 164	54 460	58 057	65 550
8. Andre kreditposter	44 615	33 641	21 675	21 562	22 992	23 425
Forvaltningskapital	3 742 037	3 585 802	3 548 162	3 549 280	3 532 928	3 538 511

Anm. De sparebanker som tas med, representerer ca. 79 pst. av alle sparebankers forvaltningskapital.

Geografisk fordeling av innskuddene.

Sparebankenes beliggenhet	Sparebanker			Private aksjebanker					
	Antall banker siste måned	Innskudd ved utgangen av:		Bankenes beliggenhet	Antall banker siste måned	Innskudd ved utgangen av:			
		Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946	Aug. 1946	Sept. 1946	Okt. 1946		
	157 banker	157 banker	157 banker	63 banker	63 banker	63 banker			
Oslo.....	3	614 669	611 024	611 200	Oslo.....	12	1 970 267	2 014 475	2 013 148
De andre østlandsbyer	12	329 678	325 680	325 263	Østfold	15	219 876	215 892	220 619
Østlandsbygdene	34	570 035	562 908	562 792	Buskerud	7	77 188	76 511	75 247
Oplandet : Byer	3	49 323	48 778	49 360	Opland	7	90 757	92 577	90 437
→ : Bygder	17	214 228	211 892	211 429	Hedmark	14	819 914	836 021	836 909
Sørlandet : Byer	14	203 414	205 009	204 074	Telemark	8	188 943	185 995	182 594
→ : Bygder	12	107 912	107 423	108 940	Agder	1	336 945	3 421 471	3 418 954
Vestlandet : Byer	9	378 287	379 009	378 684	Vestlandet	1	3 366 945	3 421 471	3 418 954
→ : Bygder	25	238 261	237 518	238 196	Troms	1	—	—	—
Trøndelagen: Byer	5	163 894	162 324	161 596					
→ : Bygder	10	113 556	112 969	111 776					
Nord-Norge: Byer	5	93 803	93 229	94 092					
→ : Bygder	8	89 741	90 277	89 808					
I alt: Byer	51	1 833 068	1 825 053	1 824 269					
→ : Bygder	106	1 333 733	1 322 987	1 322 941					
I alt	157	3 166 801	3 148 040	3 147 210	I alt	63	3 366 945	3 421 471	3 418 954

Statsregnskapets månedsoppgjør for enkelte større

	Kap.	Budsjett-år	Bevilget budsjett ¹				
				Juli-juni	Juli-des.	Juli	Aug.
1. Ordinær skatt på formue og inntekt.	2001	{ 1945/46 1946/47	273 000 300 000	286 113	95 632	8 219	6 139
2. Ekstraordinær formueskatt.	2002	{ 1945/46 1946/47	11 000 12 000	12 672	2 983	364	108
3. Luksusskatt	2003	{ 1945/46 1946/47	25 000 20 000	25 466	13 218	2 233	1 900
4. Særskilt skatt på inntektsstigning	2004	{ 1945/46 1946/47	13 000 5 000	12 798	9 795	2 072	2 299
5. Arveavgift.....	2005	{ 1945/46 1946/47	9 000 9 000	8 550	3 885	393	1 151
6. Motorvognskatt	2006	{ 1945/46 1946/47	500 600	304	93	7	3
7. Krisetilskott fra kommuner til staten	2009	{ 1945/46 1946/47	21 300	14 009	3 678	796	199
8. Tollintrader	2011	{ 1945/46 1946/47	120 000 125 000	126 376	64 750	10 338	9 991
9. Laste- og fyrvagifter	2012	{ 1945/46 1946/47	2 000 2 000	2 063	790	84	109
10. Overskudd av A/S Vinmonopolets drift.	2013	{ 1945/46 1946/47	20 000 30 000	15 500	8 000	5 000	3 000
11. Brennevin somsetningsavgift.	2015	{ 1945/46 1946/47	30 000 22 000	30 483	11 334	1 300	1 500
12. Skjenkeavgift	2016	{ 1945/46 1946/47	5 000 6 000	5 372	1 675	103	25
13. Brennevinstilvirkingssavgift.	2017	{ 1945/46 1946/47	15 000 18 000	15 620	3 562	64	32
14. Ølavgift	2019	{ 1945/46 1946/47	17 000 18 000	23 377	10 154	1 983	2 234
15. Sjokolade- og sukker-vareavgift.	2020	{ 1945/46 1946/47	11 000 8 000	12 163	4 039	1 475	385
16. Tobakkstempelavgift	2021	{ 1945/46 1946/47	48 000 55 000	49 878	20 060	2 257	3 389
17. Omsetningsavgift av kultsyreholdige alkoholfrie drikkevarer og fruktvin.	2022	{ 1945/46 1946/47	10 000 6 000	6 915	3 308	771	658
18. Omsetningsavgift av visse varer.	2024	{ 1945/46 1946/47	9 000 8 000	9 529	5 091	606	1 033
19. Midlert. omsetningsavgift til kriseformål.	2026	{ 1945/46 1946/47	395 000 450 000	403 847	188 085	26 713	28 054
20. Fyrstikkavgift	2027	{ 1945/46 1946/47	4 000 4 000	4 251	2 541	714	174
21. Krigstilleggsavgift på brennevin og vin	2028	{ 1945/46 1946/47	65 000 50 000	66 311	24 238	2 800	4 200
22. Krigstilleggsavgift på øl	2029	{ 1945/46 1946/47	16 000 15 000	17 709	7 819	1 397	1 766
23. Krigstilleggsavgift på tobakksvarer	2030	{ 1945/46 1946/47	30 000 28 000	32 525	13 541	2 169	1 563
24. Veitavgifter	2061	{ 1945/46 1946/47	19 000 36 100	38 561	10 759	345	1 925
25. Renter av statens kontantbeholdning og utestående fordringer.	2812	{ 1945/46 1946/47	1 600 1 600	3 100	1 161	123	40
26. Avdrag på utestående fordringer.	3121	{ 1945/46 1946/47	2 000 1 500	4 607	1 737	844	247
Sum 1—26		{ 1945/46 1946/47	1 172 400 1 230 800	1 228 099	511 928	73 170	72 124
27. Statsbanene, overskudd. ²	1101	{ 1945/46 1946/47	÷ 76 614 ÷ 119 001	÷ 78 449	÷ 25 996	÷ 2 928	÷ 486
28. Postverket, overskudd ²	1102	{ 1945/46 1946/47	5 000 2 500	3 517	8 613	2 321	2 316
29. Telegrafverket, overskudd. ²	1103	{ 1945/46 1946/47	13 500 4 000	7 056	5 283	÷ 124	÷ 672

¹ Tabellen er utarbeidd etter føreløpige månedsrapporter og viser de nettobeløp — avrundet — som (beregnede) tollintrader og laste- og fyrvagifter. ² Renter av Statens kapital regnet med blant utgiftene. skudd i A/S Vinmonopolet.

inntektsposter (i 1000 kr.). Foreløpige oppgaver.¹

Regnskap										
Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	
6 385	16 305	23 400	35 184	55 062	29 071	38 724	19 180	32 394	16 050	
7 699	12 769	38 725	75 472							
158	301	616	1 436	1 114	2 360	2 979	1 226	1 326	684	
157	264	737	986							
1 962	2 281	2 454	2 388	1 861	2 320	2 025	1 956	2 102	984	
1 926	2 196	2 357	2 231							
326	402	1 342	3 354	1 028	522	744	261	263	185	
579	773	171	526							
1 300	191	292	558	376	683	1 819	981	389	417	
782	2 042	1 054	1 588							
14	29	26	14	16	21	39	34	36	65	
20	210	446	667							
244	53	1 479	907	294	648	259	78	1 896	7 156	
133	119	321	23							
16 595	14 855	5 190	7 781	15 374	3 199	7 257	16 767	8 588	10 441	
12 193	26 517	16 263	16 374							
130	131	148	188	200	142	217	253	228	233	
208	221	249	234							
-	-	-	-	-	-	4 000	3 500	-	-	
-	-	⁵ 60 000	-							
3 634	1 000	2 000	1 900	1 500	3 700	2 900	3 949	3 700	3 400	
2 700	2 500	3 000	2 800							
221	534	381	411	442	419	562	692	665	917	
1 049	1 040	945	965							
-	922	1 313	1 231	428	2 304	3 410	345	3 247	2 324	
1 649	2 355	2 686	1 484							
2 088	1 374	1 308	1 167	1 811	1 777	2 012	2 134	2 505	2 984	
2 540	2 015	1 956	1 651							
187	571	642	779	1 017	1 099	1 487	1 430	1 615	1 476	
1 067	1 841	1 893	1 739							
2 413	2 480	4 019	5 502	5 519	3 975	4 915	4 849	4 994	5 566	
6 236	6 454	8 069	7 644							
603	380	404	492	547	443	410	580	483	1 144	
434	302	369	357							
1 074	663	944	771	926	659	645	747	615	846	
1 186	1 552	1 813	1 715							
29 729	32 791	34 068	36 730	37 992	40 040	32 662	32 677	35 466	36 925	
38 338	46 889	43 718	46 880							
-	381	390	882	-	225	344	383	400	358	
-	446	385	812							
5 738	2 100	5 000	4 400	3 500	8 400	6 700	7 973	8 000	7 500	
7 000	6 000	7 000	8 000							
1 690	1 060	1 008	898	1 205	1 298	1 425	1 704	1 922	2 336	
1 993	1 586	1 528	1 264							
1 765	1 829	2 653	3 562	3 117	2 739	2 776	3 439	3 288	3 625	
3 953	3 822	4 631	4 599							
2 749	3 803	827	1 110	3 767	4 501	4 597	4 291	1 936	8 710	
6 482	1 568	6 379	7 122							
23	180	610	185	280	1 293	35	17	156	158	
16	136	536	1 081							
86	156	88	316	481	75	272	1 587	85	370	
85	6 801	102	895							
79 114	84 772	90 602	112 146	137 857	111 913	123 215	111 033	116 299	115 854	
98 425	130 418	205 333	187 109							
÷ 2 855	÷ 2 937	÷ 7 264	÷ 9 526	÷ 9 914	÷ 10 778	÷ 7 564	÷ 7 500	÷ 8 534	÷ 8 163	
1 051	1 459	234	1 232	÷ 735	÷ 381	÷ 398	÷ 611	÷ 189	÷ 2 782	
÷ 912	2 993	1 434	2 564							
840	2 529	÷ 974	÷ 798	1 453	356	÷ 2 374	1 679	658	÷ 730	
÷ 666	1 650									

¹ månedens løp er innbetalt på vedkommende konti, unntatt kap. 2011 og 2012 som viser henholdsvis faine
For 1946/47 foreslått budsjett. * Tallet er rettet. ⁵ Beløpet er overført av innestående på deposita: Driftsover-

Nye publikasjoner.

Norges postverk 1945

(N. O. S. X 116).

Antallet av poststeder økte fra 4 777 i 1944 til 4 822 i 1945, og det samlede personell økte fra 9 293 til 9 394 personer.

Det samlede antall postsendinger steg fra 399 mill. i 1944 til 465 mill. i 1945 (med ca. 17 pst.). Til sammenlikning kan nevnes at tallet i 1939 var 364 mill. Av sendingene i 1945 var 249 mill. brevpostsendinger og 196 mill. blad. Postverket formidlet verdibeløp (brev, pakker, anvisninger m. v.) på ca. 3 900 mill. kr. I tillegg til dette kom en omsetning over postgiro på 1 939 mill. kr. Det ble i 1945 opprettet 1 317 nye postgirokonti, og det samlede antall slike konti var ved utgangen av året kommet opp i 5 689 mot 4 372 et år tidligere. Brevåpningskommisjonen behandlet vel 57 000 ubesørgete postsendinger, hvorav 26 000 ble ekspedert.

Det ble i budsjettåret 1944—45 solgt frimerker for 226 mill. kr. Postverkets inntekter i denne termin var på 64,7 mill. kr., utgiftene 51,6 mill. og overskuddet 13,1 mill. kr. mot 13,8 mill. i foregående budsjettår.

I en tabellavdeling til slutt i publikasjonen blir det gitt detaljerte opplysninger om postmengden ved de enkelte poststeder, og over personale, driftsinnntekter og -utgifter m. v. i de forskjellige postdistrikter.

Jordbruksstatistikk 1945

(N. O. S. X 117.)

Landbruksdepartementet satte i 1945 i verk en fullstendig arealtelling som omfattet alle bruk. Av Forsyningsdepartementet ble det holdt en fullstendig husdyrtelling pr. 1 april 1945. Publikasjonen gir resultatene av disse tellingene, og dessuten oppgaver over avkastingen i jordbruket og hagebruket, priser på produkter og produksjonsmidler m. v.

Det samlede areal av dyrket jord var i 1945 9 368 233 dekar (9 365 601 dekar i 1944). Arealet av åker og hage utgjorde i 1945 3 105 368 dekar. Dette var en stigning med 5,4 pst. i forhold til 1939, men en nedgang på 5,2 pst. fra 1944. Sterkest stigning under krigsårene viste arealet av enkelte grønnsaksorter, f. eks. kål, gulrot, erter m. v.

Høstutbyttet av de forskjellige jordbruksvekster er beregnet til 91,8 pst. av middelsår. 1945 var et godt høyår, men for de andre vekstene ble det for tørt utover sommeren.

Husdyrtellingen pr. 1 april viste øking i tallet på hester sammenliknet med 1944, og også noe øking i tallet på kviger. Ellers lå tallene noe lavere i 1945

enn i 1944, — størst var nedgangen for svin. En stor del av denne nedgangen skyldes nedslaktingen i Finnmark og Nord-Troms.

Den innveide mjølkemengde ved meieriene var 357 000 tonn i 1945, — dvs. en liten øking fra 1944, men en nedgang på 55 pst. fra 1939. Smørproduksjonen var i 1945 ca. 40 pst. mindre enn i 1944, mens osteproduksjonen viste en liten øking. Tallet på kontrollerte slakt tok seg opp sammenliknet med 1944.

Engrosprisindeksen for jordbruksprodukter steg fra 138.1 i januar til 146.8 i desember (gjennomsnitt for året 141.7 mot 138.5 i 1944). Stigningen skyldes i første rekke de prisforhøyelser som ble gjennomført i september—oktober.

For jordbrukets produksjonsmidler har prisstigningen under krigen stort sett vært mindre enn for produktene. Arbeidslønningene har økt mer siden 1939 enn prisene på produksjonsmidlene. Årslønn for tjenestegutter (ekskl. kost og losji) lå i 1945—46 gjennomsnittlig på kr. 1 580, mot kr. 1 366 i 1944—45 og kr. 576 i 1938—39.

Forrentningsprosenten i jordbruket lå i 1944—45 på 4.7, mot 6.8 i 1943—44.

Sinnssykehuses virksomhet 1942

(N. O. S. X 118.)

Ved utgangen av 1942 hadde vi 23 sinnssykehus med i alt 6 351 autoriserte plasser (21.3 pr. 10 000 innbyggere). 1 376 personer ble i 1942 innlagt på norske sinnssykehus for første gang, mot 1 459 i gjennomsnitt pr. år i 5-året 1936—40. Innskrivinger i alt var 2 873. Det ble foretatt 2 015 direkte utskrivinger, og 455 av pasientene døde i løpet av året. Pasienttallet var ved årets utgang 7 573, mot 7 608 i gjennomsnitt for årene 1936—40, og middelbelegget i 1942 var 7 044 (6 979 i 1936—40). Det var et overbelegg på 15 pst. av det autoriserte antall plasser.

I publikasjonen blir det gitt detaljerte opplysninger om helseforholdene og sykebehandlingen ved de enkelte sinnssykehus. I tabellavdelingen finner en oppgaver over alder, sivilstand, yrke, hjemsted, diagnose m. v. for første-gangspasientene, forskjellige opplysninger om utskrevne og døde, regnskapsutdrag for sinnssykehusene osv.

Statistisk Sentralbyrå

A. Byråets organisasjon.

Med vedtagelsen av Byråets budsjett for 1946—47, er det nå opprettet en stilling som underdirektør i Byrået. I stillingen er konstituert byråsjef A. Skøien. Ved vedtagelsen av dette budsjett er Byråets organisasjonsform endelig fastlagt. Arbeidet i Byrået er nå ordnet slik:

Underdirektør: Statistisk Årbok, industristatistikk, Byråets administrasjon.

1. kontor: Befolkningsstatistikk, medisinalstatistikk, rekrutteringsstatistikk, folkeregistrering.
  2. kontor: Jordbruksstatistikk.
  3. kontor: Skogstatistikk og meieristatistikk.
  4. kontor: Handelsstatistikk.
  5. kontor: Skipsfarts- og annen transportstatistikk.
  6. kontor: Prisstatistikk, alkoholstatistikk og rettsstatistikk.
  7. kontor: Lønnsstatistikk og annen sosialstatistikk.
  8. kontor: Statistikk over statens og kommunenes finanser, skatte-statistikk og valgstatistikk, Norges inndeling.
  9. kontor: Redaksjon av Statistiske Meddelelser og av Statistisk-økonomiske oversikter. Konjunkturstatistikk. Biblioteket.
  10. kontor: Beregninger av nasjonalinntekten, bankstatistikk.

Folketellingskontoret (midlertidig).

B. Bevilgning til Statistisk Sentralbyrå 1946/47.

Utgifter (kap. 853).

1. Lønninger: a) Det faste personale	kr. 800 000
b. Ekstrapersonalet	» 40 000
c. Overtidsarbeid	» 20 000
	————— kr. 860 000
2. Kontorutgifter	» 300 000
3. Trykking	» 200 000
4. Ymse	» 25 000
5. Ekstraordinært: a. Undersøkelse av gjeldsforholdene i jord- bruket	kr. 10 000
b. Folketelling	» 1 000 000
c. Pelsdyrtelling	» 15 000
d. Husholdningsundersøkelse ..	» 86 500

Transport

Tilbakebetaling fra andre statsinstitusjoner (kap. 2282) ..... kr. 33 000
 Ymse publikasjoner (kap. 2652) » 12 000

Disse publikasjoner (kap. 2002) ..... " 12 000

Inntekter i alt .... kr. 45 000

C. Byråets personale pr. 31. desember 1946.

(I rekkefølge etter når ansatt i stillingen).

Direktør: Arne Skaug.

Underdirektør: Antoni H. Skoien.

Byråsjefer:

[Einar Storsteen, perm.]

Eilif Germoe (6. kontor).

Julie E. Baeker (1. kontor).

Paul Barca (2. kontor).

Andreas Mitsen (8. kontor).

Signy Aretander (7. kontor).

Arne L. Aaseth (3. kontor).

Kåre Ofstad (5. kontor og Folketellingskontoret).

Kaare Petersen (9. kontor).

Odd Aukrust, kst. (10. kontor).

Øyvind Sundsbø, kst. (4. kontor)

Sekretærer I:

Petra Vestbye.

Petter Vaaler.

Charles W. Røgeberg.

Kristoffer Aulie.

Hakon Moe.

[Morten Tuven, perm.]

[Gunnar Kjølstad, perm.]

Ingrid Hertzberg Johnsen, f. Hertzberg.

[Asbjørn G. Bjørke, perm.]

Ellen Baalsrud, f. Miøen.

Hildur Sander.

Lina Kvammen Saareim, f. Kvammen.

Norvald Ones.

[Eivind Erichsen, perm.]

Alfred Gustafson.

Alv Jølle, midlert.

Hans Th. Pedersen, midlert.

Enoch Knutzen, midlert.

Steinar Husby, midlert.

Jahn Halvorsen, midlert.

Alf Lettenstrøm, midlert.

Paal Bøg, midlert.

Anders Sundby, midlert.

[Justus Faland, Folketellingskontoret].

Bibliotekar:

Ingrid Heum.

Arkivar:

Thoralf Bergersen.

Maskinarbeidsleder:

Sverre Alve.

Sekretærer II:

Marit Aarvig, f. Lund, midlert.

Erik Bothheim.

Ingolf Strøm.

Gunnar Kvæle.

Korrektursjef:

Winnie Hartmann.

Sekretæraspiranter:

Bjørnulf Bendiksen.

Albert Jacobsen.

Gerd Holmboe, f. Knutzon.

Fullmektiger:

Marta Sørensen.

Dagny Knutsson.

[Ragna Haneborg, f. Sørensen, perm.]

Assisterter I:

Ingeborg Kiær.

Ingrid Arneberg.

Ingrid Refsum, f. Helgevold.

Lolo Pahle.

Ragnhild Simonsen.

[Maggi Viig, f. Johansen, Folketellingskontoret].

- Hilda A n d e r s s e n.
 Hildur H e g n a n d e r.
 Sigrid B i r k n e s.
 Astrid C h r i s t i a n s e n.
 Ellen B l i x, f. H æ h r e.
 Ruth F o s s.
 Liv M a g n u s, f. A a l b o r g H a u g e n.
 Liv H ø y d a h l O h m e.
 Ingrid O l s e n.
 Solveig R e k s t a d.
 Marie F r o d e - H a n s e n, f. S t e f-
     f e n s e n.
 Gunvor T h o r g e r s e n.
 Randi B j ø r n - R ø l i, f. S t o r s t e e n.
 Dagny S c h m i d t, f. H e g n a.
 [Sverre H a n d e g å r d, perm.]
 Torlaug F l ø r e n e s, f. S v e i n s s o n.
 Anne Marie K j u u s.
 Aasta R e f s d a l.
 Johanne Marie W e t t e r g r e e n.
 [Ellen B e r n t s e n, perm.]
 Hans J e s p e r s e n.
 Rigmor Ø d e g å r d.
 Edith O f s t a d, f. W a t h n e.
 [Margit K v i n n e s l a n d, perm.]
 Gunvor H o l t a n, f. L u n d b y.
 Ingeborg K o l d e r u p.
 Bjørg B j ø r n - R ø l i.
 Marit S. H a n s t a d, f. P e d e r s e n.
 Eva H j o r t h, f. U r s i n.
 Wilhelmine Wiig.
 [Bjarnhild B r u n b o r g, perm.]
 Anna S t r a n d, f. S ø r l i e.
 Borghild E s p e.
 Gerd H a n s e n.
 Edel A a s, f. F o n d a l.
 Rigmor H a n s e n, f. V e s t l y.
 Mary H a u g, f. K r a g e r u d.
 Gerd Z i e g l e r.
 Ellen A m u n d s e n.
 Solveig L ø v b r a a t e n.
 Aase H a u g.
 Eva I n d r e b ø.
- Marit F r a m s t a d.
 Eva N e u m a n n.
 Inger H. L a r s e n, m i d l e r t.
 Betty L u n d, m i d l e r t.
 Rigmor S a h l g a a r d, m i d l e r t.
 Liv O l u f s e n, m i d l e r t.
 Bjørg G u t h u, m i d l e r t.
 Eli S u n d b y, m i d l e r t.
 Randi K r o g h, m i d l e r t.
 Elsa H j e l m b e r g, m i d l e r t.
 Judith J o h a n s e n.
 Ingebjørg V e s t ø l.
 Thora W e l t z i n, m i d l e r t.
 Marit A n d r e s e n, m i d l e r t.
 Eva T o r s n e s, m i d l e r t.
 Else T v e i t s t ø l, m i d l e r t.
 Gerd M a r t i n s e n, m i d l e r t.
 Erna T o n e, m i d l e r t.
 Kirsten H ø e, m i d l e r t.
 Ragnhild H o l t e r m a n n, m i d l e
 Marie T h e l l e, m i d l e r t.
- Bibliotekassistent:
 Sigrid M a d s h u s, f. L u n d.
- Assisterter II:
 Lise T y b r i n g, m i d l e r t.
 Solveig F e d j e, m i d l e r t.
 Kari C h r i s t o p h e r s e n, m i d l e
 Inger H o l t e r, m i d l e r t.
 Inger K l e m, f. H ø y e m, m i d l e r.
 Olav L a n g e d o k, m i d l e r t.
 Elsa L a r s e n, m i d l e r t.
 Ingeborg G u l d b e r g, m i d l e r t.
 Kjell R o s e n b e r g, m i d l e r t.
 Anne S t e n e r u d, m i d l e r t.
 Kari B l a k s t a d, m i d l e r t.
 Bjørg G j e r d e, m i d l e r t.
 Gunvor M ø r s t a d, m i d l e r t.
 Hedvig L i n e, m i d l e r t.
 Dorothy S ø r l i e, m i d l e r t.
 Roald B u k n e, m i d l e r t.
 Anna G u l l e s t a d, m i d l e r t.

Kari Vold, midlert.	Randi Nordli, midlert.
Else Marie Fjulstrød, f. Bjørling, midlert.	Ester Dalland, midlert.
Liv Bredvold, midlert.	Ingebjørg Line, midlert.
Alfhild Thoresen, midlert.	Nanna Helleesen, midlert.
Marit Albro, midlert.	Eldbjørg Finsås, midlert.
Gerd Hylin, midlert.	Eva Krøghrud, midlert.
Aud Andresen, midlert.	Aagot Fladeby, f. Rateig, mid- lert.
Grete Larsen, midlert.	Vaktmester:
Berit Knutsen, midlert.	Henry Foss.
Erna Olsen, midlert.	Betjent:
Liv Lindberg, midlert.	[Kaare Nilssen, perm.]
Elly Krystad, midlert.	Ekstraarbeidere:
Sigrid Sagene, midlert.	Sigrid B. Toftdahl, f. Blehr.
Else Marie Moe, midlert.	Valborg Webør, f. Jahn.
Aase Myhre, midlert.	Dagny Lie, f. Østman.
Tordis Gauksdal, midlert.	Marit Swift, f. Belsjø.
Borgny Bjurstrom, midlert.	
[Ellen Eien, midlert., Folketel- lingskontoret].	
Elsa Figenbaum, midlert.	

GRØNDALH & SØNS BOKTRYKKERI, OSLO